

HOLMEN

VI
ODLAR
HUS

Årsredovisning
2023

INNEHÅLL

2023

Verksamhetsbeskrivning

Holmen i korthet	03
VD-ord	04
Strategi och mål	06
Investment case	10
Året i korthet	14
Skog	16
Trävaror	20
Kartong	24
Papper	28
Energi	32
Cirkulär affär	36
Klimatnytta	38
Biologisk mångfald	40
Medarbetare och levande landsbygd	42

Styrning

Bolagsstyrningsrapport	44
Riskhantering	49
Aktien och ägarna	54
Styrelse	56
Koncernledning	58
Kalender och information	59

Finansiell redovisning

Finansiella rapporter	60
Noter	66
Förslag till vinstdisposition	92
Revisionsberättelse	94

Hållbarhetsredovisning

Generell information	97
Miljö	99
Social	103
Styrning	104
Taxonomi	106
Revisors rapport över översiktlig granskning	110

Övrig information

Nyckeltal	111
Ekonomisk tioårsöversikt	112
Femårsöversikt hållbarhet	114
Verksamhetsöversikt	116
Definitioner och ordlista	118

100% egenproducerad

Denna årsredovisning är rakt igenom producerad på Holmens produkter. Omslaget är tryckt på **Invercote G**, tillverkad vid Iggesunds Bruk. Det är en kartong med hög vithet och slät, matt yta. Kartongen är idealisk för grafiska produkter där man vill efterbehandla ytan. Inlagan är tryckt på **Holmen TRND**, som producerats vid Hallsta Pappersbruk. Det är ett obestruket, matt magasin-papper med flera valmöjligheter vad gäller såväl bulk, ytvikt och nyans. Både Holmen TRND och Invercote G är tillverkade av färska fibrer från hållbart brukade skogar.

Holmen Aktiebolag (publ), organisationsnummer 556001-3301, avger härmed årsredovisning för verksamhetsåret 2023-01-01–2023-12-31 för moderbolaget och koncernen, som består av förvaltningsberättelsen (sidorna 2, 6–9, 14–15, 42–59, 92–93 samt 111) och de finansiella rapporterna jämte noter och kommentarer (sidorna 60–91). Den lagstadgade hållbarhetsrapporten enligt ÅRL utgörs av sidorna 97–110. Koncernens resultat- och balansräkning jämte moderbolagets resultat- och balansräkning fastställs på årsstämman.

Lämnad hållbarhetsinformation redovisas i enlighet med Global Reporting Initiatives riktlinjer GRI Standards 2021. Hållbarhetsredovisningen utgörs av sidorna 97–110 och omfattar även GRI-indexet på holmen.com. Informationen är externt granskad av en tredje part, se separat bestyrkanderapport på sidan 110.

Omslaget är tryckt på Invercote G 280 g/m². **Inlagan** är tryckt på Holmen TRND, 2,0 – 80 g/m². **Layout:** Identity Works. **Produktion:** Gylling Produktion AB. **Fotografer:** Ulla-Carin Ekblom, Fredrik Schlyter, Jonas Westling, Christian Ekstrand, Torbjörn Jakobsson m fl. **Tryck:** Larsson Offsettryck AB.

HOLMEN ODLAR HUS

Vi brukar skogen aktivt och hållbart, och använder råvaran på ett klokt och långsiktigt sätt. Virket förädlas till trävaror för hållbart byggande och av det som blir över tillverkar vi kartong av världsledande kvalitet och innovativa pappersprodukter. Dessutom använder vi vattnet som rusar i älvarna och vinden som blåser över trädtopparna till att producera förnybar energi. När vi odlar hus odlar vi samtidigt förändring.

2023 I SIFFROR

Nettoomsättning
22 795 Mkr

Kassaflöde*
5 311 Mkr

Rörelseresultat
4 755 Mkr

Antal medarbetare
3 546

**Före investeringar och förändringar i rörelsekapital*

Totalavkastning Holmen B och OMX Stockholm

BÄSTA AKTIEÄGARE

2023 präglades av centralbankernas försök att bekämpa inflationen med höjda räntor vilket sänkte takten för nybyggnation och dämpade konsumtionen. Trots det utmanande konjunkturläget kunde vi hålla uppe rörelseresultatet för 2023 på en historiskt bra nivå om 4 755 Mkr.

Högre räntor bidrog till en vikande efterfrågan under föregående år, men vår affärsmodell – att skapa värde utifrån våra skogstillgångar – har visat sig framgångsrik även i tuffare tider. Med basen i vårt stora skogsinnehav odlar vi hus samtidigt som vi tar vara på energin som blåser över träden och rinner i vattendragen. Av restprodukterna från skogsbruket gör vi förnybara förpackningar, magasin och böcker.

Mot bakgrund av det goda resultatet och den starka finansiella ställningen föreslår styrelsen att utdelningen per aktie höjs från 8 kronor till 8,5 kronor samt att en extra utdelning om 3 kronor lämnas.

Skog och energi är eftertraktade råvaror

Skogen spelar en nyckelroll i klimatomställningen och efterfrågan väntas öka vad gäller både timmer och massaved. Trots att industrin inte gått på högvarv är konkurrensen på virkesmarknaden i Norden fortfarande hög och priserna steg ytterligare under 2023. Virkespriserna är nu 30 procent högre än historiskt samtidigt som värdet på Holmens skogsfastigheter ökade med 4 Mdkr till 56 Mdkr. Med drygt en miljon hektar produktiv skogsmark har vi en efterfrågad tillgång som bokstavligen växer för varje år som går. Vår position på virkesmarknaden, med god kontroll över råvaran och hela värdekedjan, ger oss en långsiktigt tryggad råvaruförsörjning och goda förutsättningar att fortsätta utveckla våra industrier.

Energimarknaden i Europa är under stor omställning. Ungefär hälften av dagens elproduktion är fossilfri, men el utgör bara en fjärdedel av den totala energikonsumtionen och i stort sett all övrig energi är fossilbaserad. Europa har accelererat klimatomställningen och börjar bereda väg för ny grön industri. Det innebär att mycket förnybar elproduktion kommer att behövas och Holmen fortsätter att arbeta fram tillstånd för ny vindkraft på egen mark. Dessutom bidrar vår vattenkraft med att producera el vid tidpunkter då den behövs som mest för att stabilisera nätet. Vattenkraftens reglerbara roll blir också allt viktigare då mer väderberoende elproduktion tillförs i elsystemet. Energisituationen i Europa förbättrades under året tack vare välfyllda gaslager, minskad produktion i den energiintensiva industrin och en mildare vinter. Kontinentala el- och energipriser har också stabiliserats, men på en högre nivå än innan energikrisen.

Potentialen för Holmen att bidra med mer förnybar energi är stor, men det krävs tillstånd för att kunna realisera våra möjligheter. Jag hoppas verkligen att politiken får fart på tillståndsprocesserna, både för Sveriges och omställningens skull. Glädjande nog erhöll vi under 2023 tillstånd för två nya vindkraftsparker och vi har i ett första skede avsikt att uppföra Blisterlidens Vindkraftspark i Västerbotten som kommer öka vår produktion av vind- och vattenkraft med 20 procent.

Samtidigt inleder vi tillsammans med Vattenfall arbetet med Stormyrbergets Vindkraftspark i Västernorrland, ett projekt som kan bli aktuellt för investeringsbeslut under 2025.

Förädling i egen industri

Byggnader står för stora utsläpp av växthusgaser, både vid uppförandet och under dess livscykel. Trä som byggmaterial gynnas av den pågående omställningen mot mer hållbart byggande och utvecklingen väntas bidra till ökad efterfrågan på trävaror, i synnerhet när betong och stål får bära sin verkliga klimatkostnad. Intresset för att bygga storskaligt med trä är stort men efterfrågan från övriga byggmarknaden var svag under året till följd av det höga ränteläget. Med en stark position på virkesmarknaden ser vi goda möjligheter att utveckla trävaruaffären i takt med ökande efterfrågan på hållbara byggmaterial. I ett första steg handlar det om att öka kapaciteten vid Iggesunds Sågverk samt öka produktionen av limträ och KL-trä.

Holmen har genom åren lyckats väl med att utveckla produkter inom både papper och kartong baserat på färsk vedråvara och en i stort fossilfri produktionsprocess. Med välinvesterade anläggningar, tillgång till fossilfri el och lokal ved har vi god konkurrenskraft och vi fortsätter att utveckla vår processindustri. Inom kartong har vi goda möjligheter att över tid växa premiumaffären och inom papper investerar vi i syfte att stärka bokpappersaffären parallellt med att en ny produkt för transportförpackningar introduceras.

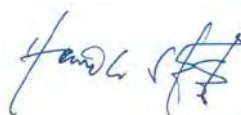
För att ytterligare stärka vår konkurrenskraft och strategiska förmåga samlar vi nu vår verksamhet inom kartong och papper i ett gemensamt affärsområde – Holmen Board & Paper. Genom sammanslagningen fokuserar vi vår affärsmodell till fyra tydliga verksamhetsgrenar; skogsbruk, vatten- och vindkraft, trämekanisk industri samt processindustri.

Väl rustade för framtiden

Holmens strategi tar sin utgångspunkt i att världen håller på att ställa om till en hållbar användning av energi och material. Våra växande skogar binder koldioxid och alla våra produkter bidrar till att ersätta fossila material som betong, stål och plast. Vår elproduktion gör det möjligt för människor att ladda sin elbil och för företaget att driva produktion på förnybara energikällor. För 2023 uppgick vår positiva klimateffekt till motsvarande 7,5 miljoner ton CO₂e.

Med en stark finansiell ställning i ryggen står Holmen väl rustade, även när vi konjunkturmässigt befinner oss i tuffare tider. Med egen skog och energiproduktion i basen har vi trots en osäker omvärld kunnat fortsätta utveckla vår affär och flytta fram våra positioner. Det ska vi fortsätta att göra.

Stockholm 22 februari 2024

Henrik Sjölund, VD och koncernchef

»Holmens strategi tar sin utgångspunkt i att världen håller på att ställa om till en hållbar användning av energi och material.«

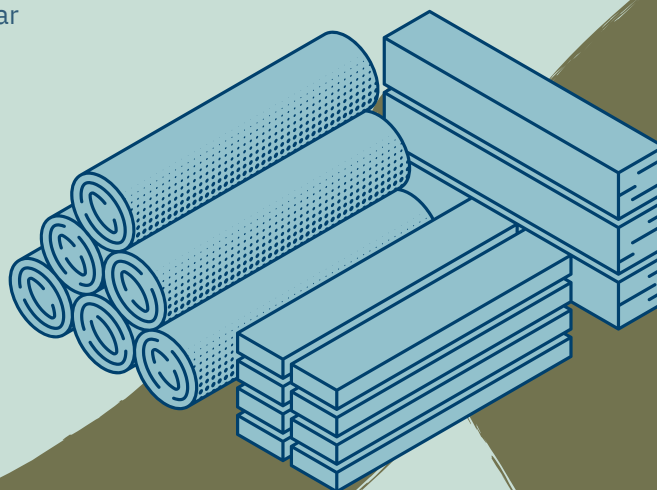
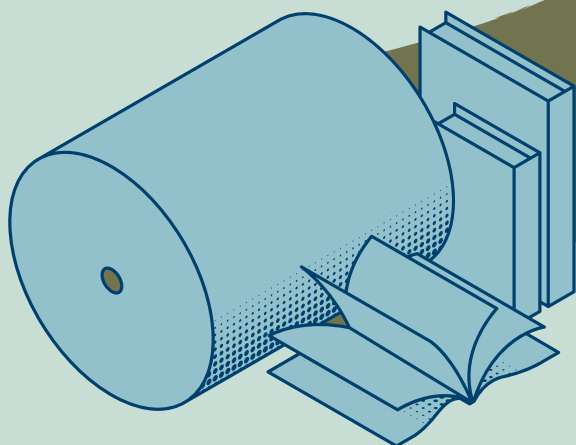
SÅ SKAPAR VI EN HÅLLBAR FRAMTID

Vår affärsidé är att äga och förädla skog

Holmens stora skogsinnehav utgör basen i verksamheten. De växande träden förädlas i egen industri till allt från trä för klimatsmart byggande till förnybara förpackningar, magasin och böcker samtidigt som vi producerar vatten- och vindkraft på egen mark. En affär som skapar värde för både kunder och aktieägare samtidigt som den bidrar till ett bättre klimat och en levande landsbygd.

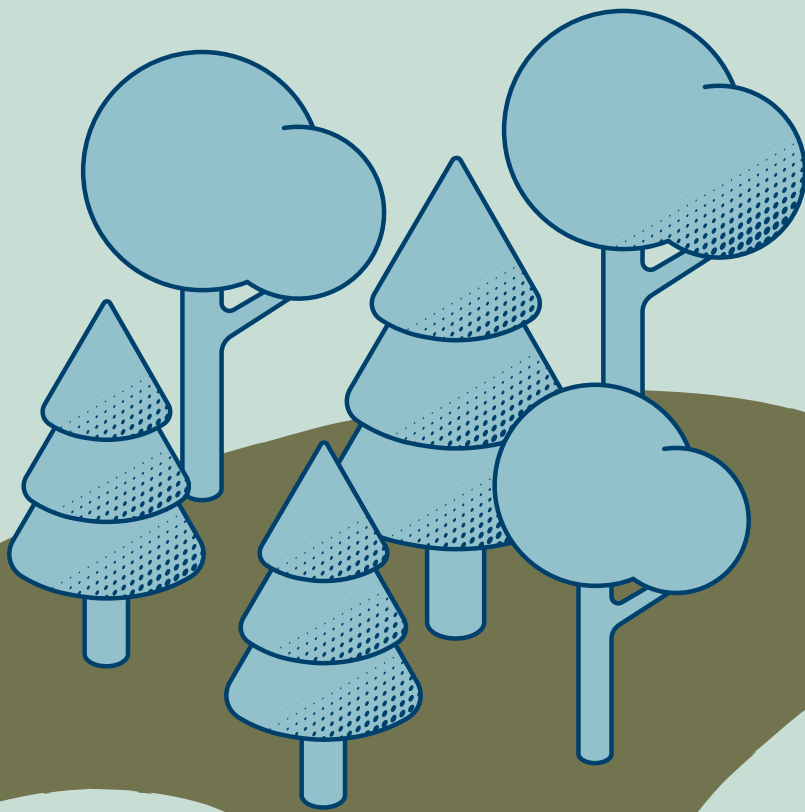
➤ Papper

Pappersaffären ska utvecklas genom att erbjuda resurseffektiva alternativ till traditionella produkter.

↑ Trävaror

Trävaruaffären ska växa med produkter och lösningar för hållbart byggande.

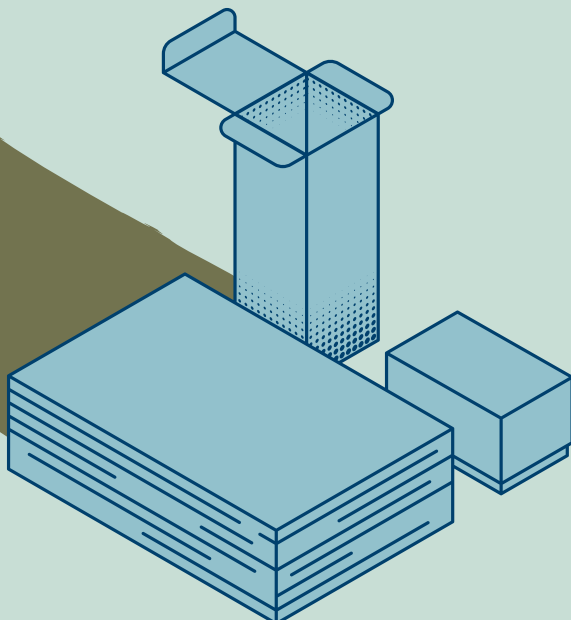

↙ Skog

Skogens tillväxt och framtida skörd ska öka genom ett aktivt och hållbart skogsbruk. En stark position på virkesmarknaden ska möjliggöra utveckling av Holmens industrier.

↓ Kartong

Kartongaffären ska utvecklas utifrån positionen som marknadsledare inom premiumsegmentet för förnybara konsumentförpackningar.

↙ Energi

Energiaffären ska växa genom uppförande av vindkraft på egen mark.

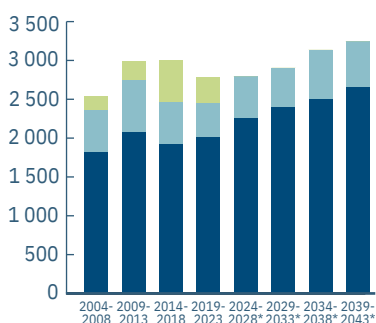

VI SKA SKAPA VÄRDEN SOM BESTÅR ÖVER TID OCH SAMTIDIGT BIDRA TILL ETT BÄTTRE KLIMAT

Skog

Skogen brukas hållbart för att ge god årlig avkastning och stabil värdetillväxt. Tillväxt och skörd ska öka över tid.

Skörd, 1 000 m³fub/år

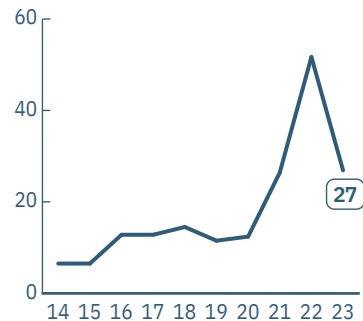
■ Skörd ■ Gallring ■ Storm & övriga händelser
*Prognos

2023 uppgick volymerna till 2,7 miljoner m³ vilket är i linje med nuvarande skördeplan. Värdet på koncernens skogstillgångar ökade med 8 procent till 56 Mdkr.

Industri

Industrin drivs med fokus på långsiktig lönsamhet. Målsättningen är att uthålligt ge avkastning om mer än 10 procent på sysselsatt kapital.

Industrins avkastning på sysselsatt kapital, %*

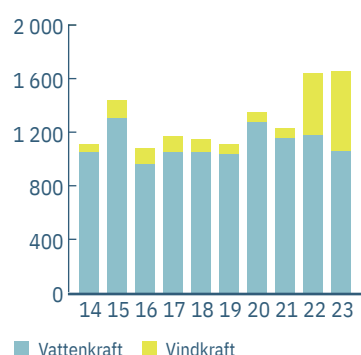
*Exkl. jämförelsestörande poster

Avkastningen för industrin har de senaste tio åren uppgått till i snitt 18 procent och uppgick 2023 till 27 procent drivet av mycket god lönsamhet inom Papper.

Energi

Leveranserna av förnybar energi ska öka genom att komplettera befintlig vattenkraft med vindkraft på egen mark.

Leveranser av vatten- och vindkraft, GWh

■ Vattenkraft ■ Vindkraft

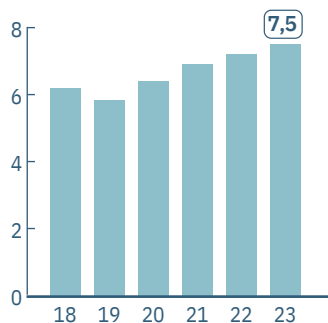
2022 driftsattes Blåbergslidens Vindkraftspark och utestående aktier i Varsviks Vindkraftspark förvärvades. Dessa producerade 450 GWh vindkraft under 2023.

Klimatnytta

Vi ska öka vår klimatnytta genom ökad tillväxt i våra skogar samt ökad försäljning av förnybara produkter som lagrar koldioxid och ersätter fossilbaserade alternativ. Samtidigt ska vi minska de fossila utsläppen i vår värdekedja.

Klimatnytta, miljoner ton CO₂e

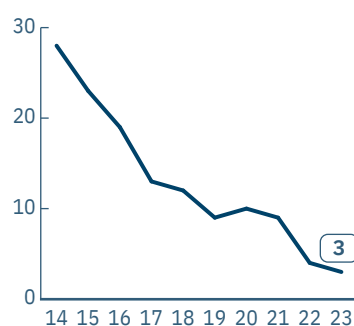

Uppförande av ny vindkraft och expansion av trävaruverksamheten har ökat Holmens klimatnytta som 2023 uppgick till 7,5 miljoner ton CO₂e, med positivt bidrag från alla affärsområden. För mer information se sida 38.

Kapitalstruktur

Den finansiella ställningen ska vara stark för att ha handlingsfrihet att fatta långsiktiga affärsmässiga beslut. Den finansiella nettoskulden ska inte överstiga 25 procent av eget kapital.

Nettoskuld i % av eget kapital

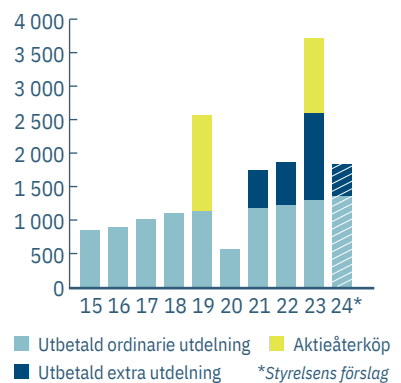

Den finansiella nettoskulden i förhållande till eget kapital har de senaste fem åren understigit 10 procent och uppgick 2023 till 3 procent. Bra kassaflöde har möjliggjort ökad utdelning och återköp av aktier med bibehållen stark finansiell ställning.

Utdelning

Holmen ska ge en god årlig utdelning till aktieägarna. Nivån anpassas till koncernens lönsamhetssituation, investeringsplaner och finansiella ställning. Utdelningen kompletteras med aktieåterköp när det bedöms skapa långsiktigt värde för aktieägarna.

Utdelning och aktieåterköp, Mkr

Ordinarie utdelning har successivt höjts samtidigt som extra utdelning och aktieåterköp genomförts. Till årsstämman 2024 föreslår styrelsen en utdelning om 8,5 kronor per aktie samt en extra utdelning om 3,0 kronor per aktie.

VÄRDET AV ATT ÄGA SKOG

Skogsmark är en fantastisk tillgång. Den bidrar med en förnybar råvara som kan förädlas till klimatsmarta produkter nödvändiga för en hållbar framtid. Samtidigt kan vind- och vattenkraft produceras utan att störa skogsbruket.

När vi ska minska beroendet av fossila råvaror har skogens produkter en given plats och de kommer vara alltmer efterfrågade i framtiden. Genom ett aktivt skogsbruk växer träden bättre och med det ökar mängden förnybar råvara. Att som Holmen äga 1,3 miljoner hektar mark ger fantastiska möjligheter att skapa värde över tid.

Tillväxten i skogen är ett resultat av vårt aktiva och hållbara skogsbruk. Arbetet börjar redan med fröet, vi driver upp egna plantor och återbeskogar alla områden som skördas. Eftersom den årliga tillväxten är större än skörden ökar också mängden virke i våra skogar för varje år som går. Holmens totala virkesförråd uppgick 2023 till 126 miljoner m³sk, vilket är 5 procent högre än för tio år sedan. Vi skördar skog på egen mark men köper också från privata skogsägare och andra svenska skogsföretag. Nära 15 000 privata skogsägare har valt oss som samar-

betspartner i sitt skogsbruk. Det innebär att mängden skog vi förädlar i vår egen industri är dubbelt så stor som skörden i egen skog. Virket används till allt från trä för klimatsmart byggande till förnybara förpackningar, magasin och böcker.

Intäkterna från vårt skogsinnehav

Att äga skog medför så klart möjligheten att få intäkter i samband med att skogen skördas. Timret, de grova stockarna som används för byggmaterial ger bäst betalt. Den klenare delen av trädet och virke från gallring används tillsammans med sågverksrester i form av flis för tillverkning av kartong och papper. Trävaror som används till hus och andra byggkonstruktioner tillför stort värde då de binder kol under lång tid samtidigt som de ersätter fossila utsläpp från betong och stål. Även kartong och papper bidrar till ett bättre klimat när de ersätter fossila material, återvinns och slutligen gör nytta som bioenergi. Utöver timmer och massaved tas även sågspån, bark, toppar och grenar tillvara och säljs för produktion av till exempel fjärrvärme. Inget går till spillo.

Vind- och vattenkraft. Holmens förnybara energiproduktion domineras av den

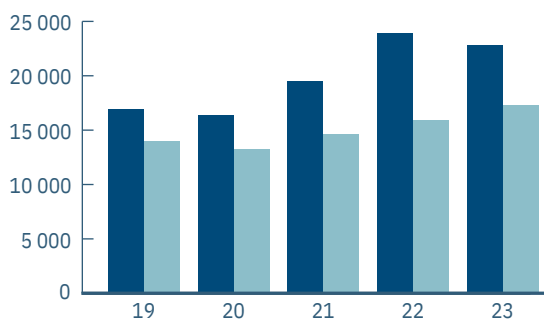
planerbara vattenkraften från våra 21 helt eller delvis ägda kraftverk. Vattenkraft ger trygg elförsörjning och bidrar med stor samhällsnytta i omställningen mot mer förnybara energikällor.

Att äga skogsmark ger oss även möjlighet att utveckla vindkraft på vår egen mark. Det är ett bra sätt att få ut mervärde från vårt skogsäggande då en ökad energiproduktion bidrar med ett bra kassaflöde. Under 2022 togs Holmens andra helägda vindkraftspark Blåbergsliden i full drift. Med en årlig produktion om 0,4 TWh bidrar Blåbergsliden till vår produktion av vatten- och vindkraft om totalt 1,8 TWh per år. Under 2023 erhöles tillstånd för ytterligare två vindkraftsparker på vår mark, där beslut om uppförande kan tas inom ett år.

Andra möjligheter på våra marker.

För delar av vårt markinnehav som är beläget i närheten av tätbebyggda områden i södra och mellersta Sverige samt i fjällnära turistområden finns möjlighet att utveckla marken till fastigheter för bostäder och fritid. Att utvinna sten och grus på egen mark för användning vid exempelvis vägbyggen är en annan möjlighet för markägare som Holmen.

Nettoomsättning och rörelsens kostnader, Mkr

■ Nettoomsättning ■ Rörelsens kostnader

Totalavkastning Holmen B och OMX Stockholm

■ Holmen B ■ OMX Stockholm (OMXS30)

EN VÄRLD SOM MÅSTE STÄLLA OM

För att klara omställningen till ett fossilfritt samhälle måste vi bryta vårt fossila beroende och se till att fler kolatomer stannar under jord. Bara då kan vi möta behoven från dagens växande befolkning utan att riskera kommande generationers möjlighet att göra detsamma.

Vår omvärld styrs idag till stor del av två parallella faktorer; klimatomställningen som driver efterfrågan på hållbara produkter och en energiomställning som har kommit att ändra spelplanen för både industri och privatpersoner. Då energi står för nästan tre fjärdedelar av de totala globala utsläppen av växthusgaser är energifrågan också nära sammankopplad med världens förmåga att begränsa klimatförändringarna.

Energifrågan ändrar spelplanen

Energimarknaden i Europa är under stor omställning. Ungefär hälften av elproduktionen är fossilfri, men el utgör bara en fjärdedel av den totala energikonsumtionen och i stort sett all övrig energi är fossilbaserad. I en tid när hela världen måste ställa om från fossila energikällor och då elanvändningen väntas öka drastiskt är behovet av mer förnybar energi enormt. Energikrisen 2022 visade hur känsligt det europeiska energisystemet är och hur beroende vi är av fossila bränslen som gas och kol.

Stora delar av den fossilbaserade energiproduktionen måste ställas om samtidigt som en stabil och kostnadseffektiv försörjningssituation tryggas. Dessutom måste transporter, industriella processer samt uppförande och uppvärmning av byggnader energieffektiviseras och elektrifieras. För att åstadkomma detta skifte krävs stora investeringar och en långsiktig strategi för framtidens energisystem.

Klimatomställningen driver efterfrågan

Byggnader står för stora utsläpp av växthusgaser, både vid uppförandet och under dess livscykel. Inom EU står bygg- och fastighetssektorn för en tredjedel av utsläppen av fossil koldioxid men med kloka val av material och aktiva åtgärder inom uppvärmning finns stora möjligheter att minska fastighetssektorns klimatpåverkan. Inte minst om alla produkter får bära sin verkliga klimatkostnad.

Minskad klimat- och miljöpåverkan är starka drivkrafter för ökad användning av träfiberbaserade produkter och det är tydligt att behovet av råvaror och produkter som är förnybara, återvinningsbara och fossilfria ökar. En utveckling som snabbas på av politiska beslut och en allt större medvetenhet hos konsumenter.

Holmen bidrar redan idag

Holmen är ett företag som bidrar till ett bättre klimat och ett stabilt energisystem redan idag. Tack vare jobbet vi gör minskar mängden växthusgaser i atmosfären. Våra växande skogar binder koldioxid, våra förnybara produkter ersätter fossila alternativ och vår produktion av vatten- och vindkraft bidrar till omställningen av Europas energisystem. Ju mer vi producerar desto större positiv påverkan. För 2023 uppgick vår positiva klimateffekt till motsvarande 7,5 miljoner ton CO₂e och vi fortsätter att satsa och öka vårt positiva bidrag där nytta och behovet är som störst – trävaror för hållbart byggande och mer grön energi.

Ökad produktion och förädling av trävaror

Holmens produktion av trävaror har blivit en allt viktigare del av vår verksamhet och med en ökande efterfrågan på förädlade trävaror och ett stigande intresse

för träbyggande ser vi stora möjligheter att utveckla affären vidare. Nästa steg är att öka kapaciteten vid Iggesunds Sågverk samt öka produktionen av limträ och KL-trä (korslimmat trä). Med en bredare produktpalet av förädlade produkter har vi ökat försäljningen mot bygghandelskedjor och genom Martinsons erbjuder vi projektering och uppförande av kompletta stommar till allt från industrilokaler till flerbostadshus.

Storskalig satsning på vindkraft

Med vårt stora markinnehav har vi möjlighet att tillföra mer förnybar energi i form av vindkraft. Etablering av vindkraft är ett naturligt komplement till vår reglerbara vattenkraft. Holmens strategi för vindkraft är att själva projektera, bygga, äga och förvalta vindkraft på vår egen mark. Utöver våra två vindkraftsparker Varsvik och Blåbergsliden har vi under 2023 erhållit tillstånd för två nya parker samtidigt som vi har ytterligare ett 30-tal projekt i olika faser, från fördjupad analys till hantering av tillståndsansökan.

Under 2023 erhöll vi tillstånd för uppförande av två nya vindkraftsparker

FRÅN DEN SVENSKA SKOGEN

Holmen är ett svenskt skogsbolag som ger kvalitetsmedvetna kunder över hela världen tillgång till förnybara produkter från den svenska skogen. Att bedriva skogsbruk och industriell produktion i Sverige har flera fördelar; god råvarutillgång, fossilfri energi och ren luft är några av de komparativa fördelar som den svenska skogsindustrin drar nytta av på en global marknad.

Tillgång till skogsråvara →

Skogen spelar en nyckelroll i klimatomställningen och efterfrågan väntas öka vad gäller både timmer och massaved. Men även om skog är en förnybar resurs är råvarutillgången begränsad i flera delar av världen. Samtidigt som efterfrågan på skogsråvara väntas öka ser den globala virkestillgången ut att bli alltmer ansträngd.

Begränsad tillgång på skogsråvara. Kanada har drabbats av stora barkborreangrepp under de senaste 20 åren vilket minskat den årliga skörden från cirka 75 miljoner m³ per år till drygt 55 miljoner m³. I Europa har angreppen av granbarkborre tvingat stora delar av Centraleuropa att öka uttaget av timmer för att ta hand om angripen skog. På sikt väntas detta leda till minskade volymer. Kriget i Ukraina har också påverkat utbudet av virkesråvara på den europeiska marknaden. I det korta perspektivet påverkar det alla flöden från Ryssland, Belarus och Ukraina då virkesimport från Ryssland till Europa har stoppats genom EU:s sanktioner. Även på lång sikt väntas politisk instabilitet och en eftersatt infrastruktur begränsa utbudet från Ryssland.

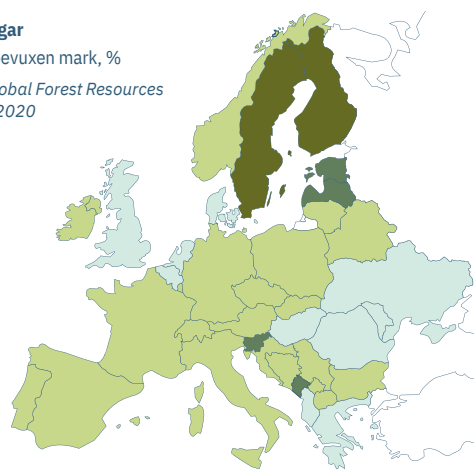
Ökad volym och skörd i Sveriges skogar. I Sverige har vi brukat skog i generationer och skogsbruk är djupt rotat i vår kultur. Trots vår begränsade storlek är Sverige en av världens största producenter av sågade trävaror och fiberprodukter, varav en stor del av produktionen går på export. För barrträvaror är Sverige världens tredje största exportör och den sjätte största producenten. Genom åren har vi utvecklat en långsiktig och rationell förvaltning av våra skogar och en väl utvecklad och industrialiserad skogsindustri. De många skogsägarnas starka äganderätt har tillsammans med omfattande lagstiftning också lett till ett varierat och hållbart skogsbruk med hög tillväxt. Under de senaste 100 åren har mängden skog i Sverige fördubblats samtidigt som skörden ökat.

Skogstillgångar

Andel skogsbevuxen mark, %

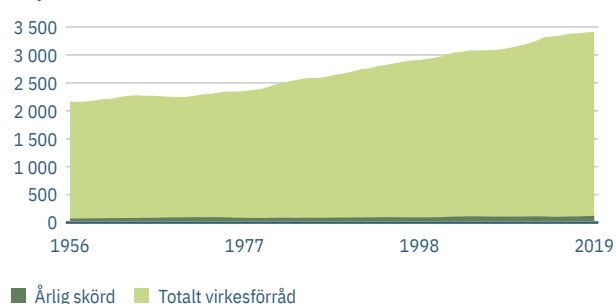
Källa: FAO Global Forest Resources Assessment 2020

- >66
- 51–65
- 31–50
- 11–30

Virkesförråd och skörd i Sveriges skogar

Miljoner m³sk

Källa: Riksskogstaxeringen. Femårsmedelvärden, årlig skörd inklusive slutavverkning, gallring och röjning

TILL EN HEL VÄRLD

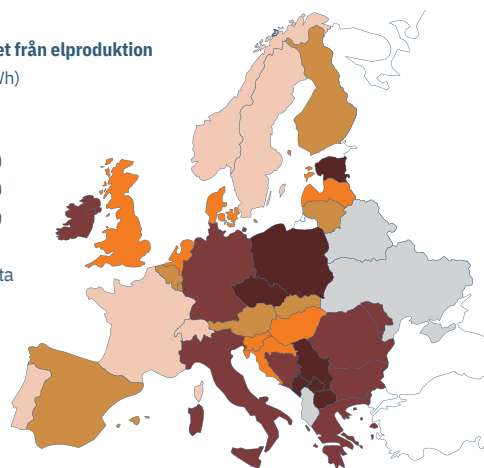
Fossilfri elproduktion →

Energimarknaden i Europa är under stor omställning drivet av både klimatfrågan och kriget i Ukraina som strypt tillgången på rysk fossilgas. Ungefär hälften av elproduktionen i Europa är fossilfri men el utgör dock bara en fjärdedel av den totala energikonsumtionen och i stort sett all övrig energikonsumtion är fossilbaserad. Då elanvändningen väntas öka drastiskt till följd av elektrifiering av allt från transporter till industri är behovet av mer fossilfri el enormt. Sverige har tack vare en tidigt utbyggd vattenkraft, kompletterad med kärnkraft och vindkraft, en helt fossilfri elproduktion med den lägsta kolintensiteten i Europa.

Kolintensitet mäter utsläpp av växthusgaser från elproduktion ur ett livscykel-perspektiv vilket innefattar utsläpp från produktion och bränslen samt konstruktion och rivning av kraftverk. Källa: Electricity Maps, entsoe.eu

Kolintensitet från elproduktion (gCO₂eq/kWh)

- <100
- 101–200
- 201–300
- 301–500
- >500
- Ingen data

Tillgång till vatten →

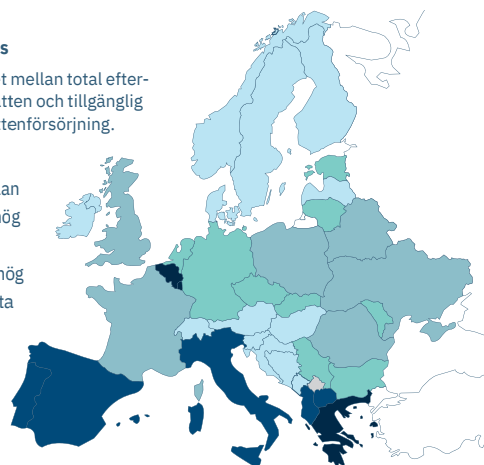
Tillgång till rent vatten är en förutsättning för allt liv på jorden. Med en ökande befolkning i Europa ökar också behoven av allt från dricksvatten till vatten för industriell användning och bevattning. Holmens industrier använder ytvatten från sjöar och vattendrag, bland annat för att transportera och tvätta fibrer i bruken samt för kylning och ångproduktion. Genom olika kombinationer av mekaniska, biologiska och kemiska processer renas vattnet i flera steg innan det återgår till det naturliga kretsloppet. Till skillnad från framför allt södra Europa är tillgången på ytvatten i Sverige god och nederbörds mängderna är som regel stora vilket ger höga flöden i vattendragen året om.

Vattenstress mäter förhållandet mellan den totala efterfrågan på vatten och tillgängliga förnybara vattentillgångar. Källa: Aqueduct, World Resources Institute

Vattenstress

Förhållandet mellan total efterfrågan på vatten och tillgänglig förnybar vattenförsörjning.

- Låg
- Låg-mellan
- Mellan-hög
- Hög
- Extremt hög
- Ingen data

Ren luft →

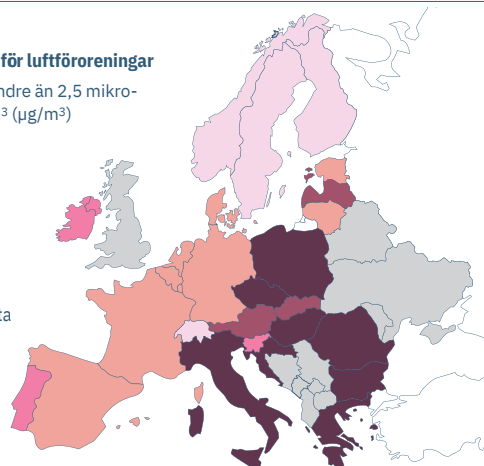
Liksom rent vatten är ren luft en förutsättning för våra liv och vårt välbefinnande. Föroreningar i form av små partiklar i luften kan leda till eller förvärra många kroniska och akuta luftvägs-, hjärt- och kärlsjukdomar. Även om denna typ av luftföroreningar har minskat i Europa under de senaste tio åren är nivåerna fortfarande över WHO:s rekommendation om 10 mikrogram per kubikmeter luft (µg/m³) i stora delar av Europa. Medelvärde i urbana områden i EU låg 2019 på 12,6 µg/m³ medan koncentrationen av partiklar i Svenska tätorter uppgick till 5,8 µg/m³.

Luftkvalitet i form av den årliga medelkoncentrationen av fina partiklar (mindre än 2,5 mikrometer i diameter) mätt vid bakgrundsstationer i tätorter, årsmedelvärde 2019. Källa: European Environment Agency (EEA)

Exponering för luftföroreningar

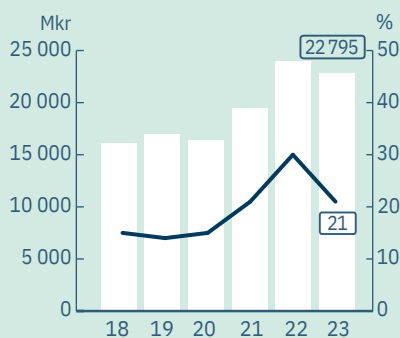
Partiklar mindre än 2,5 mikrometer per m³ (µg/m³)

- <8
- 8–9
- 10–11
- 12–14
- >14
- Ingen data

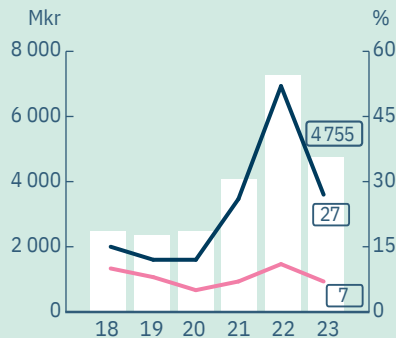
ETT STARKT RESULTAT 2023

Nettoomsättning och rörelsemarginal

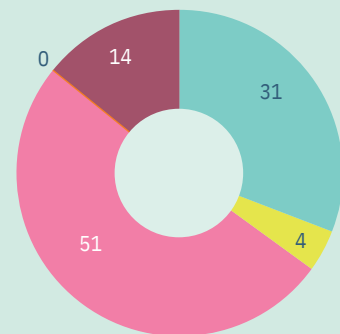
■ Nettoomsättning
■ Rörelsemarginal*
*Exkl. jämförelsestörande poster

Rörelseresultat och avkastning

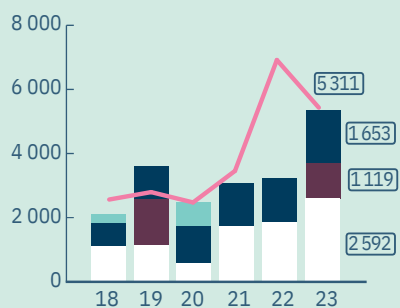
■ Rörelseresultat*
■ Industrins avkastning på sysselsatt kapital*
■ Avkastning på eget kapital**
*Exkl. jämförelsestörande poster
**Exkl. skogsomvärdering 2019

Rörelseresultat* Affärsområde, %

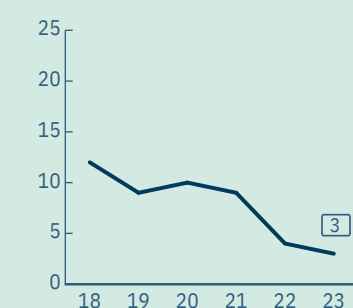
Totalt: 4 755 Mkr
 Skog 1 523 Mkr
 Kartong 192 Mkr
 Papper 2 538 Mkr
 Trävaror 6 Mkr
 Energi 697 Mkr
 *Exkl. koncerngemensamt

Kassaflöde, Mkr

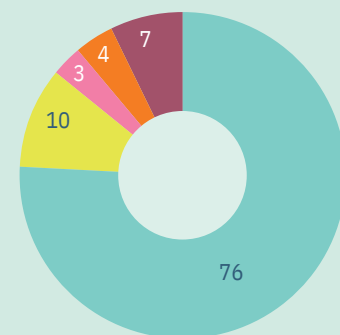

■ Utdelning
■ Aktieåterköp
■ Investeringar
■ Förvärv
■ Kassaflöde före investeringar och förändringar i rörelsekapital

Nettoskuld i % av eget kapital

Sysselsatt kapital* Affärsområde, %

Skog 1 523 Mkr
 Kartong 192 Mkr
 Papper 2 538 Mkr
 Trävaror 6 Mkr
 Energi 697 Mkr
 *Exkl. koncerngemensamt

Året har präglats av centralbankernas försök att få kontroll över inflationen vilket bromsat konsumtion och nybyggnation. Trots ett utmanande konjunkturläge kunde vi hålla uppe resultatet på en historiskt bra nivå, 4 755 Mkr, tack vare hög intjäning från papper, skog och vattenkraft.

Affärsområde	Kommentar	Utsikter
Skog	Konkurrensen på virkesmarknaden i Norden var hög och priserna steg ytterligare under 2023. Virkespriserna är nu 30 procent högre än historiskt vilket höjde resultatet från skog till 1 523 Mkr. Värdet på Holmens skogsfastigheter redovisas baserat på transaktionspriser och ökade med 4 Mdkr till 56 Mdkr.	Trots svag byggkonjunktur är efterfrågan på timmer hög. För massaved är konkurrensen god till följd av att exporten från Ryssland stoppats av sanktioner. Vår position på virkesmarknaden, med god kontroll över råvaran och hela värdekedjan, ger oss en långsiktig trygghet råvaruförsörjning och goda förutsättningar att fortsätta utveckla våra industrier.
Kartong	Efterfrågan på kartong för konsumentförpackningar var lägre än normalt när kunderna avvecklade lager samtidigt som konjunkturen försvagades. Priserna var i stort stabila efter genomförda höjningar föregående år. Den svaga marknaden tillsammans med ökade råvarukostnader återspeglas i resultatet för kartong som sjönk till 192 Mkr.	Efterfrågan på den normalt stabila kartongmarknaden har sjunkit betydligt under 2023 där kundernas avveckling av för stora lager varit starkt bidragande. Även om efterfrågan för närvarande är svag har vi goda möjligheter att över tid växa premiumaffären utifrån vår starka kostnads- och marknadsposition.
Papper	Efterfrågan på papper har fortsatt att sjunka vilket har pressat marknadspriserna. Prinsnivån var dock fortsatt hög 2023 till följd av dyra insatsvaror för många producenter på kontinenten. Tack vare höga försäljningspriser och vårt goda kostnadsläge blev pappers resultat mycket högt, 2 538 Mkr.	Efterfrågan på papper sjunker strukturellt och priserna beror framför allt på utvecklingen av produktionskostnaden för producenter på kontinenten som är beroende av returfiber och fossil energi. Med välinvesterade anläggningar och tillgång till fossilfri el och lokal ved har vi god konkurrenskraft och fortsätter utveckla vårt bok- och magasinpapper samtidigt som vi investerar för att kunna öka produktionen av vår nya förpackningsprodukt.
Trävaror	Trävarumarknaden har pressats av den svaga byggkonjunkturen. Efter en betydande prisnedgång under 2022 stabiliserades priserna under 2023 på en historiskt hög nivå till följd av råvarubrist i flera stora produktionsländer. Resultatet från trävaror blev dock lågt, 6 Mkr, till följd av höga kostnader för timmer.	Intresset för att bygga storskaligt med trä som alternativ till betong och stål är stort men byggkonjunkturen är svag med låg takt av nybyggnation till följd av centralbankernas räntehöjningar. Med en stark position på virkesmarknaden ser vi dock goda möjligheter att utveckla trävaruaffären i takt med ökande efterfrågan på hållbara byggmaterial.
Energi	Elpriset i norra Sverige, där Holmen har merparten av sin produktion, sjönk till 450 kr/MWh 2023 vilket är något högre än historiskt normal nivå. Resultatet minskade till 697 Mkr till följd av lägre elpriser men högre ersättning för vattenkraftens bidrag till att stabilisera elsystemet genom stödtjänster bidrog positivt till resultatet.	Kontinentala el- och energipriser har under året stabiliserats, men på en högre nivå än innan energikrisen. Europa har accelererat klimatomställningen och börjar bereda väg för ny grön industri. Det innebär att mycket förnybar elproduktion kommer att behövas och Holmen fortsätter att arbeta fram tillstånd för ny vindkraft på egen mark. Dessutom bidrar vattenkraften med att producera el vid tidpunkter då den behövs som mest för att stabilisera nätet.

Nyckeltal	2023	2022
Nettoomsättning, Mkr	22 795	23 952
Rörelseresultat, Mkr	4 755	7 527
Rörelseresultat exkl. jämförelsestörande poster, Mkr	4 755	7 262
Årets resultat, Mkr	3 697	5 874
Resultat per aktie, efter utspädning, kr	23,0	36,3
Ordinarie utdelning per aktie, kr	8,5*	8,0
Extra utdelning per aktie, kr	3,0*	8,0
Avkastning på sysselsatt kapital, %	8,5	13,3
Kassaflöde före investeringar och förändringar i rörelsekapital, Mkr	5 311	6 768
Kassaflöde från investeringar, Mkr**	1 653	1 352
Eget kapital, Mkr	56 923	56 950
Nettoskuld, Mkr	1 869	2 145
Nettoskuld i % av eget kapital	3	4
Medelantal årsanställda	3 546	3 466

Tack vare ett starkt kassaflöde kunde en extra-utdelning om 1,3 Mdkr lämnas och aktier för 1,1 Mdkr återköpas med bibehållen låg skuldsättning. Koncernens nettoskuld uppgick vid årets slut till 1 869 Mkr, motsvarande 3 procent av eget kapital. Med en stark finansiell ställning i ryggen är vi väl rustade att ta del av de möjligheter som öppnar sig i en värld som strävar mot ett hållbart samhälle och där det råder brist på råvaror och energi.

*Styrelsens förslag. **Netto inklusive företagsförvärv men exklusive förändring i långfristiga finansiella fordringar.

HÅLLBART SKOGSBRUK

Holmens plantskolor
producerar 45 miljoner
plantor varje år

Skogen är en stabil intäktskälla i Holmen och bidrar med stor klimatnytta genom att binda koldioxid och förse industrin med förnybara råvaror. Strategin är att öka intjäningen och det framtida värdet på skogsinnehavet genom ett aktivt och hållbart skogsbruk med hög tillväxt.

Holmens markinnehav omfattar 1,3 miljoner hektar varav drygt en miljon är produktiv skogsmark. Som en av landets största skogsägare kan vi i hög grad försörja våra svenska produktionsenheter med egen förnybar råvara vilket bidrar till konkurrenskraft och möjliggör utveckling av våra industrier.

Ett hållbart skogsbruk handlar om att balansera flera perspektiv – ekonomiska, miljömässiga och sociala – och att lyckas med det långsiktigt. Det ligger lika mycket i vårt som i samhällets intresse att vi brukar skogen aktivt och hållbart, och att vi använder råvaran på ett klokt sätt. Av träden vi skördar går inget till spillo, vi tar hand om råvaran till 100 procent.

Vi odlar hus

I våra skogar odlar vi hus. Det betyder att vi sköter skogen för att få ut så mycket timmer som möjligt. När träden växer binder de in koldioxid som förblir lagrat i de trävaror som blir till hus och hem. När den förnybara skogsråvaran ersätter fossila alternativ fördubblas klimateffekten. Ju större område som brukas desto mer koldioxid fångas också upp. Skog som inte aktivt brukas ger inte alls samma långsiktiga klimatvinster då utsläppet av koldioxid från gamla träd och växter som dör och förmultnar till stor del uppväger upptaget i unga träd. Detta samtidigt som tråråvarans möjlighet att ersätta produkter med större klimatpåverkan uteblir.

Skogsbruk i ständig utveckling

Träden är mogna att skördas när tillväxten avtar, samtidigt minskar även upptaget av koldioxid. Efter skörd återbeskogas all mark och för varje träd som skördas planteras minst två nya.

De viktigaste skogsvårdsåtgärderna utförs åren närmast efter skörd, då marken bereds och återbeskogas med plantor och frön som är särskilt anpassade till sin omgivning. Røjning och gallring görs för att välja ut träd med bäst förutsättningar att utvecklas vidare. 10–30 år innan skogen skördas kan den gödglas för att ytterligare öka tillväxten. Holmen investerar årligen 190 Mkr i framtida tillväxt genom skogsvård och gödning. Holmens skogsbruk är certifierat och allt virke är spårbart.

45 miljoner plantor. Holmens två plantskolor i Gideå respektive Friggesund producerar 45 miljoner plantor av gran och tall per år, varav merparten planteras på egen mark. Utvalt frö och organiskt gödsel skapar friska och växtkraftiga plantor som beläggs med vax eller sand som skydd mot insektsangrepp. Holmen deltar också i utvecklingen av förädlade skogsplantor som kommer att växa bättre, ge högre virkeskvalitet och få större motståndskraft mot sjukdomar.

Långsiktig planering. Med en produktionscykel i skogen på nära hundra år är långsiktighet mer än bara ett begrepp för oss. Skoglig planering är grunden för ett aktivt och hållbart skogsbruk. Vart tionde år inventerar vi hela vårt skogsinnehav för att kunna beräkna och säkerställa hållbara skördenivåer över tid. Skogarnas värden beskrivs även utförligt i lokala hänsynsplaner som beskriver naturvårdsåtgärder och hur skogarna ska skötas för att naturvärden ska bevaras och nya skapas.

Ökad kunskap om svensk skog

Med våra skogars stora betydelse för så-

väl klimat som svensk samhällsekonomi har brukandet av skogen stor nationell, regional och lokal betydelse. Holmen och övriga branschaktörer samverkar därför för att öka kunskapen hos politiker, myndigheter och allmänheten om skogens stora betydelse för klimatet och om skogsbrukets betydelse för en växande bioekonomi.

Även om vi idag har stor kunskap om hur vi ska bruka våra skogar är vi övertygade om att det är genom forskning och samverkan som vi kan fortsätta utveckla och förfinna våra metoder. På Holmens marker bedrivs därför ett hundratal forskningsprojekt, både i egen regi och i samarbete med forskningsorganisationer, universitet och andra aktörer.

Holmens Kunskapsskogar. För att öka kunskapen om vårt skogsbruk och bidra till forskning om skogen har vi etablerat fyra Kunskapsskogar. Skogarna är utvalda för sina specifika biologiska förutsättningar och används för att utforska, samla in och sprida kunskap. Det är också vårt sätt att levandegöra hur hållbart skogsbruk kan bidra till tillväxt och samtidigt öka den biologiska mångfalden i skogen.

Kontroll över råvaran

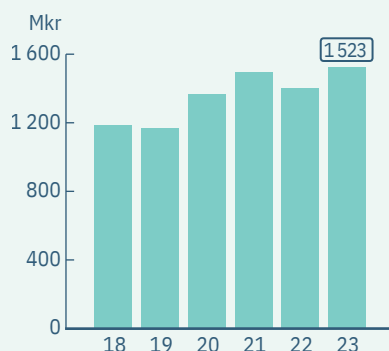
Vårt stora skogsinnehav och nära samarbete med cirka 15 000 privata skogsägare skapar stordriftsfördelar som ger Holmen en stark ställning på virkesmarknaden. Tillsammans med en omfattande virkeshandel förser vi våra industrier med råvara som distribueras i effektiva logistiklösningar. Med en växande trävaruproduktion i anslutning till våra skogsinnehav kan vi också förädla en allt större del av vår skog i egen industri.

Nyckeltal

	2023	2022
Nettoomsättning, Mkr	7 996	7 342
Varav från egen skog, Mkr	1 768	1 524
Rörelseresultat, Mkr	1 523	1 401
Investeringar, Mkr	222	278
Redovisat värde skogstillgångar, Mkr	56 348	52 151
Medelantal årsanställda	459	450
Leveranser, egen skog, 1 000 m ³ fub	2 702	2 813

Rörelseresultat

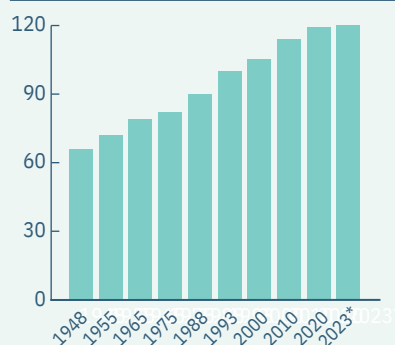

■ Rörelseresultat
exkl. jämförelsestörande poster

Resultatkommentar

Konkurrensen på virkesmarknaden i Norden var hög och priserna steg ytterligare under 2023. Virkespriserna är nu 30 procent högre än historiskt vilket höjde resultatet från skog till 1 523 Mkr. Värdet på Holmens skogsfastigheter redovisas baserat på transaktionspriser och ökade med 4 Mdkr till 56 Mdkr.

Virkesförråd, m³sk per hektar produktiv skogsmark

■ Inventering

* Beräkning

Holmens skogar 2023

Total landareal	1 305 000 ha
Total skogsmarksareal*	1 161 000 ha
– varav naturvårdsareal	207 000 ha
Produktiv skogsmark**	1 046 000 ha

Totalt virkesförråd på produktiv skogsmark 126 miljoner m³sk

* Beräknat efter Holmens beståndsregister och data från Riksskogstaxeringen enligt internationella definitionen av skogsmark: Landareal >0,5 hektar med träd där krontäckningen är större än 10 procent för skog som är minst 5 meter hög vid mogen ålder.

** Skogsmark som kan producera minst 1 m³sk per hektar och år (i genomsnitt under beståndets växttid) enligt Holmens beståndsregister.

ETT AKTIVT SKOGSBRUK I STÄNDIG FÖRÄNDRING

Att äga och bruka skog innebär långa omloppstider. Efter nära ett sekel är träden mogna att skördas och det innebär flera utmaningar för skogsägaren. Vilka behov skogen vi nu brukar ska tillgodose i framtiden är därför en avgörande fråga. Holmens förhållningssätt är ständig utveckling och där är innovation av skogsbruket helt avgörande.

I detta spelar digitaliseringen en central roll. Med hjälp av datainsamling från satelliter, flygplan, drönare och markgående fordon kan vi lära oss nya saker som tidigare varit svåra att få grepp om. Ett exempel på en skoglig utmaning som kan adresseras med digital teknik är granbarkborren. Redan 2019 skapade Holmen ett verktyg, den så kallade Granbarkborreanalysen, som kan upptäcka skog som angripits av granbarkborre och är på väg att dö och därför behöver tas om hand. I verktyget kombineras satellitbilder med data från inventeringar på marken och information från skogsma-

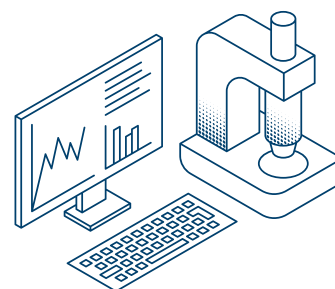
skiner. Utifrån detta skapas algoritmer som pekar ut områden som granbarkborren angripit i så tidiga skeden att skadorna inte hunnit bli synliga för det mänskliga ögat. Ju mer data som förs in i algoritmerna, desto säkrare blir prognoserna, vilket har gjort verktyget till ett viktigt beslutsstöd i skogsskötseln. Både för Holmen och för de många privata skogsägare som tagit del av verktyget.

Drönare och AI skapar nya möjligheter

Sedan sommaren 2022 har Holmen kompletterat Granbarkborreanalysen med drönare som systematiskt flyger över skogen – ett verktyg som kallas Skogsinventering. Drönarna tar högupplösta låghöjdsfotografier som analyseras med hjälp av AI som lärt sig känna igen döda och försvagade granar som riskerar att angripas. Resultaten matas in i Holmens planeringssystem och fungerar som komplement till informationen som ges av Granbarkborreanalysen. Fotografierna ger detaljerad information som bidrar till analysen om vilka åtgär-

der som behöver vidtas och var. Tack vare Skogsinventering kan Holmen snabbare hitta angripen skog, vilket ger bättre förutsättningar att tidigt sätta in insatser och därigenom öka chanserna att begränsa den ekonomiska skadan och rädda den omkringliggande skogen.

Drönare och andra innovativa maskiner är också vanliga inslag i ambitionen att testa nytt. Drönare som kan bära tyngre laster används till exempel i ett pilotprojekt för att bära ut nya plantor till områden som ska planteras med målsättningen att drönaren ska kunna hantera denna del av planeringsprocessen helt själv.

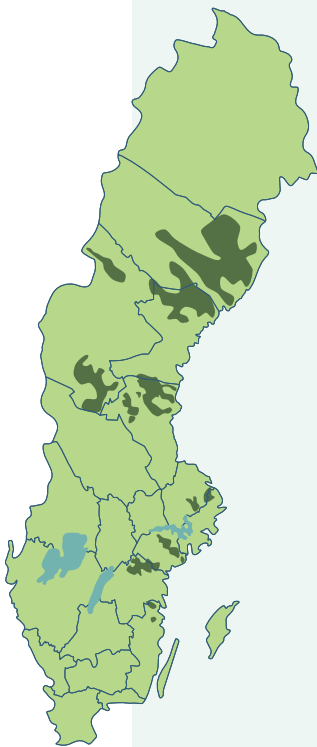

SKOGENS VÄRDE BEKRÄFTAS AV AKTUELLA TRANSAKTIONER

Holmens markinnehav uppgår till 1,3 miljoner hektar, varav drygt en miljon är produktiv skogsmark. Innehavet är fördelat på cirka 4 600 skogsfastigheter från Småland i söder till Västerbotten i norr.

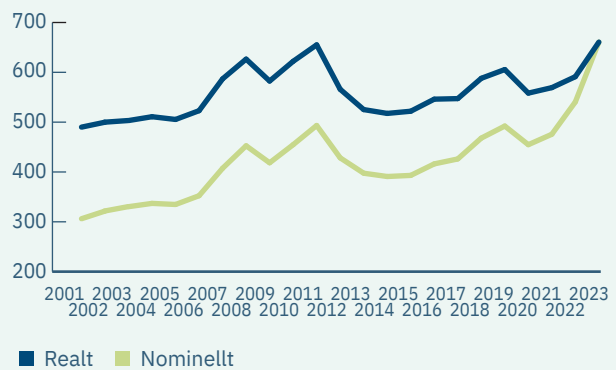
Varje år genomförs ett stort antal transaktioner med skogsfastigheter. Holmens skogstillgångar värderas till verkligt värde utifrån de priser som betalas för skogsfastigheter i de områden där vi har vår skog. Redovisat värde uppgår per 31 december 2023 till 56 348 (52 151) Mkr vilket motsvarar ett genomsnittligt värde om 53 900 kr per hektar produktiv skogsmark.

Värdet varierar inom landet då skogsfastigheterna i södra Sverige värderas väsentligt högre per hektar till följd av större virkesförråd, högre virkesproducerande förmåga, kortare skördecykel samt större efterfrågan på skogsmark.

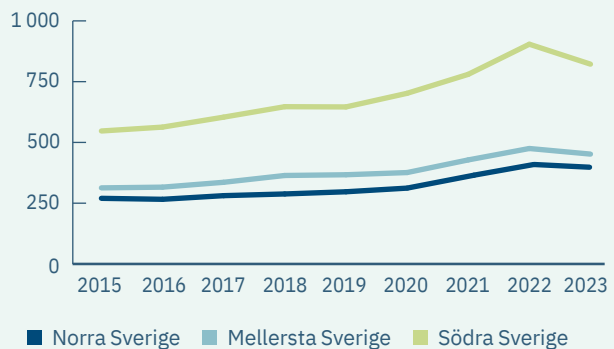

Holmen äger 1,3 miljoner hektar skog och mark i Sverige. En yta motsvarande nästan två miljoner fotbollsplaner.

Virkespriser, kr/m³fub

Pris på skogsfastigheter, kr/m³sk

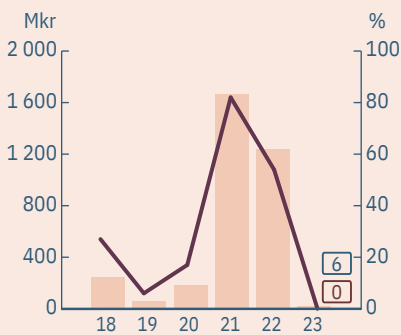
Källa: Årsvis sammanvägning av prisstatistik från olika marknadsaktörer och transaktionsdata.

Nyckeltal

	2023	2022
Nettoomsättning, Mkr	4 075	5 015
Rörelseresultat, Mkr	6	1 237
Investeringar, Mkr	391	122
Sysselsatt kapital, Mkr	2 139	2 067
Medelantal årsanställda	773	729
Leveranser, 1 000 m ³	1 498	1 435

Rörelseresultat och avkastning

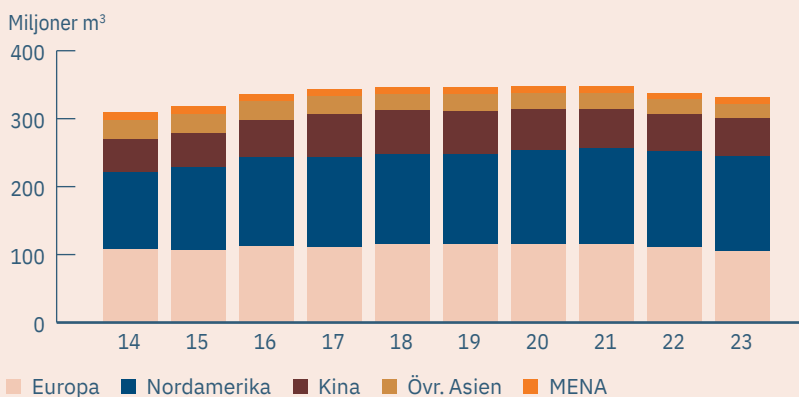

■ Rörelseresultat
■ Avkastning på sysselsatt kapital

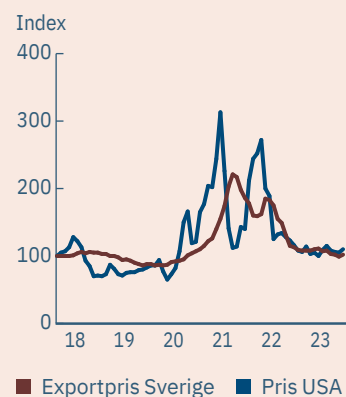
Resultatkommentar

Trävarumarknaden har pressats av den svaga byggkonjunkturen. Efter en betydande prisnedgång under 2022 stabiliserades priserna under 2023 på en historiskt hög nivå till följd av råvarubrist i flera stora produktionsländer. Resultatet från trävaror blev dock lågt, 6 Mkr, till följd av höga kostnader för timmer.

Konsumtion av trävaror

Prisutveckling

TRÄ SOM BYGGER FRAMTIDEN

Trä är det enda förnybara byggmaterialet

Holmen erbjuder ett brett sortiment av trävaror och virkesprodukter för konstruktion och snickeri. Råvaran kommer från ansvarsfullt brukade skogar och verksamheten utvecklas genom ökad förädling och bättre nyttjande av virkesråvaran i kombination med storskalig produktion.

Trä är ett fantastiskt material. Det är starkt, mångsidigt, lätt och det enda byggmaterial som är förnybart. Holmens sågverk har en nyckelroll i vår cirkulära affär. Det är här virket delas och förädlingen av skogen vi skördat tar sin början. Att utveckla trävaruaffären är en naturlig förlängning av skogsbruket och utgör en viktig dimension av vår strategi att äga och förädla skog.

Våra trävaror blir till hus och byggnader. De används till fasader, takstolar, golv, väggar, dörrar och fönsterkarmar, men också till möbler och altaner. Något så grundläggande som plankor och brädor skapar ett stort värde, inte minst för klimatet. Med ökad efterfrågan har försäljningen av restprodukter från sågverken i form av flis och bränslesortiment också fått en mer betydande roll.

Hållbart byggande

Med energi från solen och vatten från marken binder träden koldioxid från luften. Kolet finns sedan lagrat i trävarorna. Att bygga i trä är därför betydligt bättre för klimatet än att bygga i betong och stål, då tillverkning av dessa material kräver mycket energi och ger betydande utsläpp av fossil koldioxid. Dessutom blir hela kedjan från tillverkning till transporter mer energisnål och kostnadseffektiv då trä väger mindre. På så sätt skapar trävaror klimatnytta i flera led.

Vi erbjuder idag allt från trä till snickerier och förädlade produkter för bygghandel till avancerade byggkomponenter. Genom Martinsons kan vi också erbjuda projektering och uppförande av kompletta trästommar till allt ifrån idrottshallar och skolor till lagerhallar och flerbostadshus.

Förädling i storskalig produktion

Holmens sågverk har en hög teknisk nivå som möjliggör ett brett utbud av dimensioner och kvaliteter. I sågverken tas hela stocken tillvara och det maximala värdet utifrån varje stocks unika egenskaper frigörs. I samarbete med våra kunder optimerar vi sågning och torkning för att minimera spill och maximera kundnytta.

Investeringar stärker vår position.

Efter förvärven av klentimmersågen i Linghem 2017 och Martinsons två sågverk 2020 är en satsning på Iggesunds Sågverk nästa steg för att stärka vår trävaruaffär. En investering i timmersortering och nytt hyvleri kommer att öka sågverkets kapacitet med 20 procent samtidigt som erbjudandet av snickeriprodukter kompletteras med konstruktionsvirke i både gran och furu.

Genom investeringar i Bygdsiljums Sågverk samt ett distributionslager och kaputrustning vid Bravikens Sågverk kan vi också öka produktionen av limträ och KL-trä samt stärka vår position mot bygghandeln.

Energieffektiva produktionsenheter.

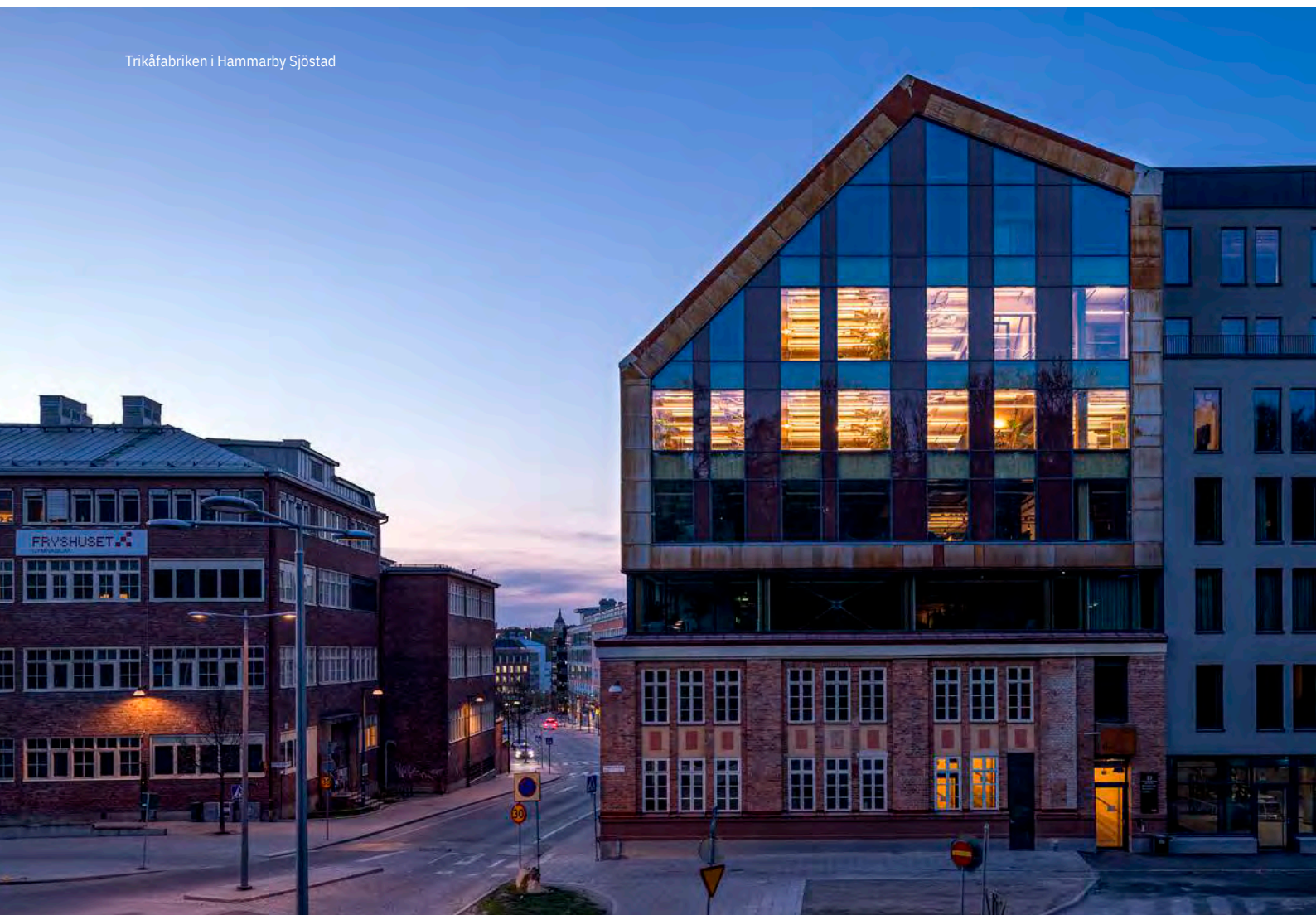
Två av koncernens sågverk, Braviken och Iggesund, bildar energieffektiva enheter med intilliggande pappers- respektive kartongbruk. Det betyder att alla delar av virkesråvaran tas tillvara i ett kretslopp där flis från sågverken fungerar som råvara i massaproduktionen och de slutliga restprodukterna används till biobränsle som ger energi och fjärrvärme. Ånga från bruken används dessutom vid torkningsprocesserna på sågverken.

Kontroll över råvaran. Placeringen av Holmens sågverk är logistiskt fördelaktiga nära våra skogsinnehav från norr till söder och med tillgång till ett trafiknät ut i världen via både järnväg, väg och inte minst båttransporter. Holmens sågverk är spårbarhetscertifierade och virkesråvaran anskaffas från såväl det egna skogsinnehavet som från andra skogsägare, vilket säkerställer en effektiv logistikkedja från skog till såg. Med totalt fem sågverk, strategiskt placerade nära våra skogsinnehav i olika delar av landet, har vi god kontroll över råvaran. Närheten till råvaran i kombination med effektiva virkesinköp är en viktig nyckel till lönsamhet och konkurrenskraften stärks genom att delar av produktionen är samlokaliserad med koncernens kartong- och pappersbruk.

Stark underliggande tillväxt

Fastighetssektorn står för en tredjedel av koldioxidutsläppen i Europa och byggindustrin arbetar hårt för att minska sitt klimatavtryck. Trä som byggmaterial gynnas av den pågående omställningen och utvecklingen väntas bidra till ökad efterfrågan på trävaror, i synnerhet när betong och stål får bära sin verkliga klimatkostnad. Ökningspotentialen är stor, inte minst inom medelstora byggnader som skolor, lagerlokaler och flerbostadshus. Andelen större hus i trä förväntas öka i takt med att kapaciteten för industriellt träbyggande byggs ut.

Efterfrågan på förädlade trävaror, inte minst KL-trä och limträbalkar, ökar och med ett stigande intresse för träbyggande ser vi stora möjligheter att utveckla affären vidare.

EN AFFÄR SOM BYGGER PÅ KLIMATSMARTA LÖSNINGAR

Med Martinsons i spetsen banar Holmen väg för storskalig träbyggnation. Tillsammans har vi en stark och långsiktig värdekedja, från frö till färdigt trähus.

Kombinationen av att kunna erbjuda utveckling, konstruktion och leverans av stomsystem i limträ och KL-trä för bland annat flerbostadshus, kontor och hallar gör Martinsons till en ledande aktör inom hållbart byggande.

Smarta påbyggnader

Under det senaste året har Martinsons deltagit i att uppföra flertalet påbyggnader i Stockholms stadskärna. Påbyggnader är önskvärda för att utveckla en redan attraktiv och efterfrågad innerstadsmiljö. Det är också effektivt då

infrastruktur såsom kollektivtrafik, vatten och avlopp samt el och värme redan finns på plats. Jämfört med stål och betong är trä ett lätt material, vilket kan vara en utslagsfaktor när det kommer till påbyggnader: konstruktionen måste vara stark, men samtidigt av en vikt som den befintliga byggnaden har bärlighet för. Trä har också fördelen att det går snabbt att montera tack vare en hög prefabriceringsgrad, vilket är gynnsamt när man arbetar i en trång innerstadskärna och de logistiska utmaningar som följer av detta. Dessutom är trä ett material som av många anses bidra till trivsammare inomhusmiljöer.

Ersätter betong och stål

Utöver påbyggnader ligger den kanske största effekten avseende klimatnytta i

att införliva trä i vanligt förekommande medelstora byggnader, såsom skolor, lagerlokaler och hallar – byggnader som historiskt ofta byggts i stål och betong.

Under 2023 slöt Martinsons avtal om sin näst största affär någonsin. Tillsammans med entreprenören EAB ska Martinsons uppföra ett logistiklager på 33 000 kvadratmeter för fastighetsutvecklaren Catena. Till lokalen, som kommer inhysa bland annat Granngårdens nya centrallager, kommer Martinsons att leverera 30 meter höga träpelare samt limträbalkar. Fastigheten väntas vara i drift under fjärde kvartalet 2024 och under sin livstid bidra med en klimatnytta om nästan 3 000 ton CO₂e. Det motsvarar utsläppen från drygt 2 500 personers flygresor tur och retur mellan Stockholm, Arlanda och Gran Canaria, Spanien.

VÄXANDE INTRESSE FÖR TRÄSTOMMAR

Att bygga i trä har flera fördelar. Vi trivs i miljöer som präglas av trä, framställningen är energisnål och det är positivt för klimatet. Sedan ett par år verkar kännedomen om materialets goda sidor ha ökat, för allt fler väljer stommar i trä.

Över hela världen står fastighetsbranschen för en stor andel av växthusgasutsläppen, bland annat på grund av användning av stål och cement i byggnation. För att lyckas med klimatomställningen krävs att vi kraftigt minskar användningen av fossila material och att de ersätts med förnybara alternativ. Sedan ett par år pekar tangenten i rätt riktning.

Enligt en undersökning över perioden 2018–2022 gjord av Prognoscenter märks en trend av att trästommar vinner mark i alla byggnadskategorier som uppförs i Sverige – från flerbostadshus till industri- och lagerlokaler. För hela marknaden har andelen trästommar vuxit från 12 till 21 procent under den undersökta perioden. Inom offentliga lokaler, som omfattar bland annat skol- och vårdfastigheter, är ökningen störst. Här har andelen trästommar nästan fördubblats mellan 2018 och 2022, från 18 till 34 procent.

Trikåfabriken i Hammarby Sjöstad är ett bra exempel på hur påbyggnader i trä kan utveckla staden. När den gamla fabriksbyggnaden i tegel från 1929 skulle byggas på med fem våningar var en träkonstruktion den optimala lösningen. Tack vare att byggdelarna i limträ och KL-trä har så pass låg vikt i förhållande till sin bärkraft var det möjligt att utföra påbyggnaden ovanpå den nittio år gamla tegelstommen.

Sex skäl att bygga i trä

1. Bra för klimatet

Trävaror framställs av en förnybar råvara i en process med låg klimatpåverkan. Som en naturlig del i kretsloppet binder de koldioxid hela sin livslängd och när ett trähus rivs kan materialet återanvändas, återvinnas eller användas för energiproduktion som ger värme till andra hus.

2. Energisnål materialframställning

Till skillnad mot stål och betong är produktion av trävaror mycket energieffektiv, en viktig aspekt i en värld där det råder brist på energi.

3. Lätt och enkelt att bearbeta

Trä är cirka fem gånger lättare än betong och belastar därför grunden mindre. Den låga vikten gör också montaget enklare med en relativt liten byggkran och leder till betydligt mer energisnåla transporter. Materialet kan dessutom bearbetas med enkla handverktyg.

4. Hög bärighet och stora spännvidder

Limträ och KL-trä är, tack vare sin uppbyggnad, formstabila material som erbjuder hög bärförmåga och möjlighet till stora spännvidder. Det medför flexibla stommar som skapar frihet att utformas för en lång rad olika användningsområden.

5. Kortare byggtid

De flesta byggnader i trä förproduceras i fabrik och monteras sedan på byggplatsen. Stora element och rationella skarvtyper tillåter snabbt montage med kortare byggtider som följd.

6. Mindre buller

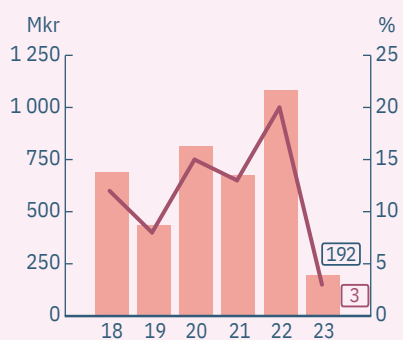
Trä bullrar inte när det sätts samman på byggarbetsplatsen. Därför väljer allt fler trä när de ska bygga nytt, temporärt eller fler våningsplan ovanpå befintliga hus. Det ger en bättre arbetsmiljö och kringboende störs inte lika mycket, eller lika länge, som vid byggnationer av stål och betong.

Nyckeltal

	2023	2022
Nettoomsättning, Mkr	6 765	6 735
Rörelseresultat exkl. jämförelsestörande poster, Mkr	192	1 081
Investeringar, Mkr	697	555
Sysselsatt kapital, Mkr	5 889	5 632
Medelantal årsanställda	1 289	1 290
Leveranser, 1 000 ton	448	503

Rörelseresultat och avkastning

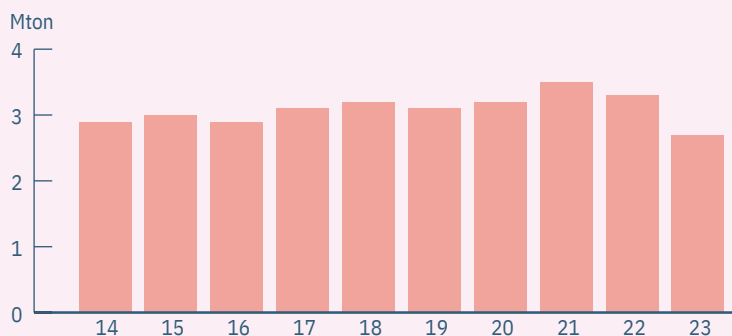

■ Rörelseresultat exkl. jämförelsestörande poster
■ Avkastning på sysselsatt kapital exkl. jämförelsestörande poster

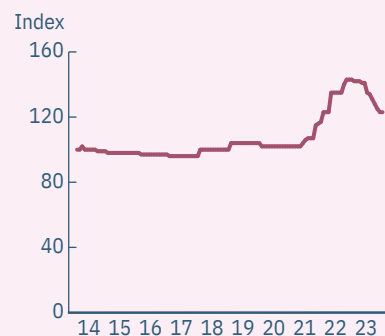
Resultatkommentar

Efterfrågan på kartong för konsumentförpackningar var lägre än normalt när kunderna avvecklade lager och konjunkturen försvagades. Priserna var i stort stabila efter genomförda höjningar föregående år. Den svaga marknaden tillsammans med ökade råvarukostnader återspeglas i resultatet för kartong som sjönk till 192 Mkr.

Europeisk efterfrågan av SBB och FBB

Prisutveckling FBB

PREMIUMKARTONG FÖR MEDVETNA VARUMÄRKEN

Vi erbjuder kartongprodukter av högsta kvalitet med ett lågt klimatavtryck

Holmen är marknadsledande producent av högkvalitativ kartong. Strategin är att växa globalt med våra starka produktvarumärken genom att kombinera hög kvalitet, kundanpassade produkter och förstklassig service.

Holmen utvecklar premiumkartong till förpackningslösningar för kunder inom exempelvis kosmetik, elektronik, läkemedel, livsmedel och tobak. Kartongen marknadsförs under tre varumärken; Invercote, Incada och Inverform.

Kartongens kvalitet, slitstyrka och designegenskaper gör att vi kan skapa världsledande produkter för medvetna varumärkesägare med höga ambitioner.

Färsk fiber ger produktfördelar

Gemensamt för Holmens kartongprodukter är att de tillverkas uteslutande av färsk fiber, vilket ger flera produktfördelar. Högre styrka, bättre ljushet och neutral doft- och smakpåverkan i kontakt med livsmedel är exempel på egenskaper som innebär tydliga mervärden i slutprodukten. En förutsättning för att uppnå detta är kombinationen av färsk fiber och en flerskiktad konstruktion där olika fibertyper i olika lager är grunden för kartongens höga prestanda.

Eftersom kartongen tillverkas av ett förnybart, återvinningsbart och biologiskt nedbrytbart material kan vi också utveckla produkter som främjar mer cirkulära förpackningssystem. När kartongen återvinns bidrar den dessutom med ett nödvändigt tillskott av färsk fiber till returfiberindustrin.

Cirkulär produktionsprocess

Våra anläggningar för produktion och förädling av kartong ligger i Iggesund och Strömsbruk, Sverige, samt i Workington, England. Kartongbruken är spårbarhetscertifierade och vedråvaran kommer uteslutande från hållbart brukade skogar. Anläggningarna är till

stor del också självförsörjande på förnybar värme- och elenergi vilket möjliggör produkter med ett lågt koldioxidavtryck.

Iggesunds Bruk är integrerat med Iggesunds Sågverk, vilket innebär att alla delar av trädet tas om hand direkt på plats i en cirkulär produktionsprocess. Flis från sågverket används som råvara i kartongproduktionen medan bark och sågspån blir biobränsle som omvandlas till energi och fjärrvärme. Cirkeln sluts när överskottsvärmen från bruket tas tillvara i sågverkets torkningsprocesser.

Både Iggesunds Bruk och Workingtons Bruk har tilldelats EcoVadis Platinum för sitt framgångsrika hållbarhetsarbete, vilket är ett kvitto på att bruken är världsledande inom hållbarhet.

Kundernas val gör skillnad

Vi vill hjälpa våra kunder att göra fler förnybara val och nästa generations förpackningslösningar föds i nära samarbete med våra kunder och partners. Till sammans identifierar vi nya användningsområden för våra kartongprodukter och med vår samlade kunskap skapar vi förpackningslösningar som uppfyller de allra högsta kraven.

Ett smartare alternativ till plast. En av de största utmaningarna som förpackningsvärlden står inför är övergången från plast till mer hållbara förpackningsmaterial. Problemen med plast är både den fossila råvaran och de enorma mängderna plast som förorenar våra hav. Genom att byta ut fossilbaserade material till kartong minskar klimatpåverkan samtidigt som mängden plast som kan hamna i naturen blir mindre.

Kundnära samarbete. Med en hög och jämn kvalitet säkerställer vår kartong stabila resultat i kundens produktionsprocess och våra produkter utvecklas kontinuerligt för att möta efterfrågan av hållbara förpackningslösningar.

Med supportteam som arbetar nära marknaden och har djup kunskap om kundernas behov och önskemål erbjuder vi kvalificerad rådgivning före, under och efter kundens produktionsprocess. Kundensupport och snabba leveranser är prioriterade områden som innefattar allt från rådgivning och produktprover till servicecenter med lokala arkivanslaggningar och lager. Som en del i serviceerbjudandet erbjuds även miljödokumentation.

Stark position inom premiumsegmentet

Efterfrågan på förpackningar har ökat i takt med en växande befolkning, urbanisering samt en allt större medelklass. Under det senaste året har dock efterfrågan för konsumentkartong fallit tillbaka till följd av en svagare ekonomisk utveckling.

Att kunna erbjuda kartongprodukter av högsta kvalitet med ett lågt klimatavtryck som dessutom är gjorda på en råvara som är spårbar till hållbart brukade skogar ger oss en stark position inom premiumsegmentet. Med lokal vedråvara från egen skog och en fördelaktig energisituation har Holmen en stark position för vidare utveckling av kartongverksamheten.

TILLSAMMANS UTVECKLAR VI NÄSTA GENERATIONENS PRODUKTER

Holmen är marknadsledande inom premiumkartong och hållbara förpackningslösningar. Strax norr om Iggesunds Bruk finns Strömsbruks Förädlingsanläggning som vidareförädlar kartongprodukter från både Iggesunds och Workingtons Bruk.

I Strömsbruk efterbehandlas kartongen med olika sorters beläggningar. Den kan lamineras med film och folie för att ge den specifika egenskaper eller limlamineras i flera lager för att åstadkomma en mer robust produkt. Syftet är att skapa ändamålsenliga och hållbara produkter, till exempel förpackningar för konfektyr eller kosmetika som är motståndskraftiga mot fukt, fett eller lukt. I Strömsbruk finns tre produktionslinjer med en total kapacitet om drygt 50 000 ton per år.

Alternativ till plast

Tillsammans med våra kunder och partners utvecklar och identifierar vi nästa generations produkter. Under 2023 lanserades ett livsmedelstråg för färdigmat med ett lägre koldioxidavtryck än tidigare. Den nya Inverformprodukten har en beläggning med 25 procent lägre plastinnehåll än tidigare, men med bevarade egenskaper för att bibehålla temperatur och stänga ute fett och fukt. Beläggningen kallad PET 30 möjliggör för våra kunder att till slutkonsument erbjuda ett alternativ till traditionella förpackningar i plast eller aluminium.

Att förpackningar i ökande grad tillverkas av kartong i stället för plast minskar inte bara mängden fossilt material, utan även de enorma mängder plast som förenar hav och natur.

För evigt lärande

Att samarbeta med våra kunder och partners och vara lyhörda för deras behov är en grundförutsättning för att fortsätta vara relevanta och befästa vår position som den ledande producenten av premiumkartong och leverera det våra kunder kräver – hållbara förpackningslösningar. I dagens föränderliga värld är samarbete grunden för vårt gemensamma lärande. Vi följer hur samhället och kundbehoven förändras och arbetar kreativt och kundnära för att utveckla nya material och produkter som skapar mervärden på marknaden. Fokus för våra samarbeten är att dela vår kunskap och erfarenhet för att utveckla långsiktiga relationer. I utbyte får vi insikter om kundernas behov och värdefull input på våra produkter och lösningar.

Iggesunds och Workingtons Bruk prisade för sitt hållbarhetsarbete

För tredje gången i rad har både Iggesunds och Workingtons Bruk belönats med EcoVadis Platinum. Av fler än 30 000 utvärderade verksamheter under året tillhör de två brukerna det absoluta toppskiktet inom hållbarhet.

Hållbarhet har blivit en allt viktigare fråga, både för kunder och samhället i stort. Holmen arbetar aktivt med hållbarhet och har en ambition om att agera transparent och dela hållbarhetsinformation med våra kunder och andra intressenter. Sedan 2017 låter vi därför EcoVadis* som fristående tredje part utvärdera vårt hållbarhetsarbete.

2020 fick Iggesunds och Workingtons Bruk för första gången EcoVadis Platinum – en utmärkelse som tilldelas de bolag som av samtliga utvärderade bedöms vara mest hållbara. När Holmens två kartongbruk även 2023 kategoriseras som platinum var det för tredje gången i rad. Holmens två pappersbruk Braviken och Hallsta har även de tilldelats EcoVadis Platinum under 2023. Det betyder att Holmens samtliga bruk tillhör det absoluta toppskiktet av världens granskade bolag.

Faktorerna bakom brukens framgång är flera. Anläggningarna är bland annat spårbarhetscertifierade och använder bara råvara från hållbart brukade skogar. Både Iggesunds och Workingtons Bruk är till stor del också självförsörjande på förnybar värme- och elenergi, vilket möjliggör produkter med ett lågt koldioxidavtryck.

*EcoVadis är ett internationellt analysföretag som årligen utvärderar hur bolag arbetar med hållbarhetsfrågor utifrån inrapporterade data i 250 frågor som omfattar miljö, hållbara inköp, etik, arbetstagares rättigheter och mänskliga rättigheter.

INNOVATIVA PAPPERSPRODUKTER AV FÄRSK FIBER

Holmens bokpapper är den ledande produkten för pocketböcker i Europa

Holmen producerar lätta och resurseffektiva papper av färsk fiber för böcker, förpackningar och grafiska publikationer. Vår strategi är att kontinuerligt utveckla vår produktportfölj för att säkerställa konkurrenskraft över tid.

Holmen är ledande i utvecklingen av nya pappersprodukter helt baserade på färsk fiber. Till skillnad mot returfiberbaserade produkter möjliggör den färska fibern en naturligt hög ljushet som förhöjer upplevelsen av text och bild. Våra pappersprodukter har en hög bulk, de är tjocka men samtidigt lätta, vilket innebär att kunden får mer papper med samma känsla utan ökade kostnader. Ett lättare papper möjliggör också lägre kostnader för distribution.

Papper med kraft att kommunicera

Våra kunder finns i första hand bland förlag, tryckerier och detaljister som söker resurs- och kostnadseffektiva papper med fokus på bulk, ljushet och helhetskänsla. Vi arbetar långsiktigt för att möta våra kunders efterfrågan och skapa lönsamma produktlösningar för böcker, magasin, reklam och förpackningar.

Bokpapper. Holmens bokpapper är den ledande produkten för pocketböcker i Europa. Förlagen uppskattar Holmens bokpapper då det erbjuder produktgenskaper som förhöjer läsoplevelsen i form av en ljus och jämn yta samtidigt som det hjälper kunderna att effektivisera såväl produktion som transport.

Grafiskt papper. Direktreklam betraktas fortfarande som en viktig kommunikationskanal för att generera kunder till både fysiska butiker och digital handel. Holmens lätta papper ger kunderna möjligheter att gå upp i format, omfång eller upplaga utan att addera kostnader eller till rena besparingar i både papper och distribution. Kombinationen av hög bulk, vithet och ljushet gör också våra magasinpapper till konkurrenskraftiga alternativ.

Förpackningspapper. Med lanseringen av papper för wellpappförpackningar tar vi nästa steg i vår utveckling av framtidens pappersprodukter och introducerar vårt papper i ett för Holmen nytt marknadssegment. Vårt lätta men starka och stabila förpackningspapper av färsk fiber minskar utsläppen från transporter och ger kunderna möjlighet att ersätta fossilbaserade förpackningar.

Produktion med lågt klimatavtryck

Med en förnybar råvara, fossilfri el och resurseffektiv produktion kan vi erbjuda produkter med ett lågt klimatavtryck. Kundernas intresse för våra klimatsmarta produkter fortsätter att öka och trenden går i linje med vår strategi att hjälpa våra kunder till en mer hållbar affär. Investeringar har möjliggjort högre kapacitet inom utvalda produktområden och vår utveckling av nya pappersprodukter sker i nära samarbete med kunder och partners.

Cirkulära kretslopp. Holmens papper produceras vid två svenska bruk, Braviken och Hallsta. Gynnsamma logistiska lägen innebär korta virkestransporter och närhet till hamnar med god kapacitet. Råvaran till våra papper utgörs av restprodukter från närliggande skogar och sågverk som tas omhand i ett cirkulärt kretslopp där inget går till spillo. Med certifieringar för miljö och spårbarhet kan vi säkerställa att råvaran till våra produkter alltid kommer från hållbart brukade skogar. Båda bruken tilldelades EcoVadis Platinum under 2023. Det betyder att de tillhör den bästa procenten av de företag som världen över bedömts vad gäller miljö, etik och socialt ansvar.

Produktionen vid Hallsta Pappersbruk är helt fossilfri, vilket är unikt. I brukets

energilösningar återvinns värme från tillverkningsprocesser och avloppsvatten, barken säljs till värmeverk och restprodukter komposteras till anläggningsjord.

Bravikens Pappersbruk bildar tillsammans med Bravikens Sågverk en energieffektiv enhet. Pappersbruket får råvara i form av flis från sågverket, som i sin tur förses med värme från bruket. Överskott av bark och sågspån säljs för produktion av förnybar energi.

Utan färsk fiber, ingen returfiber.

Tillgången på färsk fiber är begränsad och i kontinentala Europa är pappers-tillverkningen i hög grad baserad på returfiber. Men papper kan inte återvinnas hur många gånger som helst. Efter ett antal gånger är träfibern utsliten och kretsloppet måste därför kontinuerligt tillföras färsk fiber för att fungera och hålla tillräckligt hög kvalitet. Vårt papper av färsk fiber är därför en förutsättning för det europeiska returfiber-systemet.

Möjligheter på en utmanande marknad

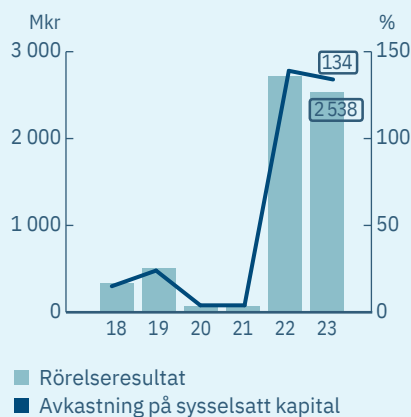
Marknaden för grafiskt papper har präglats av en underliggande strukturell nedgång under flera år. Efterfrågan varierar mellan olika segment där bokmarknaden varit stabil medan andra grafiska segment som magasinpapper har utvecklats svagare. Förpackningsmarknaden växer men med stor konkurrens då flera producenter ställt om produktionen från tryckpapper till förpackningsmaterial. Våra pappersprodukter har god konkurrenskraft, inte minst till följd av en resurseffektiv produktion med lokal vedråvara och fossilfri el som ger produkterna ett lågt klimatavtryck.

Nyckeltal

	2023	2022
Nettoomsättning, Mkr	8 200	8 370
Rörelseresultat, Mkr	2 538	2 714
Investeringar, Mkr	314	186
Sysselsatt kapital, Mkr	1 737	1 939
Medelantal årsanställda	859	842
Leveranser, 1 000 ton	896	995

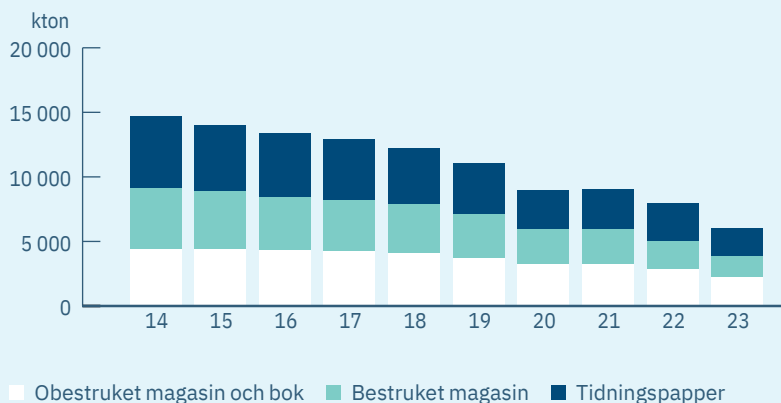
Rörelseresultat och avkastning

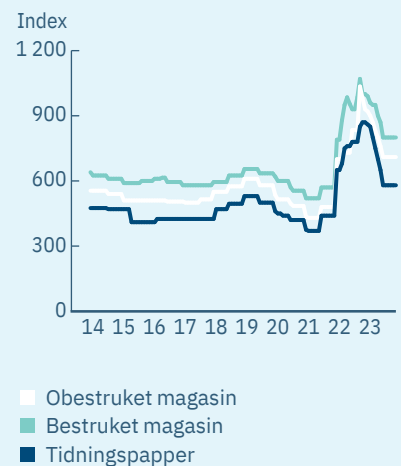
Resultatkommentar

Efterfrågan på papper har fortsatt att sjunka vilket har pressat marknadpriserna. Prisnivån var dock fortsatt hög 2023 till följd av dyra insatsvaror för många producenter på kontinenten. Tack vare höga försäljningspriser och vårt goda kostnadsläge blev pappersresultat mycket högt, 2 538 Mkr.

Europeisk efterfrågan av papper

Prisutveckling

INVESTERING FÖR ÖKAD PRODUKTION AV BOK- OCH FÖRPACKNINGSPAPPER

De senaste decennierna har genomgripande trendskiften omdanat pappersmarknaden. Holmen agerar ständigt för att gå i takt med tiden och utvärderar löpande framtidens pappersprodukter.

Ändrade konsumtionsbeteenden och en ökad digitalisering har haft stor påverkan på pappersmarknaden. För att säkerställa en verksamhet som är konkurrenskraftig över tid gäller det att ständigt se över och att utveckla våra produkter. I slutet av 1990-talet indikerade till exempel prognoser att det fanns nya möjligheter inom bokpapper. Drygt 30 år senare är Holmen marknadsledare inom segmentet bokpapper i Europa.

Samma tänk präglade affärsområdets intåg på förpackningsmarknaden 2021 när ett intensivt produktutvecklingsarbete sjösattes för att kunna erbjuda en produkt till den växande förpackningsmarknaden. Trots pandemi kunde Holmen på kort tid utveckla, producera

och lansera en ny uppskattad produkt inom förpackningssegmentet. Holmen INNR lanserades som en så kallad interliner, det innersta skiktet i wellpapp som limmas ihop med två vågformade skikt, kallad fluting. Sedan dess har användningsområdet för Holmen INNR vuxit till att även säljas som en flutingprodukt.

Bredare produktpalet och ökade volymer bokpapper

Under året har vi tagit ytterligare steg för att förbättra förpackningspapprets kvalitet. För detta krävs dock innovativa grepp i tillverkningsprocessen. Därför kommer pappersmaskinen PM52 i Bravikens Pappersbruk att byggas om under 2024 för att kunna alternera mellan tillverkning av två väsentligt olika produkter; bok- respektive förpackningspapper. PM52 blir en så kallad svingmaskin, den första i sitt slag på marknaden för termomekanisk massa (TMP) för bok- och förpackningspapper.

Genom ombyggnationen breddar vi

produktpaletten och ökar kapaciteten för bokpapper samtidigt som den möjliggör lanseringen av en helt ny förpackningsprodukt med högre styrkor vid bibehållen ytvikt. Den nya förpackningsprodukten har alltså en lägre vikt jämfört med andra förpackningspapper men utan påverkan på dess styrkeegenskaper. Då papper handlas i volymer av vikt gör det att kunden kan köpa färre ton och ändå få ut samma mängd papper. Den nya produkten kommer lanseras 2025 efter ombyggnad av pappersmaskinen under hösten 2024.

100 år av erfarenhet

Holmen har jobbat med pappersproduktion i över 100 år och har expertis som få andra. Vi är övertygade om att papper som material spelar en viktig roll i samhället, såväl idag som imorgon. Med den färska fibern som bas fortsätter vi att utveckla vår position på en marknad i förändring, både inom befintliga och nya segment.

85

73

Holmen INNR är en färskfiberbaserad produkt avsedd för wellpappförpackningar. Jämfört med traditionella produkter är den både lätt och stark. Holmen INNR i 73 gsm kan ersätta en standardprodukt för fluting i 80-85 gsm, vilket innebär att kunden kan få samma mängd förpackning till en lägre kostnad. Och med ett lägre koldioxidavtryck.

84%

Tryckta böcker stod för 84 procent av den europeiska bokmarknadens totala omsättning under 2022.

Bokens roll i en digitaliserad värld

I en tid då digitaliseringen förändrar det mesta vore det inte konstigt om det rådde viss oro över den tryckta bokens framtid. Faktum är dock att även om ljud- respektive e-böcker vinner marknadsandelar på somliga håll, står sig den tryckta boken stark på desto fler.

The Federation of European Publishers är en oberoende, icke-kommersiell paraplyorganisation för europeiska bokförlag som årligen publicerar statistik över marknaden. Enligt organisationen stod den tryckta boken för 84 procent av den europeiska bokmarknadens totala omsättning under 2022, vilket jämfört med tidigare år är en stabil andel för formatet.

Holmens bokpapper är den ledande produkten på sin marknad i Europa. Pappret är för ändamålet väl lämpat. Det har en hög bulk – det är tjockt, men samtidigt lätt – vilket innebär att kunden får mer papper med bibehållen känsla utan ökad kostnad. Lägre vikt medför mindre behov av energi för transporter, vilket minskar både det totala koldioxidavtrycket och kostnaderna för frakt. Även för slutkonsument kan en lägre vikt vara en fördel. Detta inte minst om det handlar om tjockare böcker, såsom undervisningsmaterial för barn och unga, som med jämna mellanrum ska förflyttas mellan olika platser.

Även det faktum att bokpappret består av färsk fiber innebär en fördel, då det ger produkten en naturligt hög ljushet, vilket minskar behovet av kemikalier för att åstadkomma en ljus yta som lämpar sig för tryck. En stor andel av Holmens bokpapper säljs till den europeiska kontinenten, där uttjänta böcker kan återvinnas och tillföra ett nödvändigt tillskott till det europeiska returfibersystemet.

GRÖN ENERGI FRÅN VÅRA MARKER

Holmen har 21 helt eller delvis ägda vattenkraftverk samt två egna vindkraftsparker

Holmens produktion av förnybar vatten- och vindkraft bidrar till en hållbar elförsörjning i Sverige och till den europeiska omställningen mot fossilfria energikällor. Affären ska växa genom uppförande av vindkraft på egen mark.

Holmen producerar förnybar energi från vatten och vind. Vattenkraft är en viktig energikälla för samhället, inte minst då den kan regleras för att möta variationer i marknadsbalansen. Som komplement till befintlig reglerbar vattenkraft är vår strategi att öka produktionen av förnybar energi genom att uppföra vindkraft på egen mark. Det kommer att bidra till ett ökat utbud av förnybar el på marknaden, vilket är en central del i omställningen till ett hållbart samhälle.

Europa ställer om till förnybart

Energimarknaden i Europa är under stor omställning drivet av klimatutmaningen. I Europa är ungefär hälften av elproduktionen fossilfri. El utgör dock bara en fjärdedel av den totala energikonsumtionen och i stort sett all övrig energikonsumtion är fossilbaserad. För att klara klimatmålen måste stora delar av den fossilbaserade energianvändningen ställas om. Tillsammans med en ökad elektrifiering av både transporter och industri står det klart att elkonsumenterna kommer att öka, vilket skapar ytterligare efterfrågan på mer förnybar el.

Styrka i egna energitillgångar

Holmen levererade 1,7 TWh förnybar vatten- och vindkraftsel under 2023. Tillsammans med den förnybara elenergin som produceras vid koncernens bruk motsvarar vår produktion av vatten- och vindkraft idag cirka 60 procent av Holmens samlade elanvändning.

Vattenkraft stabiliserar elmarknaden.

Omställningen av energisystemet till mer väderberoende energikällor medför också utmaningar då tillgången till effekt måste säkerställas årets alla timmar.

Majoriteten av Holmens elproduktion utgörs av vattenkraft från våra 21 helt eller delvis ägda kraftverk. Till skillnad från de flesta förnybara energislag är vattenkraften reglerbar. El är svår att lagra i större skala, däremot kan vatten som ska användas för elproduktion lagras i magasin, sjöar och vattendrag. Vattenkraftverk kan därför generera både baskraft och reglerkraft, det vill säga den kraft som behövs för att möta variationer i efterfrågan. Genom att minska eller öka vattenflödet genom turbinerna anpassas produktionen till efterfrågan eller förändringar i annan elproduktion. Värdet av denna stabiliserande förmåga har ökat under senare år och med det marknaden för olika former av så kallade stödtjänster som bidrar till ett stabilt elsystem.

En annan fördel med vattenkraft är livslängden. Ett vattenkraftverk kan leverera el under mycket lång tid. Investeringsbehovet är förhållandevis litet och drift- och underhållskostnaderna är låga då anläggningarna är nästan helt automatiserade. Klimatpåverkan från driften är dessutom marginell med minimala utsläpp. Sammantaget tillför vattenkraften stor samhällsnytta i utvecklingen mot ett fossilfritt elsystem.

Vindkraft skapar möjligheter

I dag är landbaserad vindkraft ett av de snabbast växande energislagen inom EU och Sveriges tredje största produktionsmetod för el. Den tekniska utvecklingen inom vindkraft har varit stor under de senaste åren. Högre torn med längre rotorblad och större generatorer har resulterat i en väsentlig minskning av vindkraftens kostnader per producerad kilowattimme och landbaserad vindkraft

är idag det billigaste sättet att producera mer förnybar el i Sverige.

Ökad produktion på egen mark. Som betydande markägare har Holmen stora möjligheter att uppföra vindkraft till konkurrenskraftiga kostnader och vi har flera utvecklingsprojekt i olika faser.

Under 2022 invigdes Blåbergslidens Vindkraftspark utanför Skellefteå. Samma år förvärvade Holmen återstående aktier i Varsviks Vindkraftspark som tidigare delägdes med en investeringsfond för förnybar energi. Investeringarna ökade vår förnybara elproduktion med 40 procent och var ett betydande steg i utvecklingen av Holmens energiaffär.

Utöver Varsvik och Blåbergsliden har Holmen tillstånd att uppföra två vindkraftsparker om totalt 700 GWh. Beslut om investeringar i ny vindkraft kan tas under 2024 och 2025.

Energimarknad under omställning

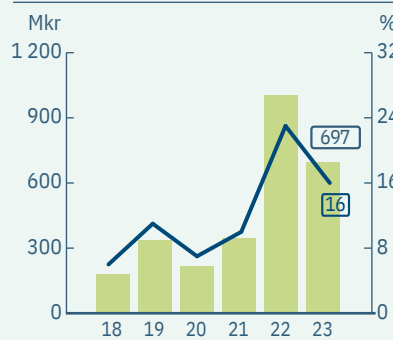
Marknaden för el i Norden har historiskt fungerat väl med en harmoniserad prissättning som normalt följer marginalkostnaden för fossil kraft. Detta eftersom elmarknaden är sammanlänkad med övriga Europa och priset sätts efter det dyraste produktionsslaget vid varje givet tillfälle. Energikrisen 2022 visade dock hur känsligt det europeiska energisystemet är då importstoppet av rysk fossilgas ledde till betydande svårigheter att få fram tillräckligt med energi, med historiska prisökningar som följd. Utbygganden av förnybar energi har minskat vårt beroende av fossilkraft men också gjort elpriset mer volatilt. Samtidigt har prisskillnaderna inom Sverige ökat till följd av nedlagd kärnkraft och begränsningar i överföringskapacitet mellan norra och södra Sverige.

Nyckeltal

	2023	2022
Nettoomsättning, Mkr	1 070	1 226
Rörelseresultat, Mkr	697	1 006
Investeringar, Mkr	59	237
Sysselsatt kapital, Mkr	4 283	4 618
Medelantal årsanställda	29	25
Leveranser vatten- och vindkraft, GWh	1 658	1 639

Rörelseresultat och avkastning

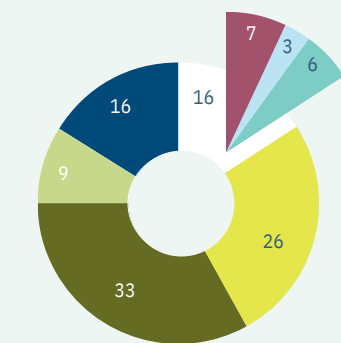

■ Rörelseresultat
exkl. jämförelsestörande poster
■ Avkastning på sysselsatt kapital
exkl. jämförelsestörande poster

Resultatkommentar

Elpriset i norra Sverige, där Holmen har merparten av sin produktion, sjönk till 450 kr/MWh 2023 vilket är något högre än historiskt normal nivå. Resultatet minskade till 697 Mkr till följd av lägre elpriser men högre ersättning för vattenkraftens bidrag till att stabilisera elsystemet genom stödtjänster bidrog positivt till resultatet.

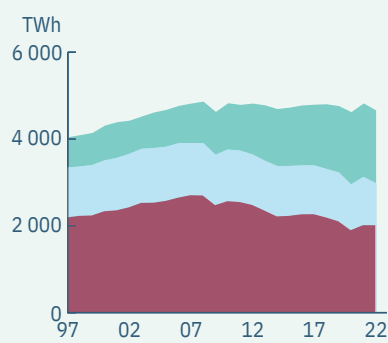
Europeisk energikonsumtion, %

■ El
■ Fossilgas
■ Olja
■ Kol
■ Övrigt
■ Fossila bränslen
■ Kärnkraft
■ Förnybart

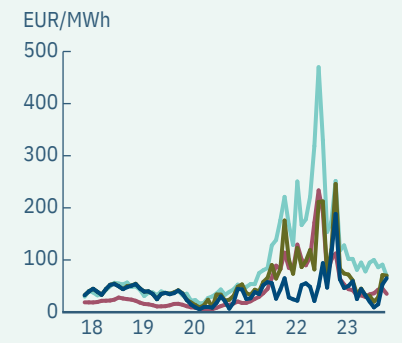
Källa: Our World in Data

Europeisk elkonsumtion

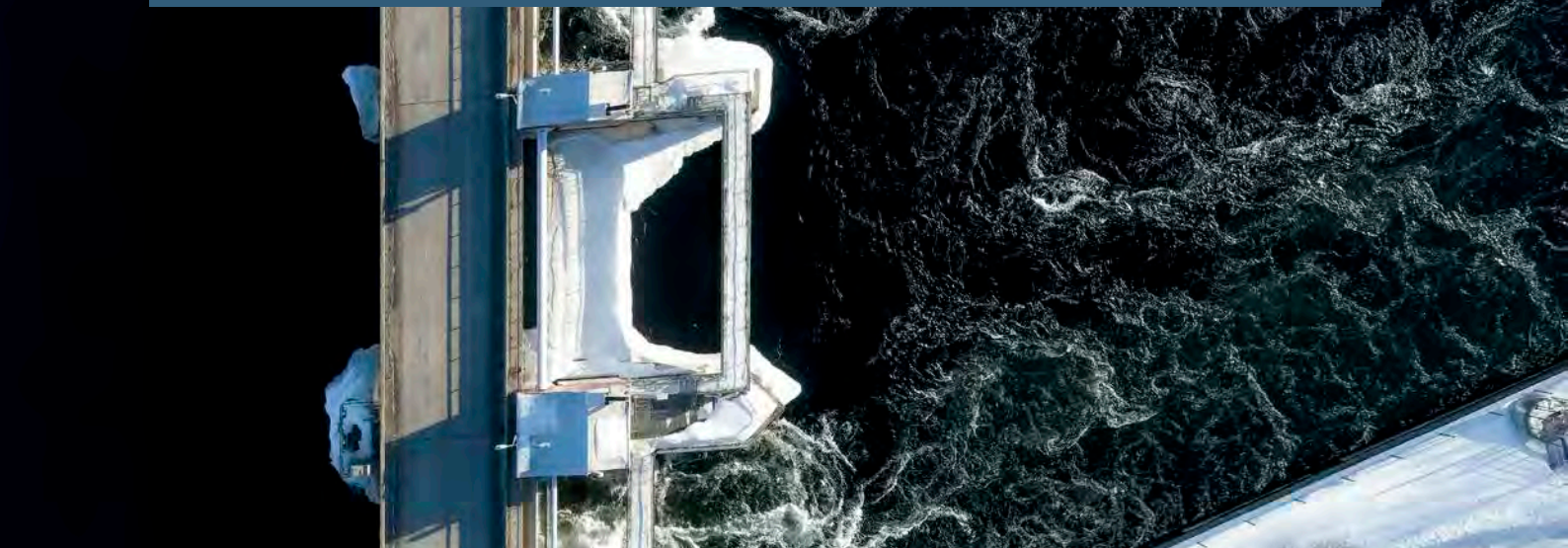

■ Fossila bränslen
■ Kärnkraft
■ Förnybart

Prisutveckling

■ SE2 (Sundsvall)
■ SE3 (Stockholm)
■ Tyskland
■ Fossilgas

VATTENKRAFTENS ROLL I DAGENS ENERGISYSTEM

Det råder stor brist på grön el i Europa och när industrin i Sverige ska ställa om och fordonsflottan elektrifieras, krävs en kraftig ökning av tillgången på fossilfri el även i Sverige. Holmens vattenkraft är en värdefull tillgång som genererar förnybar el till låg kostnad samtidigt som produktionen kan styras till tider då elen behövs som mest.

För att möta den ökande efterfrågan på fossilfri energi sker i Sverige storskaliga investeringar i olika kraftslag – nyetableringar av sol- och vindkraft samt en planerad utbyggnad av kärnkraft. Dessutom görs investeringar i ökad flexibilitet och effekthöjning. Holmen är en central aktör i utvecklingen av det svenska energisystemet genom att etablera vindkraft på egen mark med flera utvecklingsprojekt i olika faser. Även våra vattenkraftverk spelar en viktig roll i en alltmer väderberoende elmix.

Såväl sol- som vindkraft är så kallade icke-planerbara energikällor. Vi kan inte planera när solen ska skina eller vinden

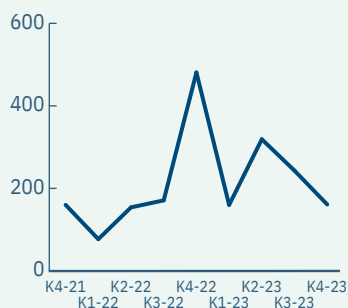
blåsa, utan får passa på att producera el från de väderberoende kraftslagen när tillfälle ges. Väderberoende elsystem behöver därför kompletteras med reglerbar produktion som vattenkraft och flexibilitet i elkonsumention. Här spelar Holmen redan idag en viktig roll både med vår vattenkraft och genom att vi som en av Sveriges största elkonsumenter anpassar vår förbrukning till att stödja elsystemet.

Vattenkraft stabiliserar elnätet

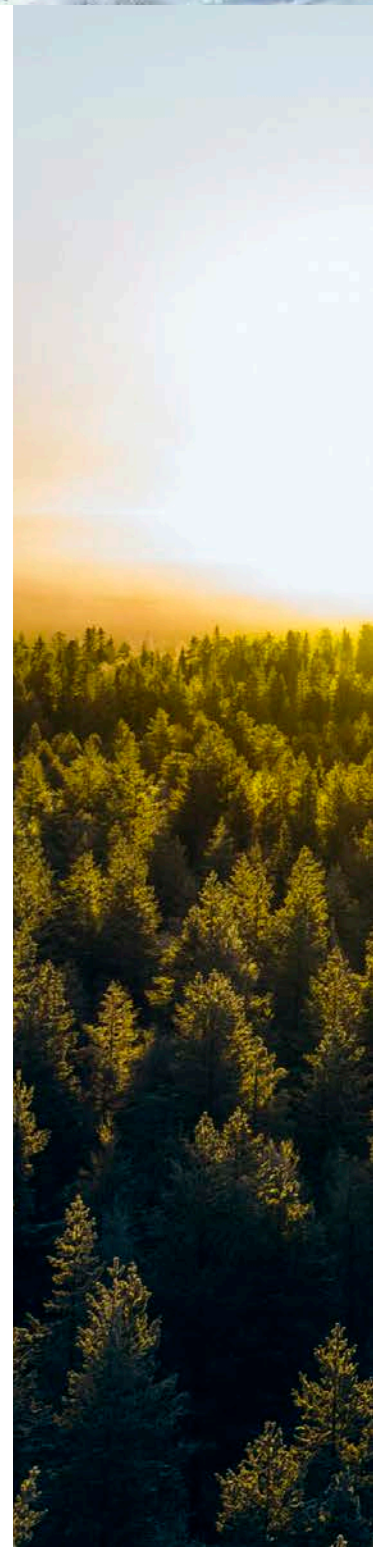
Vattenkraft finns redan i dag på plats i stor skala och fungerar som så kallad stödtjänst genom att stabilisera frekvensen i nätet. Till skillnad från sol och vind kan vatten lagras i sjöar och magasin och när behov finns i systemet, kan vatten släppas fram genom turbinerna, skapa rörelse och därmed energi som en generator omvandlar till el. På samma sätt kan vatten sparas i magasin när andra kraftslag genererar el.

Behovet av stabiliserande stödtjänster har alltid funnits men i takt med en ökad andel väderberoende energikällor har sådana tjänster blivit mer kritiska. Tack vare vattenkraft har vi el när vi behöver den, samtidigt som den säkerställer en stabil och trygg utbyggnad av andra förnybara energikällor.

Intäkter vattenkraft*, kr/MWh

*Stödtjänster, timing och ursprungsgarantier

VI BYGGER VINDKRAFT PÅ EGEN MARK

Holmen äger 1,3 miljoner hektar skog och mark i Sverige. En yta motsvarande knappt två miljoner fotbollsplaner. Som stor markägare har vi unika möjligheter att hitta gynnsamma platser för vindkraft och bidra till den gröna omställningen.

Inom Holmen har en stor del av energiomställningen redan skett och vi har drastiskt minskat våra fossila utsläpp. Genom att kombinera skogsbruk och elproduktion på våra marker tar vi också ansvar för vår elkonsumention samtidigt som vi bidrar till den nödvändiga energiomställningen i samhället. Vindkraft samverkar också med skogsbruk på ett bra sätt då den tar förhållandevis liten yta i anspråk samtidigt som de vägar som anläggs för vindkraften kan användas för att öka tillgängligheten för allmänheten, skogsbruk och transporter i närområdet.

Holmens strategi för vindkraft är att projektera, bygga, äga och förvalta vindkraftsparker på egen mark. Att vi gör det själva på vår mark har flera fördelar:

Stor markägare

Genom att kartlägga och analysera vårt stora markinnehav kan vi identifiera områden med gynnsamma vindhållanden och välja de lägen som över tid ger bäst produktionsekonomi med anpassning till områdets förutsättningar.

Bygger billigare

När vi utvecklar och driftar anläggningarna själva i stället för att använda mellanhänder kan vi göra det billigare. Då vi också är en stor elkonsument kan vi dessutom förädla energin själva.

Långsiktigt ansvar

Som skogsägare har vi ett långsiktigt perspektiv i allt vi gör och det gäller även vår vindkraft. Från projektering till den framtida driften tar vi ansvar hela vägen.

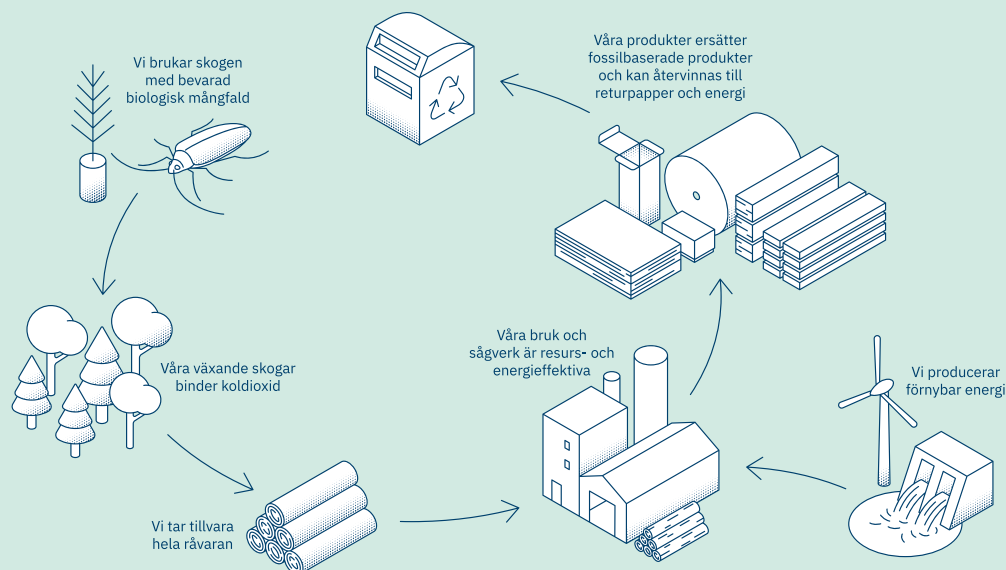
God lokalkännedom

Som markägare har vi god kännedom om de områden vi utreder. För oss är det viktigt att ha en god relation med både närboende och de verksamheter som kan komma att påverkas av vår verksamhet. De är ju våra grannar.

Analys av Holmens markinnehav

	Antal områden	Total areal, hektar
Analyserade områden med potential för vindkraft	270	410 000
Varav områden som bedöms som lämpliga för vindkraft	160	260 000
Varav prioriterade områden	30	80 000

Hela Holmens markinnehav om totalt 1,3 miljoner hektar har analyserats och 270 områden anses ha potential för vindkraft. Av dessa bedöms i sin tur 160 områden som lämpliga för etablering av vindkraft varav 30 områden är prioriterade. Utöver våra två vindkraftsparker Varsvik och Blåbergsliden har vi sammantaget ett 30-tal projekt i olika faser, från fördjupad analys till hantering av tillståndsansökan.

TILLSAMMANS ÄR VI CIRKULÄRA

Omställningen till ett fossilfritt samhälle kräver mer förnybara material, vilket betyder att jordens yta behöver brukas effektivare och i större omfattning. Men det kräver också att vi blir bättre på att använda våra resurser och använda dem på ett smartare sätt.

Skogen har förmågan att bidra med många nyttor på en och samma gång och är en värdefull resurs för såväl Holmen som för samhället i stort. Ett träd binder koldioxid medan det växer och när det skördas och blir till plankor och brädor stannar kolet kvar i träet. När huset rivs eller altanen byggs om kan träet återbrukas till andra träprodukter och kolet förblir bundet och skapa värde på nytt, eller återvinnas till bioenergi.

Vår cirkulära affär

Skogens kretslopp ger oss virke. Virket förädlas och blir till produkter som våra kunder i sin tur kan vidareförädla. När livscykeln närmar sig slutet kan produkterna återvinnas och återuppstå i ny form, eller göra nytta som bioenergi. Som enda skogsbolag i Norden nyttjar vi dessutom vår mark till att själva producera förnybar energi från både vind och vatten. Genom åren har vi utvecklat vår förmåga att skapa värde i varje del av vår

verksamhet. Idag är växande välmående skogar, effektiv råvaruhantering och cirkulära kretslopp inte bara förutsättningar för vår lönsamhet, det är också grunden till en genuint hållbar affär.

Resurseffektiv produktion. Av träden vi skördar går inget till spillo. Högsta möjliga förädlingsvärde styr vad som tillverkas av trädets olika delar och de restprodukter som uppstår tas tillvara i andra processer. Det tycker vi är både gott affärssinne och ansvarsfull resurshushållning.

Genom åren har vi effektivt minskat vår användning av energi, vatten och kemikalier och vi återvinner och återanvänder det avfall som uppstår. Restprodukter från sågverken används till exempel för att producera el- och värmeenergi i bruken, organiskt material från vattenrening säljs vidare som jordförbättringsmaterial och ånga från bruken används vid torkningsprocesserna i de integrerade sågverken.

Kraften i kundernas val

Störst nytta för klimatet gör vi tillsammans med våra kunder. Vi ger kvalitetsmedvetna kunder över hela världen tillgång till produkter från den svenska skogen. Våra kunder, samarbetspartners och inte minst användarna av våra pro-

dukter är alla en del av Holmens cirkulära affär och deras val av förnybara produkter från skog, vind och vatten gör positiv skillnad. Det bästa vi kan göra för klimatet är att hjälpa fler kunder att ersätta fossilt med förnybart.

En god cirkel. Användningen av förnybara råvaror är en förutsättning för att undvika linjära flöden. Men om det cirkulära samhället ska bli verklighet räcker det inte att fossila råvaror fhasas ut, de förnybara produkterna behöver också bli fler och ännu bättre. Därför jobbar vi tillsammans med både kunder och branschorganisationer för att utveckla produkter och processer som kan underlätta återvinning och bidra till den gröna omställningen.

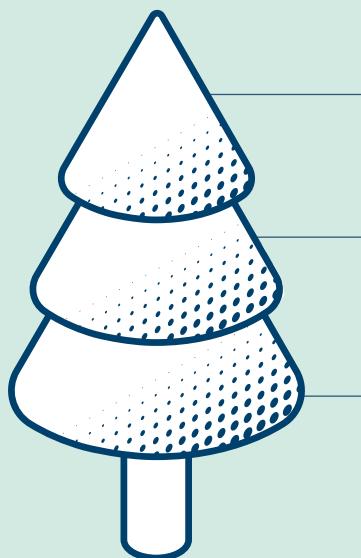
Returpapper växer i skogen. Med oss ingår kunderna i ett kretslopp där nytta och värde skapas i flera led. När produkterna de köper går att återbruka eller återvinna blir de också en del av skogens kretslopp. Ett exempel på det är när våra kartong- och pappersprodukter av färsk fiber används till förpackningar, böcker och magasin som sedan återvinns. Det föder returpapperssystemet som kontinuerligt måste tillföras färsk fiber för att fungera. Det är därför vi brukar säga att returpapper växer i skogen.

VI ODLAR HUS, MEN PRODUCERAR MER ÄN TRÄVAROR

Vi brukar skogen för att få fram så mycket virke som möjligt och av träden vi skördar sågar vi så många plankor och brädor det bara går. Men allt kan inte bli till byggmaterial. Det beror på att stammar är runda och plankor är kantiga och att träd också består av grenar, toppar, kvistar och bark.

Holmens två plantskolor producerar årligen nästan 45 miljoner plantor varav merparten planteras på egen mark. Efter närmare ett sekel, när trädets tillväxt avtar och dess förmåga att ta upp och lagra koldioxid minskar, är skogen mogen att skördas. Med certifieringar för miljö och spårbarhet kan vi säkerställa att råvaran till våra produkter alltid kommer från hållbart brukade skogar.

Hälften av skörden utgörs av grova stockar som används för produktion av byggmaterial till bland annat hus och inredning. Den klenare delen av träden och virke från gallring står för knappt hälften av skörden och används tillsammans med restprodukter från sågverken i form av flis för tillverkning av kartong och papper. Resterande andel utgörs av grenar, toppar och bark som används för produktion av bioenergi.

Skördens fördelning

5%

Grenar, toppar, bark och sågspån blir förnybar bioenergi som kan användas för att producera el, värme och biodrivmedel.

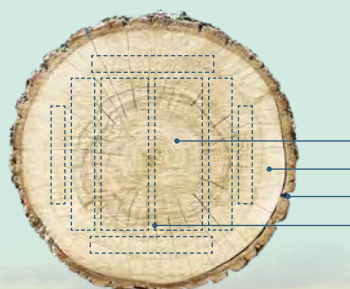
45%

Den klenare delen av trädets virke från gallring mals eller kokas ner till massa som används till produktion av papper och kartong.

50%

De grova stockarna, som utgör hälften av skörden, går till sågverk för produktion av byggmaterial i form av konstruktionsvirke och snickeriprodukter.

Av stockarna blir i sin tur ungefär hälften trävaror medan restprodukter som flis och sågspån används för produktion av massa och bioenergi.

Stockens fördelning

Virke – Plankor och brädor

Flis – Pappersmassa

Bark – Bioenergi

Sågspån – Bioenergi

En helhetssyn på hållbarhet

Hållbarhet handlar om att balansera flera perspektiv – ekonomiska, miljömässiga och sociala – och att lyckas med det långsiktigt. För Holmen går ett framgångsrikt företagande och en hållbar framtid hand i hand. Vi arbetar för att vara en positiv kraft i samhället och fokuserar på tre områden där vi har störst möjlighet att göra skillnad, inte bara i framtiden utan redan idag: klimatet, kundernas hållbara val samt våra medarbetare och lokalsamhällen.

1. Klimatet behöver inte vänta

Vi är en del av en värdekedja där klimatnytta skapas i flera led och vi kontrollerar själva stora delar av kedjan. Vi arbetar för att öka den totala mängden koldioxid som lagras i våra produkter samtidigt som våra utsläpp av växthusgaser ska minska i linje med Parisavtalet.

2. Kraften i kundernas val

Störst nytta för klimatet gör vi tillsammans med våra kunder. Deras val av förnybara produkter gör att världen undviker fossila utsläpp. Vårt mål är att öka substitutionen av fossil koldioxid genom ökad försäljning av förnybara produkter och förnybar energi.

3. Bäst växer vi tillsammans

Vi är engagerade i våra medarbetare och i de lokalsamhällen där vi verkar. Vi ska vara en attraktiv arbetsgivare med en hälsosam arbetsmiljö utan arbetsolyckor, diskriminering och trakasserier, och där medarbetare rekommenderar Holmen som arbetsplats.

KLIMATNYTTA I FLERA LED

Holmens verksamhet bidrar till ett bättre klimat redan idag. Det blir mindre växthusgaser i atmosfären tack vare jobbet vi gör. 2023 bidrog Holmen till en klimatnytta på hela 7,5 miljoner ton CO₂e vilket kan ställas i relation till Sveriges totala utsläpp om drygt 50 miljoner ton. Så här skapade Holmen verklig klimatnytta under 2023.

Skogen gör mest nytta när den används. Det är kärnan i Holmens hållbara affär och vårt mål är att öka klimatnyttan genom vår värdekedja. Framför allt genom att öka den positiva effekt som vår verksamhet har, men också genom att minska vårt negativa avtryck.

Skogens upptag av koldioxid

Unga träd har störst förmåga att binda koldioxid. När träden blir gamla avtar tillväxten och när de slutligen dör och förmultnar återgår den koldioxid som lagrats till atmosfären. Genom ett aktivt och hållbart skogsbruk, där träden skördas när tillväxten avtar och marken sedan återbeskogas, ökar vi skogens tillväxt och upptagningsförmåga över tid. Under 2023 beräknas ökningen av virkesförrådet i Holmens skogar ha tagit upp och lagrat in netto 1,6 miljoner ton koldioxid.

Produkternas inlagring

Efter skörd fortsätter råvaran från skogen att binda koldioxid även i förädlad form. I långlivade produkter som trävaror lagras koldioxiden under lång tid när de blir till hus och hem medan inlagringen i kortlivade produkter av kartong och papper sker under en kortare tid.

Holmens produktion av trävaror ökade den globala inlagringen av koldioxid med 0,5 miljoner ton och våra produkter av kartong och papper bidrog med en inlagring motsvarande 0,1 miljoner ton koldioxid.

Ersättning av fossila produkter

Den största klimatnyttan skapas när våra kunder väljer träbaserade produkter och förnybar energi i stället för fossilbaserade alternativ med högre klimatbelastning. Det är också här Holmens klimatnytta blir som allra mest påtaglig – när våra produkter minskar behovet av fossila material och råvaror så att kol, olja och gas kan stanna under jord.

De trävaror vi producerat under året ersatte byggmaterial och fossil energi som skulle medfört utsläpp om 2,6 miljoner ton växthusgaser. När kartongen och pappret vi producerat inte längre kan återvinnas gör även de nytta som bioenergi, och ersätter då fossil energi motsvarande utsläpp om 1,4 miljoner ton.

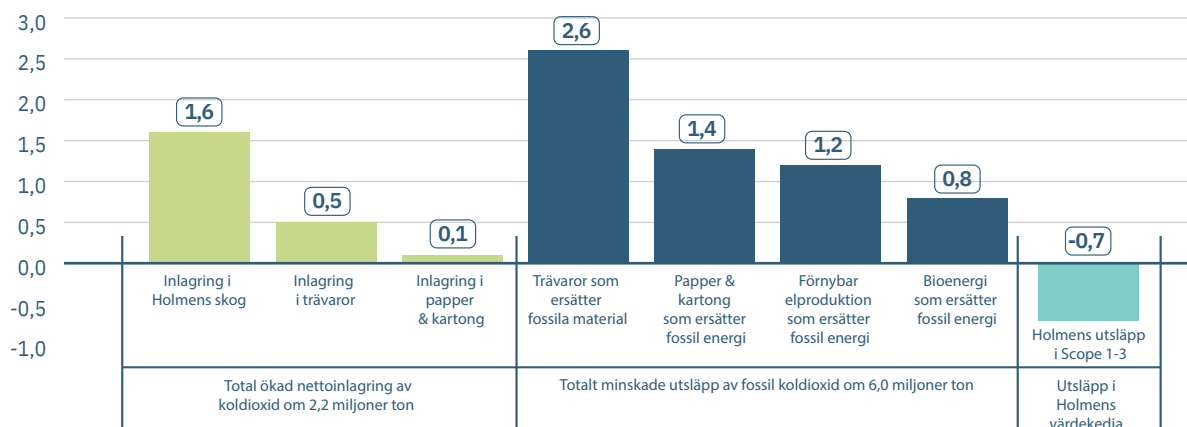
Förnybar energiproduktion

Vår försäljning av egenproducerad förnybar el från vattenkraft, vindkraft och biomassa ersätter kol och gaskraft motsvarande utsläpp om 1,2 miljoner ton växthusgaser. Utöver det bidrar vår försäljning av bioenergi baserad på restprodukter från skogen och våra anläggningar till att vi ersätter utsläpp om 0,8 miljoner ton.

Minskade utsläpp

Genom åtgärder för energieffektivisering och investeringar i fossilfri teknik vid våra produktionsanläggningar har de fossila utsläppen från vår verksamhet minskat kraftigt. Holmens utsläpp är redan idag på de låga nivåer som FN:s klimatpanel IPCC definierat att vår bransch bör ligga på år 2045. Idag genereras majoriteten av våra utsläpp från inköp av insatsprodukter och från transporter till och från Holmens industrier. Därför fokuserar vi nu på att minska utsläppen inom dessa områden. Våra utsläppsmål är i linje med Parisavtalet, vilket har intygats av den FN-anknutna organisationen Science Based Targets initiative (SBTi).

Brukad skog skapar klimatnytta på flera sätt, miljoner ton CO₂e

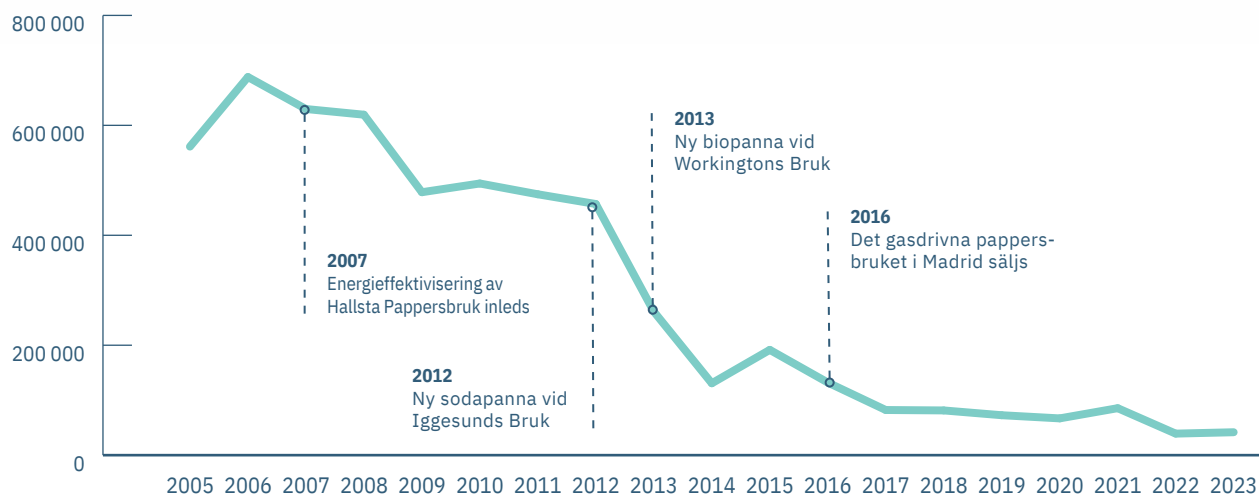
Genom att aktivt bruka skogen lagras koldioxid i den växande skogen och i våra produkter samtidigt som skogsbaserade produkter och förnybar energi ersätter fossila alternativ. Den totala klimatnyttan Holmen bidrog till 2023 är beräknad i linje med den metodik som Skogsindustrierna, CEPI och ett flertal andra skogsbolag använder. Se sida 119 för vidare beräkningsdetaljer.

20 ÅR av omställning

Redan på tidigt 2000-tal började Holmen planera för omställningen från fossil energianvändning vid våra industrier och 2005 sattes målet att användningen av fossila bränslen vid koncernens bruk skulle minska med 90 procent till år 2020. Idag har vi ställt om till att huvudsakligen använda fossilfri el och förnybar energi från biobränslen.

Att vi påbörjade vår omställning för snart 20 år sedan är en stor anledning till att vår tillverkning idag har ett lågt koldioxidavtryck jämfört med många av våra konkurrenter. Genom energieffektiviseringar och investeringar i fossilfri teknik har vi lyckats minska utsläppen av fossil koldioxid från vår produktion med 93 procent sedan 2005.

Utsläpp av fossil koldioxid från vår produktion 2005–2023, ton CO₂

AKTIVA ÅTGÄRDER FÖR LIVSKRAFTIGA SKOGAR

Historiskt var biologisk mångfald inte en prioriterad fråga i svenskt skogsbruk, men under de senaste 30 åren har fokus skiftat. Utvecklingen har gått snabbt och kunskapen om hur vi kan skapa friska ekosystem och samtidigt öka tillväxten i skogen blir ständigt större.

Holmens skogsstrategi eftersträvar hög och lönsam tillväxt samtidigt som alla naturligt förekommande arter ska kunna fortleva i det svenska skogslandskapet. Av Holmens 1,3 miljoner hektar mark är nästan 1,2 miljoner hektar skogsmark medan övriga områden utgörs av främst vatten, berg och myrmark.

Naturvårdsavsättningar är de delar av vår skogsmark som är undantagen från skogsbruk då de har stora eller unika värden som bör bevaras. En del av dessa avsatta områden får utvecklas helt utan insatser och i andra områden genomför vi aktiva åtgärder som till exempel att röja sly eller bränna skog under kontrollerade former, vilket gynnar många sällsynta växter och djur. Holmens naturvårdsavsättningar är spridda över hela skogsinnehavet och större sammanhängande områden prioriteras.

Skogliga impediment är skogar där träden växer väldigt långsamt på grund av brist på näring eller vatten, till exempel på hållmarker och mossar. Inget skogsbruk bedrivs i dessa områden. De träd

som finns på impediment är till stor del gamla, långsamväxande eller döda och utgör viktiga livsmiljöer för en stor mängd arter. Tillsammans med den avsatta skogen kan impedimenten skapa stora och variationsrika områden.

I vårt aktiva skogsbruk tar vi stor hänsyn till både natur- och kulturvärden. Då skogslevande arter är beroende av olika miljöer för sin överlevnad sparas bland annat grova lövträd, döda träd och ovanligt gamla träd genom vår generella hänsyn. Vi värnar även värdefulla skyddszoner runt sjöar, vattendrag, myrar och jordbrukslandskap. Dessa miljöer är ofta mycket artrika till följd av skiftande fuktighet, ljusinsläpp och jordtyper samtidigt som växter och djur från skogen blandas med dem från vattnet, myren eller det öppna landskapet.

Fördelning av vårt skogsinnehav

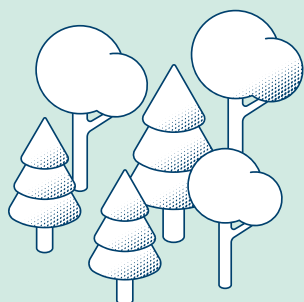
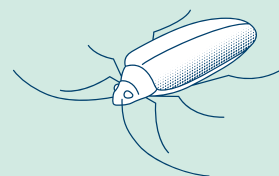

Indikatorer för biologisk mångfald

I vårt arbete för livskraftiga skogar har vi identifierat brist på vissa livsmiljöer. För att kunna följa och utveckla dessa miljöer har vi tagit fram fyra indikatorer som alla har en tydlig koppling till den biologiska mångfalden i skogen:

- Areal äldre skog
- Areal äldre skog med höga naturvärden
- Volym död ved per hektar
- Virkesförråd av grova lövträd per hektar

Sedan mätningarna började är utvecklingen för dessa indikatorer starkt positiv i Sverige, vilket visar att vårt arbete med miljöhänsyn är verkningsfullt.

Långsiktig planering för framtida generationer

Skoglig planering är grunden för ett aktivt och hållbart skogsbruk. Vart tionde år inventerar vi hela vårt skogsinnehav för att kunna beräkna och säkerställa hållbara skördenivåer och ett växande virkesförråd över tid. Skogarnas värden beskrivs även utförligt i lokala hänsynsplaner som beskriver hur skogarna ska skötas på lång sikt för att naturvärden ska bevaras och nya skapas.

Holmen har brukat skog sedan 1600-talet och har under åren bidragit till en enorm industriell utveckling. Träden vi

planterar idag kommer växa nära ett sekel innan de kan skördas och bli till hus. Under den tiden kan mycket hända. Skogen kan drabbas av torka, bränder, stormar och skadedjur. Med en aktiv förvaltning och vitala ekosystem ökar trädens motståndskraft. Vi investerar årligen 190 Mkr i skötseln av våra skogar och arbetar ständigt med att förbättra allt från plantor till naturvård genom forskning, utveckling och utbildning. Allt för att säkerställa god tillväxt och livskraftiga ekosystem för framtida generationer.

POSITIV UTVECKLING I SVERIGES SKOGAR

Hur svensk skog ska skötas regleras bland annat i Skogsvårdslagen. Skogsvårdslagstiftning har en lång historia i Sverige och redan 1903 infördes den första mer moderna skogsvårdslagen med krav på återväxt, det vill säga att all skog som skördas ska återbeskogas. Genom åren har kunskapsutvecklingen varit stor och metoderna för att skapa friska och livskraftiga skogar utvecklas ständigt.

Sedan gällande skogsvårdslag infördes i Sverige 1993 är produktionsmål och miljömål jämställda. Bevarande av

natur- och miljövärden blev alltså lika viktiga som skogens produktionsvärden. Kraven på hänsyn omfattar bland annat storlek på hyggen, att enskilda träd och död ved lämnas vid skörd och att hänsynskrävande biotoper och värdefulla kulturmiljöer ska skyddas.

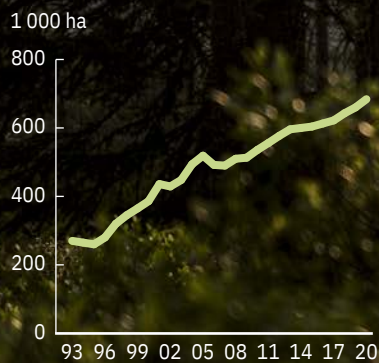
Med en produktionscykel i skogen på nära hundra år sker förändringar inte över en natt men flera indikatorer visar på en tydlig positiv utveckling sedan lagen infördes. Mängden lövträd har ökat med drygt 20 procent och andelen grova

lövträd har mer än fördubblats sedan 1993. Även arealen gammal skog och mängden hård död ved har mer än fördubblats de senaste 30 åren.

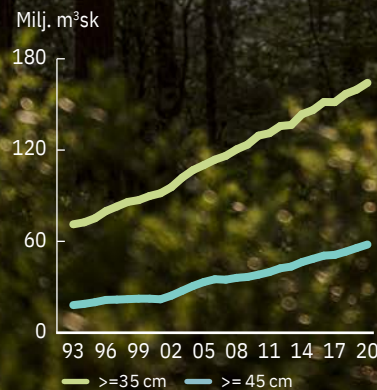
> 100%

Ökning av andelen grova lövträd sedan 1993

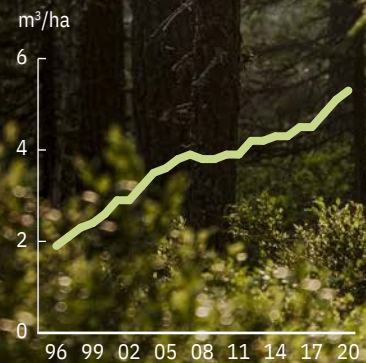
Areal riktigt gammal skog (160+ år)

Virkesförråd grova lövträd

Volym hård död ved

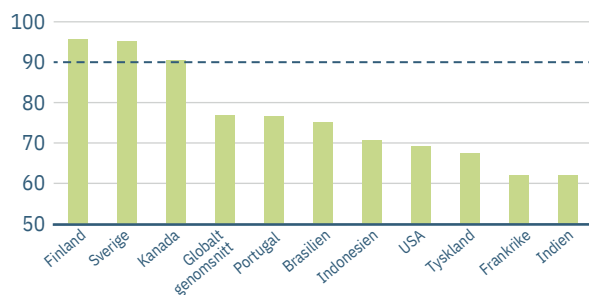
Källa: Riksskogsvårdsingenjör. Femårsmedelvärde, exkl. formellt skyddade områden.

Goda förutsättningar för biologisk mångfald i Norden

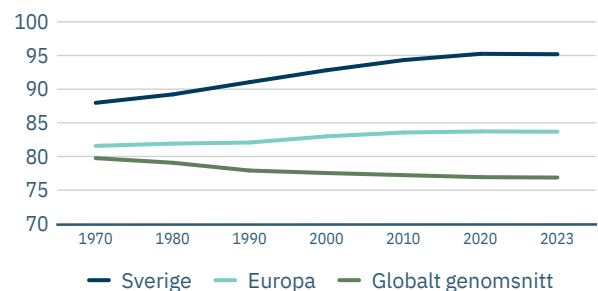
Ett biodiversitetsindex från Storbritanniens Natural History Museum modellerar människans påverkan på naturen och skattar hur stor andel av det ursprungliga antalet arter och livsmiljöer som finns kvar. Den önskvärda nivån för biologisk mångfald i ett område ligger på minst 90 procent som är att betrakta som ett gränsvärde som den biologiska mångfalden i ett område inte ska understiga. Sverige och Finland är de två mest skogsrika länderna i Europa, båda med cirka 70 procent skogsmark varav

en stor del brukas aktivt. Enligt biodiversitetsindex är det också två länder med goda förutsättningar för fungerande ekosystem, båda med ett index på drygt 95 procent. Detta kan jämföras med det globala genomsnittet som uppgår till 77 procent, signifikant lägre än de 90 procent som är att betrakta som hållbart. Indexet visar också att förutsättningarna för biologisk mångfald i Sverige har förbättrats under de senaste 50 åren. För mer information om biodiversitetsindex, se sida 119.

Biodiversitetsindex 2023

Utveckling biodiversitetsindex 1970–2023

BÄST VÄXER VI TILLSAMMANS

Vi är engagerade i våra medarbetare och i de lokalsamhällen där vi verkar. För vi vet att när människor och samhällen växer, kan vi också växa.

Dagens Holmen är resultatet av otaliga små och stora beslut fattade i linje med våra värderingar: *mod, engagemang och ansvar*. En laginsats där vi sätter långsiktiga värden före kortsiktiga vinster och vågar gå mot strömmen när det är klokt. Vi tycker om att vara det lilla stora företaget bland världens skogsbolag och är hellre spetsiga och bäst på det vi väljer att fokusera på än störst och ganska bra på mycket.

Målstyrning i en decentraliserad organisation

Holmen har en styrningsfilosofi och decentraliserad organisation som sätter stort fokus på medarbetarnas aktiva deltagande. Med hjälp av vår målstyrningsmodell kommuniceras strategi, affärsplaner och förväntningar på prestation ut i organisationen. Utifrån dessa sätter våra medarbetare förslag till mål som ska leda till att förväntningarna möts. Det hjälper oss att ta vara på den kompetens, potential och drivkraft som finns

hos varje individ, team och enhet.

Holmen har en utvecklande lärmiljö där alla har möjlighet att känna engagemang och ansvar för sina arbetsområden och mål. Målstyrningsmodellen är vårt sätt att säkra att alla som arbetar i Holmen känner att vi fokuserar på rätt saker och bidrar till att genomföra vår strategi. Den gör det dessutom lättare att arbeta gränsöverskridande och i nya konstellationer.

Medarbetare med mod, engagemang & ansvar

Våra tre värdeord mod, engagemang och ansvar utvecklar oss som individer, bygger vidare på vår starka kultur och gör Holmen bättre. I Holmen är värderingarna tydligt närvarande. Varje dag ska de stötta och utveckla beteenden, prioriteringar, beslut och vårt sätt att styra verksamheten. De vägleder oss i vårt förhållningssätt gentemot varandra, i relationen med kunder och i vårt dagliga arbete. Värderingarna är också integrerade i våra processer och verktyg, bland annat i rekryteringsprocessen, medarbetarsamtal och vår målstyrningsmodell samt som en grund i våra interna ledar- och medarbetarprogram.

För evigt lärande. Utifrån vårt nuvarande och framtida kompetensbehov vidareutvecklar vi våra medarbetare på alla nivåer. Vi ger dem mycket ansvar, men också motivation och stöd från engagerade och kunniga kollegor och chefer. Eftersom vi vet att växtkraften blir som störst när utveckling är en del av det dagliga arbetet skapar vi förutsättningar för var och en att kunna utvecklas med stimulerande arbetsuppgifter och nya utmaningar. Vi erbjuder även utvecklingsprogram för såväl nya som mer erfarna chefer samt för specialister som driver förändringsarbete.

Dynamisk arbetsplats. För att upprätthålla konkurrenskraft över tid är det av största vikt att attrahera och behålla rätt medarbetare. På så sätt säkerställer vi att Holmen fortsätter vara en verksamhet där nytänkande och utveckling står i fokus. Vi har ett attraktivt arbetsgivarerbjudande och rekryterar enligt en kompetensbaserad metodik som hjälper oss att få in rätt kompetens – medarbetare som representerar en mångfald av insikter, erfarenheter och kulturer. Då vår bransch präglas av övervägande manlig representation arbetar vi bland annat för jämnare könsfördelning bland alla anställda.

En levande landsbygd med starka lokala relationer

Ett aktivt skogsbruk är en förutsättning för en levande landsbygd. Det skapar jobb där det finns få arbetsgivare och ger människor möjlighet att bo, verka och trivas utanför storstadsregionerna.

Holmen är en av Sveriges största skogsägare med ett markinnehav om 1,3 miljoner hektar fördelat på cirka 4 600 skogsfastigheter. Vi brukar våra egna skogar men samarbetar också med privata skogsägare och andra företag inom den svenska skogsindustrin. Nära 15 000 privata skogsägare från Småland i söder till Västerbotten i norr har valt oss som samarbetspartner i sitt skogsbruk. Utöver våra egna 3 500 medarbetare skapar vi sysselsättning för lokala entreprenörer och företag runt om i landet. Totalt sysselsätter skogsnäringen omkring 120 000 personer i Sverige. I flera regioner står skogsindustrin för 20 procent eller mer av industrisysselsättningen.

Eftersom vi utvecklas tillsammans med våra lokalsamhällen är vi måna om att vara goda grannar och vi engagerar oss i föreningsliv och besöksnäring. Till exempel samarbetar vi med idrotts- och kulturföreningar på de orter där vi är

verksamma. Skogsbruket gör också skogen lättillgänglig för friluftsliv. Våra skogsbilvägar tar människor ut i naturen och det går bra att plocka svamp och bär på våra marker samtidigt som de erbjuder fina möjligheter till jakt och fiske.

TRE AV VÅRA SOCIALA MÅL

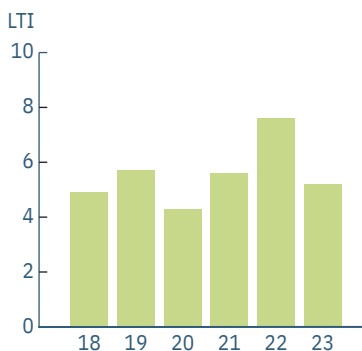

Nollvision för diskriminering och trakasserier

Holmen värnar om mänskliga rättigheter och människors lika värde i allt vi gör och alla medarbetare ska ha samma rättigheter, skyldigheter och möjligheter. Vi har en nollvision för diskriminering och trakasserier som följs upp internt via medarbetarundersökningar, medarbetarsamtal och anmälda ärenden.

Arbetsolycksfall

med mer än 8 timmars frånvaro (LTI), antal per miljon arbetade timmar.

Nollvision för olyckor

En hälsosam kultur och skadefri arbetsplats för både våra medarbetare och de entreprenörer som arbetar med oss är en självklarhet. Vi bedriver ett gemensamt och systematiskt arbetsmiljöarbete i enlighet med ISO 45001. Som alltid är det försiktighetsprincipen som gäller. Antalet arbetsolycksfall per miljoner arbetade timmar minskade från 7,6 2022 till 5,2 2023 och vi fortsätter arbeta långsiktigt och fokuserat mot vår vision om noll olycksfall.

Medarbetare som rekommenderar Holmen

Holmen ska vara en attraktiv arbetsgivare där våra medarbetare rekommenderar Holmen som arbetsplats. Den senaste medarbetarundersökningar visar att Holmens employee Net Promotor Score (eNPS) uppgår till 25. Ett starkt resultat då benchmarkindex för 250 företag inom olika branscher uppgår till 16.

BOLAGS- STYRNINGSS- RAPPORT

Holmen AB är ett publikt svenskt aktiebolag som sedan 1936 är noterat på Stockholmsbörsen, Nasdaq Stockholm. Att upprätta bolagsstyrningsrapport är ett krav enligt Årsredovisningslagen. Bolagsstyrningsrapporten följer de regler och anvisningar som fastslagits i Svensk kod för bolagsstyrning.

Aktieägare

Holmen AB hade 53 344 aktieägare vid utgången av 2023. Svenska privatpersoner utgjorde den största ägarkategorin med 50 747 ägare.

Den största ägaren, med 62,6 procent av rösterna och 34,7 procent av kapitalet, var vid årsskiftet L E Lundbergföretagen, vilket innebär att ett koncernförhållande råder mellan LE Lundbergföretagen AB (org. nr. 556056-8817), med säte i Stockholm, och Holmen. Kempestiftelserna var den näst största ägaren och dess innehav av Holmen-aktier uppgick vid samma tidpunkt till 17,6 procent av rösterna och 7,5 procent av kapitalet.

Övriga enskilda aktieägares innehav understeg 10 procent av rösterna. Medarbetarna har inget innehav av Holmen-aktier via pensionsstiftelse eller liknande.

Vid årsstämman 2023 förnyades bemyndigandet för styrelsen att kunna förvärva upp till 10 procent av bolagets aktier. Styrelsen beslutade den 3 maj 2023 att utnyttja återköpsmandatet i syfte att justera koncernens kapitalstruktur. Under år 2023 återköptes 2 779 323 aktier för 1 119 Mkr motsvarande en genomsnittlig kurs om 403 kr/aktie. Återköpen motsvarar 1,7 procent av totalt antal aktier. Sedan tidigare innehas 0,3 procent av antalet aktier vilket innebär att Holmen per den 31 december 2023 innehade aktier motsvarande 2,0 procent av totalt antal aktier.

Mer information om aktien och ägarstrukturen finns på sida 54–55.

Bolagsstämma

Kallelse till årsstämma offentliggörs och publiceras på holmen.com tidigast sex och senast fyra veckor före beslutat datum. Att kallelse skett annonseras

också i en rikstäckande tidning. Årsstämma 2024 kommer att äga rum den 16 april 2024, vilket offentliggjordes den 20 september 2023. Aktieägare eller ombud kan rösta för det fulla antalet ägda eller företrädde aktier.

Valberedning

Årsstämman har beslutat att valberedningen ska bestå av styrelsens ordförande samt en representant för var och en av bolagets röstmässigt tre största aktieägare per den 31 augusti varje år. Valberedningens sammansättning inför årsstämmorna 2023 och 2024 redovisas i tabell på sida 47.

Valberedningen har som uppgift att lämna förslag avseende val av styrelseledamöter, styrelsens ordförande, styrelsearvode och revisionsarvoden samt val av revisor.

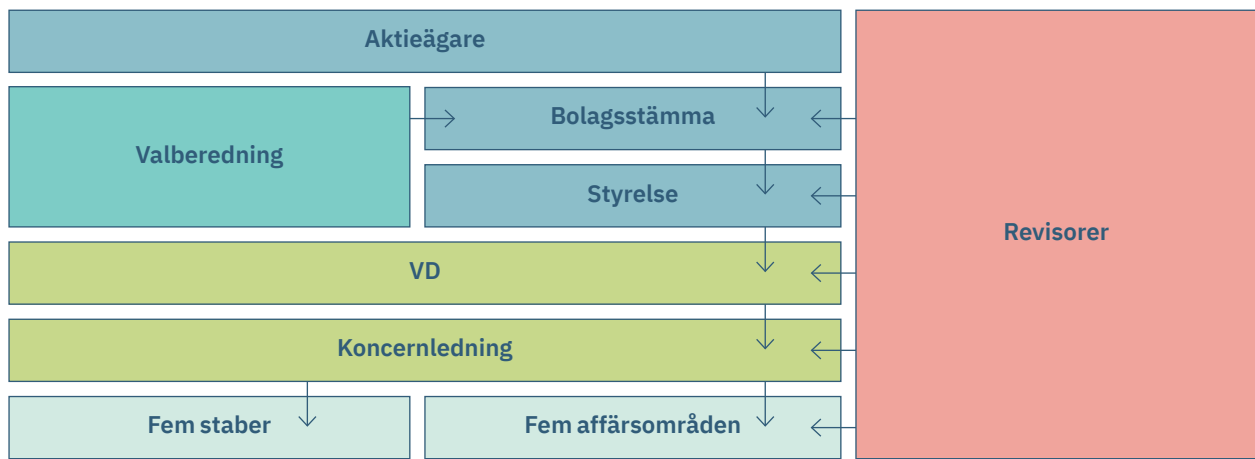
Valberedningen tillämpar regel 4.1 i Svensk kod för bolagsstyrning (Koden) som mångfaldspolicy vid framtagandet av sitt förslag till styrelse vilket innebär att den ska ha en med hänsyn till bolagets verksamhet, utvecklingskede och

↓ Årsstämma 2023

Kallelse, föredragningslista samt protokoll för årsstämma 2023 finns tillgängliga på holmen.com. Vid stämman var styrelsen närvarande. Stämman fastställde resultat- och balansräkning, beslutade om vinstdisposition samt beviljade den avgående styrelsen ansvarsfrihet. Till styrelseledamöter omvaldes Fredrik Lundberg, Alice Kempe, Lars Josefsson, Louise Lindh, Ulf Lundahl, Fredrik Persson, Henrik Sjölund och Henriette Zeuchner. Carina Åkerström valdes till ny ledamot. Fredrik Lundberg omvaldes till styrelsens ordförande. Årsstämman beslutade också om styrelsearvoden, revisor och revisorsarvode, godkännande av ersättningsrapporten, antagande av nya riktlinjer för ersättning till ledande befattningshavare och om att bemyndiga styrelsen att förvärva egna aktier. Justerare vid stämman var Fredrik Lundberg, Patrik Jönsson, SEB Investment Management och Staffan Ringvall, Handelsbanken Fonder.

↓ Styrelsens sammanträden

Styrelsen höll elva sammanträden under 2023, varav fyra hölls i anslutning till att bolaget lämnade kvartalsrapporter. Ett sammanträde genomfördes i anslutning till årsstämman. Ett sammanträde har ägnats åt genomgång av strategiska frågor och åt koncernens budget för 2024. Styrelsen har därutöver ägnat särskild uppmärksamhet åt finansiella och redovisningsmässiga frågor, uppföljning av verksamheten och energimarknaden. Styrelsen har också ägnat tid åt hållbarhetsfrågor, studiebesök vid kartongbruk, sågverk och kraftanläggningar i närheten av Iggesund och större investeringsärenden. Bolagets revisor har vid ett tillfälle direkt till styrelsen rapporterat om granskningen av bokslut och intern kontroll.

förhållanden i övrigt ändamålsenlig sammansättning, präglad av mångsidighet och bredd avseende de bolagsstäm-movalda ledamöternas kompetens, erfarenhet och bakgrund. En jämn könsfördelning eftersträvas. Ytterligare information om valberedningens arbete lämnas vid årsstämman 2024.

Inför årsstämman 2024 föreslår valberedningen att styrelsen ska bestå av nio, av stämman valda, ledamöter. Valberedningen föreslår omval av nuvarande styrelseledamöterna Fredrik Lundberg, som även föreslås omvald som ordförande i styrelsen, Lars Josefsson, Alice Kempe, Louise Lindh, Ulf Lundahl, Fredrik Persson, Henrik Sjölund, Henriette Zeuchner samt Carina Åkerström.

Styrelsens sammansättning

Styrelsens ledamöter väljs årligen av årsstämman för tiden intill dess nästa årsstämma hållits. Enligt bolagsordningen ska styrelsen bestå av sju till elva ledamöter. Bolagsordningen innehåller inga bestämmelser i övrigt om

tillsättande eller entledigande av styrelseledamöter, ändringar i bolagsordningen eller begränsningar för hur lång tid en ledamot kan ingå i styrelsen.

Årsstämman 2023 beslutade omval av styrelseledamöterna Fredrik Lundberg, Lars Josefsson, Alice Kempe, Louise Lindh, Ulf Lundahl, Fredrik Persson, Henrik Sjölund och Henriette Zeuchner samt nyval av Carina Åkerström. Fredrik Lundberg omvaldes till styrelsens ordförande. Vid det konstituerande sammanträdet 2023 utsågs bolagets chefsjurist Henrik Andersson till styrelsens sekreterare.

Utöver de nio ledamöterna som valdes av årsstämman har de lokala arbetstagarorganisationerna rätt att utse tre ledamöter och tre suppleanter.

Av de nio stämموvalda ledamöterna bedöms åtta som oberoende i förhållande till bolaget enligt Kodens definition. VD är den enda styrelseledamot som arbetar operativt i bolaget. Mer information om styrelsens ledamöter finns på sida 56–57.

Styrelsens arbete

Arbetet i styrelsen följer en plan som bland annat ska säkerställa att styrelsen får all erforderlig information. Styrelsen beslutar årligen om en skriftlig arbetsordning och utfärdar skriftliga instruktioner avseende arbetsfördelningen mellan styrelsen och VD, samt information som styrelsen löpande ska erhålla gällande ekonomisk utveckling och andra viktiga händelser. Tjänstemän i bolaget deltar som föredragande vid styrelsens sammanträden.

I syfte att utveckla styrelsens arbete genomförs en årlig utvärdering där varje ledamot svarar på en enkät med relevanta frågeställningar som rör styrelsens arbete och ges möjlighet att lämna förslag på hur styrelsens arbete kan vidareutvecklas. Svaren har presenterats och diskuterats vid ett styrelsesammanträde. Resultatet av 2023 års utvärdering utgör underlag för planeringen av styrelsearbetet kommande år. Styrelsens ordförande har redovisat resultatet av utvärderingen för valberedningen.

↓ Styrelseledamöter

Ledamöter	Invald	Roll i styrelse	Revisions- utskott	Ersättnings- utskott	Närvaro vid möten under 2023:			Stämmobeslutat arvode 2023, tkr
					Styrelse	Revisions- utskott	Ersättnings- utskott	
Fredrik Lundberg	1988	Ordförande	Ledamot	Ordförande	11/11	5/5	3/3	820
Carl Bennet	2009	Ledamot	–	Ledamot	4/11	–	2/3	–
Lars Josefsson	2016	Ledamot	Ledamot	–	11/11	5/5	–	410
Alice Kempe	2019	Ledamot	–	Ledamot	11/11	–	3/3	410
Louise Lindh	2010	Ledamot	–	–	11/11	–	–	410
Ulf Lundahl	2004	Ledamot	Ordförande	–	11/11	5/5	–	410
Fredrik Persson	2022	Ledamot	–	Ledamot	11/11	–	1/3	410
Henriette Zeuchner	2015	Ledamot	–	–	11/11	–	–	410
Carina Åkerström	2023	Ledamot	–	–	7/11	–	–	410
Henrik Sjölund	2014	Ledamot, koncernchef & VD	–	–	11/11	–	–	–

Enligt valberedningens bedömning är Fredrik Lundberg, Lars Josefsson, Alice Kempe, Louise Lindh, Ulf Lundahl, Fredrik Persson, Henriette Zeuchner och Carina Åkerström oberoende i förhållande till bolaget och bolagets ledning, samt Lars Josefsson, Ulf Lundahl, Fredrik Persson, Henriette Zeuchner, Carina Åkerström och Henrik Sjölund oberoende i förhållande till bolagets större aktieägare. Carl Bennet avböjde omval på årsstämman den 28 mars 2023 och Carina Åkerström valdes som ny styrelseledamot. Fredrik Persson efterträdde Carl Bennet som ledamot i ersättningsutskottet.

Arbetstagarrepresentanter

Christer Johansson, ledamot, invald 2017 / Tommy Åsenbrygg, ledamot, invald 2009 / Ari Aula, ledamot, invald 2022 / Martin Nyman, suppleant, invald 2021 / Daniel Hägglund, suppleant, invald 2014 / John Nyberg, suppleant, invald 2023.

Interna styrprocesser och styrande dokument.

Revision

Revisionsbolaget PricewaterhouseCoopers AB (PwC), som varit Holmens revisor sedan 2021, omvaldes av årsstämman 2023 till revisor för ett år. Till huvudansvarig för revisionen utsågs den auktoriserade revisorn Magnus Svensson Henryson. PwC genomför revisionen i Holmen AB samt i majoriteten av Holmens dotterbolag.

Revision av interna rutiner och kontrollsystem påbörjas under andra kvartalet och fortsätter sedan löpande fram till årsskiftet. Delårsrapport för januari–september är föremål för revisorernas översiktliga granskning. Granskning och revision av årsbokslut och årsredovisning, inklusive hållbarhetsredovisning, görs under januari–februari.

Holmens revisionsutskott består av Ulf Lundahl, ordförande, Fredrik Lundberg och Lars Josefsson. Revisionsutskottet har sammanträtt fem gånger. Revisionsutskottets uppgift är att övervaka bolagets finansiella rapportering samt effektiviteten i bolagets interna kontroll och riskhantering. Under 2023 utökades utskottets uppgifter till att även omfatta rapportering av hållbarhetsfrågor med ett inledande fokus på förberedelserna att införa det nya direktivet för hållbarhetsrapportering CSRD. Revisionsutskottet granskar och övervakar revisorns opartiskhet och självständighet. Utskottet utvärderar också revisorns arbete och lämnar förslag till bolagets valberedning om val av revisor för nästkommande mandatperiod. I styrelsens rapporteringsinstruktion finns krav på att styrelsens ledamöter årligen ska få en redogörelse av revisorerna, som styrker att bolagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska förhållanden i övrigt kan kontrolleras på ett betryggande sätt. Revisorerna har under

2023 rapporterat sitt arbete till revisionsutskottet vid fyra sammanträden och till styrelsen vid ett tillfälle. Holmen har utöver revisionsuppdraget konsulterat PwC inom skatteområdet, i redovisningsfrågor och för olika utredningar. Storleken av betalda ersättningar till PwC för 2023 framgår av not 5 på sida 74. PwC är skyldiga att pröva sitt oberoende inför beslut att genomföra fristående rådgivning åt Holmen vid sidan av sitt revisionsuppdrag.

Ersättningar

Styrelsen har utsett ett ersättningsutskott som består av Fredrik Lundberg, Fredrik Persson och Alice Kempe. Utskottet har under året berett frågor om ersättning och andra anställningsvillkor för VD samt utvärderat riktlinjer för ersättning, aktiesparprogram och kortfristig ersättning. Utskottet har även informerat sig om ersättningsstrukturer, ersättningsnivåer och metoder för att etablera koncernens lönenivåer för att säkerställa att dessa är rimliga och ändamålsenliga.

Ersättning och övriga anställningsvillkor för befattningshavare direkt underställda VD beslutas av denne och godkänns av ersättningsutskottet i enlighet med den instruktion för ersättningsutskottet som har antagits av styrelsen, samt de av årsstämman fastlagda riktlinjerna för ersättning till ledande befattningshavare.

Inom koncernen tillämpas principen att chefens chef ska godkänna beslut i ersättningsfrågor i samråd med respektive personalchef.

De nuvarande riktlinjerna för ersättning till VD och övriga ledande befattningshavare, det vill säga de affärsområdes- och stabschefer som rapporterar direkt till VD, antogs av årsstämman 2023. Årsstämman fastställde riktlinjerna i enlighet

med styrelsens förslag. Nuvarande riktlinjer samt information om ersättningar återfinns i not 4 på sida 73–74.

Årsstämman 2023 fastställde styrelsearvode och beslöt att arvodet till revisorerna ska utgå enligt räkning.

Årsstämman 2022 fattade beslut om ett aktiesparprogram för nyckelpersoner i koncernen. Programmet löper ut i april 2025. Syftet med programmet är att stärka intressegemenskap mellan ägare och ledningen i bolaget samt att skapa ett långsiktigt engagemang för Holmen. Mer information om befintligt aktiesparprogram återfinns i not 4.

Koncernledning

Styrelsen har delegerat det operativa ansvaret för bolagets och koncernens förvaltning till bolagets VD. En instruktion avseende arbetsfördelningen mellan styrelse och VD fastställs årligen av styrelsen.

Holmens koncernledning utgörs av bolagets VD, cheferna för de fem affärsområdena och cheferna för de fem koncernstaberna. Information om VD och övrig koncernledning finns på sida 58.

Koncernledningen sammanträder regelbundet. Mötena under året behandlade bland annat resultatutveckling och rapporter inför och efter styrelsens sammanträden, strategifrågor, budget, investeringar, intern kontroll, arbetsmiljö, hållbarhetsfrågor, klimat- och miljöfrågor samt skogsvårdsfrågor. Vidare ägnades mötena åt genomgångar av marknadsläget, konjunkturutvecklingen och andra omvärldsfaktorer som påverkar verksamheten samt åt diskussioner rörande styrningen av koncernen och de verktyg, i form av bland annat målstyrningsmodell och gemensamma policyer, som används för denna styrning. Under 2023 har koncernledningen lagt särskilt fokus på att analysera den framtida energimarknaden i Europa och dess påverkan på koncernens konkurrenskraft och verksamheter. Koncernledningen har också ägnat tid åt att utreda hur Holmen kan bidra ytterligare till de europeiska hållbarhetsmålen samt hur regelförändringar relaterade till dessa mål kan påverka Holmens konkurrenskraft.

Interna styrprocesser

Holmens affärsstrategi utformas av koncernledningen för att skapa långsiktigt värde för både aktieägare och kunder samtidigt som den bidrar till ett bättre klimat och en levande landsbygd. Strategin fastslås årligen av styrelsen och utgör grunden för de förväntningar som ställs. Utifrån förväntningarna sätter varje enhet mål samt identifierar framgångsfaktorer för att nå målen. Till framgångsfaktorerna kopplas mätfaktorer (KPI) för att mäta och visa utvecklingen. Strategin utgör även grunden för

budgeten där beslut om resursfördelning fattas samt mål för det kommande året sätts. Genom ett enkelt målstyrningsverktyg för kontinuerlig uppföljning säkerställs att hela verksamheten gör korrekta prioriteringar för att nå uppsatta mål.

Affärsområdena styr den operativa verksamheten mot målen med hjälp av processer för inköp, produktion och försäljning stöttat av processer för ekonomi, IT, HR, miljö, hållbarhet och kommunikation.

Verksamheten följs upp genom regelbundna möten med koncernledningen och månadsvis rapportering av utveckling och KPI:er som beskriver verksamheten, kompletterade med kvalitativ analys. Rapportering av hållbarhet är integrerad med den finansiella rapporteringen. Vid större investeringsbeslut beaktas både finansiell, social och miljömässig effekt.

Riskhantering. Koncernens affärsmässiga och operativa risker samt klimatrelaterade risker och möjligheter hanteras av respektive affärsområde. Varje affärsenhet har sina egna processer för att identifiera, bedöma och svara på dessa risker och möjligheter. Väsentliga risker rapporteras till koncernledningen i samband med regelbundna verksamhetsgenomgångar.

Inköp och IT-infrastruktur hanteras av koncerngemensamma funktioner för att dra nytta av skalfördelar och risker hanteras i linje med koncernens policyer. Koncernens finansiering och finansiella risker hanteras av Koncernstab Ekonomi och Finans utifrån en av styrelsen fastställd finanspolicy som präglas av en låg risknivå. Regulatoriska risker och förändringar i omvärldskrav drivet av hållbarhetsfrågor bevakas och behandlas av Holmen Sustainability Council, vilket leds av Holmens Tekniska direktör (medlem av koncernledningen) och består av en representant från varje koncernstab

samt varje affärsområde.

För vidare information om risker se avsnitt Riskhantering sida 49–53.

Uppförandekod. Holmens uppförandekod går i linje med de tio principerna i UN Global Compact, International Labour Organizations (ILO:s) åtta kärnkonventioner samt OECD:s riktlinjer för multinationella företag och ger vägledning i det dagliga arbetet och klargör vilka förväntningar som ställs på medarbetarna. Holmens verksamhet ska genomsyras av ett ansvarsfullt beteende gentemot både interna och externa intressenter. Även uppförandekoden för leverantörer följer nämnda principer, konventioner och riktlinjer. Både Holmens uppförandekod och uppförandekoden för leverantörer omfattar antikorrupktion, mänskliga rättigheter, arbetsmiljö och miljö.

Med respekt för de mänskliga rättigheterna verkar Holmen för ett arbetsklimat som har sin grund i alla människors lika värde. Alla medarbetare ska ha samma rättigheter, skyldigheter och möjligheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder. Holmen omfattas av UK Modern Slavery Act och en redogörelse kopplad till detta finns på holmen.com.

Policyer. Holmen arbetar med policyer, riktlinjer och koncerninstruktioner för att klargöra hur medarbetare ska agera inom grundläggande och kritiska områden. Koncernens elva policyer behandlar bland annat förväntningar på medarbetarskap och chefskap, anger ramar för målstyrning, kompetensförsörjning, samverkan med fackliga organisationer, likabehandling, samt anställningsvillkor. Därutöver omfattas god arbetsmiljö utifrån säkerhets- och hälsoaspekter, antikorrupktion och konkurrensfrågor och hur god affärssed upprätthålls i relationen med externa kontakter på de olika

marknaderna. Anställda i funktioner som löper risk att utsättas för otillåtet beteende får särskild utbildning i affärsetik. Policyerna anger att råvaror ska användas effektivt och föreningar ska förebyggas samt att ständiga förbättringar ska eftersträvas. Producerande enheter ska genomföra en klimatriskanalys och upprätta klimatanpassningsplaner. Finansiella risker hanteras centralt och ska präglas av en låg risknivå. Policyerna ska även säkerställa att bolagets tillgångar hanteras enligt koncernens regler, risker för fel i den finansiella rapporteringen minimeras och oegentligheter förhindras. Koncernens inköp ska bidra till långsiktig lönsamhet. En hållbar försäljning av råvaror, produkter och tjänster ska säkerställas på såväl kort som lång sikt. Kommunikationen ska vara korrekt, transparent och lättillgänglig samt beakta legala krav och affärsmässig sekretess.

Policyerna med tillhörande riktlinjer och instruktioner finns tillgängliga för samtliga medarbetare på koncernens intranät. Policyer som bedöms vara väsentliga för externa intressenter publiceras på holmen.com.

Efterlevnad. Holmens uppförandekod, policyer och värderingar ingår i varje medarbetares introduktion samt repeteras genom regelbundna utbildningar. Efterlevnad följs upp genom bland annat medarbetarundersökningar och medarbetarsamtal, lönekartläggningar, säkerhetsstatistik och revision av organisatorisk och social arbetsmiljö. Styrelsen informeras om eventuella överträdelser mot uppförandekoden. Där överträdelser eller bristfällig företagskultur uppdragas hanteras frågan situationsanpassat.

Whistle blower-funktion. En whistle blower-funktion finns tillgänglig för att anställda och övriga intressenter ska kunna framföra påpekanden om eventuella brister i Holmens finansiella

↓ Valberedningens sammansättning

Namn	Representerar	Inför årsstämma:		Oberoende i förhållande till:	
		2024	2023	Bolaget	Röstmässigt största ägaren
Mats Guldbbrand	L E Lundbergföretagen*	-	x (ordf)	Ja	Nej
Bo Selling	L E Lundbergföretagen*	x (ordf)	-	Ja	Nej
Fredrik Lundberg	Styrelsens ordförande	x	x	Ja	Nej
Carl Kempe	Kempestiftelserna*	-	x	Ja	Ja
Lars Ericson	Kempestiftelserna*	x	-	Ja	Ja
Vegard Torsnes	Norges Bank*	x	x	Ja	Ja

* Per 31 augusti 2023 uppgick det röstmässiga ägandet för L E Lundbergföretagen till 62,2 procent, Kempestiftelserna till 17,5 procent och Norges Bank till 1,9 procent.

rapportering, diskriminering eller andra missförhållanden och oegentligheter hos företaget. Det har inkommit två ärenden via denna funktion under 2023. Ärendena rörde arbetsrelaterade frågor vilka har hanterats inom ramen för sedvanliga rutiner.

Intern kontroll avseende finansiell rapportering

Styrelsens ansvar för intern kontroll och finansiell rapportering regleras i den svenska aktiebolagslagen och i Svensk kod för bolagsstyrning. Enligt koden är det också styrelsens ansvar att bolaget sköts hållbart och ansvarsfullt. Det löpande ansvaret för samtliga dessa frågor har delegerats till VD.

Syfte och struktur. Syftet med intern kontroll är att säkerställa att Holmen lever upp till sina mål för den finansiella rapporteringen (se nedan), säkerställa att bolagets tillgångar hanteras enligt koncernens regler samt förhindra oegentligheter. Koncernstab Ekonomi och Finans koordinerar och följer upp processen för intern kontroll avseende den finansiella rapporteringen. Under året har arbete påbörjats för att inkludera hållbarhetsrapportering i koncernens arbete med intern kontroll.

Arbetet följer COSO:s ramverk för intern kontroll i den finansiella rapporteringen. Ramverket består av fem grundläggande element: kontrollmiljö, riskbedömning, kontrollaktiviteter, information och kommunikation samt uppföljning och utvärderingar. Ramverket har anpassats till Holmens olika verksamheter.

Kontrollmiljö. Kontrollmiljön utgör basen för den interna kontrollen avseende den finansiella rapporteringen och

bygger bland annat på bolagets interna styrprocesser. I styrelsens arbetsordning och i instruktionen till VD fastställs roll- och ansvarsfördelning för att tillgodose effektiv kontroll och hantering av verksamhetens risker.

Policyer, riktlinjer och instruktioner bidrar till att göra den enskilde individen medveten om sin roll i upprätthållandet av god intern kontroll. Dessa dokument ska också tillgodose att den finansiella rapporteringen följer de lagar och regler som gäller för bolag noterade på Nasdaq Stockholm, samt lokala regler i varje land där verksamhet bedrivs.

Riskbedömning. Arbetet med riskbedömning syftar till att identifiera och utvärdera de risker som kan medföra att koncernens mål för den finansiella rapporteringen inte uppfylls. Resultatet av riskarbetet sammanställs och utvärderas under ledning av Koncernstab Ekonomi och Finans. Under 2023 utökades analysen till att även omfatta risker kopplat till processen för hållbarhetsrapportering.

Holmens största risker avseende rapporteringen kopplas till värderingen av skogstillgångar, pensionsåtaganden, avsättningar och till finansiella transaktioner. I riskbedömningen ingår också att identifiera och utvärdera operativa risker vilket hanteras inom ramen av respektive affärsområdes ledningssystem. För vidare information om risker se avsnitt Riskhantering sida 49–53.

Kontrollaktiviteter. För att säkerställa att Holmens mål för den finansiella rapporteringen uppfylls finns kontrollkrav inbyggda i de processer som bedöms relevanta: försäljning, inköp, investeringar, personal, bokslut, betalningar

samt IT. Kontrollaktiviteter syftar till att förebygga, upptäcka och korrigerar fel och avvikelser. Koncernens samtliga enheter genomför verksamhetsanpassade självutvärderingar där det framgår vilka kontrollkrav som gäller för respektive process och huruvida de uppfylls eller ej.

Information och kommunikation.

Holmens finansiella informationsgivning, såväl extern som intern, följer en av VD fastställd kommunikationspolicy. Informationsgivningen till Holmens aktieägare och andra intressenter ska vara korrekt, fullständig, transparent och konsekvent samt ske på lika villkor och i rätt tid.

Uppföljning och utvärdering. Kontrollaktiviteter utvärderas regelbundet för att säkerställa att de är effektiva och ändamålsenliga. Resultatet av självutvärderingarna följs upp löpande och avvikelser rapporteras halvårsvis till vice VD. Tester görs av riktigheten i självutvärderingarna. Rapportering av intern kontroll till koncernledningen sker en gång per år.

Bolagets revisorer rapporterar under året sina iakttagelser av granskningen av den interna kontrollen till revisionsutskottet och styrelsen.

Uppföljningen är ett viktigt verktyg för att identifiera eventuella brister inom koncernen och hantera dem genom utformning av nya kontrollkrav.

Uttalande om internrevision. Styrelsen har bedömt att det inte finns några särskilda omständigheter i verksamheten eller andra förhållanden som motiverar en så kallad särskild granskningsfunktion (intern revision). Koncernens arbete med intern kontroll, tillsammans med det arbete som de externa revisorerna utför, bedöms vara tillräckligt.

↓ Holmens finansiella rapportering

Extern finansiell rapportering ska:

- vara korrekt och fullständig samt följa tillämpliga lagar, regler och rekommendationer
- ge en rättvisande beskrivning av företagets verksamhet
- stödja en rationell och initierad värdering av verksamheten.

Intern finansiell rapportering ska därutöver ge stöd till korrekta affärsbeslut på alla nivåer i koncernen.

» *Hållbarhet handlar om att balansera flera perspektiv – ekonomiska, miljömässiga och sociala – och att lyckas med det långsiktigt. Det är en central del i vår bolagsstyrning och vi var tidiga med att integrera hållbarhetsredovisningen i vår årsredovisning.»*

Anders Jernhall, Vice VD och CFO Holmen

RISKHANTERING

Koncernens affärsmässiga och operativa risker samt klimatrelaterade risker och möjligheter hanteras av respektive affärsområde som också fattar beslut gällande produktion, försäljning och anställda med målsättning att uthålligt ge bra avkastning på investerat kapital.

Inköp och vissa delar av IT hanteras av koncerngemensamma funktioner för att dra nytta av skalfördelar och risker hanteras i linje med koncernens policyer. Koncernens finansiering och finansiella risker hanteras av Koncernstab Ekonomi och Finans utifrån en av styrelsen

fastställd finanspolicy som präglas av en låg risknivå och syftar till att minimera koncernens kapitalkostnad samt effektivt hantera och kontrollera koncernens finansiella risker.

Operativa risker

Risk	Riskhantering	Kommentar
<p>Produktion och leveranser Efterfrågan på Holmens produkter påverkas av bland annat makroekonomiska och politiska faktorer samt konkurrenskraften hos främst europeiska producenter. Förändring i efterfrågan påverkar möjligheten att producera fullt vid koncernens industrier och kan leda till lägre intäkter. Intäkterna kan även påverkas om skörden från egen skog behöver begränsas samt av variation i nederbörd och vind vilka styr produktionen av vatten- och vindkraft.</p>	<p>Holmen strävar efter att upprätthålla en bra kostnadsposition genom storskalig produktion i välinvesterade produktionsanläggningar, effektiva logistiklösningar och god kontroll över försörjningen av virke och energi. Tillsammans med långvariga kundrelationer och starka produktvarumärken ökar det möjligheten att upprätthålla en hög produktion även vid svårare marknadsförhållanden. Förändringar av efterfrågan på virke kan mötas genom att flytta skörd från egen skog mellan åren medan produktionen av vattenkraft under året kan styras genom att reglera nivån i vattenmagasinen.</p>	<p>Produktionen av kartong och pappersprodukter har begränsats under 2023 till följd av svagare konjunktur och omfattande lageravveckling hos kunderna. För information om hur ändrade leveranser skulle påverka Holmens rörelseresultat givet de förhållandena som rådde den 31 december 2023, se känslighetsanalysen på sida 53.</p>
<p>Försäljningspriser Marknadsbalansen inom respektive produktsegment styr försäljningspriset och påverkar intäkterna.</p>	<p>Holmen har begränsade möjligheter att snabbt göra större förändringar i produktutbud vid prisförändring men anpassar produktinriktning mot de produkter och marknader som bedöms ha bäst långsiktiga förutsättningar samt genom att ha en bred kundbas och ett utbud som sträcker sig över flera produktområden. Prisförändringar för virke kan i viss utsträckning hanteras genom att flytta skörd mellan åren och förändringar i elpris kan delvis hanteras genom att reglera nivån i vattenmagasinen för att flytta elproduktionen under året.</p>	<p>Priserna för kartong var i stort stabila under 2023 efter att höjts föregående år. Papperspriserna sjönk från höga nivåer. Trävarupriserna stabiliserades efter en nedgång under 2022. Elpriset gick ner från historiskt höga nivåer men var fortsatt volatilt vilket gynnade vattenkraftproduktionen. För information om hur ändrade priser skulle påverka Holmens rörelseresultat givet de förhållanden som rådde den 31 december 2023, se känslighetsanalysen på sida 53.</p>
<p>Råvaror Virke, el och kemikalier är de mest väsentliga insatsvarorna och prisförändringar påverkar lönsamheten. Holmens kostnader är beroende av prisutvecklingen på insatsvaror samt av hur väl koncernen lyckas öka effektiviteten i produktion och administration. Det finns en risk att koncernens kostnader ökar vid råvarubrist eller förhöjd prisbild på insatsvaror.</p>	<p>Hälften av koncernens virkesbehov täcks av skörd från egna skogar medan resterande del huvudsakligen köps in från privata skogsägare. Genom den integrerade produktionsprocessen är koncernen i stort i balans på massa. Kartongverksamheten tillverkar nästan all el som behövs vid de egna bruken medan tillverkningen av papper försörjs av externa elinköp. Priserisken för denna konsumtion hanteras genom fysiska fastprisavtal och finansiella säkringar. Samtidigt säljer koncernen el från vatten- och vindkraft via elnätet. Behovet av värmeenergi är stort och tillgodoses lokalt genom återvinning och produktion från restprodukter. Kemikalier är en betydande insatsvara vid framförallt kartongtillverkning, men behovet reduceras då nyttjade kemikalier återvinns vid bruken.</p>	<p>Priset på virke fortsatte att öka 2023 medan kostnaderna för kemikalier stabiliserades på en hög nivå. Tack vare prissäkringar på el och att Holmen anpassat pappersproduktionen till en miljö med volatila elpriser har prisuppgången på el 2022-2023 haft en begränsad påverkan på Holmens produktionskostnader. För information om hur ändrade råvarupriser skulle påverka Holmens rörelseresultat givet de förhållanden som rådde den 31 december 2023, se känslighetsanalysen på sida 53.</p>

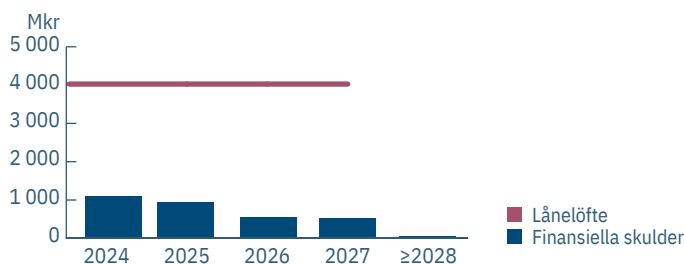
Risk	Riskhantering	Kommentar
Leverantörer Brister i försörjningskedjan för insatsprodukter vad gäller såväl leveranssäkerhet som kvalitet kan leda till produktionsstörningar. Leverantörer som inte uppfyller Holmens krav kan även påverka verksamheten negativt. Det finns även risk att leveranser av väsentliga råvaror uteblir till följd av förändrade lagar och regler eller andra externa faktorer.	Holmen eftersträvar att ha minst två godkända leverantörer per användningsområde. Holmens uppförandekod för leverantörer ingår i alla nya kontrakt. Koden innehåller krav på hållbar utveckling, bland annat genom att respektera internationellt erkända principer för antikorrup­tion, mänskliga rättigheter, arbetsmiljö och mil­jö. Sedan 2017 anlitar Holmen en extern part, EcoVadis, för att följa upp leverantörernas efterlevnad av koden. Holmen omfattas av UK Modern Slavery Act och en redogörelse för detta finns på holmen.com. Efterlevnad av skogs­vårdsprenörsavtal säkerställs genom platsbesök i skogen. Samtliga skogsvårdsar­betare utbildas årligen via skötselskolan i skogs­vård och arbetsrätt samt informeras om vart de ska vända sig om oegentligheter förekommer.	Risker i leverantörskedjan kopplade till klimat, miljö, arbetsrättslagstiftning, mänskliga rättigheter, affärsetik och hållbart inköp har kartlagts. Utfallet följs upp via EcoVadis i dialog med aktuella leverantörer. Under 2023 rapporterades 1 (0) avsteg från uppförandekoden för leverantörer. Vid avsteg förs aktiv dialog inklusive åtgärdsplan i enlighet med Holmens processer. Leverantörer som representerar 90 procent (88) av koncernens inköps­volym uppfyller principerna i leverantörskoden. Dialog förs med de största leverantörerna av insatsprodukter angående minskning av fossila utsläpp.
Kundkrediter Risken för att koncernens kunder inte kan fullgöra sina betalningsförpliktelser utgör en kreditrisk.	Risken att koncernens kunder inte kommer att fullgöra sina betalningsförpliktelser begränsas genom kreditkontroll, kreditlimer per kund och i vissa fall genom försäkring av kundfordringar mot kreditförluster. Kreditlimer följs upp löpande. Exponeringen mot enskilda kunder är begränsad.	Per 2023-12-31 uppgick koncernens kundfordringar till 2 696 (2 929) Mkr, varav 41 (43) procent var försäkrade mot kreditförluster. Under året har kreditförluster på kundfordringar påverkat resultatet med -2 (0) Mkr. Försäljningen till de fem största kunderna utgjorde under 2023 sammanlagt 14 (14) procent av koncernens totala omsättning.
Anläggningar Produktionen kan allvarligt störas vid till exempel brand, maskin haveri eller naturkatastrofer. Detta kan leda till leveransproblem, oväntade kostnader och minskat kundförtroende. Produktionsanläggningar kräver löpande underhåll och tekniska uppgraderingar. Större underhålls­stopp kan medföra högre kostnader och större produktionsbortfall än planerat. Även investeringar i anläggningstillgångar kan bli kostsammare än initialt planerat.	Genom skadeförebyggande åtgärder, regelbundet underhåll och kontinuerliga uppgraderingar kan riskerna för skador i anläggningarna minimeras. Utbildning av medarbetare främjar delaktighet, kunskap och medvetenhet om riskerna och hur de motverkas. Holmen försäkrar sina anläggningar för skada på egendom och avbrott vid oförutsedda händelser.	Holmen investerar kontinuerligt i brandskydd och under året har flera anläggningar utökat områden som täcks av sprinklersystem. Årligen sker planerade underhålls­stopp vid koncernens bruk och sågverk för att säkerställa fortsatt god produktion och kvalitativa produkter.
IT-system För att styra och planera produktion, försäljning samt inköp krävs ett effektivt IT-stöd. Störningar i IT-stödet och obehörig åtkomst till information kan ge betydande negativa effekter för verksamheten.	Driftstörningar samt obehörig åtkomst förebyggs genom säkerhetsåtgärder och förebyggande åtgärder i form av ändamålsenligt fysiskt skydd, tillförlitlig serverdrift och säkra nätverk. Åtgärder och rutiner finns för att minimera risken för avbrott, men också för att hantera situationer då avbrott inträffat. Holmen utvecklar kontinuerligt skyddsåtgärder för att möta förändringar i riskbilden.	För att säkra system och rutiner har Holmen etablerat en funktion som fokuserar på informations- och cybersäkerhet. En återkommande IT-säkerhetsutbildning för anställda genomfördes under 2023.
Brukandet av skog Holmens rätt att få bruka den egna skogen är väsentlig för att upprätthålla dess värde. Det finns en risk att kraven på att nyttja skogen som kolsänka ökar i framtiden. En sådan utveckling skulle kunna påverka det möjliga brukandet av skogen och därmed tillgången på råvara. Krav på förändrade skogsbruksmetoder skulle kunna leda till minskad skörd och ökade kostnader.	Brukandet av skog och mark är reglerat, både nationellt och på EU-nivå. För att kunna bedriva ett aktivt och hållbart skogsbruk är det av vikt att lagar och regler inte begränsar förutsätt­ningarna för en hållbar verksamhet. Holmen deltar i nationella och internationella bransch­organisationer för att påverka i relevanta poli­tiska och regulatoriska frågor.	Under året har beslut inom ramen för EU:s Green Deal fattats som, vid implementering i Sverige, riskerar att begränsa möjligheten att bruka skogen och därmed bidraget till ökad kolbindning och ökande substitution. Holmen har, både i egen regi och genom branschorganisationer, kontinuerligt tagit aktiv del i dialoger för att påverka EU:s ståndpunkt och svenska regeringens planering för genomförande, bland annat genom att belysa de positiva klimat­effekterna som en brukad skog och substitutionen som produkter från skogen medför.
Skogsskador Viltbete kan leda till betesskador på skogen, vilket gör att trädens kvalitet försämras och att tillväxten av skog minskar. Skadeinsekter är en annan riskfaktor, där exempelvis granbarkborren kan orsaka skada på granskogar. Storm- och snöskador, svampattacker och skogs­bränder är andra exempel på skador att motverka och hantera inom skogsbruket.	Koncernens skogsinnehav är inte försäkrat då det är spritt över stora delar av Sverige och risken för omfattande skador bedöms inte motivera kostnaden för försäkring. För att minska omfattningen av viltbete bedrivs ett aktivt arbete på Holmens marker i syfte att hålla viltstammar på rätt populationsnivå. Skadeinsekter som snytbaggar motverkas med hjälp av skyddsvaxning av plantor och skade­angripen skog skördas så snart som möjligt för att förhindra spridning.	Angreppen av granbarkborren fortsatte i södra Sverige under 2023 men med en något minskad andel skadad volym jämfört med 2022. För att motverka spridningen har Holmen fortsatt prioritera att skörda granbarkborreangripen skog. Holmen jobbar målmedvetet med granbarkborreangripen skog med målsättningen att bibehålla ett så högt virkesvärde som möjligt och söka avsättning för det skadade timret.
Klimatförändringar SMHI:s prognoser visar att medeltemperatur, nederbörd och markfuktighet kommer att öka i Sverige vilket också kan medföra ökad risk för extremväder i form av bränder, stormar och översvämningar. Ett varmare klimat kan också öka risken för svampangrepp och insektskador i våra skogar samt påverka möjligheten att aktivt bruka skogen till följd av kortare perioder av tjadlad mark eller stillestånd vid hög brandrisk. Variation i temperatur, nederbörd och vind kan också påverka produktionen av vatten- och vindkraft.	I vårt skogsbruk genomförs löpande klimatrisk­analyser och anpassningsplaner för att säker­ställa friska och motståndskraftiga skogar anpassade till ett föränderligt klimat. Holmen utvecklar plantor och processer för plantering, röjning, gallring och skörd som är anpassade ett varmare och fuktigare klimat. Risk för påverkan på Holmens industrier till följd av klimatförändringar hanteras inom respektive produktionsanläggnings kontinuitetsplan. Analys av klimatrisker i leverantörskedjan genomförs av Holmens koncerngemensamma inköpsfunktion.	Ett varmare klimat kan öka tillväxten i våra nordligt växande skogar med längre växtperiod, mer nederbörd och högre koldioxidnivåer i luften vilket underlättar fotosyntesen. Marknadens ambitioner att motverka klimatförändringen ökar efterfrågan på Holmens produkter. Holmens möjlighet att bruka den egna skogen är därmed väsentlig för vårt bidrag till att begränsa klimatförändringarna. Ökade krav på avsättning av mark för andra ändamål än skogsbruk kan leda till minskad skörd och därmed minskade möjligheter för skogen att kunna bidra med förnybara produkter.

Risk	Riskhantering	Kommentar
<p>Miljö och tillstånd Holmen bedriver verksamhet som kräver miljö-tillstånd. Tillstånden anger bland annat villkor för tillåten produktionsvolym samt tillåtna utsläpp till luft och vatten. Störningar i produktionen kan orsaka överskridanden av de utsläppsvillkor som miljömyndigheterna beslutat för verksamheterna. Överskridanden skulle kunna påverka miljön. På platser där Holmen bedriver industriell verksamhet kan behov av saneringar innebära framtida kostnader.</p>	<p>Miljöarbetet organiseras och bedrivs enligt Holmens miljö- och energipolicy. Vid störningar prioriteras miljön framför produktionen. Risker förebyggs och hanteras genom rutinemässiga egenkontroller, myndighetskontroller och miljörisikanalyser samt genom att använda certifierade miljö- och energiledningssystem och spårbarhetscertifiering. I samråd med myndigheter genomför Holmen utredningar för att avgöra behovet av saneringar på tidigare industriplatser.</p>	<p>Under 2023 rapporterades 47 (45) miljörelaterade incidenter till tillsynsmyndigheterna. Det har inte skett någon incident som medfört långsiktiga konsekvenser på vare sig miljö, produktion eller människors hälsa under 2023. Alla ärenden omhändertogs med hjälp av korrigering åtgärder inom verksamheternas miljöledningssystem. Holmen har flera vindkraftsprojekt under utredning men tillståndsprövningar tar ofta lång tid och är osäkra i utfall.</p>
<p>Arbetsmiljö Tillbud och olyckor på arbetsplatsen innebär påverkan på människors liv och hälsa. Det kan också leda till störningar i produktionen med ökade kostnader som följd.</p>	<p>Säker arbetsmiljö är en prioriterad fråga på samtliga nivåer i koncernen. Certifierade ledningssystem, koncernövergripande mål för arbetsolyckor, kontinuerlig utbildning av personal för ökad riskmedvetenhet, rutiner för riskobservation, tillbud- och olycksfallsrapportering samt riskbedömning av arbetsmoment och entreprenörsarbeten är exempel på aktiviteter för att få en hög säkerhet på arbetsplatsen.</p>	<p>2023 inträffade 5,2 (7,6) arbetsolycksfall per 1 miljon arbetade timmar. Se vidare sida 43. De vanligaste olyckorna var halk-, snubbel- och klämskador. Traversarbete och fordon med personer i rörelse utgör de viktigaste riskområdena. Fokus under året har varit att preliminärutreda arbetsolyckor innan arbetspassets slut för att direkt hantera eventuella faror.</p>
<p>Kompetensförsörjning Kompetenta och motiverade medarbetare är viktiga förutsättningar för att långsiktigt kunna bedriva verksamheten med god lönsamhet. Det råder en strukturell brist på många industriella befattningar.</p>	<p>Holmen arbetar kontinuerligt med att stärka arbetsgivarvarumärket hos befintliga och potentiella medarbetare. Systematisk marknadsföring mot riktade målgrupper i digitala kanaler i kombination med fysiska möten, så som arbetsmarknadsdagar och sponsringssamarbeten, bidrar till att öka kännedom om Holmen samt till att attrahera och behålla kompetent personal.</p>	<p>Årliga enkäter till nyanställda och medarbetarundersökningar visar att anställda uppskattar Holmen som arbetsgivare. Andelen anställda som rekommenderar Holmen som arbetsgivare är oförändrat hög. 2023 har Holmen erhållit utmärkelserna Karriärföretag 2023 samt en 16:e placering i Universums ranking Sveriges Bästa Arbetsgivare.</p>
<p>Affärsetiska risker Nationellt och globalt ställer kunder och partners krav på Holmen som en stabil och pålitlig leverantör som står för god affärsetik och tydliga hållbarhetsprinciper. Avsteg från principer och policyer kan påverka anseendet och affärsrelationerna negativt.</p>	<p>Holmens uppförandekod och Holmens affärsetikpolicy med tillhörande riktlinjer ger tydlig vägledning om hur god affärsetik upprätthålls i relationen med externa kontakter på de olika marknaderna. Holmens uppförandekod ger även vägledning inom mänskliga rättigheter, arbetstagares villkor och miljö. Dessa områden förtydligas i Holmens policyer med tillhörande riktlinjer. Tjänstemän och chefer inom Holmen utbildas i Uppförandekoden vart tredje år och under 2023 hölls en sådan utbildning.</p>	<p>Under 2023 har inga fällande domar meddelats angående korruption mot organisationen eller dess anställda. Det finns heller inga sådana pågående ärenden i domstol. Det har inkommit två ärenden i Holmens visseblåsartjänst under 2023. Ärendena har hanterats inom ramen för sedvanliga rutiner varvid lämpliga åtgärder har identifierats och vidtagits.</p>
<p>Omvärldsrisker Holmen verkar på en global marknad och säljer produkter till flertalet länder runt om i världen. Den geografiska spridningen innebär att Holmen är exponerat för politiska risker, konflikter, naturkatastrofer och pandemier. Holmen är vidare skyddigt att efterleva lagar och regler där Holmen bedriver verksamhet, bland annat inom miljö-, fastighets-, arbetsrätts- och skatteområdet. Ändringar i lagar och regler kan komma att påverka förutsättningarna för Holmens verksamhet och leda till ökade kostnader för regelefterlevnad.</p>	<p>Holmen deltar i nationella och internationella branschorganisationer som har i uppdrag att sköta samhällsbevakning, opinionsbildning och föra fram Holmens position och syn i relevanta politiska och regulatoriska frågor. På orter där verksamhet bedrivs knyts kontakter med lokala företrädare och allmänhet. Det sker till exempel vid samråds- och informationsmöten, vid besök i verksamheten och via möten med beslutsfattare. Mer oförutsägbara risker som kan uppstå som en konsekvens av t ex sjukdomsutbrott, krig eller politisk oro hanteras genom löpande omvärldsbevakning. För att upprätthålla bästa möjliga beredskap och aktiv krishantering förs tät dialog och koordinering med branschorganisationer, kunder och leverantörer.</p>	<p>Till följd av kriget i Ukraina har Holmen vidtagit flera åtgärder för att säkerställa råvaruförsörjning, logistik och IT-säkerhet. Under året har även krig mellan Israel och Hamas utbrutit. Holmen har marginell direkt exponering mot dessa regioner men vi analyserar löpande omvärldsläget för konsekvenser på kort och lång sikt. Holmen följer beslutade sanktioner. För att främja tillväxten av hållbar energi-produktion och biobaserade verksamheter har Holmen varit aktiv via dialog, remissvar, beredskap och påverkansarbete, i egen regi och tillsammans med branschorganisationer.</p>

Finansiella risker

Risk	Riskhantering	Kommentar																																																
<p>Valuta Förändringar i valutakurser påverkar koncernens resultat. Risken vid transaktionsexponering beror på att en väsentlig del av koncernens försäljningsintäkter är i andra valutor än kostnaderna. Risken vid omräkningsexponering härrör från omräkningen av de utländska dotterbolagens tillgångar, skulder och resultat till svenska kronor.</p>	<p>Transaktionsexponering. För att minska resultatpåverkan av förändrade valutakurser säkras nettoflödet med valutaterminer. Nettoflödet i euro, dollar och pund för de närmaste fyra månaderna säkras alltid. Det motsvarar normalt kundfordringar och utestående order. Styrelsen kan besluta att säkra flöden för en längre period om det bedöms lämpligt med hänsyn till produkternas lönsamhet, konkurrenskraft och valutasituationen. Valutaexponering som uppstår när investeringar betalas i utländsk valuta separeras från övrig transaktionsexponering. Normalt säkras 90–100 procent av valutaexponeringen för större investeringar.</p> <p>Omräkningsexponering. Säkring av exponeringen som uppstår när dotterbolagens tillgångar och skulder omräknas till svenska kronor (så kallad equity hedge) bedöms från fall till fall och görs med utgångspunkt från koncernmässigt värde av nettotillgångarna. Koncernens anläggningstillgångar är i huvudsak svenska, med undantag av kartongbruket i England som utgör 2 procent av tillgångarna. Säkring sker med lån i utländsk valuta eller valutaterminer. Exponeringen som uppstår då utländska dotterbolags resultat omräknas till svenska kronor säkras normalt inte.</p>	<p>Förväntade flöden i EUR/SEK är säkrade för drygt två år till i genomsnitt 11,05. För övriga valutor är 4–8 månaders flöden säkrade.</p> <p>Säkring av exponering i pund uppgick vid årsskiftet till 130 MGBP. Nettotillgångar i övriga valutor är begränsade och säkras normalt inte.</p>																																																
	<table border="1"> <caption>Nettoflöde 12 mån och Säkrad transaktionsexponering (Mkr)</caption> <thead> <tr> <th>Valuta</th> <th>Nettoflöde 12 mån</th> <th>Säkrad transaktionsexponering</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>EUR/SEK</td> <td>~3 500</td> <td>~9 500</td> </tr> <tr> <td>GBP/SEK</td> <td>~1 000</td> <td>~200</td> </tr> <tr> <td>USD/SEK</td> <td>~2 500</td> <td>~1 500</td> </tr> <tr> <td>EUR/GBP</td> <td>~1 000</td> <td>~200</td> </tr> <tr> <td>CNH/SEK</td> <td>~500</td> <td>~100</td> </tr> </tbody> </table>	Valuta	Nettoflöde 12 mån	Säkrad transaktionsexponering	EUR/SEK	~3 500	~9 500	GBP/SEK	~1 000	~200	USD/SEK	~2 500	~1 500	EUR/GBP	~1 000	~200	CNH/SEK	~500	~100																															
Valuta	Nettoflöde 12 mån	Säkrad transaktionsexponering																																																
EUR/SEK	~3 500	~9 500																																																
GBP/SEK	~1 000	~200																																																
USD/SEK	~2 500	~1 500																																																
EUR/GBP	~1 000	~200																																																
CNH/SEK	~500	~100																																																
<p>Ränta Förändringar i marknadsräntor påverkar koncernens upplåningskostnad.</p>	<p>Räntebindningen på koncernens finansiella nettoskuld varierar över tid och beslutas av styrelsen. För att begränsa effekterna av en räntepuppgång kan räntan på lån bindas eller ränteswapsavtal ingås utan att räntan på underliggande lån förändras.</p>	<p>Holmens genomsnittliga upplåningsränta uppgick under 2023 till 2,7 procent.</p> <p>Tabellen nedan visar koncernens räntebindning fördelat per valuta.</p>																																																
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Mkr</th> <th><1 år</th> <th>1–3 år</th> <th>3–5 år</th> <th>>5 år</th> <th>Pensions- åtaganden</th> <th>Nyttjande- rättsavtal</th> <th>Summa</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>SEK</td> <td>1 005</td> <td>-1 400</td> <td>0</td> <td>0</td> <td>-1</td> <td>-187</td> <td>-584</td> </tr> <tr> <td>EUR</td> <td>130</td> <td>0</td> <td>0</td> <td>0</td> <td>-8</td> <td>-52</td> <td>70</td> </tr> <tr> <td>GBP</td> <td>-1 440</td> <td>0</td> <td>0</td> <td>0</td> <td>0</td> <td>-7</td> <td>-1 447</td> </tr> <tr> <td>Övriga poster</td> <td>95</td> <td>0</td> <td>0</td> <td>0</td> <td>0</td> <td>-4</td> <td>91</td> </tr> <tr> <td></td> <td>-210</td> <td>-1 400</td> <td>0</td> <td>0</td> <td>-9</td> <td>-250</td> <td>-1 869</td> </tr> </tbody> </table>	Mkr	<1 år	1–3 år	3–5 år	>5 år	Pensions- åtaganden	Nyttjande- rättsavtal	Summa	SEK	1 005	-1 400	0	0	-1	-187	-584	EUR	130	0	0	0	-8	-52	70	GBP	-1 440	0	0	0	0	-7	-1 447	Övriga poster	95	0	0	0	0	-4	91		-210	-1 400	0	0	-9	-250	-1 869	
Mkr	<1 år	1–3 år	3–5 år	>5 år	Pensions- åtaganden	Nyttjande- rättsavtal	Summa																																											
SEK	1 005	-1 400	0	0	-1	-187	-584																																											
EUR	130	0	0	0	-8	-52	70																																											
GBP	-1 440	0	0	0	0	-7	-1 447																																											
Övriga poster	95	0	0	0	0	-4	91																																											
	-210	-1 400	0	0	-9	-250	-1 869																																											
<p>Kreditrisk mot finansiell motpart Risk för att finansiella transaktioner ger upphov till kreditrisk gentemot finansiella motparter.</p>	<p>Kreditvärdigheten hos Holmens finansiella motparter bedöms med hjälp av välrenommerade ratinginstitut eller, i de fall rating saknas, egna analyser. För varje finansiell motpart fastställs en maximal kredit- och settlementrisk som följs upp löpande. Beräkningen baseras på löptid och historisk volatilitet för olika derivattyper. För likvida medel och kortfristiga placeringar bedöms den maximala kreditrisken motsvara nominellt belopp.</p>	<p>Per 2023-12-31 hade koncernen utestående derivatkontrakt med ett nominellt belopp om 16 Mdkr och ett marknadsvärde om netto 0,4 Mdkr.</p>																																																

Risk	Riskhantering	Kommentar
<p>Likviditet och refinansiering Risken för att behovet av framtida kapitalanskaffning och refinansiering av förfallande lån tvingas ske till hög kostnad.</p>	<p>Holmens strategi är att ha en stark finansiell ställning för att ha handlingsfrihet att fatta långsiktiga affärsmässiga beslut. Målet är att den finansiella nettoskulden inte ska överstiga 25 procent av eget kapital. Holmens finansiering består normalt i huvudsak av obligationslån och företagscertifikat. Risken att framtida kapitalanskaffning blir svår eller dyr reduceras genom användande av långfristiga kontrakterade kreditlöften. Finansieringsplaneringen hanteras genom prognoser över behovet för kommande år baserat på koncernens budget och resultatprognoser som uppdateras regelbundet.</p>	<p>Kassaflödet har varit starkt under 2023 och den finansiella nettoskulden har minskat till 1 869 Mkr vilket motsvarar 3 procent av eget kapital. Finansiella skulder uppgick vid årsskiftet till 3 182 Mkr, varav 1 021 Mkr förfaller under 2024, och finansiella tillgångar uppgick till 1 313 Mkr, varav 1 202 Mkr avser likvida medel och kortfristiga placeringar.</p> <p>Koncernen har ett outnyttjat kontrakterat kreditlöfte om 4 Mdkr med förfall 2027. Löftet innehåller en begränsning som medför att det inte kan utnyttjas om nettoskulden i förhållande till eget kapital överstiger 125 procent.</p>

Känslighetsanalys

Operativa risker	Påverkan rörelseresultat, Mkr			
	Försäljning	Förändring	Pris	Leveranser
<p>En procents förändring i leveranser och pris för koncernens produkter respektive väsentliga insatsvaror bedöms påverka koncernens rörelseresultat enligt tabellen till höger.</p> <p>Intjäningen under året är relativt jämn. De tydligaste säsongeffekterna är lägre personalkostnader under tredje kvartalet och att elproduktionen vid vattenkraftverken normalt är högre under första och fjärde kvartalet.</p> <p>Holmens säkrar delar av affärsområdet pappers elförbrukning. För 2023 var i princip all förbrukning prissäkrad. För 2024 finns prissäkringar motsvarande 80 procent av full produktion, för 2025 75 procent och för 2026 30 procent.</p>	Kartong	+/-1 %	64	33
	Papper	+/-1 %	82	42
	Trävaror	+/-1 %	37	11
	Virke egen skog	+/-1 %	18	12
	Vatten och vindkraft	+/-1 %	10	8
	Insatsvaror	Förändring	Pris	
	Virke	+/-1 %	43	
	El*	+/-1 %	1	
	Kemikalier	+/-1 %	21	
	Övriga rörliga kostnader	+/-1 %	8	
Leveranskostnader	+/-1 %	20		
Personal	+/-1 %	33		
Övriga fasta kostnader	+/-1 %	23		
* Med hänsyn tagen till elprissäkringar för 2024. Utan hänsyn tagen till säkringar skulle motsvarande påverkan vara 17 Mkr.				
Finansiella risker	Resultat före skatt*			Mkr
	Växelkurser totalt	+/-5 %		129
	SEK mot EUR	+/-5 %		1
	SEK mot USD	+/-5 %		48
	SEK mot GBP	+/-5 %		46
	SEK mot övriga valutor	+/-5 %		34
	Låneränta	+/-1 %-enhet		2
	Eget kapital	Förändring		Mkr
	Transaktionssäkringar	+/-5 %		582
	Investeringssäkringar	+/-5 %		18
Equity-hedge	+/-5 %		70	
Elsäkringar	+/-60 %		180	
Ränteändringar	+/-1 %-enhet		8	
* Beräknad effekt för 2024 inklusive säkringar.				

AKTIEN OCH ÄGARNA

Holmens två aktieserier är noterade på Nasdaq Stockholm, Large Cap. Holmens totalavkastning (utbetald utdelning och kursutveckling) har under den senaste tioårsperioden varit 384 procent jämfört med 150 procent för OMX Stockholm 30. Det motsvarar för Holmen en årlig avkastning om 17 procent. Antalet ägare har under samma period ökat med 25 000 till 53 300.

Handel på börsen

Holmen noterades på Stockholmsbörsen 1936, men hette då Mo och Domsjö AB. Holmens två aktieserier är idag noterade på Nasdaq Stockholm, Large Cap. Vid utgången av 2023 noterades Holmen A till 424 (424) kronor och Holmen B till 426 (414) kronor, motsvarande ett börsvärde om 67,6 (67,5) miljarder kronor. Årets högsta slutkurs för Holmen B var 459 kronor och noterades den 3 februari. Den lägsta slutkursen på 372 kronor noterades den 25 april. Det genomsnittliga antalet omsatta B-aktier uppgick till 737 000 per dag, vilket motsvarar ett värde på 305 Mkr. Genomsnittligt antal omsatta A-aktier var 558 per dag. 29 procent av handeln skedde på Nasdaq Stockholm. Därutöver sker handel i Holmenaktien även på andra handelsplatser såsom Cboe BXE, LSE och Aquis.

Utdelning

Beslut om aktieutdelning grundas på en sammanvägning av koncernens lönsamhetssituation, framtida investerings-

planer och finansiella ställning. Styrelsen föreslår att årsstämman den 16 april 2024 beslutar om en ordinarie utdelning om 8,5 kronor per aktie och en extra utdelning om 3,0 kronor per aktie.

Aktieåterköp

Styrelsen beslutade den 3 maj att utnyttja bemyndigandet från årsstämman 2023 att förvärva egna aktier. Totalt har 2 779 323 B-aktier återköpts för 1 119 Mkr vilket motsvarar en genomsnittlig kurs om 403 kronor per aktie. Återköpen motsvarar 1,7 procent av totalt antal aktier. Sedan tidigare innehas 0,3 procent av antalet aktier vilket innebär att Holmen per den 31 december 2023 innehade aktier motsvarande 2,0 procent av totalt antal aktier.

Styrelsen föreslår att årsstämman 2024 förnyar bemyndigandet för styrelsen att återköpa upp till tio procent av bolagets aktier.

Aktiestruktur

Efter återköp av aktier har Holmen 159 222 355 utestående aktier fördelade på 45 246 468 A-aktier och 113 975 887 B-aktier. Därutöver finns 3 289 969 återköpta B-aktier i eget förvar. A-aktien har tio röster och B-aktien en röst. I övrigt har aktierna samma rätt. Det finns inga begränsningar i aktiernas överlåtbarhet på grund av bestämmelse i lag eller bolagsordning.

Ägarstruktur

Totalt hade Holmen 53 344 aktieägare vid utgången av 2023. Sett till antalet

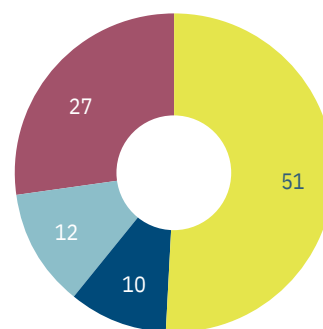
utgör svenska privatpersoner den största ägarkategorin med 50 747 ägare. Aktiekapitalet ägs till 73 (73) procent av svenskregistrerade ägare. Den största andelen aktier bland utländska ägare finns i Norge och USA, med 8 procent respektive 7 procent av kapitalet. Största ägare, med 62,6 procent av rösterna och 34,7 procent av kapitalet, var vid årsskiftet 2023/2024 L E Lundbergföretagen AB.

Aktieägarkommunikation

På holmen.com finns information om bolaget samlat; finansiell information i form av rapporter, presentationer och finansiella data samt utveckling av Holmens aktier och kontaktpuppgifter.

Ägarkategorier

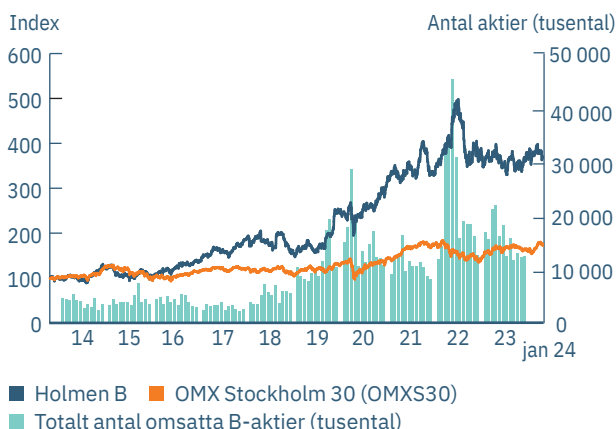
Andel av kapital, %

Svenska institutioner	51 %
Svenska aktiefonder	10 %
Svenska privatpersoner	12 %
Utländska ägare	27 %

Aktiekursutveckling

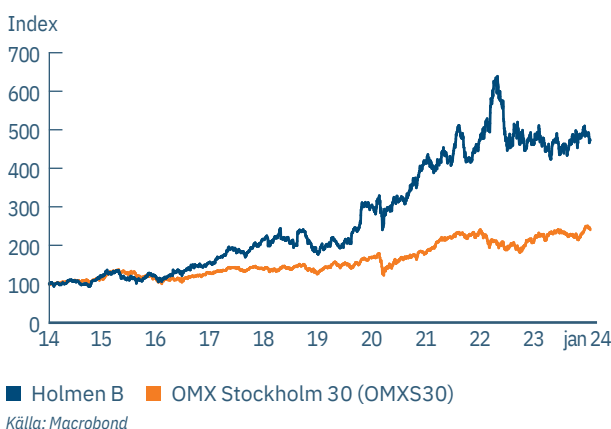
Holmen B och OMX Stockholm

■ Holmen B ■ OMX Stockholm 30 (OMXS30)
■ Totalt antal omsatta B-aktier (tusental)

Totalavkastning Holmen B och OMX Stockholm

Inkl. reinvesterad utdelning utan hänsyn till skatt

■ Holmen B ■ OMX Stockholm 30 (OMXS30)

Källa: Macrobond

Resultat per aktie, kr

23,0

Föreslagen utdelning per aktie, kr

8,5 + 3,0

Årlig avkastning 2023-12-31*, %	1 år	3 år	5 år	10 år
Holmen B	5	5	22	17
OMX Stockholm 30	21	12	14	10

*Inklusive återinvesterad utdelning.

Holmens totalavkastning har i genomsnitt varit 17 procent per år senaste tio åren, vilket är 7 procentenheter bättre än OMX Stockholm 30.

Aktiekapitalets sammansättning

Aktier	Röster	Antal aktier	Antal röster	Kvotvärde	Mkr
A	10	45 246 468	452 464 680	26	1 180
B	1	117 265 856	117 265 856	26	3 058
Totalt antal aktier		162 512 324	569 730 536		4 238
Innehav av återköpta B-aktier		-3 289 969	-3 289 969		
Totalt antal utestående aktier		159 222 355	566 440 567		

Aktiekapitalets utveckling 2000–2023	Förändring av antal aktier	Totalt antal aktier	Förändring av aktiekapital	Totalt aktiekapital, Mkr
2001 Indragning av återköpta aktier	-8 885 827	79 972 451	-444	3 999
2004 Konvertering och teckning	4 783 711	84 756 162	239	4 238
2018 Aktieuppdelning (split)	84 756 162	169 512 324	-	4 238
2020 Indragning av återköpta aktier	-7 000 000	162 512 324	-	4 238

Data per aktie (justerat för aktiesplit 2:1 2018)	2023	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014
Resultat efter utspädning, kr ¹⁾	23,0	36,3	18,5	12,2	52,6	13,5	9,9	8,5	3,3	5,4
Utdelning, kr										
Ordinäre utdelning, kr	8,5 ²⁾	8	7,5	7,25	3,5	6,75	6,5	6	5,5	5
Extra utdelning, kr	3,0 ³⁾	8	4,0	3,5	-	-	-	-	-	-
Total utdelning i % av:										
Eget kapital	3,2	4,6	4,0	4,1	1,4	4,8	5,0	4,7	4,2	4,0
Börskurs vid årets slut	2,7	3,9	2,6	2,7	1,2	3,9	3,0	3,7	4,0	3,8
Årets resultat	50	44	62	88	6	50	65	71	158	93
Avkastning, eget kapital, % ¹⁾	7	11	7	5	35	10	8	7	3	4
Avkastning, sysselsatt kapital, % ^{1) 3)}	8	13	9	6	9	10	9	9	6	6
Eget kapital per aktie, kr	358	352	290	263	238	140	131	127	124	125
Börskurs, B, vid årets slut, kr	426	414	435	394	285	175	218	164	131	133
Genomsnittskurs under året, B, kr	414	459	404	310	220	213	186	141	132	118
Årshögsta börskurs, B, kr	459	573	469	396	297	240	218	163	153	136
Årslägst börskurs, B, kr	372	400	365	228	172	175	157	114	110	105
Totalt börsvärde vid årets slut, 1 000 Mkr	67,7	67,5	71,0	64,7	46,6	29,5	36,6	27,4	22,3	22,3
P/E-tal ⁴⁾	19	11	23	32	5	13	22	19	39	25
EV/Resultat före avskrivningar ^{3) 5)}	11	8	14	19	14	9	13	10	11	9
Betavärde (48 mån), B, vid årets slut ⁶⁾	0,74	0,75	0,78	0,77	0,77	0,74	0,74	0,72	0,68	0,71
Antal aktieägare vid årets slut	53 344	52 701	48 126	48 104	38 904	33 573	30 903	28 159	28 176	27 788

1) Se sida 118: Definitioner och ordlista. 2) Styrelsens förslag. 3) Exkl. jämförelsestörande poster. 4) Börskurs vid årets slut dividerad med resultat per aktie efter utspädning. 5) Börsvärde plus finansiell nettoskuld vid årets slut (EV) dividerad med resultat före avskrivningar. 6) Mäter hur känslig B-aktiens avkastning har varit relativt avkastningen på OMX 30 Stockholm under 48 månader.

Ägarstruktur* 2023-12-31

	% av kapital	% av röster
L E Lundbergföretagen	34,7	62,6
Norges Bank	7,8	2,2
Kempestiftelserna	7,5	17,6
Swedbank Robur Fonder	2,5	0,7
BlackRock	2,2	0,6
SEB Fonder	2,0	0,6
Vanguard (USA)	1,9	0,5
Handelsbanken Fonder	1,6	0,5
Carnegie Fonder (Sverige)	1,5	0,4
Amundi	1,1	0,3
Summa	63,0	86,0
Övriga	37,0	14,0
Summa	100,0	100,0
Varav utländskt ägande	26,7	7,8

*Beräknat utifrån totalt antal utestående aktier. De tio kapitalmässigt största identifierade aktieägarna. Enskilt större aktieägare kan finnas förvaltningsregistrerade och ingå bland övriga aktieägare.

Aktieägarstatistik 2023-12-31

Innehavsklasser, antal aktier	Antal aktieägare	Andel av kapital, %
1–1 000	49 505	4
1 001–100 000	3 753	11
100 001–	86	85
Totalt	53 344	100

STYRELSE

1. Fredrik Lundberg

Ordförande. Djursholm. Född 1951.
Ledamot sedan 1988.
Civilingenjör, civilekonom och
dr h c mult. VD och koncernchef
i L E Lundbergföretagen AB.
Övriga väsentliga uppdrag:
Ordförande i Hufvudstaden AB och
AB Industrivärden. Vice ordförande i
Svenska Handelsbanken AB. Styrelse-
ledamot i L E Lundbergföretagen AB
och Skanska AB.
Aktieinnehav: 1 679 448 aktier.
L E Lundbergföretagens aktieinnehav:
55 244 000 aktier.

2. Henrik Sjölund

Norrköping. Född 1966.
Ledamot sedan 2014. Civilekonom,
tysk inriktning. VD och koncernchef.
Övriga väsentliga uppdrag:
Styrelseledamot i Skogsindustrierna,
SKGS och Svenskt Näringsliv.
Aktieinnehav: 39 602 aktier.

3. Alice Kempe

Torshälla. Född 1967.
Ledamot sedan 2019. Jägmästare.
Övriga väsentliga uppdrag:
Ordförande i Kempestiftelserna.
Styrelseledamot i MoRe Research
Örnsköldsvik AB, SweTree
Technologies AB och Arevo AB.
Aktieinnehav: 218 792 aktier.

4. Henriette Zeuchner

Stockholm. Född 1972.
Ledamot sedan 2015.
Civilekonom och jur. kand.
Övriga väsentliga uppdrag:
Styrelseledamot i NTM-koncernen.
Aktieinnehav: 1 600 aktier.

5. Ulf Lundahl

Lidingö. Född 1952.
Ledamot sedan 2004.
Jur. kand. och civilekonom.
Övriga väsentliga uppdrag:
Ordförande i Fidelio Capital AB.
Ordförande i kreditkommittén
Nordstjernen Kredit KB.
Styrelseledamot i Indutrade AB.
Aktieinnehav: 8 000 aktier.

6. Louise Lindh

Stockholm. Född 1979.
Ledamot sedan 2010. Civilekonom.
Övriga väsentliga uppdrag:
Ordförande i Fastighets AB
L E Lundberg och J2L Holding AB.
Styrelseledamot i Hufvudstaden AB
och L E Lundbergföretagen AB.
Aktieinnehav: 200 000 aktier.

7. Fredrik Persson

Stockholm. Född 1968.
Ledamot sedan 2022. Civilekonom.
Övriga väsentliga uppdrag:
Ordförande i BusinessEurope,
Ellevio AB och JM AB. Styrelseledamot
i AB Electrolux, A Ahlström Oy,
Hufvudstaden, ICA Gruppen AB och
Interogo Holding AB.
Aktieinnehav: 3 000 aktier.

8. Carina Åkerström

Stockholm. Född 1962.
Ledamot sedan 2023. Jurist.
Övriga väsentliga uppdrag:
Styrelseledamot i World Childhood
Foundation, SkiStar och Kungliga
Ingenjörsvetenskapsakademiens
(IVA) Näringslivsråd.

9. Lars Josefsson

Norrköping. Född 1953.
Ledamot sedan 2016. Civilingenjör.
Övriga väsentliga uppdrag:
Ordförande i TimeZynk.
Styrelseledamot i Ouman och Nevel.
Aktieinnehav: 7 000 aktier.

Arbetsgagarrepresentanter

10. Ari Aula

Norrköping. Född 1967.
Ledamot sedan 2023.
Arbetsgagarrepresentant LO.
Ordförande i Pappers Braviken
avd 53.

11. John Nyberg

Överklinten. Född 1975.
Suppleant i Holmens styrelse på
LO-mandat, vald 2023.
Klubbordförande vid Holmens
sågverk i Bygdsiljum.

12. Christer Johansson

Iggesund. Född 1959.
Invald som ersättare 2017,
ordinarie ledamot sedan 2022.
Arbetsgagarrepresentant LO.
Ordförande i Pappers avd 15.

13. Martin Nyman

Ölsund. Född 1978.
Suppleant sedan 2021.
Arbetsgagarrepresentant PTK.
Ordförande i Unionenklubben
Holmen Iggesund.
Aktieinnehav: 760 aktier.

14. Daniel Häggglund

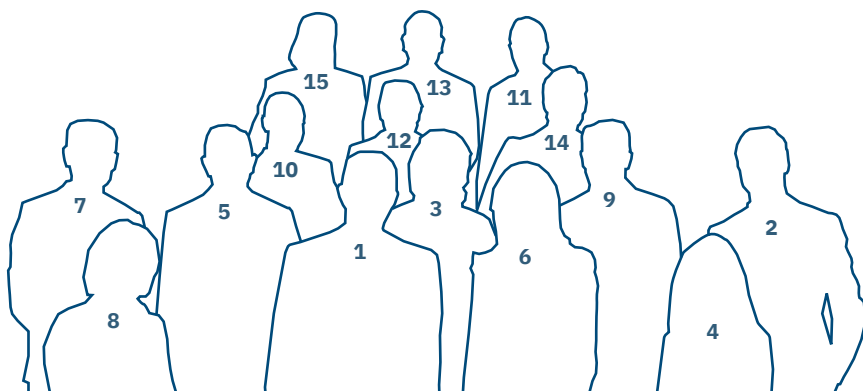
Örnsköldsvik. Född 1982.
Suppleant sedan 2014.
Arbetsgagarrepresentant PTK.

15. Tommy Åsenbrygg

Skebobruk. Född 1968.
Ledamot sedan 2015.
Arbetsgagarrepresentant PTK.
Aktieinnehav: 200 aktier.

Revisorer: PricewaterhouseCoopers AB
Huvudansvarig:
Magnus Svensson Henryson
Auktoriserad revisor.

Uppgifterna avser eget och närståendes aktieinnehav 31 december 2023.

1. Fredrik Lundberg
2. Henrik Sjölund
3. Alice Kempe
4. Henriette Zeuchner
5. Ulf Lundahl
6. Louise Lindh
7. Fredrik Persson
8. Carina Åkerström
9. Lars Josefsson
10. Ari Aula
11. John Nyberg
12. Christer Johansson
13. Martin Nyman
14. Daniel Hägglund
15. Tommy Åsenbrygg

KONCERNLEDNING

1

1. Henrik Sjölund

VD och koncernchef
Född 1966. Anställd 1993.
Aktieinnehav: 39 602 aktier. Henrik Sjölund har inga väsentliga aktieinnehav eller delägarskap i företag som bolaget har betydande affärsförbindelser med. Ytterligare information lämnas på sida 56.

2. Anders Jernhall

Vice VD, Ekonomi- och finansdirektör
Född 1970. Anställd 1997.
Aktieinnehav: 20 160 aktier.

3. Sören Petersson

Affärsområdeschef Skog
Född 1969. Anställd 1994.
Aktieinnehav: 19 878 aktier.

4. Fredrik Nordqvist

Affärsområdeschef Energi
Född 1971. Anställd 2011.
Aktieinnehav: 721 aktier.

5. Johan Padel

Affärsområdeschef Trävaror
Född 1966. Anställd 2014.
Aktieinnehav: 2 570 aktier.

2

6. Lars Lundin*

Affärsområdeschef Kartong och Papper
Född 1966. Anställd 2018.
Aktieinnehav: 3 000 aktier.

7. Ola Schultz-Eklund

Teknisk direktör
Född 1961. Anställd 1994.
Aktieinnehav: 4 000 aktier.

8. Gunilla Rolander

HR-direktör
Född 1966. Anställd 2013.
Aktieinnehav: 3 436 aktier.

9. Stina Sandell

Hållbarhets- och kommunikationsdirektör
Född 1966. Anställd 2017.
Aktieinnehav: 2 146 aktier.

10. Henrik Andersson

Chefsjurist
Styrelsens sekreterare.
Född 1971. Anställd 2008.
Aktieinnehav: 5 296 aktier.

3

5

7

9

4

6

8

10

*Den 31 januari 2024 fattade Holmens styrelse beslut om att samla koncernens kartong- och pappersverksamhet i ett gemensamt affärsområde. Under 2023 var Lars Lundin affärsområdeschef för Papper och Johan Nellbeck affärsområdeschef för Kartong.

Uppgifterna avser eget och närståendes aktieinnehav 31 december 2023.

KALENDER OCH INFORMATION

Information

I samband med delårs- och bokslutsrapporter anordnas en webbsänd press- och analytikerkonferens. Konferensen hålls på engelska och kan följas i direktsändning på holmen.com. Årsredovisningen samt boksluts- och delårsrapporter publiceras på svenska och engelska och skickas automatiskt till de aktieägare som anmält att de så önskar. Rapporterna finns även tillgängliga på holmen.com.

Beställning av tryckt information kan ske via:

Holmen AB, Koncernstab
Hållbarhet och kommunikation,
Box 5407, 114 84 Stockholm
e-post: info@holmen.com
telefon: 08-666 21 00
eller via holmen.com

Kalendarium

Holmen offentliggör för år 2024 följande ekonomiska rapporter:

Delår jan – mars: 26 april 2024
Delår jan – juni: 15 augusti 2024
Delår jan – sept: 24 oktober 2024
Bokslut: 31 januari 2025

Årsstämma 2024: 16 april 2024

Datum för handel och utdelning

Sista dag för handel inklusive rätt till utdelning: 16 april 2024

Avstämningsdag för utdelning: 18 april 2024

Utbetalningsdag för utdelning: 23 april 2024

FINANSIELLA RAPPORTER

Resultaträkning, Mkr	Not	2023	2022
Nettoomsättning	2	22 795	23 952
Övriga rörelseintäkter	3	1 996	2 743
Förändring varulager		-79	364
Råvaror och förnödenheter		-11 162	-11 078
Personalkostnader	4	-3 312	-2 956
Övriga rörelsekostnader	5	-4 691	-4 585
Värdetförändring i biologiska tillgångar	9	562	509
Avskrivningar enligt plan	10, 11, 12	-1 360	-1 345
Nedskrivningar	10	-	-87
Resultat från andelar i intressebolag och joint ventures	13	6	10
Rörelseresultat		4 755	7 527
Finansiella intäkter	6	49	12
Finansiella kostnader	6	-98	-99
Resultat före skatt		4 705	7 441
Skatt	7	-1 008	-1 567
Årets resultat		3 697	5 874
Hänförligt till:			
Moderbolagets aktieägare		3 697	5 874
Resultat per aktie (kr)	8		
före utspädning		23,0	36,3
efter utspädning		23,0	36,3
Genomsnittligt antal aktier (milj)	8		
före utspädning		160,5	162,0
efter utspädning		160,5	162,0

Rörelseresultatet för 2023 uppgick till 4 755 (7 527) Mkr. Resultatnedgången beror främst på en svagare marknad för Trävaror och Kartong.

Finansnettot uppgick till -49 (-87) Mkr.

Redovisad skatt uppgick till -1 008 (-1 567) Mkr, vilket motsvarar 21 (21) procent av resultatet före skatt.

Rapport över totalresultat, Mkr	Not	2023	2022
Årets resultat		3 697	5 874
Övrigt totalresultat			
Omvärdering av skogsmark	9	3 493	4 373
Omvärderingar av förmånsbestämda pensionsplaner	18	-6	-6
Skatt hänförlig till poster som inte återförs till årets resultat	7	-718	-899
Summa poster som inte återförs till årets resultat		2 769	3 469
Kassaflödessäkringar			
Omvärdering		-815	6 560
Överfört från eget kapital till resultaträkningen		-2 727	-3 507
Överfört från eget kapital till anläggningstillgångar		-6	-16
Omräkningsdifferens på utländsk verksamhet		55	72
Säkring av valutarisk i utlandsverksamhet		-42	-28
Skatt hänförlig till poster som återförs till årets resultat	7	740	-612
Summa poster som återförs till årets resultat		-2 795	2 469
Summa övrigt totalresultat efter skatt		-27	5 938
Summa totalresultat		3 671	11 812
Hänförligt till:			
Moderbolagets aktieägare		3 671	11 812

Balansräkning per 31 december, Mkr	Not	2023	2022
Anläggningstillgångar			
Skogstillgångar			
Biologiska tillgångar	9	30 555	29 867
Skogsmark	9	25 793	22 284
Immateriella anläggningstillgångar	10	513	427
Materiella anläggningstillgångar	11	10 330	10 124
Nyttjanderättstillgångar	12	244	242
Andelar i intresseföretag	13	1 686	1 680
Övriga aktier och andelar	13	5	2
Långfristiga finansiella fordringar	14	61	97
Uppskjutna skattefordringar	7	3	2
Summa anläggningstillgångar		69 190	64 726
Omsättningstillgångar			
Varulager	15	4 837	4 838
Kundfordringar	16	2 696	2 929
Aktuell skattefordran	7	114	589
Övriga rörelsefordringar	16	1 630	6 402
Kortfristiga finansiella fordringar	14	50	18
Likvida medel	14	1 202	1 935
Summa omsättningstillgångar		10 529	16 710
Summa tillgångar		79 719	81 436
Eget kapital			
Aktiekapital		4 238	4 238
Övrigt tillskjutet kapital		281	281
Reserver		20 667	20 689
Balanserade vinstmedel inklusive årets resultat		31 738	31 742
Summa eget kapital hänförligt till moderbolagets aktieägare		56 923	56 950
Långfristiga skulder			
Långfristiga finansiella skulder	14	1 902	2 902
Långfristiga skulder avseende nyttjanderättstillgångar		160	158
Pensionsåtaganden	18	9	7
Långfristiga avsättningar	19	418	441
Uppskjutna skatteskulder	7	13 858	13 490
Summa långfristiga skulder		16 347	16 998
Kortfristiga skulder			
Kortfristiga finansiella skulder	14	1 021	1 039
Kortfristiga skulder avseende nyttjanderättstillgångar		91	89
Kortfristiga avsättningar	19	31	-
Leverantörsskulder	20	3 394	3 848
Aktuell skatteskuld	7	105	118
Övriga rörelseskulder	20	1 808	2 395
Summa kortfristiga skulder		6 449	7 488
Summa skulder		22 796	24 486
Summa eget kapital och skulder		79 719	81 436

Förändringar i eget kapital, Mkr

	Aktie- kapital	Övrigt tillskjutet kapital	Reserver			Balanserade vinstmedel inkl. årets resultat	Totalt eget kapital
			Om- räknings- reserv	Säkrings- reserv	Om- värderings- reserv		
Ingående eget kapital 2022-01-01	4 238	281	76	718	13 953	27 725	46 992
Årets resultat	-	-	-	-	-	5 874	5 874
Övrigt totalresultat							
Omvärdering av skogsmark	-	-	-	-	4 373	-	4 373
Omvärdering av förmånsbestämda pensionsplaner	-	-	-	-	-	-6	-6
Kassaflödessäkringar	-	-	-	3 037	-	-	3 037
Omräkningsdifferens på utländsk verksamhet	-	-	72	-	-	-	72
Säkring av valutarisk i utlandsverksamhet	-	-	-28	-	-	-	-28
Andel i joint ventures övrigt totalresultat	-	-	-	0	-	-	0
Skatt hänförligt till övrigt totalresultat	-	-	6	-618	-901	2	-1 511
Summa övrigt totalresultat	-	-	50	2 419	3 472	-4	5 938
Summa totalresultat	-	-	50	2 419	3 472	5 870	11 812
Lämnad utdelning	-	-	-	-	-	-1 862	-1 862
Aktiesparprogram	-	-	-	-	-	9	9
Utgående eget kapital 2022-12-31	4 238	281	126	3 137	17 426	31 742	56 950
Årets resultat	-	-	-	-	-	3 697	3 697
Övrigt totalresultat							
Omvärdering av skogsmark	-	-	-	-	3 493	-	3 493
Omvärdering av förmånsbestämda pensionsplaner	-	-	-	-	-	-6	-6
Kassaflödessäkringar	-	-	-	-3 549	-	-	-3 549
Omräkningsdifferens på utländsk verksamhet	-	-	55	-	-	-	55
Säkring av valutarisk i utlandsverksamhet	-	-	-42	-	-	-	-42
Skatt hänförligt till övrigt totalresultat	-	-	9	731	-720	1	22
Summa övrigt totalresultat	-	-	22	-2 818	2 774	-5	-27
Summa totalresultat	-	-	22	-2 818	2 774	3 692	3 671
Lämnad utdelning	-	-	-	-	-	-2 592	-2 592
Återköp av egna aktier	-	-	-	-	-	-1 119	-1 119
Aktiesparprogram	-	-	-	-	-	13	13
Utgående eget kapital 2023-12-31	4 238	281	148	320	20 199	31 738	56 923

Kassaflödesanalys, Mkr	Not	2023	2022
Den löpande verksamheten			
Resultat före skatt	25	4 705	7 441
Justering för poster som inte ingår i kassaflödet			
Avskrivningar enligt plan		1 360	1 345
Nedskrivningar		-	87
Värdeförändring i biologiska tillgångar		-562	-509
Förändring av avsättningar		-12	15
Övrigt*		-19	28
Betald skatt		-160	-1 639
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapital		5 311	6 768
Kassaflöde från förändringar i rörelsekapital			
Förändring av varulager		11	-1 007
Förändring av kundfordringar och övriga rörelsefordringar		899	-1 284
Förändring av leverantörsskulder och övriga rörelseskulder		-417	1 007
Kassaflöde från den löpande verksamheten		5 805	5 484
Investeringsverksamheten			
Förvärv av materiella anläggningstillgångar		-1 497	-1 225
Avyttring av materiella anläggningstillgångar		15	14
Förvärv av immateriella anläggningstillgångar		-46	-6
Investeringar och förvärv av biologiska tillgångar		-162	-160
Avyttring av biologiska tillgångar		38	32
Förvärv av aktier och andelar		0	-11
Avyttring av aktier och andelar		0	4
Återbetalning av långfristiga finansiella fordringar		-	3
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-1 653	-1 349
Finansieringsverksamheten			
Amortering långfristiga lån		-1 000	-500
Förändring kortfristiga finansiella skulder	25	-64	-261
Amortering av skulder kopplade till nyttjanderättstillgångar	25	-114	-90
Förändring kortfristiga finansiella fordringar		0	0
Återköp av egna aktier		-1 119	-
Utbetald utdelning till moderbolagets aktieägare		-2 592	-1 862
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		-4 888	-2 713
Årets kassaflöde		-736	1 422
Likvida medel vid årets början		1 935	507
Valutakursdifferens i likvida medel		3	5
Likvida medel vid årets slut		1 202	1 935

* Övriga justeringar utgörs främst av valutaeffekter och marknadsomvärderingar av finansiella instrument, resultat från intresseföretag samt resultat vid försäljning av anläggningstillgångar.

Förändring finansiell nettoskuld, Mkr	2023	2022
Ingående finansiell nettoskuld	-2 145	-4 101
Kassaflöde		
Löpande verksamhet	5 805	5 484
Investeringsverksamhet (exkl. finansiella fordringar och rörelseförvärv)	-1 653	-1 350
Återköp av aktier	-1 119	-
Utbetald utdelning	-2 592	-1 862
Rörelseförvärv	-	- 270
Skulder avseende nya nyttjanderättsavtal	-117	-93
Omvärderingar av förmånsbestämda pensionsplaner	-6	-7
Valutaeffekter och marknadsvärdeförändringar	-43	53
Utgående finansiell nettoskuld	-1 869	-2 145

Resultaträkning, Mkr	Not	2023	2022
Nettoomsättning	2	20 234	21 995
Övriga rörelseintäkter	3	1 337	1 262
Förändring varulager		-81	304
Råvaror och förnödenheter		-9 551	-9 418
Personalkostnader	4	-2 706	-2 485
Övriga externa kostnader	5	-6 754	-6 590
Avskrivningar enligt plan	10, 11	-61	-56
Rörelseresultat		2 419	5 012
Resultat från andelar i koncernföretag	6, 23	360	453
Ränteintäkter och liknande intäkter	6	175	84
Räntekostnader och liknande kostnader	6	-176	-88
Resultat efter finansiella poster		2 778	5 459
Bokslutsdispositioner	24	190	-511
Resultat före skatt		2 968	4 948
Skatt	7	-547	-930
Årets resultat		2 421	4 019

Rapport över totalresultat, Mkr	Not	2023	2022
Årets resultat		2 421	4 019
Övrigt totalresultat			
Kassaflödessäkringar			
Omvärdering		-6 162	6 401
Överfört från eget kapital till resultaträkningen		2 727	-3 499
Överfört från eget kapital till anläggningstillgångar		6	-16
Skatt hänförlig till övrigt totalresultat	7	706	-594
Summa poster som återförs till årets resultat		-2 723	2 291
Summa totalresultat		-302	6 310

I moderbolaget ingår Holmens svenska verksamheter, med undantag för merparten av anläggningstillgångarna samt den verksamhet som bedrivs vid Varsviks Vindkraftspark och koncernens byggsystemverksamhet som redovisas i andra bolag i koncernen.

I resultat efter finansiella poster ingår resultat från säkring av eget kapital i utländska dotterbolag om -42 (-28) Mkr.

Kassaflödesanalys, Mkr	Not	2023	2022
Den löpande verksamheten			
Resultat efter finansiella poster		2 778	5 459
Justering för poster som inte ingår i kassaflödet			
Avskrivningar enligt plan		61	56
Förändring av avsättningar		15	10
Övrigt*		230	-357
Betald skatt		-55	-1 460
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapital		3 029	3 708
Kassaflöde från förändringar i rörelsekapital			
Förändring av varulager		-89	-1 073
Förändring av rörelsefordringar		806	-969
Förändring av rörelseskulder		-336	1 168
Kassaflöde från den löpande verksamheten		3 410	2 834
Investeringsverksamheten			
Förvärv av materiella anläggningstillgångar		-102	19
Avyttring av materiella anläggningstillgångar		51	8
Återbetalning av långfristiga finansiella fordringar		-	3
Förvärv av aktier och andelar		-100	-157
Avyttring av aktier och andelar		-	26
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-151	-102
Finansieringsverksamheten			
Amortering av långfristiga lån		-1 000	-500
Förändring övriga finansiella skulder	25	147	267
Förändring övriga finansiella fordringar		0	0
Återköp av egna aktier		-1 119	-
Utbetald utdelning till moderbolagets aktieägare		-2 592	-1 862
Erhållna koncernbidrag		988	1 013
Lämnade koncernbidrag		-367	-322
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		-3 943	-1 404
Årets kassaflöde		-684	1 329
Likvida medel vid årets början		1 774	445
Likvida medel vid årets slut		1 090	1 774

* Övriga justeringar utgörs främst av valutaeffekter och marknadsomvärderingar av finansiella instrument samt resultat vid försäljning av anläggningstillgångar.

Balansräkning per 31 december, Mkr	Not	2023	2022
Anläggningstillgångar			
Immateriella anläggningstillgångar	10	8	9
Materiella anläggningstillgångar	11	3 098	3 088
Finansiella anläggningstillgångar			
Aktier och andelar	13, 23	11 896	11 792
Långfristiga finansiella fordringar	14	3 809	3 648
Summa anläggningstillgångar		18 810	18 537
Omsättningstillgångar			
Varulager	15	4 054	3 965
Rörelsefordringar	16	3 618	8 606
Aktuell skattefordran	7	87	579
Kortfristiga placeringar	14	50	18
Likvida medel	14	1 092	1 774
Summa omsättningstillgångar		8 901	14 941
Summa tillgångar		27 711	33 478

Balansräkning per 31 december, Mkr	Not	2023	2022
Eget kapital	17		
Bundet eget kapital			
Aktiekapital		4 238	4 238
Reservfond		1 577	1 577
Uppskrivningsfond		100	100
Fritt eget kapital			
Balanserade vinstmedel inkl. sÄkrings- reserv		5 112	7 514
Årets resultat		2 421	4 019
Summa eget kapital		13 448	17 448
Obeskattade reserver	24	4 484	4 053
Avsättningar			
Pensionsåtaganden	18	1	13
Avsättningar	19	623	609
Uppskjuten skatteskuld	7	683	1 389
Summa avsättningar		1 308	2 011
Skulder			
Långfristiga finansiella skulder	14	2 684	3 334
Kortfristiga finansiella skulder	14	1 021	1 039
Rörelseskulder	20	4 766	5 593
Summa skulder		8 471	9 966
Summa eget kapital och skulder		27 711	33 478

Förändringar i eget kapital, Mkr

	Bundet eget kapital				Fritt eget kapital		Totalt eget kapital
	Aktie- kapital	Reserv- fond	Uppskriv- ningsfond	SÄkrings- reserv	Balanserade vinstmedel	Årets resultat	
Ingående eget kapital 2022-01-01	4 238	1 577	100	754	4 232	2 090	12 990
Vinstdisposition	-	-	-	-	2 090	-2 090	-
Årets resultat	-	-	-	-	-	4 019	4 019
Övrigt totalresultat							
KassaflödessÄkringar	-	-	-	2 885	-	-	2 885
Skatt på Övrigt totalresultat	-	-	-	-594	-	-	-594
Summa Övrigt totalresultat	-	-	-	2 291	-	-	2 291
Summa totalresultat	-	-	-	2 291	2 090	1 929	6 310
LÄmnad utdelning	-	-	-	-	-1 862	-	-1 862
Aktiesparprogram	-	-	-	-	9	-	9
Utgående eget kapital 2022-12-31	4 238	1 577	100	3 045	4 469	4 019	17 448
Vinstdisposition	-	-	-	-	4 019	-4 019	-
Årets resultat	-	-	-	-	-	2 421	2 421
Övrigt totalresultat							
KassaflödessÄkringar	-	-	-	-3 429	-	-	-3 429
Skatt på Övrigt totalresultat	-	-	-	706	-	-	706
Summa Övrigt totalresultat	-	-	-	-2 723	-	-	-2 723
Summa totalresultat	-	-	-	-2 723	4 019	-1 598	-302
LÄmnad utdelning	-	-	-	-	-2 592	-	-2 592
Återköp av egna aktier	-	-	-	-	-1 119	-	-1 119
Aktiesparprogram	-	-	-	-	13	-	13
Utgående eget kapital 2023-12-31	4 238	1 577	100	322	4 790	2 421	13 448

NOTER TILL DE FINANSIELLA RAPPORTERNA

Belopp avser miljoner kronor (Mkr) där inte annat framgår

1. Redovisningsprinciper	66	14. Finansiella instrument	83
2. Rapportering per rörelsesegment	71	15. Varulager	86
3. Övriga rörelseintäkter	72	16. Rörelsefordringar	86
4. Anställda, personalkostnader och ledande befattningshavares ersättningar	73	17. Eget kapital moderbolaget	86
5. Arvode och kostnadsersättning till revisorer	74	18. Pensionsåtaganden	86
6. Finansnetto och resultat från finansiella instrument	75	19. Avsättningar	88
7. Skatt	76	20. Rörelseskulder	88
8. Resultat per aktie	77	21. Ställda säkerheter och eventalförpliktelser	88
9. Skogstillgångar	78	22. Närstående	88
10. Immateriella anläggningstillgångar	80	23. Andelar i koncernföretag	89
11. Materiella anläggningstillgångar	80	24. Obeskattade reserver	90
12. Nyttjanderättstillgångar (leasing)	81	25. Kassaflödesanalys	90
13. Andelar i intresseföretag, joint ventures samt övriga aktier och andelar	82	26. Rörelseförvärv	91
		27. Viktiga bedömningar och uppskattningar	91
		28. Händelser efter balansdagen	91

Not 1. Redovisningsprinciper

De nedan angivna redovisningsprinciperna för koncernen har tillämpats konsekvent på samtliga perioder som presenteras i koncernens finansiella rapporter, om inte annat framgår nedan. Koncernens redovisningsprinciper har tillämpats konsekvent på rapportering och konsolidering av moderbolag, dotterföretag samt intresseföretag.

Överensstämmelse med normgivning och lag

Koncernredovisningen har upprättats i enlighet med International Financial Reporting Standards (IFRS) utgivna av International Accounting Standards Board (IASB), såsom de antagits av EU. Rådet för finansiell rapporteringsrekommendation RFR 1 Kompletterande redovisningsregler för koncerner har tillämpats.

Moderbolaget tillämpar samma redovisningsprinciper som koncernen utom i de fall som kommenteras separat under respektive avsnitt. Moderbolagets redovisning är upprättad i enlighet med RFR 2 Redovisning för noterade juridiska personer. De avvikelser som förekommer mellan moderbolagets och koncernens principer föräns av begränsningar i möjligheterna att tillämpa IFRS i moderbolaget till följd av Årsredovisningslagen (ÅRL) och Tryggandelagen samt i vissa fall av skatteskäl.

Värderingsgrunder tillämpade vid upprättande av moderbolagets och koncernens finansiella rapporter

Tillgångar och skulder är redovisade till anskaffningsvärden, förutom biologiska tillgångar och skogsmark samt vissa finansiella tillgångar och skulder som värderas till verkligt värde. I moderbolaget har biologiska tillgångar och skogsmark ej värderats till verkligt värde. Andelar i koncernföretag och intresseföretag redovisas i moderbolaget till det lägsta av anskaffningsvärde och verkligt värde.

Funktionell valuta och rapporteringsvaluta

Funktionell valuta är valutan i de primära ekonomiska miljöer som bolagen bedriver sin verksamhet. Moderbolagets funktionella valuta är svenska kronor som även utgör rapporteringsvalutan för moderbolaget och för koncernen. De finansiella rapporterna presenteras i miljoner svenska kronor.

Bedömningar och uppskattningar i de finansiella rapporterna

Att upprätta de finansiella rapporterna i enlighet med IFRS kräver att företagsledningen gör bedömningar och uppskattningar samt gör antaganden som påverkar tillämpningen av redovisningsprinciperna och de redovisade beloppen av tillgångar, skulder, intäkter och kostnader. Verkliga utfallet kan avvika från dessa uppskattningar och bedömningar.

Uppskattningarna och antagandena ses över regelbundet. Ändringar av uppskattningar redovisas i den period ändringen görs om ändringen endast påverkar denna period, eller i den period ändringen görs och framtida perioder om ändringen påverkar både aktuell period och framtida perioder. Se även not 27 Viktiga bedömningar och uppskattningar.

Ändrade redovisningsprinciper

Nya och ändrade redovisningsprinciper som är tillämpliga från 2023

Nya och ändrade IFRS med tillämpning från 1 januari 2023 har inte någon väsentlig effekt på företagets finansiella rapporter.

Nya och ändrade redovisningsprinciper som inte börjat tillämpas

Nya och ändrade IFRS med framtida tillämpning förväntas inte komma att ha någon väsentlig effekt på företagets finansiella rapporter.

Segmentrapportering

Koncernens verksamhet delas upp i rörelsesegment baserat på vilka delar av verksamheten företagets högsta verkställande beslutsfattare följer upp, så kallad "management approach" eller företagsledningsperspektiv. Indelningsgrunden för segment baseras på koncernens affärsområden. Detta överensstämmer med koncernens operativa struktur och den interna rapporteringen till VD och styrelse. Posterna i rörelsesegmentets resultat, tillgångar och skulder är redovisade i enlighet med det resultat (rörelseresultat), tillgångar och skulder som företagets högsta verkställande beslutsfattare följer upp. Se not 2 för ytterligare beskrivning av indelningen och presentationen av rörelsesegment.

Konsolideringsprinciper

Dotterföretag

Dotterföretag är företag som står under ett bestämmande inflytande från moderbolaget, Holmen AB. Vid bedömningen om ett bestämmande inflytande föreligger, beaktas potentiella röstberättigande aktier samt om de facto control föreligger.

Koncernredovisningen har upprättats enligt förvärvsmetoden.

Innehav redovisade enligt kapitalandelsmetoden

Intresseföretag. Aktieinnehav i intresseföretag, i vilka koncernen har lägst 20 procent och högst 50 procent av rösterna eller på annat sätt har ett betydande inflytande, redovisas i koncernen enligt kapitalandelsmetoden.

Kapitalandelsmetoden. I koncernens resultaträkning redovisas som "Andelar i intresseföretags resultat" koncernens andel i intresseföretags nettoresultat efter skatt hänförligt till moderbolagsägarna justerat för eventuella avskrivningar på eller upplösningar av förvärvade över- respektive undervärden. Erhållna utdelningar från intresseföretaget minskar investeringens redovisade värde.

När koncernens andel av redovisade förluster i intresseföretaget överstiger det redovisade värdet på andelarna i koncernen reduceras andelarnas värde till noll. Kapitalandelsmetoden tillämpas fram till den tidpunkt när det betydande inflytandet upphör.

Utländsk valuta

Transaktioner i utländsk valuta

Transaktioner i utländsk valuta omräknas till den funktionella valutan till den valutakurs som föreligger på transaktionsdagen. Monetära tillgångar och skulder i utländsk valuta räknas om till den funktionella valutan till den valutakurs som föreligger på balansdagen. Valutakursdifferenser som uppstår vid omräkningar redovisas i resultaträkningen. Icke-monetära tillgångar och skulder som redovisas till historiska anskaffningsvärden omräknas till valutakurs vid transaktionstillfället.

Utländska verksamheters finansiella rapporter

Tillgångar och skulder i utlandsverksamheter, inklusive eventuell goodwill och andra koncernmässiga över- och undervärden, omräknas i koncernredovisningen från utlandsverksamhetens funktionella valuta till koncernens rapporteringsvaluta, svenska kronor, till den valutakurs som råder på balansdagen. Intäkter och kostnader i en utlandsverksamhet omräknas till svenska kronor till en genomsnittskurs som utgör en approximation av kurserna vid respektive transaktions-tidpunkt. Omräkningsdifferenser som uppstår vid valutaomräkning av utlandsverksamheter samt vidhängande effekter av säkringar av nettoinvesteringarna redovisas i övrigt totalresultat och ackumuleras i en separat komponent i eget kapital, benämnd omräkningsreserv. Vid avyttring av en utlandsverksamhet realiserar de till verksamheten hänförliga ackumulerade omräkningsdifferenserna efter avdrag för eventuell valutasäkring i koncernens resultaträkning.

Kommissionärsbolagsförhållanden

Moderbolagets verksamhet bedrivs huvudsakligen genom kommissionärsbolagen Holmen Skog AB, Holmen Wood Products AB, Holmen Iggesund Paperboard AB, Holmen Paper AB och Holmen Energi AB.

Moderbolaget svarar för alla förpliktelser som dessa kommissionärsbolag ikläder sig. Samtliga intäkter, kostnader, tillgångar och skulder som uppkommer i de av kommissionärsbolagen bedrivna verksamheterna redovisas i Holmen AB med undantag för merparten av gjorda investeringar samt viss försäljning av skogstullgångar som istället redovisas i några andra av koncernens dotterbolag.

Intäkter

Koncernens försäljning avser till största del varor som säljs till kund, vilka specificeras i tabeller i not 2. De tjänster som levereras är begränsade och avser i allt väsentligt skogsårdstjänster och tjänster inom byggverksamhet såsom montagearbeten. Holmen agerar i princip uteslutande som huvudman och försäljningstransaktionerna stöds av avtal. För Holmen är de allra flesta kontrakt separata åtaganden och utgörs av ett åtagande per kontrakt. Holmens garantier i samband med försäljning är inte att betrakta som separerbara och redovisas därmed i enlighet med IAS 37.

Transaktionspriset utgörs av priset för varan eller tjänsten. Rörlig ersättning förekommer främst i form av volym- och kassarabatter. Volymrabatter ger kunden ett rabatterat pris förutsatt att en viss mängd varor köps under en period. En kassarabatt ger kunden rätt till ett lägre pris i de fall betalning sker inom en viss tidpunkt. Rabatter redovisas som en reduktion av nettoomsättningen.

Intäkten redovisas då Holmen uppfyller sina åtaganden genom att överföra kontrollen av de utlovade varorna, samt i förekommande fall tjänsterna, till

kunden. Tidpunkten för överföring av kontroll, och riskens övergång är kritisk för när en intäkt redovisas. Riskens övergång ser olika ut beroende på vilka fraktvillkor som tillämpas. Försäljning av energi skiljer sig från övrig försäljning då leverans sker i samband med produktion då den också intäktsförs.

Koncernens verksamhet omfattar även konstruktionslösningar i trä. Intäkterna från denna verksamhet hanteras som entreprenadavtal och redovisas över tid på basis av nedlagda kostnader i förhållande till uppdragets totala beräknade kostnader. Projekt sträcker sig normalt inte längre än tolv månader. Holmen tillämpar därmed lätttnadsregeln att ej upplysa om återstående prestationsåtaganden. Upparbetade intäkter relaterat till entreprenadavtal redovisas initialt som avtalstillgångar, eftersom rätt till betalning är villkorat av kundens godkännande. När kunden accepterat varorna bokas beloppet för avtalstillgången om till fordran. Erhållna förskott ingår i avtalsskulden.

Betalningsvillkor varierar mellan olika marknader och Holmen följer normalt gällande praxis på respektive marknad.

Certifikat och ursprungsgarantier för förnybar energi

En del av koncernens produktion av förnybar el ger rätt till certifikat för förnybar energi respektive ursprungsgarantier. Dessa intäktsförs i samband med att den berättigande elproduktionen sker och under förutsättning att försäljningskontrakt med extern part ingåtts.

Intäkter från tilldelade certifikat och ursprungsgarantier relaterat till vatten- och vindkraftsproduktion redovisas i omsättningen och intäkter från tilldelade certifikat och ursprungsgarantier relaterat till övrig förnybar elproduktion redovisas som övrig rörelseintäkt.

Övriga rörelseintäkter

Som övriga rörelseintäkter redovisas intäkter från aktiviteter utanför bolagets huvudsakliga verksamhet. I posten ingår huvudsakligen försäljning av biprodukter, certifikat för övrig förnybar energi, hyres- och arrendeintäkter, utsläppsrätter, försäkringsersättningar samt resultat vid försäljning av anläggnings-tullgångar.

Statliga bidrag

Statliga bidrag redovisas i balansräkningen som upplupen intäkt när det föreligger rimlig säkerhet att bidraget kommer att erhållas och att koncernen kommer att uppfylla de villkor som är förknippade med bidraget. Statliga bidrag knutna till en anläggningstillgång reducerar anläggningens redovisade anskaffningsvärde. Statliga bidrag, såsom vägbidrag, som avser att täcka kostnader redovisas som övrig rörelseintäkt. Dessa periodiseras systematiskt i resultaträkningen på samma sätt och över samma perioder som de kostnader bidragen är avsedda att kompensera för.

Finansiella intäkter och kostnader

Finansiella intäkter och kostnader består av ränteintäkter och räntekostnader, utdelningsintäkter, omvärderingar avseende finansiella instrument värderade till verkligt värde samt realiserade och realiserade valutakursförluster och vinster.

Ränteintäkter på fordringar och räntekostnader på skulder beräknas med tillämpning av effektivräntemetoden. Räntekostnader inkluderar transaktionskostnader för lån vilka har periodiserats över lånets löptid vilket även gäller eventuell skillnad mellan mottagna medel och återbetalningsbelopp. Utdelningsintäkt redovisas när utdelning fastställts och rätten att erhålla betalning bedöms som säker.

Räntekostnader belastar resultatet i den period till vilken de hänför sig. Låneutgifter hänförliga till inköp eller uppförande av så kallade kvalificerade tillgångar aktiveras i koncernredovisningen som en del av tillgångens anskaffningsvärde. En kvalificerad tillgång är en tillgång som tar en betydande tid i anspråk att färdigställa och är för koncernen aktuellt vid betydande investeringsprojekt.

Skatter

Inkomstskatter redovisas i resultaträkningen utom då underliggande transaktioner redovisas i övrigt totalresultat eller direkt i eget kapital varvid även tillhörande skatteeffekt redovisas i övrigt totalresultat eller direkt i eget kapital. Aktuell skatt är skatt som ska betalas eller erhållas avseende aktuellt år, med tillämpning av de skattesatser som är beslutade eller i praktiken beslutade per balansdagen. Hit hör även justering av aktuell skatt hänförligt till tidigare perioder. Uppskjuten skatt beräknas enligt balansräkningsmetoden med utgångspunkt i temporära skillnader mellan redovisade och skattemässiga värden på tillgångar och skulder, med tillämpning av de skattesatser och skatteregler som är beslutade eller aviserade per balansdagen. I moderbolaget redovisas obeskattade reserver inklusive uppskjuten skatteskuld.

Uppskjutna skattefordringar avseende avdragsgilla temporära skillnader och underskottsavdrag redovisas endast i den mån det är sannolikt att dessa

Not 1

kommer att kunna utnyttjas och medföra lägre skatteutbetalningar i framtiden. Uppskjutna skattefordringar och uppskjutna skatteskulder i samma land netto-redovisas i den mån kvittningsrätt föreligger.

Resultat per aktie

Beräkningen av resultat per aktie baseras på årets resultat i koncernen hänförligt till moderbolagets aktieägare och på det vägda genomsnittliga antalet aktier utestående under året. Vid beräkningen av resultat per aktie efter utspädning justeras resultatet och det genomsnittliga antalet aktier för att ta hänsyn till effekter av utspädande potentiella stamaktier.

Finansiella instrument

Redovisning i och borttagande från balansräkningen

En finansiell tillgång eller skuld tas upp i balansräkningen när bolaget blir part enligt instrumentets avtalsmässiga villkor. En finansiell tillgång tas bort från balansräkningen när rättigheterna i avtalet realiserats, förfaller eller bolaget inte längre har kontrollen över den. En finansiell skuld tas bort från balansräkningen när förpliktelsen i avtalet fullgörs eller på annat sätt utsläcks. Avistaaffärer redovisas i enlighet med affärsdagsprincipen. En finansiell tillgång och en finansiell skuld kvittas och redovisas med ett nettobelopp endast när det föreligger en legal rätt att kvitta beloppen samt att det föreligger avsikt att reglera posterna med ett nettobelopp eller att samtidigt realisera tillgången och reglera skulden. Finansiella tillgångar, exklusive aktier, och finansiella skulder har klassificerats som kortfristiga om beloppen förväntas återvinnas eller betalas inom tolv månader räknat från balansdagen.

Klassificering och värdering av finansiella instrument

Finansiella instrument klassificeras och värderas utifrån företagets affärsmodell samt hur karaktären på de kontraktensliga kassaflödena ser ut. Se not 14 för bolagets klassificeringar av finansiella instrument.

Finansiella tillgångar - värderas initialt till verkligt värde med avdrag för eventuella transaktionskostnader. Löpande värderas normalt tillgångarna till upplupet anskaffningsvärde enligt effektivräntemetoden då syftet med att inneha tillgångarna är att erhålla samtliga de kontraktensliga kassaflödena, som består av kapitalbelopp och ränta på utestående kapitalbelopp. I de fall utgivna medel understiger återbetalningsbeloppet periodiseras denna skillnad över lånets löptid med tillämpning av effektivräntemetoden. Derivat redovisas löpande till verkligt värde. Förändringar i värde för derivat som inte säkringsredovisas redovisas i resultaträkningen.

Finansiella skulder - värderas initialt till mottagna medel med avdrag för eventuella transaktionskostnader. Löpande värderas normalt skulderna till upplupet anskaffningsvärde enligt effektivräntemetoden. I de fall mottagna medel understiger återbetalningsbeloppet periodiseras denna skillnad över lånets löptid med tillämpning av effektivräntemetoden. Derivat redovisas löpande till verkligt värde. Förändringar i värde för derivat som inte säkringsredovisas redovisas i resultaträkningen.

Nedskrivning av finansiella tillgångar - Vid bedömning av förväntade kreditförluster av finansiella tillgångar tillämpas förenklingsregeln enligt IFRS 9. För finansiella tillgångar där det finns indikation om att hela det redovisade värdet eventuellt inte kommer kunna återvinnas görs en individuell bedömning av respektive instrument. Normalt utgör uteblivna betalningar från motpart sådan indikation. Baserat på den individuella bedömningen redovisas eventuell nedskrivning. För finansiella instrument där det inte finns några indikationer på att kreditkvaliteten är låg görs en avsättning för kreditförluster baserat på historiskt utfall.

Säkringsredovisning - samtliga derivat, till exempel valutaterminer, elderivat och ränteswappar, värderas till verkligt värde och redovisas i balansräkningen. I stort sett samtliga derivat innehåller i säkrings syfte. Den effektiva delen av värdeförändringar från kassaflödssäkringar redovisas i övrigt totalresultat och ackumuleras i eget kapital fram tills det säkrade flödet träffar resultaträkningen. De ackumulerade värdeförändringarna flyttas då från eget kapital via övrigt totalresultat till resultaträkningen för att möta och matcha den säkrade transaktionen. För säkringar av investeringar justeras istället anskaffningsvärdet på den säkrade posten när den inträffar. Säkringsars ineffektiva del redovisas direkt i resultaträkningen. För räntor används ränteswappar som kassaflödssäkring. Värdeförändringar för säkringar avseende nettoinvesteringar i utländsk verksamhet redovisas för koncernen i övrigt totalresultat. Ackumulerad värdeförändring redovisas som en komponent i koncernens egna kapital fram tills dess att verksamheten avyttras då de ackumulerade värdeförändringarna redovisas i resultaträkningen. I moderbolaget redovisas värdeförändringar avseende säkring av nettoinvestering i utländsk verksamhet i resultaträkningen då säkringsredovisning ej tillämpas. Holmens kassaflödssäkringar avser främst säkring av försäljning i utländsk valuta, framtida räntebetalningar, inköp av el samt inköp i utländsk valuta i samband med investeringar. Säkringsinstrument utgörs av valutaterminer, elterminer samt ränteswappar.

De säkrade posterna utgörs av prognoser för framtida försäljning, räntebetalningar, elinköp och investeringsutbetalningar. Säkringskvoten fastställs löpande genom att jämföra säkrade belopp med aktuella prognoser. För säkringar av nettoinvestering i utlandsverksamhet utgör redovisat värde på nettoinvesteringen säkrad post och säkringskvoten fastställs genom att jämföra de säkrade beloppen med nettoinvesteringen. Eventuellt ineffektivitet baseras på beräkning av säkringskvoten. Koncernens riskhantering av finansiella instrument beskrivs på sida 52-53.

Skogstillgångar

Koncernens skogstillgångar redovisas till verkligt värde baserat på transaktionspriser för skogsfastigheter i de områden där koncernen har skogsmark. Värdering till verkligt värde görs utifrån värderingsnivå tre. Det totala värdet på skogstillgångarna fördelas på växande träd, som redovisas som biologisk tillgång, och skogsmark. Hur mycket av värdet som fördelas på de biologiska tillgångarna fastställs genom att beräkna nuvärdet av förväntade kassaflöden, efter avdrag för försäljningskostnader men före skatt, från skörd av de nu växande träden. Vid beräkning av nuvärdet används en diskonteringsränta före skatt som beräknats med ledning av transaktioner med skogsfastigheter. Värdet på skogsmarken beräknas som skillnaden mellan det totala värdet på skogstillgångarna och de biologiska tillgångarna. Förändringar i verkligt värde på biologiska tillgångar redovisas i resultaträkningen. Förändringar i verkligt värde på skogsmark redovisas i övrigt totalresultat och ackumuleras i en separat komponent i eget kapital benämnd omvärderingsreserv. Om det verkliga värdet på skogsmark skulle understiga anskaffningsvärdet kommer skillnaden redovisas i resultaträkningen som nedskrivning.

Redovisning i moderbolaget

I moderbolaget redovisas skogstillgångar enligt RFR 2. Det innebär att de klassificeras som anläggningstillgångar och redovisas till anskaffningsvärde justerat för uppskrivningar med beaktande av eventuella nedskrivningsbehov.

Immateriella anläggningstillgångar

Immateriella anläggningstillgångar såsom IT-system samt nyttjanderätt avseende vissa energitillgångar redovisas till anskaffningsvärde efter avdrag för ackumulerade avskrivningar och eventuella nedskrivningar. Immateriella anläggningstillgångar i koncernen skrivs av under 5-20 år förutom goodwill. Såväl goodwill som övriga immateriella anläggningstillgångar testas årligen för nedskrivningsbehov. Eventuella nedskrivningar kan återföras med undantag från goodwill. Immateriella anläggningstillgångar i moderbolaget skrivs av under 5 år.

Goodwill fördelas på kassagenererade enheter som väntas gynnas av förvärvets effekter. Goodwill värderas till anskaffningsvärde minus eventuella ackumulerade nedskrivningar. Goodwill som uppkommit vid förvärv av intresseföretag inkluderar i det redovisade värdet för andelar i intresseföretag.

Utgifter för forskning kostnadsförs då de inträffar. Utgifter för utveckling aktiveras enbart vid större projekt om en säker bedömning av de framtida ekonomiska fördelarna kan göras. Det redovisade värdet inkluderar samtliga direkt hänförliga utgifter till exempel för material och tjänster, ersättningar till anställda, registrering av en juridisk rättighet, avskrivningar på patent och licenser och låneutgifter i enlighet med IAS 23. Övriga utgifter för utveckling redovisas i resultaträkningen som kostnad när de uppkommer.

Materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärden efter avdrag för ackumulerade avskrivningar och eventuella nedskrivningar. Materiella anläggningstillgångar som består av delar med olika nyttjandeperioder behandlas som separata komponenter av materiella anläggningstillgångar. Tillkommande utgifter aktiveras endast om de bedöms generera ekonomiska fördelar för företaget. Avgörande för bedömningen när en tillkommande utgift aktiveras är om utgiften avser utbyten av identifierade komponenter, eller delar därav, varvid sådana utgifter aktiveras. Även i de fall ny komponent tillskapsaktiveras utgiften. Eventuella oavskrivna redovisade värden på utbytta komponenter, eller delar av komponenter, uträngeras och kostnadsförs i samband med utbytet.

Det redovisade värdet för en materiell anläggningstillgång tas bort ur balansräkningen vid uträngering eller avyttring eller när inga framtida ekonomiska fördelar väntas från användning. Vinst eller förlust som uppkommer vid avyttring eller uträngering av en tillgång utgörs av skillnaden mellan ett eventuellt försäljningspris och tillgångens redovisade värde med avdrag för direkta försäljningskostnader. Vinst och förlust redovisas som övrig rörelseintäkt/-kostnad.

Avskrivningar enligt plan baseras på ursprungliga anskaffningsvärden med beaktande av gjorda nedskrivningar. Avskrivning sker linjärt över tillgångens beräknade nyttjandeperiod. Mark är inte föremål för avskrivning.

Följande nyttjandeperioder (år) används:

Maskiner för vatten- och vindkraftproduktion	10–40
Förvaltnings- och lagerbyggnader, bostäder	10–33
Driftsbyggnader, markanläggningar samt maskiner för sågverk, massa-, pappers- och kartongtillverkning	10–20
Övriga maskiner	10
Skogsbilvägar	20
Inventarier	4–10

Finns det indikation på att det redovisade värdet är för högt görs en analys där enskilda eller naturligt sammanhängande tillgångars återvinningsvärde fastställs som det högsta av nettoförsäljningsvärdet och nyttjandevärdet. Nyttjandevärdet mäts som förväntat framtida diskonterat kassaflöde. Den tillämpade diskonteringsräntan beaktar riskfri ränta och den risk som är förknippad med tillgången. En nedskrivning utgörs av det belopp som återvinningsvärdet understiger redovisat värde. En nedskrivning återförs om det har skett en positiv förändring av förutsättningarna som används för att bestämma återvinningsvärdet. En återföring görs som mest upp till det redovisade värde som skulle ha redovisats, med avdrag för avskrivning, om nedskrivningen inte skulle ha gjorts.

Låneutgifter hänförliga till inköp eller uppförande av så kallade kvalificerade tillgångar ska aktiveras i koncernredovisningen som en del av tillgångens anskaffningsvärde. En kvalificerad tillgång är en tillgång som tar en betydande tid i anspråk att färdigställa och är för koncernen aktuell vid betydande investeringsprojekt.

Nyttjanderättstillgångar (leasing)

Vid ett avtals ingång bedöms om avtalet är, eller innehåller, ett leasingavtal. Ett avtal är, eller innehåller, ett leasingavtal om avtalet överlåter rätten att under en viss period bestämma över användningen av en identifierad tillgång i utbyte mot ersättning. Koncernen redovisar en nyttjanderättstillgång och tillhörande skuld vid leasingavtalets ingång. Skulderna värderas initialt till nuvärdet av återstående leasingavgifter under den bedömda leasingperioden. Leasingavgifterna diskonteras med koncernens marginella upplåningsränta, vilken utöver koncernens kreditrisk återspeglar respektive avtals leasingperiod och valuta. Nyttjanderättstillgångar värderas initialt till skuldens värde med tillägg för leasingavgifter som betalats vid eller före inledningsdatumet plus eventuella initiala direkta utgifter. Nyttjanderättstillgången skrivs av linjärt under leasingperiodens löptid.

Leasingperioden utgörs av den ej uppsägbara perioden med tillägg för ytterligare perioder i avtalet om det vid inledningsdatumet bedöms som rimligt säkert att dessa kommer att nyttjas.

För leasingavtal som har en leasingperiod på högst 12 månader eller med en underliggande tillgång av lågt värde redovisas inte någon nyttjanderättstillgång och leasingkund. Leasingavgifter för dessa leasingavtal redovisas som kostnad linjärt över leasingperioden.

Moderbolaget

De principer för leasing, i enlighet med IFRS 16, som tillämpas av koncernen tillämpas inte av moderbolaget. Moderbolaget tillämpar en undantagsmöjlighet i RFR 2, med effekt att moderbolaget redovisar existerande leasingavtal som operationella leasingavtal.

Varulager

Varulager värderas till det lägsta av anskaffningskostnad, efter avdrag för erforderlig inkurans, och nettoförsäljningsvärde. Anskaffningsvärdet för varulager beräknas genom tillämpning av först in-först ut-principen (FIFU). Nettoförsäljningsvärdet är det uppskattade försäljningspriset i den löpande verksamheten, efter avdrag för uppskattade kostnader för färdigställande och för att åstadkomma en försäljning. För egentillverkade färdigvaror består anskaffningsvärdet av direkta tillverkningskostnader och skälig andel av indirekta kostnader.

Inköpta avverkningsrätter redovisas som varulager. Dessa har förvärvats med syfte att genom skörd säkerställa Holmens behov av råvara. Någon mätbar biologisk omvandling sker inte från förvärvstidpunkten.

Holmen erhåller fri tilldelning av utsläppsrätter under EU ETS. Den fria tilldelningen redovisas som varulager och intäktsförs löpande under tilldelningsåret för de utsläppsrätter som inte behövs för att täcka den egna verksamhetens utsläpp och i den utsträckning försäljningskontrakt med extern part ingåtts. Erhållna certifikat för förnybar energi respektive ursprungsgarantier redovisas som varulager och intäktsförs i samband med att den berättigande elproduktionen sker och under förutsättning att försäljningskontrakt med extern part ingåtts.

Ersättningar till anställda**Pensionskostnader och pensionsåtaganden**

Förpliktelse avseende avgifter till avgiftsbestämda planer redovisas som en kostnad i resultaträkningen när de intjänas.

Koncernens nettoförpliktelse avseende förmånsbestämda planer beräknas separat för varje plan genom en uppskattning av den framtida ersättning som de anställda intjänat genom sin anställning i både innevarande och tidigare perioder. Denna ersättning diskonteras till ett nuvärde och det verkliga värdet på eventuella förvaltningstillgångar dras av. Diskonteringsräntan är räntan på balansdagen baserat på ett urval av förstklassiga företagsobligationer med en löptid som motsvarar koncernens pensionsförpliktelser. När det inte finns en aktiv marknad för sådana företagsobligationer används istället marknadsräntan på statsobligationer med en motsvarande löptid. Beräkningen görs genom den så kallade "projected unit credit method" och utförs av en kvalificerad aktuarie för den del av pensionsåtagandena som är förmånsbestämd.

Vid fastställande av förpliktelsens nuvärde och verkligt värde på förvaltningstillgångarna kan det uppstå aktuariella vinster och förluster. Dessa uppkommer antingen genom att det verkliga utfallet avviker från tidigare gjorda antaganden eller genom att antagandena ändras. Aktuariella vinster och förluster redovisas i övrigt totalresultat.

Om det sker förändringar i en förmånsbestämd plan redovisas dessa när ändringen i planen inträffar. Om förändringen sker i samband med en omstrukturering redovisas dessa när företaget redovisar de relaterade omstruktureringkostnaderna. Ändringarna redovisas direkt i årets resultat.

När beräkningen leder till en tillgång för koncernen begränsas det redovisade värdet på tillgången till det lägsta av överskottet i planen och tillgångsbegränsningen beräknad med hjälp av diskonteringsräntan. Tillgångsbegränsningen utgörs av nuvärdet av de framtida ekonomiska fördelarna i form av minskade framtida avgifter eller kontant återbetalning. Vid beräkning av nuvärdet av framtida återbetalningar eller inbetalningar beaktas eventuella krav på minimifondering.

Räntekostnaden på förmånsbestämda förpliktelser redovisas i årets resultat under finansnettot. Kostnaden beräknas som nettot av räntauppräknings av pensionsåtagandet och förväntad intäkt på förvaltningstillgångar beräknat med samma räntefaktor (diskonteringsräntan). Övriga komponenter redovisas i rörelseresultatet. Omvärderingseffekter utgörs av aktuariella vinster och förluster samt skillnad mellan faktisk avkastning på förvaltningstillgångar och den summa som inkluderas i räntenettet. Omvärderingseffekterna redovisas i övrigt totalresultat.

Den särskilda löneskatten redovisas inom ramen för nettoförpliktelser. Avkastningskatt redovisas löpande i resultatet för den period skatten avser och ingår därmed inte i skuldberäkningen. Vid fonderade planer belastar skatten avkastningen på förvaltningstillgångar och redovisas i övrigt totalresultat. Vid ofonderade eller delvis ofonderade planer, belastar skatten årets resultat.

I moderbolaget tillämpas andra grunder för beräkning av förmånsbestämda planer än de som anges i IAS 19. Moderbolaget följer Tryggandelagens bestämmelser och Finansinspektionens föreskrifter eftersom detta är en förutsättning för skattemässig avdragsrätt. De väsentligaste skillnaderna jämfört med reglerna i IAS 19 är hur diskonteringsräntan fastställs, att beräkning av den förmånsbestämda förpliktelsen sker utifrån nuvarande lönenivå utan antagande om framtida löneökningar, och att alla aktuariella vinster och förluster redovisas i resultaträkningen då de uppstår.

När det finns en skillnad mellan hur pensionskostnaden fastställs i juridisk person och koncern, redovisas en avsättning eller fordran avseende särskild löneskatt i koncernen baserat på denna skillnad. Avsättningen eller fordran nuvärdesberäknas ej.

Aktierelaterade ersättningar

Aktieprogram redovisas enligt IFRS 2 Aktierelaterade ersättningar och regleras med egetkapitalinstrument. Redovisning av aktierelaterade ersättningsprogram regleras med egetkapitalinstrument innebär att instrumentens verkliga värde vid tilldelningstidpunkten redovisas i resultaträkningen som en kostnad över intjänandeperioden, med motsvarande justering av eget kapital. Vid varje bokslut under intjänandeperioden uppskattas det förväntade antalet tilldelade aktier och effekten av en eventuell förändring av tidigare bedömning redovisas i resultaträkningen med motsvarande justering av eget kapital. Därutöver görs avsättning för beräknade sociala kostnader relaterade till aktieprogrammet.

Beräkningar baseras på aktiernas värde vid tilldelningstidpunkten, vilket definieras som den tidrymd när avtal sluts mellan parterna. Den genomsnittliga aktiekursen under denna period används som bas för värdering av aktierna vid tilldelningstidpunkten.

Not 1

Ersättningar vid uppsägning

En kostnad för ersättningar i samband med uppsägningar av personal redovisas när koncernen är förpliktad, utan realistisk möjlighet till tillbakadragande, av en formell detaljerad plan att avsluta en anställning före den normala tidpunkten. När ersättningar lämnas som ett erbjudande för att uppmuntra frivillig avgång, redovisas en kostnad om det är sannolikt att erbjudandet kommer att accepteras och antalet anställda som kommer att acceptera erbjudandet tillförlitligt kan uppskattas.

Kortfristiga ersättningar

Kortfristiga ersättningar till anställda beräknas utan diskontering och redovisas som kostnad när de relaterade tjänsterna erhålls.

Eget kapital

Koncernens eget kapital består av aktiekapital, övrigt tillskjutet kapital, omräknings-, säkrings- och omvärderingsreserv samt balanserade vinstmedel inklusive årets resultat. Med övrigt tillskjutet kapital avses överkurser som betalats i samband med emissioner. Omräkningsreserven innefattar alla valutakursdifferenser som uppstår vid omräkning av finansiella rapporter från utländska verksamheter som har upprättats i en annan valuta än svenska kronor. Vidare består omräkningsreserven av valutakursdifferenser som uppstår vid omvärdering av skulder och derivat som klassificerats som säkringsinstrument av en nettoinvestering i en utländsk verksamhet, inklusive skatt. Säkringsreserven innefattar den effektiva andelen av den ackumulerade nettoförändringen av verkligt värde på ett kassaflödessäkringsinstrument hänförligt till underliggande transaktioner som ännu inte har inträffat, inklusive skatt. Omvärderingsreserven innefattar värdeförändringar hänförliga till skogsmark. Balanserade vinstmedel innefattar samtliga övriga delar av eget kapital inklusive årets resultat.

Innehav av återköpta aktier redovisas som en minskning av balanserade vinstmedel. Förvärv av egna aktier redovisas som en avdragspost och likvid från avyttring av egna aktier redovisas som en ökning. Transaktionskostnader redovisas direkt mot balanserade vinstmedel.

Moderbolagets eget kapital består av aktiekapital, reservfond, uppskrivningsfond samt balanserade vinstmedel och årets resultat. Reservfonden i moderbolaget avser tidigare obligatoriska avsättningar till reservfond samt belopp som före 1 januari 2006 tillförts överkursfonden. Uppskrivningsfonden i moderbolaget innehåller belopp avsatta i samband med uppskrivningar av materiella eller finansiella anläggningstillgångar. Balanserade vinstmedel innefattar samtliga övriga delar av eget kapital såsom säkringsreserv samt transaktioner till följd av återköp av egna aktier. Moderbolaget tillämpar samma redovisningsregler som koncernen avseende dessa poster, se ovan.

Avsättningar

En avsättning redovisas i balansräkningen när koncernen har en befintlig legal eller informell förpliktelse som en följd av en inträffad händelse, och det är troligt att ett utflöde av ekonomiska resurser kommer att krävas för att reglera förpliktelsen samt en tillförlitlig uppskattning av beloppet kan göras.

Avsättningar görs för miljöinsatser som sammanhänger med tidigare verksamhet när föroreningar uppkommer eller upptäcks, och det är troligt att betalningsansvar uppkommer och beloppet kan uppskattas med tillförlitlighet.

Eventualförpliktelser

En eventualförpliktelse redovisas när det finns ett möjligt åtagande som härrör från inträffade händelser och vars förekomst bekräftas endast av en eller flera osäkra framtida händelser eller när det finns ett åtagande som inte redovisas som en skuld eller avsättning på grund av det inte är troligt att ett utflöde av resurser kommer att krävas.

Koncernbidrag och aktieägartillskott

Koncernbidrag redovisas i moderbolaget i enlighet med RFR 2:s alternativregel, det vill säga koncernbidrag som lämnats eller erhållits redovisas som bokslutsdisposition.

Lämnade aktieägartillskott redovisas som en ökning av posten Andelar i koncernföretag. Samtidigt prövas om en nedskrivning av aktiernas värde är erforderlig. Denna prövning följer normala regler för värdering av tillgångs-posten. Erhållna aktieägartillskott redovisas direkt mot fritt eget kapital.

Övrigt

De siffror som presenteras har avrundats till närmaste heltal eller motsvarande. Saknas värde anges ett streck (-).

Not 2. Rapportering per rörelsesegment

2023	Skog	Kartong	Papper	Trävaror	Energi	Koncern- gemensamt och övrigt	Elimineringar	Totalt Koncernen
Nettoomsättning								
Extern	2 692	6 765	8 200	4 075	1 063	-	-	22 795
Intern	5 304	-	-	-	7	-	-5 311	-
Övriga rörelseintäkter	235	1 178	342	820	31	250	-861	1 996
Rörelsens kostnader	-7 194	-7 087	-5 712	-4 706	-299	-420	6 172	-19 245
Värdeförändring biologiska tillgångar	562	-	-	-	-	-	-	562
Avskrivningar enligt plan	-77	-664	-293	-184	-110	-32	-	-1 360
Resultat från andelar i intressebolag och joint ventures	-	-	-	1	5	-	-	6
Rörelseresultat	1 523	192	2 538	6	697	-202	-	4 755
Rörelsemarginal exkl. jämförelsestörande poster, %	19	3	31	0	65	-	-	21
Avkastning på sysselsatt kapital exkl. jämförelsestörande poster, %	4	3	134	0	16	-	-	8
Operativa tillgångar	59 005	7 831	3 015	3 015	5 142	1 011	-615	78 403
Operativa skulder	-2 220	-1 054	-956	-720	-338	-1 082	615	-5 755
Uppskjuten skatt, netto	-12 016	-888	-322	-156	-522	49	-	-13 856
Sysselsatt kapital	44 768	5 889	1 737	2 139	4 283	-22	-	58 793
Förvärv av anläggningstillgångar	222	697	314	391	59	22	-	1 706
Extern nettoomsättning per marknad								
Sverige	2 691	131	416	1 336	1 063	-	-	5 637
Storbritannien	-	937	1 007	621	-	-	-	2 565
Tyskland	-	1 250	1 216	29	-	-	-	2 495
Frankrike	-	439	926	41	-	-	-	1 406
Italien	-	401	762	11	-	-	-	1 174
Övriga Europa	1	2 006	2 918	851	-	-	-	5 776
Asien	-	1 221	569	340	-	-	-	2 130
Övriga världen	-	380	386	846	-	-	-	1 612
Summa	2 692	6 765	8 200	4 075	1 063	-	-	22 795

Nettoomsättning per marknad	Koncernen		Moderbolaget		Nettoomsättning per produktområde	Koncernen		Moderbolaget	
	2023	2022	2023	2022		2023	2022	2023	2022
Sverige	5 637	6 138	5 670	6 645	Konsumentkartong	6 437	6 553	4 133	4 232
Storbritannien	2 565	2 474	1 845	1 939	Massa	328	182	454	446
Tyskland	2 495	2 502	2 062	2 114	Papper	8 200	8 370	8 200	8 370
Frankrike	1 406	1 486	1 229	1 279	Trävaror, furu	1 857	2 116	1 857	2 116
Italien	1 174	1 328	1 027	1 188	Trävaror, gran	1 792	2 580	1 962	2 731
Övriga Europa	5 776	6 084	4 839	4 995	Konstruktionslösningar i trä	422	320	-	-
Asien	2 130	2 202	2 070	2 117	Virke	2 692	2 610	2 691	2 586
Övriga världen	1 612	1 739	1 492	1 718	El	1 051	1 216	781	1 396
Summa	22 795	23 952	20 234	21 995	Övrigt	17	6	156	118
					Summa	22 795	23 952	20 234	21 995

Intäkter från externa kunder har hänförs till enskilda länder efter det land där kunden har sin hemvist.

Anläggningstillgångar per land	Koncernen		Moderbolaget	
	2023	2022	2023	2022
Sverige	67 680	63 262	14 997	14 889
Storbritannien	1 437	1 358	-	-
Övrigt	4	4	-	-
Summa	69 121	64 624	14 997	14 889

Not 2. Rapportering per rörelsesegment, forts.

2022	Skog	Kartong	Papper	Trävaror	Energi	Koncern- gemensamt och övrigt	Elimineringar	Totalt Koncernen
Nettoomsättning								
Extern	2 610	6 735	8 370	5 015	1 222	-	-	23 952
Intern	4 732	-	-	-	4	-	-4 737	-
Övriga rörelseintäkter	367	1 820	314	605	152	222	-737	2 743
Rörelsens kostnader	-6 643	-6 610	-5 651	-4 181	-273	-370	5 473	-18 255
Värdeförändring biologiska tillgångar	509	-	-	-	-	-	-	509
Avskrivningar enligt plan	-87	-599	-319	-204	-106	-30	-	-1 345
Nedskrivningar	-87	-	-	-	-	-	-	-87
Resultat från andelar i intressebolag och joint ventures	-	-	-	2	8	-	-	10
Rörelseresultat	1 401	1 347	2 714	1 237	1 006	-178	-	7 527
Rörelseresultat exkl. jämförelsestörande poster*	1 401	1 081	2 714	1 237	1 006	-178	-	7 262
Rörelsemarginal exkl. jämförelsestörande poster, %	19	16	32	25	82	-	-	30
Avkastning på sysselsatt kapital exkl. jämförelsestörande poster, %	4	20	139	54	23	-	-	13
Operativa tillgångar	54 499	7 792	3 242	2 944	6 101	5 888	-1 083	79 384
Operativa skulder	-2 015	-1 263	-1 003	-749	-1 110	-1 744	1 083	-6 801
Uppskjuten skatt, netto	-11 130	-897	-301	-128	-372	-660	-	-13 487
Sysselsatt kapital	41 354	5 632	1 939	2 067	4 618	3 485	-	59 095
Förvärv av anläggningstillgångar	278	555	186	122	237	23	-	1 401
Extern nettoomsättning per marknad								
Sverige	2 586	164	373	1 794	1 222	-	-	6 138
Tyskland	-	1 128	1 329	45	-	-	-	2 502
Storbritannien	-	874	953	646	-	-	-	2 474
Frankrike	-	475	958	52	-	-	-	1 486
Italien	-	399	912	17	-	-	-	1 328
Övriga Europa	25	1 995	2 963	1 092	-	-	-	6 084
Asien	-	1 296	496	409	-	-	-	2 202
Övriga världen	-	404	386	959	-	-	-	1 739
Summa	2 610	6 735	8 370	5 015	1 222	-	-	23 952

*Jämförelsestörande post avser försäkringsersättning samt kostnader och intäktsbortfall kopplat till turbinhaveri vid kartongbruket i Workington (266 Mkr).

Affärsområde Skog ansvarar för koncernens skogar på drygt en miljon hektar och den årliga skörden av egen skog uppgår normalt till 2,8 miljoner m³fub. Affärsområdet ansvarar även för koncernens virkesförsörjning i Sverige.

Affärsområde Kartong tillverkar kartong för konsumentförpackningar vid ett svenskt och ett engelskt bruk. Affärsområde Papper producerar papper för böcker, förpackningar och grafiska publikationer vid två svenska bruk. Affärsområde Trävaror producerar trävaror för snickeri- och byggändamål vid fem sågverk. Under 2023 producerades drygt 0,4 miljoner ton kartong, 0,9 miljoner ton papper och 1,5 miljoner m³sågade trävaror.

Affärsområde Energi ansvarar för koncernens vatten- och vindkraftstillgångar. Leveranserna uppgick 2023 till 1,7 TWh förnybar vatten- och vindkraftsel och inkluderar inköpt vindkraftsel från vindkraftspark uppförd på Holmens mark.

Affärsområdena ansvarar för förvaltningen av de operativa tillgångarna och skulderna, vilket tillsammans med nettot av uppskjuten skattefordran och skatteskuld utgör deras sysselsatta kapital. Koncernledningen följer upp verksamheten på rörelseresultatnivå och hur resultatet förhåller sig till sysselsatt kapital. Det sysselsatta kapitalet i respektive segment inkluderar alla tillgångar och skulder som nyttjas av affärsområdet såsom anläggningstillgångar, varulager och rörelsefordringar och rörelseskulder samt nettot av uppskjuten skattefordran och skatteskuld.

Finansiering och skattefrågor hanteras på koncernnivå. Följaktligen fördelas inte finansnetto, finansiella tillgångar och skulder, inklusive pensionsåtaganden, samt aktuella skattefordringar och skatteskulder ut på affärsområdena.

Den koncerninterna försäljningen mellan segmenten baseras på ett marknads-mässigt internpris. Segmentet "Koncerngemensamt och övrigt" omfattar koncernstaber och koncerngemensamma funktioner som inte fördelas på övriga segment.

Not 3. Övriga rörelseintäkter

	Koncernen		Moderbolaget	
	2023	2022	2023	2022
Försäljning biprodukter	783	849	631	548
Försäljning anläggningstillgångar	15	34	43	7
Certifikat, förnybar energi	557	433	0	1
Utsläppsrätter	235	284	272	251
Försäkringsersättning	7	489	2	1
Hyses- och arrendeintäkter	48	150	47	73
Skogsvårdsuppdrag	113	91	113	91
Övrigt	238	413	229	289
Totalt	1 996	2 743	1 337	1 262

Av försäljning av biprodukter i koncernen avser 178 (178) Mkr utskott från produktion, 339 (226) Mkr spån, bark och flis samt 266 (445) Mkr extern försäljning av energi.

Certifikat för förnybar energi avser i huvudsak tilldelning för produktion vid det engelska kartongbruket i Workington. Koncernen har tilldelats utsläppsrätter, vilka delvis använts i den egna produktionen. Överskottet har medfört ett redovisat resultat på 235 (284) Mkr.

Not 4. Anställda, personalkostnader och ledande befattningshavares ersättningar

Lönekostnader och sociala avgifter	Koncernen		Moderbolaget	
	2023	2022	2023	2022
Löner och ersättningar	2 311	2 048	1 841	1 662
Sociala kostnader	922	856	803	760

Årsstämmans riktlinjer för bestämmande av lön och annan ersättning till ledande befattningshavare

Årsstämman 2023 fattade beslut om följande riktlinjer för bestämmande av lön och annan ersättning till verkställande direktören och övriga ledande befattningshavare, det vill säga de affärsrådes- och stabschefer som rapporterar direkt till verkställande direktören. Riktlinjerna ska tillämpas på ersättningar som avtalas efter det att riktlinjerna antagits av årsstämman 2023. Riktlinjerna omfattar inte ersättningar som beslutas av årsstämman.

Riktlinjernas främjande av bolagets affärsstrategi, långsiktiga intressen och hållbarhet

Holmens strategi är att äga och förädla skog. Holmens skogsinnehav utgör basen för verksamheten, där råvaran växer och förädlas till allt från trävaror för klimatsmart byggande till förnybara förpackningar, magasin och böcker, med energi som till stor del kommer från egen vatten- och vindkraft.

En framgångsrik implementering av bolagets affärsstrategi, långsiktiga intressen och hållbarhet förutsätter att bolaget kan attrahera rätt medarbetare. Denna riktlinje avser att ge Holmen förutsättningar att rekrytera och behålla kvalificerade medarbetare samt säkerställer att formerna för ersättning och övriga villkor är enhetliga och konsekventa.

Formerna för ersättning

I bolaget inrättas från tid till annan långsiktiga aktierelaterade incitamentsprogram. Dessa beslutas av bolagsstämman och omfattas därför inte av dessa riktlinjer. För mer information om dessa hänvisas till holmen.com.

Ersättning till ledande befattningshavare ska vara marknadsmässig och konkurrenskraftig på den arbetsmarknad befattningshavaren verkar samt vara relaterad till befattningshavarens ansvar, befogenheter och prestation. Ersättning får utgöras av fast lön, rörlig ersättning, övriga förmåner samt pension.

Rörlig ersättning ska syfta till att motivera och belöna värdeskapande insatser som stödjer bolagets affärsstrategi, hållbarhet och långsiktiga intressen. Den rörliga ersättningen ska beräknas på utfall i förhållande till mätbara mål och inte överstiga 50 procent av den fasta årliga lönen. Uppfyllelse av kriterier för utbetalning av rörlig ersättning ska under vanliga omständigheter kunna mätas årsvis.

Övriga förmåner får innefatta bland andra sjukvårdsförsäkring, bostadsförmån och bilförmån. Sådana förmåner ska där de förekommer utgöra maximalt 10 procent av den fasta lönen.

Pensionsåldern ska normalt vara 65 år. Pensionsförmånen ska vara premiebestämd och normalt uppgå till 30 procent av den fasta kontantlönen.

Uppsägningstid och avgångsvederlag

Uppsägningstiden ska vara sex månader oavsett om uppsägningen sker på initiativ av bolaget eller befattningshavaren. Vid uppsägning från bolagets sida ska ett avgångsvederlag kunna utgå med belopp motsvarande högst 18 månadslöner.

Beaktande av lön och anställningsvillkor för övriga anställda

Vid beredningen av styrelsens förslag till dessa ersättningsriktlinjer har lön och anställningsvillkor för bolagets övriga anställda beaktats genom att uppgifter om anställdas totalersättning, ersättningskomponenter samt ersättningsökning och ökningstakt över tid har utgjort en del av beslutsunderlaget vid utvärderingen av skäligheten av riktlinjerna.

Beslutsprocessen för att fastställa, se över och genomföra riktlinjerna

Styrelsen har inrättat ett ersättningsutskott. Utskottets uppgifter ingår att bereda styrelsens beslut om förslag till riktlinjer för ersättning till ledande befattningshavare. Styrelsen ska enligt 8 kap 51 § Aktiebolagslagen upprätta förslag till nya riktlinjer åtminstone vart fjärde år och lägga fram förslaget för beslut vid årsstämman. Ersättningsutskottet ska även följa och utvärdera tillämpningen av riktlinjen samt gällande ersättningsstrukturer och ersättningsnivåer i bolaget. Ersättningsutskottets ledamöter ska vara oberoende i förhållande till bolaget och bolagsledningen. Vid styrelsens behandling av och beslut i ersättningsrelaterade frågor närvarar inte verkställande direktören eller andra personer i bolagsledningen, i den mån de berörs av frågorna.

Frågående av riktlinjerna

Styrelsen får besluta att tillfälligt frånga riktlinjerna helt eller delvis, om det i ett enskilt fall finns särskilda skäl för det och ett avsteg är nödvändigt för att tillgodose bolagets långsiktiga intressen, inklusive dess hållbarhet, eller för att säkerställa bolagets ekonomiska bärkraft.

Aktiesparprogram

Årsstämman 2022 fattade beslut om ett riktat aktiesparprogram för nyckelpersoner i koncernen ("LTIP 2022"). Syftet med programmet är att stärka intressegemenskap mellan de anställda och aktieägarna samt att främja ett långsiktigt engagemang för Holmen.

För deltagande i programmet krävdes en egen investering i Holmen-aktier (s.k. sparaktier). För varje investerad sparaktie kommer en halv aktie att tilldelas efter intjänandeperiodens utgång förutsatt att totalavkastningen på bolagets aktier överstiger 10 procent under perioden 2022-2024. Därutöver kommer prestationsaktier tilldelas beroende på nivån på avkastning på sysselsatt kapital för de tre affärsområdena Kartong, Papper och Trävaror. Maximalt antal prestationsaktier varierar beroende på deltagarens befattning och uppgår till mellan 3-6 aktier per sparaktie. För tilldelning av aktier ska deltagarna ha varit fast anställd inom Holmen-koncernen samt behållit sparaktierna fram till och med dagen för offentliggörandet av Holmens delårsrapport för det första kvartalet 2025. 69 personer deltar i programmet och maximalt antal aktier som kan tilldelas beräknas till 78 000. För 2023 har kostnader om 16 (17) Mkr redovisats.

Under 2022 avslutades det riktade aktiesparprogram för nyckelpersoner i koncernen som årsstämman 2019 fattade beslut om ("LTIP 2019"). För deltagande i programmet krävdes att de anställda personligen investerade i Holmen-aktier (s.k. sparaktier). Deltagarna i programmet hade möjlighet att erhålla en halv så kallad matchningsaktie för varje sparaktie under förutsättning av totalavkastningen för Holmen-aktien varit positiv under perioden 2019-2021. Därutöver kunde deltagarna erhålla prestationsaktier baserat på koncernens avkastning på sysselsatt kapital. Villkoret för matchningsaktie uppfylldes och prestationsvillkoret uppfylldes till 72 procent. I programvillkoren fanns dock ett tak för tilldelning ifall aktiekursen fördubblades under programmet. Till följd av att aktiekursen mer än fördubblades under programmets löptid reducerades tilldelningen så att deltagarna erhöll 69 procent av det antal aktier man skulle erhållit utan taket. Sammantaget innebar detta att deltagarna erhöll 75 993 aktier vederlagsfritt. Den redovisade kostnaden för programmet uppgick under 2019-2022 till 25 Mkr.

Ersättningar till styrelse och ledande befattningshavare

Styrelsen

Till den av årsstämman valda styrelsen utgår fast styrelsearvode. VD erhåller dock inget arvode. För 2023 uppgick arvodet till 3 690 000 (3 510 000) kronor. Arvodet till styrelsens ordförande var 820 000 (780 000) kronor och till övriga sju (sju) ledamöter 410 000 (390 000) kronor vardera.

Ledande befattningshavare

Lön, rörlig ersättning och övriga förmåner till VD under 2023 uppgick till 17 013 054 (10 753 215) kronor, varav 11 040 000 (10 320 299) kronor i fast lön, 5 520 000 (-) kr i rörlig ersättning och 453 054 (432 916) kronor övriga förmåner. Rörlig ersättning avser kortfristigt incitamentsprogram för 2023 som kommer utbetalas 2024. Utöver lön, rörlig ersättning och övriga förmåner tilldelades under 2022 VD 14 547 aktier under aktiesparprogrammet LTIP 2019 till ett värde av 7 643 430 kronor. År 2023 skedde ingen tilldelning under aktiesparprogram. Den totala pensionskostnaden för VD uppgick till 6 171 350 (6 140 673) kronor, varav 2 888 318 (3 091 230) kronor avser redovisad kostnad för en option att pensioneras före ordinarie pensionsålder. Redovisad lönekostnad för aktiesparprogram för VD uppgick till 2 032 526 (1 288 276) kronor.

För övriga ledande befattningshavare, det vill säga de fem (fem) affärsrådeschefer och fem (fem) stabschefer samt fram till och med maj 2022 chefen för internationella affärer som rapporterar direkt till VD, uppgick löner, rörlig ersättning och övriga förmåner under 2023 till sammanlagt 40 501 166 (30 309 270) kronor, varav 29 739 862 (29 196 504) kronor i fast lön, 9 548 400 (-) kr i rörlig ersättning och 1 212 904 (1 112 766) kronor övriga förmåner. Rörlig ersättning avser kortfristigt incitamentsprogram för 2023 som kommer utbetalas 2024. Utöver lön, rörlig ersättning och övriga förmåner tilldelades under 2022 övriga ledande befattningshavare 30 288 aktier under aktiesparprogrammet LTIP 2019 till ett värde av 15 914 224 kronor. År 2023 skedde ingen tilldelning under aktiesparprogram. Den totala pensionskostnaden för denna grupp uppgick under 2023 till 10 597 299 (12 759 263) kronor. Redovisad lönekostnad för aktiesparprogram för denna grupp uppgick till 3 873 303 (2 313 342) kronor.

Not 4. Anställda, personalkostnader och ledande befattningshavares ersättningar, forts.

För ledande befattningshavare anställda från och med 2011, är den ömsesidiga uppsägningstiden sex månader. Vid uppsägning från bolagets sida utgår ett avräkningsbart avgångsvederlag motsvarande 18 månadslöner. Dessa villkor gäller för VD och åtta personer. För två chefsavtal, tecknade före 2011, gäller en uppsägningstid om sex månader från den anställdes sida och tolv månader från bolagets sida. Vid uppsägning från bolagets sida utgår för dessa personer ett avgångsvederlag med motsvarande upp till två årslöner beroende på befattningshavarens ålder.

Samtliga ledande befattningshavare är anställda av moderbolaget.

Pensionsförpliktelser för ledande befattningshavare

Holmens förmånsbestämda pensionsåtaganden avseende VD uppgick per 2023-12-31 till 40 (32) Mkr och avseende övriga ledande befattningshavare till 30 (27) Mkr, beräknat enligt IAS 19. Åtagandena avser kostnader som skulle uppstå ifall VD och tre ledande befattningshavare pensioneras före ordinarie pensionsålder utifrån avtal som ingicks i enlighet med då gällande riktlinjer för ersättning till ledande befattningshavare. Pensionsåtagandena tryggas av förvaltningstillgångar i fristående pensionsstiftelse.

Medeltal årsanställda

	2023			2022		
	Medelantal årsanställda	varav kvinnor	varav män	Medelantal årsanställda	varav kvinnor	varav män
Moderbolaget						
Sverige	2 923	660	2 263	2 863	597	2 266
Koncernföretag						
Frankrike	13	5	8	12	6	6
Nederländerna	75	44	31	79	45	34
Storbritannien	407	44	364	395	41	354
Sverige	58	13	44	47	9	38
Tyskland	22	7	15	22	8	14
USA	8	3	5	8	3	5
Övriga länder	41	15	26	40	16	24
Totalt koncernföretag	623	131	492	603	128	475
Totalt koncernen	3 546	792	2 755	3 466	725	2 741

Andel kvinnor i Holmens styrelse och koncernledning

	Koncernen		Moderbolaget	
	2023	2022	2023	2022
Andel kvinnor, %				
Styrelse (exkl. suppleanter)	33	25	33	25
Ledande befattningshavare	18	18	18	18
Totalt	27	22	27	22

Not 5. Arvode och kostnadsersättning till revisorer

Revisionsbolaget PricewaterhouseCoopers AB (PwC), som varit Holmens revisor sedan 2021, valdes av årsstämman 2023 till revisor för en tid av ett år. PwC genomför revisionen i Holmen AB samt i majoriteten av Holmens dotterbolag.

Med revisionsuppdrag avses lagstadgad revision av årsredovisningen och bokföringen samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning samt revision utförd i enlighet med överenskommelse eller avtal. Detta inkluderar övriga arbetsuppgifter som det ankommer på bolagets revisor att utföra samt rådgivning eller annat biträde som föräns av iakttagelser vid sådan granskning eller genomförandet av sådana övriga arbetsuppgifter. Skatterådgivning avser samtliga konsultationer inom skatteområdet.

Ersättningar till revisorer	Koncernen		Moderbolaget	
	2023	2022	2023	2022
Revisionsuppdrag PwC	9	8	6	6
Skatterådgivning PwC	1	0	1	0
Summa	9	9	6	6
Övriga revisorer	0	1	-	-
Totalt	9	9	6	6

Not 6. Finansnetto och resultat från finansiella instrument

Finansiella intäkter	Koncernen		Moderbolaget	
	2023	2022	2023	2022
Utdelning från koncernföretag	-	-	348	446
Vinst vid försäljning av koncernföretag	-	-	-	25
Vinst vid försäljning av intresseföretag	-	1	-	1
Ränteintäkter*	49	11	175	84
Summa finansiella intäkter	49	12	535	536

* 49 (11) Mkr avser ränteintäkter beräknade enligt effektivräntemetoden från finansiella poster värderade till upplupet anskaffningsvärde.

Finansiella kostnader	Koncernen		Moderbolaget	
	2023	2022	2023	2022
Nettovinst/förlust				
Tillgångar och skulder värderade till verkligt värde via resultatet	17	-26	-12	-2
Likvida medel	1	-12	0	-12
Tillgångar och skulder värderade till upplupet anskaffningsvärde	-16	9	-16	8
Summa nettovinst/förlust	1	-29	-29	-7
Räntekostnader hänförliga till nyttjanderättsavtal	-7	-5	0	-
Räntekostnader*	-93	-65	-136	-82
Finansiella kostnader	-98	-99	-176	-88
Finansnetto	-49	-87	359	448

* -19 (-7) Mkr avser räntekostnader på derivat som är värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat. -2 (-2) Mkr avser räntekostnader på derivat som redovisas till verkligt värde via årets resultat. Resterande räntekostnader är beräknade enligt effektivräntemetoden och hänförs till finansiella poster värderade till upplupet anskaffningsvärde.

De nettovinster och förluster som redovisas i finansnettot avser främst valutaomvärdering avseende intern utlåning och säkring av intern utlåning. I moderbolagets finansnetto ingår dessutom valutaomvärdering av terminer som säkras nettoinvestering i utlandsverksamhet, vilka i koncernen redovisas i övrigt totalresultat. Marknadsvärdet på räntekomponenten i valutaterminer samt värdeförändringar i upplupen ränta och realiserad ränta i fastränteswappar redovisas löpande i räntenettet. Upplupet ränta och realiserad ränta återfinns i riskavsnitt på sida 52-53.

Resultat från finansiella instrument som redovisas i rörelseresultatet framgår av följande tabell:

	Koncernen		Moderbolaget	
	2023	2022	2023	2022
Valutakursvinst/förlust på kundfordringar och leverantörsskulder	459	204	449	199
Nettovinst/förlust avseende derivat redovisade i rörelseresultatet	536	2 703	215	2 775

De derivat som redovisas i rörelseresultatet avser valutasäkringar av kundfordringar och leverantörsskulder samt finansiella elderivat.

Resultatet från valutasäkringar redovisas i resultatet i takt med att den säkrade posten redovisas och uppgick för 2023 till -477 (-341) Mkr, resterande del redovisas i övrigt totalresultat då säkringsredovisning tillämpas. Marknadsvärdet på utestående valutasäkringar uppgick per 2023-12-31 till 64 (-499) Mkr.

Resultatet av finansiella elsäkringar redovisas i resultaträkningen i takt med att de förfaller och uppgick för 2023 till 872 (3 043) Mkr. Marknadsvärdet på utestående finansiella elsäkringar uppgick per 2023-12-31 till 302 (4 366) Mkr. Förändringen i marknadsvärde redovisas i övrigt totalresultat då säkringsredovisning tillämpas.

Förändring i marknadsvärde på säkringar av investeringsköp redovisas i övrigt totalresultat fram till förfall då resultatet läggs till anskaffningsvärdet på den anläggningstillgång som har säkrats. Marknadsvärdet för utestående säkringar av investeringsköp uppgick per 2023-12-31 till -8 (7) Mkr. Under 2023 har anskaffningsvärden för säkrade poster påverkats med 12 (16) Mkr till följd av resultat från säkringar.

Resultatet från säkring av utländska nettotillgångar uppgick till -42 (-28) Mkr under 2023 och redovisas i övrigt totalresultat då säkringsredovisning tillämpas. I moderbolaget redovisas detta resultat i resultaträkningen. Omräkningen av utländska nettotillgångar påverkade koncernens egna kapital med 55 (72) Mkr. Marknadsvärdet av utestående säkringar av nettotillgångar uppgick per 2023-12-31 till 43 (14) Mkr och avser finansiella derivat.

Marknadsvärdet för de derivat som används för att styra räntebindningen uppgick per 2023-12-31 till 45 (78) Mkr vilket har redovisats i övrigt totalresultat då säkringsredovisning tillämpas. Detta värde förväntas redovisas i resultaträkningen under 2024 och senare.

Not 7. Skatt

	Koncernen		Moderbolaget	
	2023	2022	2023	2022
Skatt i resultaträkningen				
Aktuell skatt	-655	-1 138	-546	-921
Uppskjuten skatt	-353	-429	0	-9
Totalt	-1 008	-1 567	-547	-930

Redovisad skatt uppgick till -1 008 (-1 567) Mkr vilket motsvarar 21 (21) procent av resultatet före skatt.

Skatt i resultaträkningen	Koncernen				Moderbolaget			
	2023		2022		2023		2022	
	Mkr	%	Mkr	%	Mkr	%	Mkr	%
Redovisat resultat före skatt	4 705		7 441		2 968		4 948	
Skatt enligt gällande skattesats	-969	20,6	-1 533	20,6	-611	20,6	-1 019	20,6
Skillnad i skattesats i utländsk verksamhet	-9	0,2	7	-0,1	-	-	-	-
Ej skattepliktiga intäkter	9	-0,2	21	-0,3	83	-2,8	103	-2,1
Ej avdragsgilla kostnader	-22	0,5	-32	0,4	-12	0,4	-8	0,2
Schablonränta på periodiseringsfond	-16	0,3	-2	0,0	-16	0,5	-2	0,0
Skatt hänförlig till tidigare perioder	11	-0,2	8	-0,1	10	-0,3	0	0,0
Övrigt	-12	0,3	-35	0,5	0	0,0	-4	0,1
Effektiv skatt	-1 008	21,4	-1 567	21,0	-547	18,4	-930	18,8

Skatt hänförlig till övrigt totalresultat	Koncernen						Moderbolaget					
	Före skatt		Skatt		Efter skatt		Före skatt		Skatt		Efter skatt	
	2023		2022		2023		2023		2022		2022	
Kassafödessäkringar	-3 549	731	-2 818	3 037	-618	2 419	-3 429	706	-2 723	2 885	-594	2 291
Omräkningsdifferens från utländsk verksamhet	55	-	55	72	-	72	-	-	-	-	-	-
Säkring av valutarisk i utlandsverksamhet	-42	9	-33	-28	6	-22	-	-	-	-	-	-
Omvärderingar av skogsmark	3 493	-720	2 774	4 373	-901	3 472	-	-	-	-	-	-
Omvärderingar av förmånsbestämda pensionsplaner	-6	1	-5	-6	2	-4	-	-	-	-	-	-
Övrigt totalresultat	-48	22	-27	7 449	-1 512	5 938	-3 429	706	-2 723	2 885	-594	2 291

Skatter i balansräkningen	Koncernen		Moderbolaget	
	2023	2022	2023	2022
Skattefordringar				
Uppskjuten skattefordran	3	2	-	-
Aktuell skattefordran	114	589	87	579
Summa skattefordringar	117	592	87	579
Uppskjutna skatteskulder				
Anläggningstillgångar				
Biologiska tillgångar	6 294	6 153	-	-
Skogsmark	5 272	4 553	601	601
Materiella anläggningstillgångar	1 210	1 143	3	3
Periodiseringsfond	932	850	-	-
Säkringsredovisade transaktioner	83	789	84	790
Övrigt, inkl. uppskjutna skattefordringar nettoredovisade bland uppskjutna skatteskulder	68	2	-4	-4
Uppskjutna skatteskulder	13 858	13 490	683	1 389
Aktuell skatteskuld	105	118	-	-
Summa skatteskulder	13 963	13 608	683	1 389

Förändring i nettot av uppskjuten skattefordran och uppskjuten skatteskuld

	Koncernen					Moderbolaget				
	Ingående balans	Redovisat i resultat-räkningen	Redovisat i övrigt totalresultat	Omräknings-differenser och övrigt	Utgående balans	Ingående balans	Redovisat i resultat-räkningen	Redovisat i övrigt totalresultat	Utgående balans	
2023										
Biologiska tillgångar	-6 153	-142	-	-	-6 294	-	-	-	-	
Skogsmark	-4 553	1	-720	0	-5 272	-601	0	-	-601	
Materiella anläggningstillgångar	-1 143	-68	-	1	-1 210	-2	0	-	-3	
Periodiseringsfond	-850	-82	-	-	-932	-	-	-	-	
Säkringsredovisade transaktioner	-789	-	706	-	-83	-789	-	706	-83	
Övrigt	0	-63	1	-3	-65	3	0	-	4	
Uppskjuten nettoskatteskuld	-13 488	-353	-12	-3	-13 856	-1 389	0	706	-683	
	Koncernen					Moderbolaget				
	Ingående balans	Redovisat i resultat-räkningen	Redovisat i övrigt totalresultat	Omräknings-differenser och övrigt	Rörelse-förvärv	Utgående balans	Ingående balans	Redovisat i resultat-räkningen	Redovisat i övrigt totalresultat	Utgående balans
2022										
Biologiska tillgångar	-6 016	-137	-	-	-	-6 153	-	-	-	-
Skogsmark	-3 648	-4	-901	-	-	-4 553	-601	0	-	-601
Materiella anläggningstillgångar	-1 171	-6	-	-6	39	-1 143	-2	0	-	-2
Periodiseringsfond	-606	-244	-	-	-	-850	-	-	-	-
Säkringsredovisade transaktioner	-196	-	-593	-	-	-789	-196	-	-593	-789
Övrigt	29	-38	2	0	7	0	11	-9	-	3
Uppskjuten nettoskatteskuld	-11 608	-429	-1 491	-6	46	-13 488	-787	-9	-593	-1 389

Koncernens uppskjutna skatteskuld avseende skogstillgångar (biologiska tillgångar och skogsmark) uppgår till 11 566 (10 706) Mkr och är beräknad utifrån skillnaden mellan redovisat värde 56 348 (52 151) Mkr och skattemässigt anskaffningsvärde 203 (181) Mkr. Den representerar skattekostnaden som skulle uppkomma om skogstillgångarna skulle säljas som skogsfastigheter. Om tillgångarna behålls uppstår ingen skattekostnad.

Uppskjuten skatteskuld avseende materiella anläggningstillgångar är framförallt hänförlig till avskrivningar över plan. Uppskjuten skattefordran på leasing enligt IFRS 16 uppgår netto till 1 (1) Mkr, varav 50 (51) Mkr i uppskjuten skattefordran samt -51 (-50) Mkr i uppskjuten skatteskuld. Redovisat i övrigt totalresultat inkluderar uppskjuten skatt avseende främst förändring i värde på skogsmark -720 (-901) Mkr och säkringsreserv 706 (-593) Mkr.

Skatteverket har nekat Holmen AB koncernavdrag avseende skattemässiga underskott i spanska dotterbolag som likviderats. Holmen har överklagat beslutet. Avdragen motsvarar 386 Mkr i skatt men någon skattefordran har inte redovisats. Några ytterligare underskottsavdrag av betydelse finns inte inom koncernen.

Koncernen omfattas av OECD:s modellregler för Pelare II och lagstiftning har antagits i Sverige som kommer att träda i kraft den 1 januari 2024. Holmens utvärdering av lagstiftningen indikerar inte att koncernen är exponerad för att behöva betala tilläggsskatt från Pelare II.

Not 8. Resultat per aktie

	Koncernen	
	2023	2022
Totalt antal utestående aktier 1 januari	162 001 678	161 925 685
Tilldelning aktiesparprogram	-	75 993
Återköp av egna aktier under året	-2 779 323	-
Totalt antal utestående aktier 31 december	159 222 355	162 001 678
Aktieägarnas andel av årets resultat, kr	3 697 317 688	5 874 297 908
Genomsnittligt antal aktier före utspädning	160 470 138	161 975 028
Årets resultat per aktie före utspädning, kr	23,0	36,3
Aktieägarnas andel av årets resultat, kr	3 697 317 688	5 874 297 908
Genomsnittligt antal aktier efter utspädning	160 470 138	161 975 028
Årets resultat per aktie efter utspädning, kr	23,0	36,3

Årsstämman 2022 beslutade om ett aktiesparprogram. Det nya programmet kan medföra att 78 000 aktier tilldelas från Holmens egna innehav av aktier. Effekterna på nyckeltal och resultat per aktie är marginella. För mer information om aktiesparprogrammet se not 4.

Styrelsen fattade den 3 maj beslut att utnyttja bemyndigandet från årsstämman 2023 att förvärva egna aktier. Under året har återköp om 2 779 323 B-aktier för 1 119 Mkr genomförts, vilket motsvarar en genomsnittlig kurs om 403 kr/aktie. Återköpen motsvarar 1,7 procent av totalt antal aktier. Tillsammans med tidigare innehavda aktier innebär det att Holmen per den 31 december 2023 innehade aktier motsvarande 2,0 procent av det totala antalet aktier.

Not 9. Skogstillgångar

Holmens markinnehav uppgår till 1 305 000 hektar, varav 1 046 000 hektar definieras som produktiv skogsmark med ett beräknat virkesförråd om 126 miljoner skogskubikmeter (m³sk). Innehavet är fördelat på tre regioner i Sverige.

	Produktiv skogsmark, tusen ha	Virkesförråd, miljoner m ³ sk
Norr	690	76
Mellan	264	36
Syd	92	14
Totalt	1 046	126

Skogstillgångarna redovisas till verkligt värde beräknat utifrån transaktionspriser för skogsfastigheter i de områden där koncernen äger skogsmark. Beräkningen sker genom en sammanvägning av värderingar gjorda dels utifrån prisstatistik publicerad av olika marknadsaktörer, dels utifrån detaljerade uppgifter om transaktioner med skogsfastigheter under de senaste tre åren. Den använda prisstatistiken avser kronor per m³sk som i genomsnitt betalats i de olika län i Sverige där Holmen har mark. Beräkningen utifrån transaktioner med skogsfastigheter är gjord som en regressionsanalys baserat på transaktioner överstigande 20 hektar i de områden där Holmen har mark.

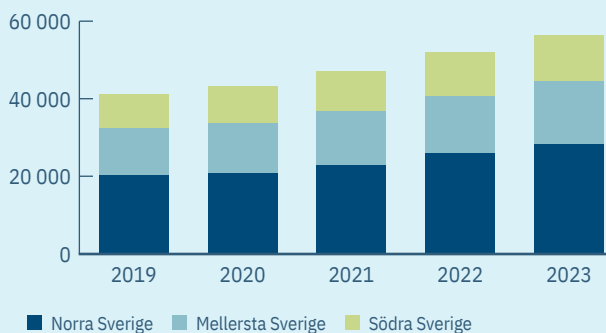
Prisstatistiken som används vid värderingen är publik information som kommer från marknadsaktörer som är oberoende i förhållande till Holmen. Transaktionsdata som används kommer från Lantmäteriet och har bearbetats av extern part. I de områden där Holmen har mark görs årligen omkring 300 transaktioner med skogsfastigheter. Transaktioner mellan juridiska personer ingår normalt inte vid beräkning av prisstatistik eller transaktionsdata. Holmen har valt att använda tre års prisstatistik och transaktionsdata vid värderingen. Om en annan tidsperiod används skulle det redovisade värdet påverkas.

Marknadsdata	2023*	2022	2021	2020	2019
Antal transaktioner	192	370	308	263	246
Medelstorlek på fastigheten (ha)	131	142	140	117	122

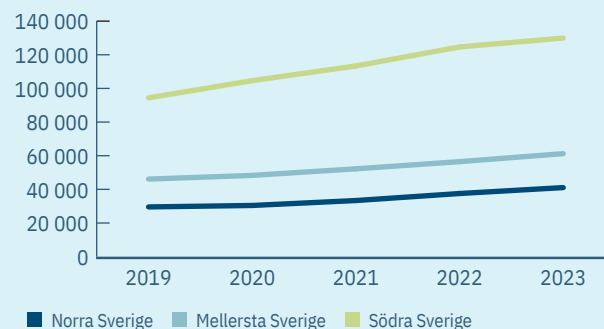
*Antalet transaktioner för 2023 är inte fullständigt då insamlingen av data sker med en viss eftersläpning.

Det redovisade värdet av skogstillgångarna uppgår per 31 december 2023 till 56 348 (52 151) Mkr. Värdet per hektar varierar mellan olika delar av landet där skogsfastigheterna i södra Sverige värderas väsentligt högre per hektar till följd av större virkesförråd, högre bonitet, kortare skördecykel och större efterfrågan på skogsmark. Följande två grafer visar Holmens redovisade värde på skogstillgångar fördelat per region dels i miljoner kronor och dels i kronor per hektar.

Redovisat värde, Mkr

Redovisat värde, kr/ha

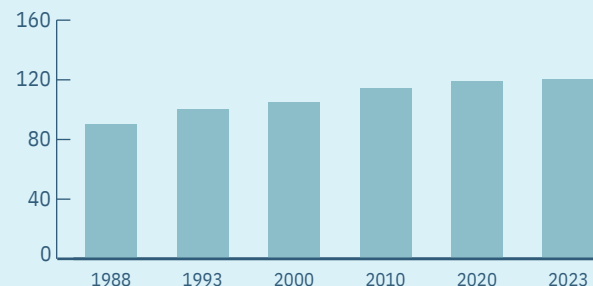

Skogstillgångarnas redovisade värde är framförallt beroende av hur stort virkesförrådet beräknas uppgå till samt marknadspris per m³sk beräknat utifrån prisstatistik och transaktionsdata insamlade från externa parter. I tabellen nedan framgår hur värdet påverkas vid förändringar i virkesförrådets storlek respektive marknadspris.

Prisstatistik och marknadsdata		Mkr
Norra Sverige	10 kr/m ³ sk	760
Mellersta Sverige	10 kr/m ³ sk	360
Södra Sverige	10 kr/m ³ sk	140
Holmens virkesförråd	1 miljon m ³ sk	450

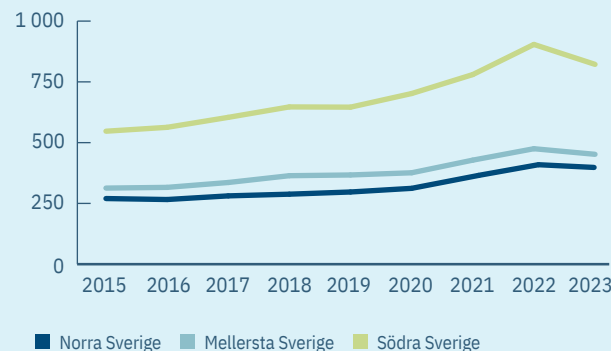
Storleken på Holmens virkesförråd beräknas med bas i den senaste taxeringen uppdaterad med genomförd skörd och beräknad tillväxt efter tidpunkten för taxeringen. Vid den senaste taxeringen utförde extern part stickprovsinventering med ett medelfel på 1,4 procent. Taxeringen genomförs normalt vart tionde år. I diagrammet nedan visas storleken på virkesförrådet mätt som m³sk per hektar vid de taxeringar som genomförts sedan 1988 samt det beräknade virkesförrådet per 2023-12-31.

Virkesförråd m³sk per hektar produktiv skogsmark snitt för Holmens skogstillgångar

I diagrammet nedan visas priset för skogsfastigheter mätt i kronor per m³sk utifrån årsvis prisstatistik och transaktionsdata för de regioner i landet där Holmen har mark.

Pris på skogsfastigheter, kr/m³sk

För att verifiera Holmens egna värdering av skogstillgångarna genomförs varje år en extern oberoende värdering av delar av skogsinnehavet med målsättningen att ha referensvärderat hela skogsinnehavet över fem år. Sedan Holmen började redovisa skogstillgångarna till verkligt värde 2019 har företaget Forum Fastighetsekonomi genomfört externa värderingar varje år. Vid utgången av 2023 hade hela skogsinnehavet värderats av Forum Fastighetsekonomi. De externa värderingarna överstiger de interna värderingarna med 7 procent.

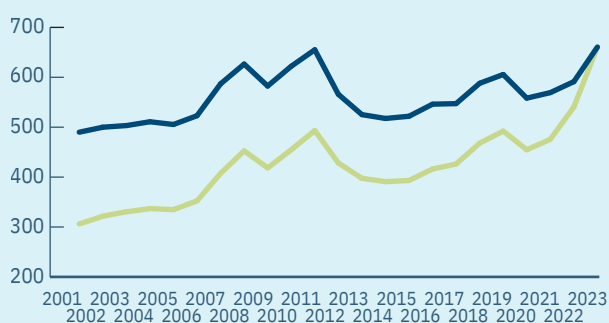
Värdet på skogstillgångarna fördelas i balansräkningen på växande träd 30 555 Mkr, som redovisas som biologisk tillgång, och skogsmark 25 793 Mkr.

Biologisk tillgång

Värdet som fördelas på biologiska tillgångar fastställs genom att beräkna nuvärdet av förväntade framtida kassaflöden, efter avdrag för försäljningskostnader men före skatt, från de nu växande träden. De nu växande träden förväntas i genomsnitt sköras när de uppnått en ålder av 85 år. Volymerna är baserade på den långsiktiga skördeplanen som uppdaterades under 2020. Intäkter och kostnader beräknas utifrån långsiktiga trendnivåer. Trendnivån justerades under 2023 med anledning av betydande pris- och kostnadsinflation. Justeringen har inte påverkat det redovisade värdet. Det trendpris som används uppgår för 2024 till 555 (488) kr/m³fub vilket är drygt 15 procent lägre än nu gällande priser. Trendkostnaden motsvarar aktuell nivå justerat för temporära effekter. Priser och kostnader räknas upp med 2 procent per år. En diskonteringsränta före skatt om 4,5 (4,5) procent har använts. Kostnader för återplantering efter skörd har inte tagits med.

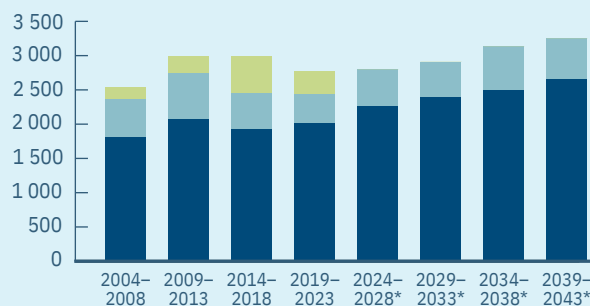
Värdeförändring avseende biologiska tillgångar, beräknat som netto av förändring till följd av skörd och realiserad förändring av verkligt värde, redovisas i resultaträkningen och uppgick för 2023 till 562 (509) Mkr.

Virkespriser, kr/m³fub

■ Realt ■ Nominellt

Skördeplan, 1 000 m³fub/år

■ Skörd ■ Gallring ■ Storm & övriga händelser

*Prognos

Nedan visas hur värdet på biologiska tillgångar skulle påverkas av förändringar i de mest väsentliga värderingsantagandena.

		Mkr
Årlig förändring	+0,1 % per år	
Skördetakt		1 220
Prisinflation		1 730
Kostnadsinflation		-810
Nivåförändring	+1 %	
Skörd		380
Priser		580
Kostnader		-290
Diskonteringsränta	+0,1 %	-870

Med årlig förändring avses den årliga förändringstakten som används i värderingen för respektive parameter. Exempelvis innebär en ökning med 0,1 procent att den årliga prisinflationen ökas från 2,0 procent till 2,1 procent i beräkningarna. Med nivåförändring avses att den nivå som ligger för respektive parameter och år förändras. Exempelvis innebär 1 procent prisökning att de virkespriser som ligger i beräkningarna höjs med 1 procent för samtliga år (ett nivåskift).

Den diskonterade kassaflödesmodellen för biologiska tillgångar påverkar enbart fördelningen av skogstillgångarnas värde mellan biologiska tillgångar och skogsmark. Förändrade antaganden skulle inte påverka värdet på skogstillgångarna utan enbart förflytta värde mellan biologiska tillgångar och skogsmark.

Skogsmark

Redovisat värde på skogsmark beräknas som skillnaden mellan det totala värdet på skogstillgångarna och de biologiska tillgångarna. Detta värde återspeglar framtida intäkter från annat än skörd av nu stående träd, såsom arrende för vindkraft, utvinning av bergtäkter, jaktarrenden, koncessionsintäkter och skörd av framtida generationer av träd.

Förändring av verkligt värde för skogsmark redovisas i övrigt totalresultat och uppgick för 2023 till 3 493 (4 373) Mkr. Inget värde åsätts mark som inte är produktiv skogsmark.

	Varav					
	Skogstillgångar		Biologiska tillgångar		Skogsmark	
Koncernen	2023	2022	2023	2022	2023	2022
Redovisat värde vid årets ingång	52 151	47 080	29 867	29 204	22 284	17 876
Förvärv	33	71	17	33	16	38
Avyttring	-36	-9	-36	-6	0	-3
Investering i återbeskogning	145	127	145	127	-	-
Förändring till följd av skörd	-977	-836	-977	-836	-	-
Orealiserad förändring av verkligt värde	5 032	5 718	1 539	1 345	3 493	4 373
Övriga förändringar	0	0	0	0	0	0
Redovisat värde vid årets utgång	56 348	52 151	30 555	29 867	25 793	22 284

Anskaffningsvärdet för skogsmark uppgick per 2023-12-31 till 354 Mkr.

Not 10. Immateriella anläggningstillgångar

	Koncernen						Moderbolaget	
	Goodwill		Övriga immateriella anläggningstillgångar		Totalt		Immateriella anläggningstillgångar	
	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022
Ackumulerade anskaffningsvärden								
Vid årets ingång	358	358	392	384	750	742	67	68
Rörelseförvärv	-	-	-	4	-	4	-	-
Investeringar	-	-	46	6	46	6	-	-
Omklassificeringar	-	-	64	-	64	-	-	-
Avyttringar och utrangeringar	-	-	-63	-1	-63	-1	0	-1
Omräkningsdifferenser	-	-	0	0	0	0	-	-
Summa	358	358	438	392	797	750	66	67
Ackumulerade av- och nedskrivningar								
Vid årets ingång	-	-	323	203	323	203	58	55
Rörelseförvärv	-	-	-	1	-	1	-	-
Årets avskrivningar	-	-	9	32	9	32	1	4
Omklassificeringar	-	-	15	-	15	-	-	-
Avyttringar och utrangeringar	-	-	-63	-1	-63	-1	0	-1
Nedskrivningar	-	-	-	87	-	87	-	-
Omräkningsdifferenser	-	-	0	0	0	0	-	-
Summa	-	-	283	323	283	323	58	58
Planenligt restvärde vid årets utgång	358	358	155	69	513	427	8	9

Den goodwill som redovisas är hänförligt till affärsområde Trävaror och tillkom vid förvärvet av Martinsons 2020. Nedskrivningsprövning av goodwill görs årligen genom att beräkna nyttjandevärdet för den kassaflödesgenererande enhet till vilken goodwill allokerats. Beräkningarna görs genom att bedöma framtida kassaflöden. De framtida kassaflödena utgår från aktuella nivåer på försäljningspriser, kostnader och volymer för det kommande året. Vid beräkningar av kassaflöden för perioder därefter används priser och kostnader beräknat med utgångspunkt i historisk data. De framtida kassaflödena har diskonterats med 8 procents ränta före skatt. Diskonteringsräntan har fastställts genom beräkning av den viktade kapitalkostnaden (WACC). Utifrån dessa beräkningar föreligger inget nedskrivningsbehov.

Övriga immateriella anläggningstillgångar består huvudsakligen av IT-system 89 (2) Mkr samt värdet på nyttjanderätt avseende vissa energitillgångar 58 (60) Mkr. Tillgångarna är i huvudsak externt förvärvade och samtliga tillgångar, utom goodwill, har en bestämbar nyttjandeperiod.

Not 11. Materiella anläggningstillgångar

Koncernen	Byggnader, övrig mark* och markanläggningar		Maskiner och inventarier		Pågående arbeten och förskott till leverantörer		Totalt	
	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022
Ackumulerade anskaffningsvärden								
Vid årets ingång	6 845	6 512	32 839	31 352	381	363	40 065	38 227
Rörelseförvärv	-	109	-	588	-	-	-	697
Investeringar	155	65	1 084	829	256	332	1 494	1 226
Omklassificeringar	17	158	284	157	-269	-316	32	-
Avyttringar och utrangeringar	-5	-18	-308	-223	-17	-	-330	-241
Omräkningsdifferenser	10	19	64	136	7	1	82	156
Summa	7 022	6 845	33 963	32 839	359	381	41 344	40 065
Ackumulerade av- och nedskrivningar								
Vid årets ingång	4 234	4 059	25 706	24 456	-	-	29 940	28 515
Rörelseförvärv	-	43	-	257	-	-	-	300
Årets avskrivningar enligt plan	138	134	1 098	1 088	-	-	1 236	1 222
Omklassificeringar	2	-	79	-	-	-	81	-
Avyttringar och utrangeringar	-5	-15	-298	-198	-	-	-304	-213
Omräkningsdifferenser	7	13	53	103	-	-	60	116
Summa	4 376	4 234	26 638	25 706	-	-	31 014	29 940
Planenligt restvärde vid årets utgång	2 646	2 612	7 325	7 132	359	381	10 330	10 124

* Med övrig mark avses annan mark än skogsmark.

	Skogsmark		Byggnader, övrig mark* och markanläggningar		Maskiner och inventarier		Pågående arbeten och förskott till leverantörer		Totalt	
	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022
Moderbolaget										
Ackumulerade anskaffningsvärden										
Vid årets ingång	499	499	215	203	332	306	9	15	1 055	1 024
Investeringar	3	-	6	7	65	58	4	1	78	66
Omklassificeringar	-	-	7	6	32	-	-7	-6	32	-
Avyttringar och utrangeringar	0	-	0	-	-22	-32	-2	-	-25	-32
Summa	502	499	228	215	407	332	4	9	1 141	1 055
Ackumulerade avskrivningar enligt plan										
Vid årets ingång	-	-	148	143	210	194	-	-	357	336
Årets avskrivningar enligt plan	-	-	5	5	54	48	-	-	59	53
Omklassificeringar	-	-	-	-	32	-	-	-	32	-
Avyttringar och utrangeringar	-	-	0	0	-22	-32	-	-	-22	-32
Summa	-	-	153	148	273	210	-	-	426	357
Ackumulerade uppskrivningar										
Vid årets ingång	2 388	2 388	1	1	-	-	-	-	2 388	2 388
Avyttringar och utrangeringar	-6	-	-	-	-	-	-	-	-6	-
Summa	2 382	2 388	1	1	-	-	-	-	2 382	2 388
Planenligt restvärde vid årets utgång	2 884	2 887	76	68	134	124	4	9	3 098	3 088

* Med övrig mark avses annan mark än skogsmark.

För skogstillgångar i koncernen se not 9. Aktiverade låneutgifter uppgick under 2023 till 3 (0) Mkr. För att fastställa beloppet har en räntesats på 1,5 (1,2) procent använts.

Not 12. Nyttjanderättstillgångar (leasing)

	Byggnader		Maskiner och inventarier		Totalt	
	2023	2022	2023	2022	2023	2022
Koncernen						
Ackumulerade anskaffningsvärden						
Värde vid årets ingång	257	261	172	191	429	452
Tillkommande avtal	33	19	84	73	117	92
Avslutade avtal	-7	-23	-33	-93	-40	-116
Summa	283	257	223	172	506	429
Ackumulerade avskrivningar						
Värde vid årets ingång	96	77	91	135	187	212
Årets avskrivningar	51	42	64	48	115	91
Avslutade avtal	-7	-23	-33	-93	-40	-116
Summa	140	96	122	91	262	187
Värde vid årets utgång	143	161	101	81	244	242

Byggnader

Koncernens hyra av byggnader avser kontors- och lagerlokaler. Avtalen har normalt en löptid mellan 5-10 år.

Maskiner och inventarier

Koncernens hyra av maskiner och inventarier avser främst fraktfartyg, truckar och personbilar. Avtalen har normalt en löptid mellan 2-5 år.

Belopp redovisade i resultatet

	2023	2022
Avskrivningar	115	91
Räntekostnader	7	5
Kostnader relaterade till kortfristiga leaseingskulder	3	2
Kostnader relaterade till leasingavtal med lågt värde	2	2
Kostnader relaterade till variabla leasingavgifter	0	0
Summa	127	100

Under 2023 uppgick koncernens utbetalningar hänförliga till leasingavtal till 127 (100) Mkr. Utbetalningarna inkluderar såväl belopp för leasingavtal som redovisas som leaseingskulder, som belopp som betalas för variabla leasingavgifter, korttidsleasing och leasar av lågt värde. För leasingavtal som har en leasingperiod på 12 månader eller mindre eller med en underliggande tillgång av lågt värde redovisas inte någon nyttjanderättstillgång.

För löptidsanalys av skulder avseende nyttjanderättstillgångar, se not 14.

Not 13. Andelar i intresseföretag, joint ventures samt övriga aktier och andelar

Resultat från intressebolag och joint ventures	Koncernen	
	2023	2022
Redovisat i årets resultat	6	10
Summa totalresultat	6	10

Intresseföretag och joint ventures

	Intresseföretag				Joint ventures*				Totalt			
	Koncernen		Moderbolaget		Koncernen		Moderbolaget		Koncernen		Moderbolaget	
	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022
Redovisat värde vid årets ingång	1 680	1 675	93	92	-	81	-	67	1 680	1 756	93	159
Investeringar	0	0	-	2	-	-	-	-	0	0	-	2
Resultatandel	6	6	-	-	-	3	-	-	6	10	-	-
Omklassificering mellan joint venture och dotterföretag	-	-	-	-	-	-84	-	-67	-	-84	-	-67
Omräkningsdifferens	-	0	-	-	-	-	-	-	-	0	-	-
Avyttringar	-	-2	-	-	-	-	-	-	-	-2	-	-
Redovisat värde vid årets utgång	1 686	1 680	93	93	-	-	-	-	1 686	1 680	93	93

* I februari 2022 förvärvade Holmen de återstående 50 procenten av aktierna i Varsvik AB. Varsvik AB ingår därefter som dotterföretag inom Holmen-koncernen. Se not 26 för ytterligare information.

Moderbolagets och koncernens innehav av aktier och andelar i intresseföretag

Intresseföretag	Org. nr.	Säte	Antal andelar	Andel %*	Andelens värde i koncernredovisning**		Bokfört värde i moderbolaget	Andel %*	Andelens värde i koncernredovisning**		Bokfört värde i moderbolaget
					2023	2022			2023	2022	
Harrsele AB	556036-9398	Vännäs	9 886	49,4	1 527	-	-	49,4	1 522	-	-
Vattenfall Tuggen AB	556504-2826	Lycksele	683	6,8	90	90	90	6,8	90	90	90
Brännälvens Kraft AB	556017-6678	Arbrå	5 556	13,9	36	-	-	13,9	36	-	-
Gidekraft AB	556016-0953	Örnsköldsvik	990	9,9	0	0	0	9,9	0	0	0
Uni4 Marketing AB	556594-6984	Stockholm	2 050	41,0	21	3	3	41,0	20	3	3
Rebio AB	556594-3015	Umeå	2 014	40,3	10	1	1	40,3	10	1	1
Övriga intresseföretag					1	-	-		1	-	-
Totalt					1 686	93	93		1 680	93	93

* Ägarandel överensstämmer med andel av rösterna för totalt antal aktier.

** Kapitalandel redovisas i affärsområde Energi och Trävaror med 1 654 (1 649) Mkr respektive 32 (31) Mkr.

Ägandet i Brännälvens Kraft AB, Gidekraft AB, Harrsele AB samt Vattenfall Tuggen AB avser vattenkrafttillgångar. Ägarandelen ger koncernen rätt att köpa producerad elkraft till självkostnadspris, vilket innebär att endast ett mycket begränsat resultat uppstår i intresseföretagen. Inköpt elkraft säljs externt till marknadspris och resultatet redovisas i koncernen inom affärsområde Energi.

Innehavet i intresseföretaget Harrsele AB är i koncernen bokfört till 1 527 (1 522) Mkr. Holmen köpte 451 (553) GWh elkraft från Harrsele AB under 2023 vilket gav Holmen ett rörelseresultat på 319 (437) Mkr vid försäljning på marknaden. Harrsele AB äger krafttillgångar som ett normalt år producerar 950 GWh elkraft. Tillgångarna är ursprungligen uppförda åren 1957-58 och bokfört värde på anläggningstillgångarna i Harrsele AB uppgår till 176 (169) Mkr. Bolagets aktieägare har under året gjort aktieägartillskott om 0 (0) Mkr.

Ägandet i resterande intresseföretag avser verksamhet inom områdena försäljning, forskning och utveckling.

Innehavet i Brännälvens Kraft AB, Gidekraft AB och Vattenfall Tuggen AB klassificeras som intresseföretag trots att ägarandelen understiger 20 procent på grund av att aktieägaravtal ger ett betydande inflytande över bolagets verksamhet.

Övriga aktier och andelar	Koncernen		Moderbolaget	
	2023	2022	2023	2022
Redovisat värde vid årets ingång	2	2	0	0
Investeringar	4	-	4	-
Avyttringar	-	-	-	-
Omräkningsdifferens	0	0	-	-
Redovisat värde vid årets utgång	5	2	4	0

Not 14. Finansiella instrument

Långfristiga finansiella fordringar består av räntebärande finansiella fordringar på andra företag, förutbetalda kostnader för lånelöften samt marknadsvärden på långfristiga derivat.

Som **kortfristiga finansiella fordringar** redovisas räntebärande placeringar och utlåning med löptid upp till ett år, upplupna ränteintäkter och realiserade kursvinster samt marknadsvärden på derivat. Kortfristiga finansiella fordringar har i allt väsentligt en räntebindning understigande tre månader och bär därmed mycket begränsad ränterisk.

Likvida medel består av banktillgodohavanden och placeringar som lätt kan omvandlas till kassamedel till ett känt belopp och med en löptid om högst tre månader från anskaffningstidpunkten, vilket även innebär att ränterisken är obetydlig. Likviditet är placerad på bankkonto eller som korta depositioner hos banker.

Som **finansiella skulder** redovisas låneskulder, upplupna räntekostnader, realiserade kursförluster och marknadsvärden på derivat. Finansiella skulder är i allt väsentligt räntebärande.

Utöver ovan identifierade finansiella tillgångar och skulder ingår även skulder avseende nyttjanderättstillgångar (se not 12) och pensionsåtaganden (se not 18) i den finansiella nettoskulden. Förfallostruktur och snittränta för koncernens skulder framgår i riskavsnittet på sida 52-53. Av moderbolagets skulder förfaller 1 021 Mkr inom ett år.

Koncernens samtliga derivat omfattas av ISDA eller FEMA-avtal, vilket innebär att Holmen har kvittningsrätt för tillgångar och skulder mot samma motpart vid en kredithändelse. Med hänsyn tagen till villkoren i kvittningsavtal är netto-exponeringen 380 (3 833) Mkr. Kvittning av tillgångar och skulder tillämpas ej i redovisningen. Redovisade derivat på tillgångssidan uppgick till 941 (5 020) Mkr och på skuldsidan till 561 (1 187) Mkr.

Pågående referensräntereform påverkar endast Holmen marginellt då räntederivat nästan uteslutande upptagits till svensk referensränta. För sådana valutor där en reform av referensräntan pågår tillämpas fortsatt säkringsredovisning under tiden som reformen pågår. Dessa säkringar väntas dock även i framtiden vara effektiva.

För de finansiella tillgångar som ingår i nettoskulden har ingen reservering för förväntade kreditförluster gjorts baserat på att inga förluster uppkommit under de senaste 10 åren och innehavda tillgångar per balansdagen bedöms vara av god kreditkvalitet. För information om nedskrivningsprövning av kundfordringar se not 16.

Verkligt värde på finansiella instrument som handlas på en aktiv marknad baseras på noterade marknadspriser och tillhör värderingsnivå 1 enligt IFRS 13. I de fall noterade marknadspriser saknas har verkligt värde beräknats genom diskonterade kassaflöden. När beräkningar av diskonterade kassaflöden gjorts har variabler såsom diskonteringsräntor och valutakurser för beräkningar hämtats från marknadsnoteringar, där så varit möjligt. Vid beräkningar av diskonterade kassaflöden används medelkurs för valutakurser och diskonteringsräntor. Dessa värderingar tillhör värderingsnivå 2. Övriga värderingar, för vilka någon variabel baseras på egna bedömningar, tillhör värderingsnivå 3. Värdering av valutaoptioner görs med tillämpning av Black & Scholes formel när det är aktuellt. Holmen tillämpar vid värdering av finansiella instrument värderingsnivå 2 enligt IFRS 13.

Verkligt värde i tabellerna beräknas genom diskonterade kassaflöden och samtliga variabler, såsom diskonteringsräntor och valutakurser, hämtas från marknadsnoteringar. Skillnaden mellan verkligt värde och redovisat värde beror på att vissa skulder inte marknadsvärderas i balansräkningen utan redovisas till upplupet anskaffningsvärde. För kundfordringar och leverantörsskulder har det redovisade värdet angetts som verkligt värde vilket bedöms återspegla det verkliga värdet väl. För vidare information om finansiering och kvantitativa upplysningar kring Holmens säkringsredovisning se riskavsnittet på sida 52-53 samt not 6.

Koncernen

Förfallostruktur, odiskonterade belopp	2024	2025	2026	2027	2028-
Finansiella skulder					
Derivat	-6	-	-	-	-
Derivat hänförliga till rörelsekapital	-447	-94	-31	-	-
Leverantörsskulder	-3 394	-	-	-	-
Skulder avseende nyttjanderättstillgångar*	-68	-60	-54	-39	-52
Övriga finansiella skulder	-1 112	-942	-530	-508	-2

Finansiella fordringar

Derivat	73	13	8	-	-
Derivat hänförliga till rörelsekapital	564	231	75	-	-
Kundfordringar	2 696	-	-	-	-
Övriga finansiella fordringar	1 207	5	5	3	3

* Skulder avseende nyttjanderättstillgångar klassificeras inte som finansiellt instrument enligt IFRS 9.

Moderbolaget

Förfallostruktur, odiskonterade belopp	2024	2025	2026	2027	2028-
Finansiella skulder					
Derivat	-6	-	-	-	-
Derivat hänförliga till rörelsekapital	-441	-106	-36	-	-
Leverantörsskulder	-3 196	-	-	-	-
Övriga finansiella skulder	-1 112	-1 726	-530	-508	-

Finansiella fordringar

Derivat	73	13	8	-	-
Derivat hänförliga till rörelsekapital	565	245	98	-	-
Kundfordringar	2 226	-	-	-	-
Övriga finansiella fordringar	1 099	3 755	4	2	2

Not 14. Finansiella instrument, forts.

Koncernen

Finansiella instrument som ingår i den finansiella nettoskulden	Redovisat till verkligt värde via resultatet*		Säkringsinstrument		Redovisat till upplupet anskaffningsvärde		Summa redovisat värde		Verkligt värde	
	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022
Långfristiga finansiella fordringar										
Derivat	-	-	45	78	-	-	45	78	45	78
Övriga finansiella fordringar	-	-	-	-	16	19	16	19	16	19
	-	-	45	78	16	19	61	97	61	97
Kortfristiga finansiella fordringar										
Upplupen ränta	-	-	-	-	2	2	2	2	2	2
Derivat	1	2	43	7	-	-	43	9	43	9
Övriga finansiella fordringar	-	-	-	-	5	7	5	7	5	7
	1	2	43	7	7	9	50	18	50	18
Likvida medel										
Likvida medel	-	-	-	-	1 202	1 935	1 202	1 935	1 202	1 935
	-	-	-	-	1 202	1 935	1 202	1 935	1 202	1 935
Långfristiga skulder										
Obligationslån	-	-	-	-	-1 900	-2 900	-1 900	-2 900	-1 900	-2 900
Derivat	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Övriga långfristiga skulder	-	-	-	-	-2	-2	-2	-2	-2	-2
	-	-	-	-	-1 902	-2 902	-1 902	-2 902	-1 902	-2 902
Kortfristiga skulder										
Certifikatprogram	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Derivat	-3	-3	-	-5	-	-	-3	-7	-3	-7
Upplupen ränta	-	-	-	-	-18	-18	-18	-18	-18	-18
Övriga kortfristiga skulder	-	-	-	-	-1 000	-1 013	-1 000	-1 013	-1 000	-1 013
	-3	-3	-	-5	-1 018	-1 031	-1 021	-1 039	-1 021	-1 039
Finansiella instrument som ej ingår i den finansiella nettoskulden										
Övriga aktier och andelar	5	2	-	-	-	-	5	2	5	2
Kundfordringar	-	-	-	-	2 696	2 929	2 696	2 929	2 696	2 929
Derivat (redovisade bland rörelsefordringar)	61	200	791	4 732	-	-	852	4 933	852	4 933
Leverantörsskulder	-	-	-	-	-3 394	-3 848	-3 394	-3 848	-3 394	-3 848
Derivat (redovisade bland rörelseskulder)	-124	-321	-434	-859	-	-	-558	-1 180	-558	-1 180
	-58	-119	358	3 873	-698	-919	-398	2 836	-398	2 836
Finansiella instrument totalt	-60	-120	446	3 954	-2 394	-2 890	-2 008	944	-2 008	944

* Avser instrument som obligatoriskt värderas till verkligt värde enligt IFRS 9.

Moderbolaget

Finansiella instrument som ingår i den finansiella nettoskulden	Redovisat till verkligt värde via resultatet*		Säkringsinstrument		Redovisat till upplupet anskaffningsvärde		Summa redovisat värde		Verkligt värde	
	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022
Långfristiga finansiella fordringar										
Derivat	-	-	45	78	-	-	45	78	45	78
Fordringar på koncernföretag	-	-	-	-	3 751	3 553	3 751	3 553	3 751	3 553
Övriga finansiella fordringar	-	-	-	-	13	17	13	17	13	17
	-	-	45	78	3 764	3 570	3 809	3 648	3 809	3 648
Kortfristiga finansiella fordringar										
Upplupen ränta	-	-	-	-	2	2	2	2	2	2
Derivat	43	9	-	-	-	-	43	9	43	9
Övriga finansiella fordringar	-	-	-	-	5	6	5	6	5	6
	43	9	-	-	7	8	50	18	50	18
Likvida medel										
Likvida medel	-	-	-	-	1 092	1 774	1 092	1 774	1 092	1 774
	-	-	-	-	1 092	1 774	1 092	1 774	1 092	1 774
Långfristiga skulder										
Obligationslån	-	-	-	-	-1 900	-2 900	-1 900	-2 900	-1 900	-2 900
Skulder till koncernföretag	-	-14	-	-	-784	-420	-784	-434	-784	-434
Derivat	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	-	-14	-	-	-2 684	-3 320	-2 684	-3 334	-2 684	-3 334
Kortfristiga skulder										
Certifikatprogram	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Derivat	-3	-7	-	-	-	-	-3	-7	-3	-7
Upplupen ränta	-	-	-	-	-18	-18	-18	-18	-18	-18
Övriga kortfristiga skulder	-	-	-	-	-1 000	-1 013	-1 000	-1 013	-1 000	-1 013
	-3	-7	-	-	-1 018	-1 031	-1 021	-1 039	-1 021	-1 039
Finansiella instrument som ej ingår i den finansiella nettoskulden										
Övriga aktier och andelar	4	0	-	-	-	-	4	0	4	0
Kundfordringar	-	-	-	-	2 226	2 454	2 226	2 454	2 226	2 454
Derivat (redovisade bland rörelsefordringar)	67	323	794	4 685	-	-	861	5 007	861	5 007
Leverantörsskulder	-	-	-	-	-3 196	-3 617	-3 196	-3 617	-3 196	-3 617
Derivat (redovisade bland rörelseskulder)	-106	-82	-434	-929	-	-	-539	-1 010	-539	-1 010
	-35	241	360	3 756	-970	-1 163	-644	2 835	-644	2 835
Finansiella instrument totalt	6	229	406	3 835	190	-162	601	3 901	601	3 901

* Avser instrument som obligatoriskt värderas till verkligt värde enligt IFRS 9.

Not 15. Varulager

	Koncernen		Moderbolaget	
	2023	2022	2023	2022
Avverkningsrätter	982	810	982	810
Timmer och massaved	414	356	388	335
Råvaror och förnödenheter	1 119	1 234	834	877
Färdiga varor och produkter i arbete	2 296	2 322	1 822	1 870
Elcertifikat och utsläppsrätter	27	116	27	73
Totalt	4 837	4 838	4 054	3 965

Under året har nedskrivningar och återläggning av tidigare nedskrivningar av färdigvarulager påverkat koncernens resultat med -5 (-65) Mkr och nedskrivningar på övriga lager med -4 (-7) Mkr. Nedskrivningar och återläggning av tidigare nedskrivningar av färdigvarulager har påverkat moderbolaget med -5 (-35) Mkr och nedskrivningar på övriga lager med -4 (-5) Mkr.

Not 16. Rörelsefordringar

	Koncernen		Moderbolaget	
	2023	2022	2023	2022
Kundfordringar				
Koncernföretag	-	-	50	12
Intresseföretag	68	69	68	69
Övriga	2 628	2 860	2 108	2 373
Summa kundfordringar	2 696	2 929	2 226	2 454
Kortfristiga fordringar	434	907	333	797
Derivat	852	4 933	861	5 007
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	344	563	198	347
Summa övriga rörelsefordringar	1 630	6 402	1 392	6 152
Totala rörelsefordringar	4 326	9 332	3 618	8 606

Kundfordringar redovisas till det belopp som förväntas erhållas utifrån en individuell bedömning av respektive kund. Koncernens kundfordringar består främst av fordringar gentemot europeiska kunder. Kundfordringarna i utländsk valuta har värderats till balansdagskurs. Avtalsstillgångar hänförliga till levererade men ej fakturerade varor som inte ingår i posten kundfordringar uppgick till 0 (0) Mkr. Avsättning för förväntade kreditförluster uppgick till 30 (28) Mkr. Avsättningen har under året minskat med -3 (-3) Mkr till följd av konstaterade kreditförluster och ökat med 4 (3) Mkr till följd av förändring av avsättning för befarade eller förväntade kreditförluster. Totalt var per 2023-12-31 kundfordringar om 56 (29) Mkr förfallna till betalning mer än 30 dagar. Kreditkvaliteten på de kundfordringar som varken har förfallit eller har nedskrivningsbehov bedöms vara god och i nivå med tidigare år.

Marknadsvärden på derivat avser säkringar av framtida kassaflöden.

Not 17. Eget kapital moderbolaget

	2023-12-31		
	Antal	Kvotvärde	Mkr
Registrerat aktiekapital			
Serie A	45 246 468	26	1 180
Serie B	117 265 856	26	3 058
Totalt antal aktier	162 512 324		4 238
Innehav av återköpta B-aktier	-3 289 969		
Totalt antal utestående aktier	159 222 355		

	2022-12-31		
	Antal	Kvotvärde	Mkr
Registrerat aktiekapital			
Serie A	45 246 468	26	1 180
Serie B	117 265 856	26	3 058
Totalt antal aktier	162 512 324		4 238
Innehav av återköpta B-aktier	-510 646		
Totalt antal utestående aktier	162 001 678		

Bolagets aktiekapital utgörs av aktier utgivna i två serier, serie A med 10 röster per aktie och serie B med 1 röst per aktie. I övrigt finns inga restriktioner mellan aktieslagen.

Per den 31 december 2023 uppgick koncernens innehav av egna aktier till 3 289 969 (510 646). Under år 2023 återköptes 2 779 323 aktier för 1 119 Mkr motsvarande en genomsnittlig kurs om 403 kr/aktie. Återköpen motsvarar 1,7 procent av totalt antal aktier. Sedan tidigare innehas 0,3 procent av antalet aktier vilket innebär att Holmen per den 31 december 2023 innehade aktier motsvarande 2,0 procent av totalt antal aktier.

Tillgångar och skulder värderade till verkligt värde enligt ÅRL 4 kap 14a§ har påverkat moderbolagets egna kapital med 412 (4 064) Mkr. I koncernen har värdering av derivat och andra finansiella instrument påverkat det egna kapitalet med 386 (3 834) Mkr.

Beslut om utdelning grundas på en sammanvägning av koncernens lönsamhets-situation, framtida investeringsplaner och finansiella ställning. Målet är att ha en stark finansiell ställning och att den finansiella nettoskulden i procent av eget kapital för koncernen inte ska överstiga 25 procent.

Till årsstämmans förfogande står hos bolaget vinstmedel uppgående till 7 533 041 268 kronor. Styrelsen föreslår årsstämman den 16 april 2024 att besluta om en total utdelning om 11,50 kronor per aktie. Den föreslagna utdelningen uppgår till 1 831 Mkr. Styrelsen föreslår att återstående belopp om 5 701 984 186 kronor balanseras.

Föregående år lämnades en utdelning om totalt 16,00 kronor per aktie (2 592 Mkr).

Den finansiella nettoskulden i procent av eget kapital uppgick till 3 (4).

Varken moderbolaget eller något av dotterbolagen står under externa kapitalkrav. För ytterligare redogörelse över koncernens kapital- och riskhantering, se sida 49-53.

Not 18. Pensionsåtaganden

För vissa tjänstemän i Sverige tillhandahåller Holmen förmånsbestämda pensionsplaner. Merparten av dessa åtaganden tryggas genom försäkring i Alecta. Då Alecta inte kan tillhandahålla tillräckliga uppgifter för att redovisa ITP-planen som förmånsbestämd redovisas den i enlighet med UFR 10 som avgiftsbestämd. Vissa förmånsbestämda åtaganden utöver ITP-planen finns för koncernledningen vilka tryggas via stiftelse. Tjänstepension för övriga tjänstemän och samtliga kollektivanställda i Sverige är avgiftsbestämd. I England finns två förmånsbestämda planer som sedan 2015 är stängda för nyintjäning. Dessa åtaganden redovisas i koncernen som förmånsbestämda planer enligt IAS 19.

	Koncernen		Moderbolaget	
	2023	2022	2023	2022
Kostnad redovisad i årets resultat				
Förmånsbestämda planer				
Personalkostnad*	-5	-6	6	-26
Finansiella intäkter och kostnader	14	10	0	0
Summa förmånsbestämda planer i årets resultat	5	4	6	-26
Avgiftsbestämda planer				
Personalkostnad	-197	-184	-160	-148
Summa redovisat i årets resultat	-188	-180	-154	-174

* I moderbolaget ingår 11 (-20) Mkr avseende post som i koncernen redovisas som aktuariell omvärdering i övrig totalresultat.

Kostnad redovisad i övrigt totalresultat	Koncernen	
	2023	2022
Avkastning på förvaltningstillgångar exkl redovisad ränteintäkt	47	-827
Aktuariella vinster och förluster från ändringar i demografiska antaganden	-42	29
Aktuariella vinster och förluster från ändringar i finansiella antaganden	-51	593
Aktuariella vinster och förluster från erfarenhetsbaserade justeringar	-19	-48
Särskild löneskatt	0	1
Effekt av tillgångstak	59	247
Summa redovisat i övrigt totalresultat	-6	-6

Förpliktelse	Koncernen		Moderbolaget	
	2023	2022	2023	2022
Förpliktelse per den 1 januari	-1 471	-2 070	-175	-175
Kostnad för tjänstgöring aktuell period	-5	-6	-14	-10
Särskild löneskatt	-3	6	-	-
Räntekostnader	-71	-39	0	-2
Aktuariella vinster och förluster	-112	574	-	-
Utbetalda pensioner	100	116	13	13
Valutakursdifferenser	-20	-52	-	-
Förpliktelse per den 31 december	-1 581	-1 471	-176	-175
Förvaltningstillgångar				
Tillgångarnas verkliga värde den 1 januari	1 753	2 568	161	174
Redovisade ränteintäkter	85	49	-	-
Avkastning exkl. redovisade ränteintäkter	47	-827	-	-
Verklig avkastning (moderbolaget)	-	-	20	-13
Administrationskostnader	-10	-3	-	-
In- och utbetalningar från arbetsgivaren	6	17	-7	-
Utbetalda pensioner	-100	-116	-	-
Valutakursdifferenser	27	65	-	-
Tillgångarnas verkliga värde per den 31 december	1 809	1 753	175	161
Effekt av tillgångstak	-237	-289	-	-
Pensionsåtaganden, netto	-9	-7	-1	-13

I sammanställningarna ovan specificeras förändringen av den förmånsbestämda förpliktelsen samt förändringen av förvaltningstillgångarna. 90 procent av åtagandena avser pensionsplanerna i England. Åtagandena från pensionsplanerna i England ligger i två så kallade "truster". De styrs av styrelser bestående av representanter från Holmen och förmånstagarna. Holmens engelska dotterbolag har åtagande att täcka upp eventuella underskott som finns. Trusterna ingick 2022 avtal med ett livförsäkringsbolag som, mot en engångsinbetalning, kommer ersätta trusterna för deras samtliga framtida pensionsutbetalningar och därmed stå risken för förändringar i framtida pensionsbetalningar till följd av förändringar i inflation, mortalitet med mera. I båda trusterna överstiger tillgångarna åtagandet men något överskott får inte tas upp i redovisningen. Justeringen benämns tillgångstak i tabeller.

Den viktade genomsnittliga durationen uppgår till 11 år.

Av koncernens totala förpliktelser avser 9 (10) Mkr sådana som ej är fonderade medan resten är helt eller delvis fonderade förpliktelser. Av moderbolagets förpliktelser var 1 (13) Mkr tryggade enligt tryggandelagen.

Förvaltningstillgångarna fördelar sig enligt nedan:

Förvaltningstillgångar	Koncernen		Moderbolaget	
	2023	2022	2023	2022
Aktier	79	71	79	71
Obligationer och bankkontosaldo	406	405	96	90
Fordran livförsäkringsbolag	1 323	1 277	-	-
	1 809	1 753	175	161

I förvaltningstillgångarna ingår inga finansiella instrument utgivna av koncernbolag och inga tillgångar som används av koncernen. Merparten av de engelska stiftelsernas tillgångar avser fordran till livsförsäkringavtalet. Av aktier avser 100 procent svenska aktier och av obligationer avser 72 procent statsobligationer och 28 procent företagsobligationer.

Väsentliga aktuariella antaganden, koncernen, (viktade genomsnitt)	England	
	2023-12-31	2022-12-31
Diskonteringsränta, %	4,6	4,9
Framtida löneökning, %	-	-
Framtida inflation, %	2,7	2,8
Förväntad livslängd efter 65 års ålder män/kvinnor, år	21/24	21/24
Livslängdstabell	SAPS S3PA	SAPS S3PA

Väsentliga aktuariella antaganden, koncernen	Sverige	
	2023-12-31	2022-12-31
Diskonteringsränta	3,3	3,7
Framtida löneökning	3,0	3,0
Framtida inflation	2,0	2,0
Förväntad livslängd efter 65 års ålder män/kvinnor, år	22/24	22/24
Livslängdstabell	DUS23	DUS21

Diskonteringsräntan för pensionsförpliktelserna har fastställts utifrån förstklassiga företagsobligationer i den valuta och land åtagandet avser. Vid beräkning av pensionsåtagandets storlek för moderbolaget har diskonteringsränta om 1,0 (0,2) procent och lönenivån per balansdagen använts.

Nedan tabell visar hur förpliktelsen skulle påverkas vid en förändring av väsentliga aktuariella antaganden (- minskar skulden, + ökar skulden).

Känslighetsanalys	Koncernen	
	2023-12-31	2022-12-31
Diskonteringsränta (+0,5 %)	-79	-71
Framtida löneökning (+0,5 %)	1	1
Framtida inflation (+0,5 %)	58	55
Mortalitet (+1 år i förväntad livslängd)	69	62

Under 2024 förväntas koncernens inbetalningar till de fonderade förmånsbestämda planerna uppgå till 0 Mkr.

Planer som omfattar flera arbetsgivare

Årets avgifter för pensionsförsäkringar som är tecknade i Alectas ITP 2-plan uppgick till 23 (32) Mkr och ingår i resultatposten personalkostnader. Holmens aktiva medlemmar i planen uppgick till 633 personer, vilket motsvarar 0,17 procent av planens aktiva medlemmar. Alectas överskott kan fördelas till försäkringstagarna och/eller de försäkrade. Om Alectas kollektiva konsolideringsnivå understiger 125 procent eller överstiger 150 procent ska åtgärder vidtas i syfte att skapa förutsättningar för att konsolideringsnivån återgår till normalintervallet. Vid låg konsolidering kan en åtgärd vara att höja det avtalade priset för nyteckning och utökning av befintliga förmåner. Vid hög konsolidering kan en åtgärd vara att införa premiereduktioner. Vid utgången av 2023 uppgick Alectas preliminära kollektiva konsolideringsnivå till 157 (172) procent och Alecta har fattat beslut om att införa en premiereduktion för 2024. Förväntade avgifter till Alecta år 2024 uppgår till 26 Mkr med hänsyn tagen till premiereduktionen.

Not 19. Avsättningar

Koncernen	2023	2022
	Redovisat värde vid årets ingång	441
Rörelseförvärv	-	6
Avsättningar som gjorts under året	20	66
Belopp som tagits i anspråk under året	-27	-31
Outnyttjat belopp som återförts under året	-5	-9
Omklassificering	20	-
Omräkningsdifferenser	0	0
Redovisat värde vid årets utgång	449	441
Varav total långfristig del av avsättningarna	418	441
Varav total kortfristig del av avsättningarna	31	-
Moderbolaget		
Redovisat värde vid årets ingång	609	599
Avsättningar som gjorts under året	160	130
Belopp som tagits i anspråk under året	-145	-118
Outnyttjat belopp som återförts under året	-	-2
Redovisat värde vid årets utgång	623	609
Varav total långfristig del av avsättningarna	453	454
Varav total kortfristig del av avsättningarna	170	155

Avsättningar avser i huvudsak förpliktelse att återställa miljö vid nedlagda fabriksplatser. 95 Mkr av dessa avsättningar förväntas regleras inom en period av tre år, medan resterande del förväntas regleras under en längre tidshorisont.

Not 20. Rörelseskulder

	Koncernen		Moderbolaget	
	2023	2022	2023	2022
Leverantörsskulder				
Koncernföretag	-	-	14	2
Övriga	3 394	3 848	3 182	3 615
Summa leverantörsskulder	3 394	3 848	3 196	3 617
Kortfristiga skulder				
Intresseföretag	4	3	4	3
Övriga	278	359	235	289
Derivat	558	1 180	539	1 010
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	968	853	792	674
Summa övriga rörelseskulder	1 808	2 395	1 570	1 976
Totala rörelseskulder	5 202	6 243	4 766	5 593

Samtliga leverantörsskulder förfaller inom ett år.

Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter i moderbolaget består främst av personalkostnader 395 (248) Mkr, rabatter 88 (92) Mkr samt levererade men ej fakturerade varor och tjänster 77 (78) Mkr.

Marknadsvärden på derivat avser säkringar av framtida kassaflöden. Se not 14.

Not 21. Ställda säkerheter och eventalförpliktelser

Eventalförpliktelser	Koncernen		Moderbolaget	
	2023	2022	2023	2022
Borgen till förmån för koncernföretag	-	-	114	69
Övriga eventalförpliktelser	41	51	41	51
Summa	41	51	155	120

Övriga eventalförpliktelser för koncernen består till övervägande del av garanti-åtaganden för tredje part. Holmen har miljörelaterade eventalförpliktelser som idag inte kan kvantifieras men som i framtiden kan komma att innebära kostnader. Enligt svensk lag har Holmen strikt obegränsat ansvar för skador mot tredje man till följd av dammhaverier. Holmen har en ansvarsförsäkring för denna typ av skador.

Not 22. Närstående

Av moderbolagets nettoomsättning 20 234 (21 995) Mkr avser 333 (438) Mkr leveranser av varor till koncernföretag. Moderbolagets inköp av varor från koncernföretag uppgick till 74 (95) Mkr. I moderbolagets nettoomsättning ingår intäkter från försäljning av skogsvårdstjänster till dotterbolag om 528 (475) Mkr. I moderbolaget redovisas kostnader för arrende av anläggningstillgångar från dotterbolag om 2 561 (2 469) Mkr.

Mellan moderbolaget och svenska dotterföretag finns betydande finansiella skulder och fordringar.

Moderbolaget har en närståenderelation med sina dotterföretag, se not 23.

L E Lundbergföretagen AB är en stor aktieägare i Holmen (se sida 54-55). Holmen hyr kontorslokaler för 8 (7) Mkr av Fastighets AB L E Lundberg, som är ett koncernföretag till L E Lundbergföretagen AB. Fredrik Lundberg, som är VD

och huvudägare i L E Lundbergföretagen, erhöll 2023 ett arvode som styrelseordförande i Holmen om 820 000 (780 000) kronor. Louise Lindh, som är VD i Fastighets AB L E Lundberg och som även ingår i samma närståendekrets som Fredrik Lundberg erhöll ett styrelsearvode om 410 000 (390 000) kronor.

I februari 2022 förvärvade Holmen de återstående 50 procenten av aktierna i vindkraftsbolaget Varsvik AB och bolaget redovisas därefter som dotterföretag till Holmen AB.

Transaktioner med närstående är prissatta på marknadsmässiga villkor. Ägarandel i intresseföretag som producerar vatten- och vindkraft ger koncernen rätt att köpa producerad elkraft till självkostnad i förhållande till ägarandel, vilket innebär att endast ett begränsat resultat uppstår i intresseföretaget. Inköpt elkraft säljs externt till marknadspris och resultatet redovisas i koncernen inom affärsområdet Energi.

Transaktioner med närstående

	Försäljning av varor till närstående		Inköp av varor från närstående		Övrigt (t ex ränta, utdelning)		Skuld till närstående		Fordran på närstående	
	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022
Koncernen										
Intresseföretag	704	541	63	64	2	0	4	3	78	81
Joint venture	-	0	-	-	-	1	-	-	-	-
Moderbolaget										
Dotterföretag	333	438	74	95	463	510	799	439	3 804	3 646
Intresseföretag	704	541	63	64	2	0	4	3	78	81
Joint venture	-	0	-	-	-	1	-	-	-	-

För ersättningar till styrelseledamöter, se not 4.

Not 23. Andelar i koncernföretag

	Moderbolaget	
	2023	2022
Akkumulerade anskaffningsvärden		
Värde vid årets ingång	13 054	12 831
Ägartillskott och investeringar	100	156
Omklassificering från joint venture till dotterföretag	-	67
Avyttringar	0	0
Likvidationer	-	0
Summa	13 155	13 054
Akkumulerade nedskrivningar		
Värde vid årets ingång	1 357	1 357
Årets nedskrivning	-	-
Summa	1 357	1 357
Redovisat värde vid årets utgång	11 798	11 697

Moderbolagets nedskrivningar av andelar i koncernföretag redovisas i resultaträkningen på raden Resultat från andelar i koncernföretag.

	Org. nr.	Säte	Antal andelar	Andel %*	Bokfört värde hos moderbolaget		
					Andel %*	Bokfört värde hos moderbolaget	
Moderbolagets direkta innehav av andelar i dotterföretag					2023	2022	
Holmen Skog AB	556220-0658	Örnsköldsvik	1 000	100	0	100	0
Holmen Wood Products AB	556099-0672	Hudiksvall	1 000	100	0	100	0
Holmen Paper AB	556005-6383	Norrköping	100	100	0	100	0
Holmen Iggesund Paperboard AB	556088-5294	Hudiksvall	1 000	100	0	100	0
Holmen Energi AB	556524-8456	Örnsköldsvik	1 000	100	0	100	0
Holmen Skog Mitt AB	559165-6623	Stockholm	1 000	100	2 856	100	2 856
Holmen Skog Syd AB	559165-6631	Stockholm	1 000	100	1 527	100	1 527
Holmen Sågverk AB	559165-6672	Stockholm	1 000	100	422	100	422
Martinsons Såg AB	556218-2856	Skellefteå	50 000	100	831	100	831
Holmens Bruk AB	559165-6615	Stockholm	1 000	100	383	100	383
Iggesunds Bruk AB	559165-6656	Stockholm	1 000	100	740	100	740
Holmen Vattenkraft AB	559165-6664	Stockholm	1 000	100	2 663	100	2 663
Ljusnan Vattenkraft AB	559165-6680	Stockholm	1 000	100	276	100	276
Blåbergsliden Vind AB	559138-5181	Stockholm	500	100	200	100	200
Martinsons Skogsfastigheter AB	556738-2154	Stockholm	1 000	100	70	100	70
Terminalen i Bastuträsk AB	556591-5898	Stockholm	1 000	100	18	100	18
Varsvik AB	556914-9833	Stockholm	500	100	263	100	163
Övriga svenska koncernföretag					2		2
Totalt svenska innehav					10 253		10 152
Holmen UK Ltd, Storbritannien		Workington	1 197 100	100	1 519	100	1 519
Holmen Paper Ltd**		London	-	100	-	100	-
Holmen Iggesund Paperboard (Workington) Ltd**		Workington	-	100	-	100	-
Holmen France S.A.S., Frankrike		Paris	10 000	100	0	100	0
Holmen GmbH, Tyskland		Hamburg	-	100	1	100	1
Holmen Paper S.A, Spanien		Madrid	60 000	100	1	100	1
Iggesund Paperboard Asia Pte Ltd, Singapore		Singapore	800 000	100	4	100	4
Iggesund Paperboard Inc, USA		Lyndhurst	1 000	100	7	100	7
Iggesund Paperboard Asia (HK) Ltd, Kina		Hong Kong	4 000 000	100	5	100	5
Holmen B.V., Holland		Amsterdam	35	100	7	100	7
AS Holmen Mets, Estland		Tallinn	500	100	0	100	0
Övriga utländska koncernföretag					2		2
Totalt utländska innehav					1 545		1 545
Totalt					11 798		11 697

* Ägarandel överensstämmer med andel av rösterna för totalt antal aktier.

** Indirekta innehav.

Not 24. Obeskattade reserver

Moderbolaget

Obeskattade reserver	2022-12-31	Boksluts- dispositioner	2023-12-31
Accumulerade avskrivningar utöver plan			
Immateriella anläggningstillgångar	0	0	0
Materiella anläggningstillgångar	14	3	16
	13	3	16
Periodiseringsfonder			
Beskattningsår 2017	470	-470	-
Beskattningsår 2019	700		700
Beskattningsår 2020	700		700
Beskattningsår 2021	680		680
Beskattningsår 2022	1 490	-2	1 488
Beskattningsår 2023	-	900	900
	4 040	428	4 468
Totalt	4 053	431	4 484

Erhållna koncernbidrag uppgick till 988 (1 013) Mkr och lämnade koncernbidrag uppgick till -367 (-322) Mkr. Totala bokslutsdispositioner i resultatet uppgick till 190 (-511) Mkr.

Not 25. Kassaflödesanalys

Betalda räntor och erhållen utdelning	Koncernen		Moderbolaget	
	2023	2022	2023	2022
Erhållen utdelning	-	-	348	446
Erhållen ränta	47	9	172	81
Betald ränta	-80	-48	-113	-59
Totalt	-33	-39	407	467

Under 2023 återbetalade koncernen obligationslån om 1 000 (500) Mkr. För sammansättning av likvida medel, se not 14.

Koncernen	2021	Rörelse- förvärv	Nya leasing- avtal	Kassa- flöde	Valuta och marknads- omvärdering	2022	Nya leasing- avtal	Kassa- flöde	Valuta och marknads- omvärdering	2023
Företagscertifikat	200	-	-	-200	-	-	-	-	-	-
Övriga finansiella skulder	47	3	-	-37	28	41	-	-60	42	23
Skulder avseende nyttjanderättstillgångar	244	-	93	-95	5	247	117	-121	7	250
Pensionsåtaganden	24	-	-	-24	7	7	-	-4	6	9
Finansiella skulder*	4 915	3	93	-856	40	4 195	117	-1 185	55	3 182

* Inklusivt skulder avseende nyttjanderättstillgångar och pensionsåtaganden.

Moderbolaget	2021	Kassa- flöde	Valuta och marknads- omvärdering	2022	Kassa- flöde	Valuta och marknads- omvärdering	2023
Obligationslån	4 400	-500	-	3 900	-1 000	-	2 900
Företagscertifikat	200	-200	-	-	-	-	-
Skulder till koncernföretag	607	-171	-2	434	342	8	784
Övriga finansiella skulder	42	-26	22	39	-60	42	21
Pensionsåtaganden	0	13	-	13	-13	1	1
Finansiella skulder*	5 250	-884	20	4 386	-730	51	3 706

* Inklusivt pensionsåtaganden.

Not 26. Rörelseförvärv

I februari 2022 förvärvade Holmen de återstående 50 procenten av aktierna i det delägda bolaget Varsvik AB. De 17 vindkraftverken i Varsvik bidrar med en effekt om 51 MW och produktionen uppgår till 150 GWh under ett normalår. Slutlig köpeskilling, omräknat till 100 procent av aktierna, uppgick till 190 Mkr. Nedan tabell visar det förvärvade bolagets tillgångar och skulder. Ingen goodwill har redovisats i samband med förvärvet. Omvärdering av tidigare ägd kapitalandel med 10 Mkr till verkligt värde redovisades år 2022 som en övrig rörelseintäkt i resultaträkningen.

Förvärvade nettotillgångar	Mkr
Materiella anläggningstillgångar	373
Uppskjuten skatt, netto	50
Rörelsekapital	-61
Finansiell nettoskuld	-172
Identifierbara tillgångar, netto	190

Not 27. Viktiga bedömningar och uppskattningar

Upprättande av finansiella rapporter kräver att företagsledningen gör bedömningar och uppskattningar som påverkar de redovisade beloppen. De bedömningar och uppskattningar som enligt företagsledningen är väsentliga för redovisade belopp i årsredovisningen, och där det finns en betydande risk att framtida händelser och ny information kan förändra dessa bedömningar och uppskattningar, inkluderar främst:

Skogstillgångar

Det redovisade värdet på koncernens skogstillgångar uppgick 2023-12-31 till 56 348 (52 151) Mkr fördelat på biologiska tillgångar 30 555 (29 867) Mkr och skogsmark 25 793 (22 284) Mkr. En uppskjuten skatteskuld om 11 556 (10 706) Mkr finns redovisad kopplad till skogstillgångarna. Värderingen av skogstillgångarna baseras på detaljerade uppgifter om transaktioner samt prisstatistik publicerad av olika marknadsaktörer. I värderingen tas hänsyn till var i landet skogsmarken är belägen samt skillnader i skogens beskaffenhet avseende virkesförråd och bonitet. Det redovisade värdet av skogstillgångarna kommer påverkas av förändringar i transaktionspriser för skogsfastigheter samt av hur virkesförrådet utvecklas. Värdet på skogstillgångarna fördelas i balansräkningen på växande träd, som redovisas som biologisk tillgång, och skogsmark. Hur mycket av värdet som fördelas på biologiska tillgångar fastställs genom att beräkna nuvärdet av förväntade framtida kassaflöden från de växande träden utifrån uppskattningar om framtida skördevolym, pris- och kostnadsutveckling samt diskonteringsränta. För ytterligare information se not 7 och not 9.

Nedskrivningsprövning av goodwill och anläggningstillgångar

Nedskrivningsprövning av goodwill görs årligen och av anläggningstillgångar när indikation på nedskrivningsbehov finns. Beräkningarna baseras på gällande marknadsförutsättningar. Förändringar av förutsättningarna kan komma att påverka det beräknade återvinningsvärdet vid kommande nedskrivningsprövningar.

Pensionsåtaganden

Koncernen har förmånsbaserade pensionsförpliktelser värderade till 1 581 (1 471) Mkr och förvaltningstillgångar avsatta för att täcka dessa om 1 809 (1 753) Mkr. Värdet av pensionsförpliktelser beräknas utifrån antaganden om diskonteringsränta, inflation och demografiska faktorer. Dessa antaganden uppdateras normalt årsvis vilket påverkar koncernens totalresultat och den redovisade pensionsavsättningen. Se not 18.

Avsättningar

Förpliktelser som kan medföra kostnader för Holmen utvärderas löpande för att bedöma avsättningsbehovet. Osäkerhet i bedömning avser främst tidpunkt och storlek på den framtida kostnaden. Koncernen har främst avsättningar för osäkerhet kopplad till förpliktelser att återställa miljö. Se not 19.

Skatter

Skatteverket har nekat Holmen AB koncernavdrag avseende skattemässiga underskott i spanska dotterbolag som likviderats. Holmen har överklagat beslutet. Avdragen motsvarar 386 Mkr i skatt men någon skattefordran har inte redovisats.

Not 28. Händelser efter balansdagen

Den 31 januari 2024 har Holmens styrelse fattat beslutet att samla koncernens kartong- och pappersverksamhet i ett nytt och gemensamt affärsområde, Holmen Board & Paper. Beslutet är en del i den fortsatta strategiska utvecklingen av Holmens affär som bygger på fyra väl definierade verksamhetsgrenar; skogsbruk, elproduktion, trämekanisk industri samt processindustri.

Med anledning av organisationsförändringen kommer Holmen från och med första kvartalet 2024 att ändra rapporteringen till att vara uppdelad på fyra segment; skog, vatten- och vindkraft, trävaror samt kartong och papper.

FÖRSLAG TILL VINSTDISPOSITION

	Kronor
Till årsstämmans förfogande står hos moderbolaget följande vinstmedel:	
Nettoresultat för räkenskapsåret 2023	2 421 099 401
Balanserade vinstmedel	5 111 941 867
	7 533 041 268
Styrelsen föreslår att till aktieägarna utdelas	
dels ordinarie utdelning om 8,50 kronor per aktie (159 222 355 aktier),	1 353 390 017
dels extra utdelning om 3,00 kronor per aktie (159 222 355 aktier)	477 667 065
	1 831 057 082
samt att återstående belopp balanseras	5 701 984 186

Styrelsen för Holmen AB har föreslagit att årsstämman 2024 beslutar om en ordinarie utdelning om 8,5 kronor per aktie samt en extra utdelning om 3,0 kronor per aktie, totalt 1 831 Mkr. Föregående år lämnades en ordinarie utdelning om 8,0 kronor per aktie samt en extra utdelning om 8,0 kronor per aktie. Förslaget följer styrelsens policy som innebär att beslut om aktieutdelning ska grundas på en sammanvägning av koncernens lönsamhetssituation, framtida investeringsplaner och finansiella ställning.

Den föreslagna utdelningen motsvarar 50 procent av 2023 års resultat för koncernen och innebär att 3 procent av det egna kapitalet i koncernen per 2023-12-31 delas ut.

Styrelsen har fastställt att koncernen ska ha en stark finansiell ställning där den finansiella nettoskulden inte skall överstiga 25 procent av det egna kapitalet. Per 2023-12-31 uppgick den till 3 procent. Den föreslagna utdelningen skulle öka nettoskulden i förhållande till eget kapital med 3 procentenheter.

Det egna kapitalet i Holmen AB uppgick per 2023-12-31 till 13 448 Mkr, varav fritt eget kapital 7 533 Mkr. Tillgångar och skulder värderade till verkligt värde enligt 4 kap 14a § årsredovisningslagen har påverkat det egna kapitalet med 412 Mkr. Koncernens egna kapital uppgick per 2023-12-31 till 56 923 Mkr. I enlighet med IFRS finns ingen uppdelning av koncernens egna kapital i bundet respektive fritt.

Styrelsen bedömer att utdelning till aktieägarna med föreslaget belopp är försvarlig med hänsyn till de krav på både bolag och koncern som verksamhetens art, omfattning och risker ställer på storleken av eget kapital och med hänsyn också till konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt. Den finansiella ställningen förblir fortsatt stark efter den föreslagna utdelningen och bedöms vara fullt tillräcklig för att bolaget ska ha förmåga att fullgöra sina förpliktelser på såväl kort som lång sikt, och möjlighet att göra eventuella nödvändiga investeringar.

Styrelsen och verkställande direktören försäkrar att årsredovisningen har upprättats i enlighet med god redovisningssed i Sverige och koncernredovisningen har upprättats i enlighet med de internationella redovisningsstandarder som avses i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1606/2002 av den 19 juli 2002 om tillämpning av internationella redovisningsstandarder. Årsredovisningen respektive koncernredovisningen ger en rättvisande bild av moderbolagets och koncernens ställning och resultat. Förvaltningsberättelsen för moderbolagets respektive koncernen ger en rättvisande översikt över utvecklingen av moderbolagets och koncernens verksamhet, ställning och resultat samt beskriver väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer som moderbolaget och de företag som ingår i koncernen står inför.

Årsredovisningen och koncernredovisningen har godkänts för utfärdande av styrelsen den 22 februari 2024. Koncernens resultat- och balansräkning och moderbolagets resultat- och balansräkning blir föremål för fastställelse på årsstämman den 16 april 2024.

Stockholm den 22 februari 2024

Fredrik Lundberg
Ordförande

Lars Josefsson
Styrelseledamot

Alice Kempe
Styrelseledamot

Louise Lindh
Styrelseledamot

Ulf Lundahl
Styrelseledamot

Fredrik Persson
Styrelseledamot

Henriette Zeuchner
Styrelseledamot

Carina Åkerström
Styrelseledamot

Henrik Sjölund
Styrelseledamot och
Verkställande direktör

Ari Aula
Styrelseledamot,
arbetstagarrepresentant

Christer Johansson
Styrelseledamot,
arbetstagarrepresentant

Tommy Åsenbrygg
Styrelseledamot,
arbetstagarrepresentant

Vår revisionsberättelse har lämnats den 23 februari 2024.
PricewaterhouseCoopers AB

Magnus Svensson Henryson
Auktoriserad revisor
Huvudansvarig revisor

Linda Corneliusson
Auktoriserad revisor

REVISIONSBERÄTTELSE

Till bolagsstämman i Holmen AB, org.nr 556001-3301

Rapport om årsredovisningen och koncernredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen och koncernredovisningen för Holmen AB för år 2023 med undantag för bolagsstyrningsrapporten och hållbarhetsrapporten på sidorna 44-48 respektive 97-110. Bolagets årsredovisning och koncernredovisning ingår på sidorna 2, 6-9, 14-15, 42-93 samt 111 i detta dokument.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av moderbolagets finansiella ställning per den 31 december 2023 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt årsredovisningslagen. Koncernredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av koncernens finansiella ställning per den 31 december 2023 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt International Financial Reporting Standards (IFRS), såsom de antagits av EU, och årsredovisningslagen. Våra uttalanden omfattar inte bolagsstyrningsrapporten och hållbarhetsrapporten på sidorna 44-48 respektive 97-110. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens och koncernredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för moderbolaget och koncernen.

Våra uttalanden i denna rapport om årsredovisningen och koncernredovisningen är förenliga med innehållet i den kompletterande rapport som har överlämnats till moderbolagets och koncernens styrelse i enlighet med revisorsförordningens (537/2014) artikel 11.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till moderbolaget och koncernen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav. Detta innefattar att, baserat på vår bästa kunskap och övertygelse, inga förbudna tjänster som avses i revisorsförordningens (537/2014) artikel 5.1 har tillhandahållits det granskade bolaget eller, i förekommande fall, dess moderföretag eller dess kontrollerade företag inom EU.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Vår revisionsansats

Revisionens inriktning och omfattning

Vi har utformat vår revision genom att fastställa väsentlighetsnivå och bedöma risken för väsentliga fel i de finansiella rapporterna. Vi har beaktat de områden där verkställande direktören och styrelsen gjort betydelsefulla redovisningsmässiga uppskattningar om framtida händelser eller utfall vilka till sin natur är osäkra. I revisionen har vi också beaktat risken för att styrelsen och verkställande direktören kan ha åsidosatt intern kontroll bland annat genom att överväga om det finns belägg för systematiska avvikelser som kan tyda på oegentlighet.

Vi har utformat vår revision för att kunna uttala oss om de finansiella rapporterna som helhet med hänsyn tagen till hur verksamheten organiserats, processer för finansiell rapportering och den bransch som verksamheten är en del av.

Särskilt betydelsefulla områden

Särskilt betydelsefulla områden för revisionen är de områden som enligt vår professionella bedömning var de mest betydelsefulla för revisionen av årsredovisningen och koncernredovisningen för den aktuella perioden. Dessa områden behandlades inom ramen för revisionen av, och i vårt ställningstagande till, årsredovisningen och koncernredovisningen som helhet, men vi gör inga separata uttalanden om dessa områden.

Beskrivning av området

Intäktsredovisning

Nettoomsättningen uppgår till 22 795 Mkr och är en väsentlig post i resultaträkningen.

Koncernen har olika intäktslag som till största del består av varor såsom papper, kartong, timmer, virke och massaved som säljs till kunder. Varuförsäljningen är transaktionsintensiv vilket ställer stora krav på redovisning, uppföljning och intern kontroll.

De tjänster som säljs är begränsade och avser främst skogsvårds-tjänster och tjänster inom byggverksamhet såsom montagearbeten.

De olika intäktsströmmarna har olika karaktär vilket leder till olika processer för intäktsredovisning vilka granskats separat.

Värdering av skogstillgångar

Koncernens skogstillgångar uppgår till 56 348 Mkr och utgör en väsentlig post i koncernens balansräkning.

Tillgångarna är uppdelade i biologiska tillgångar som redovisas enligt IAS 41 Jord- och skogsbruk och marktillgångar som redovisas enligt IAS 16 Materiella anläggningstillgångar.

I balansräkningen tas skogstillgångar upp till verkligt värde och metoderna för värdering av skogstillgångar och viktiga antaganden framgår av not 9.

Värderingsprocessen är komplex då den kräver bedömningar och antaganden bland annat vad gäller marknadsstatistik och uppdelningen av totalvärdet på mark och biologisk tillgång.

Väsentliga bedömningsområden inkluderar marknadsstatistikens omfattning och fullständighet, ortspriser, diskonteringsränta samt virkespriser och avverkningkostnader. Värderingen klassificeras som en Nivå 3 värdering i enlighet med IFRS 13. Med hänsyn till postens storlek och den inneboende komplexiteten är värderingen av koncernens skogstillgångar ett särskilt betydelsefullt område i vår revision.

Hur vår revision beaktade det särskilt betydelsefulla området

Våra revisionsåtgärder har omfattat, men inte uteslutande utgjorts av nedan aktiviteter.

Vi har:

- Utvärderat koncernens processer för redovisning av olika intäktsflöden.
- Stickprovisvis testat ett urval kontroller i processen för intäktsredovisningen.
- Testat att ett urval av intäktstransaktioner mot underliggande avtal och betalning samt genomfört kundsaldoförfrågningar.
- Testat ett urval transaktioner för utvärdera att intäkter redovisats i rätt period.
- Granskat informationen som presenteras i årsredovisningen och bedömt att det ger en tillräcklig information enligt regelverkens krav.

Våra revisionsåtgärder har omfattat, men inte uteslutande utgjorts av nedan aktiviteter.

Vi har:

- Utvärderat och granskat process och metod för värdering av skogstillgångar samt bolagets process för att ta fram indata vilket bland annat har gjorts genom granskning av underlag och intervjuer med medarbetare inom koncernen.
- Granskat allokering av värde mellan biologiska tillgångar och marktillgångar.
- Granskat rimligheten i de antaganden som ligger till grund för koncernens värdering, bland annat diskonteringsränta, virkespriser, skördeplan, kostnader för skogsvård och skörd.
- Kontrollerat delar av den indata som används i värderingen av skogstillgångar samt utvärderat de kontroller som finns för att säkerställa att indata överförs korrekt.
- Egna värderingsspecialister har granskat dokumentationen avseende diskonteringsräntan och särskilt fokuserat på känsligheten i beräkningarna.
- Utvärderat värdet på skogstillgångarna enligt koncernens modell mot extern värdering.
- Granskat att lämnade upplysningar i not 9 i årsredovisningen uppfyller kraven samt ger en rättvisande bild av bolagets värdering.

Väsentlighet

Revisionens omfattning och inriktning har påverkats av vår bedömning av väsentlighet. En revision utformas för att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida de finansiella rapporterna innehåller några väsentliga fel. Fel kan uppstå till följd av oegentligheter eller misstag. De betraktas som väsentliga om de, enskilt eller tillsammans, rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i de finansiella rapporterna.

Baserat på professionellt omdöme har vi fastställt kvantitativa väsentlighetstal för den finansiella rapportering som helhet. Med hjälp av dessa och kvalitativa överväganden har vi fastställt revisionens inriktning och omfattning samt karaktären och tidpunkten för våra granskningsåtgärder. Väsentlighetstal används också att bedöma effekten av eventuella fel, enskilt och sammantaget, i de finansiella rapporterna som helhet.

Annan information än årsredovisningen och koncernredovisningen

Detta dokument innehåller även annan information än årsredovisningen och koncernredovisningen och återfinns på sidorna 3-5, 10-13, 16-41, 112-120 ("annan information"). Ersättningsrapporten som vi inhämtade före datumet för denna revisionsberättelse utgör också annan information. Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för annan information.

Vårt uttalande avseende årsredovisningen och koncernredovisningen omfattar inte annan information och vi gör inget uttalande med bestyrkande avseende annan information.

I samband med vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen är det vårt ansvar att läsa annan information som identifierats ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningen och koncernredovisningen. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om Annan information i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om vi, baserat på det arbete som har utförts avseende Annan information, drar slutsatsen att Annan information innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldiga att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att årsredovisningen och koncernredovisningen upprättas och att de ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen och, vad gäller koncernredovisningen, enligt IFRS, så som de antagits av EU, och årsredovisningslagen. Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning och koncernredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av bolagets och koncernens förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen och verkställande direktören avser att likvidera bolaget, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen och koncernredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionsssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen och koncernredovisningen.

En ytterligare beskrivning av vårt ansvar för revisionen av årsredovisningen och koncernredovisningen finns på Revisorsinspektionens webbplats: www.revisorsinspektionen.se/revisornsansvar. Denna beskrivning är en del av revisionsberättelsen.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalanden

Utöver vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för Holmen AB för år 2023 samt av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust.

Vi tillstyrker att bolagsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionsssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till moderbolaget och koncernen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust. Vid förslag till utdelning innefattar detta bland annat en bedömning av om utdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav som bolagets och koncernens verksamhetsart, omfattning och risker ställer på storleken av moderbolagets och koncernens egna kapital, konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Styrelsen ansvarar för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma bolagets och koncernens ekonomiska situation, och att tillse att bolagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt. Den verkställande direktören ska sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar och bland annat vidta de åtgärder som är nödvändiga för att bolagets bokföring ska fullgöras i överensstämmelse med lag och för att medelsförvaltningen ska skötas på ett betryggande sätt.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören i något väsentligt avseende:

företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningskyldighet mot bolaget

på något annat sätt handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen.

Vårt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust, och därmed vårt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionsssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningskyldighet mot bolaget, eller att ett förslag till dispositioner av bolagets vinst eller förlust inte är förenligt med aktiebolagslagen.

En ytterligare beskrivning av vårt ansvar för revisionen av förvaltningen finns på Revisorsinspektionens webbplats: www.revisorsinspektionen.se/revisornsansvar. Denna beskrivning är en del av revisionsberättelsen.

Revisorns uttalande om Esef-rapporten

Uttalande

Utöver vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen har vi även utfört en granskning av att styrelsen och verkställande direktören har upprättat årsredovisningen och koncernredovisningen i ett format som möjliggör enhetlig elektronisk rapportering (Esef-rapporten) enligt 16 kap. 4 a § lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden för Holmen AB för år 2023.

Vår granskning och vårt uttalande avser endast det lagstadgade kravet.

Enligt vår uppfattning har Esef-rapporten upprättats i ett format som i allt väsentligt möjliggör enhetlig elektronisk rapportering.

Grund för uttalande

Vi har utfört granskningen enligt FARs rekommendation RevR 18 Revisorns granskning av Esef-rapporten. Vårt ansvar enligt denna rekommendation beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till Holmen AB enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkes-etiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de bevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för vårt uttalande.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att Esef-rapporten har upprättats i enlighet med 16 kap. 4 a § lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden, och för att det finns en sådan intern kontroll som styrelsen och verkställande direktören bedömer nödvändig för att upprätta Esef-rapporten utan väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Revisorns ansvar

Vår uppgift är att uttala oss med rimlig säkerhet om Esef-rapporten i allt väsentligt är upprättad i ett format som uppfyller kraven i 16 kap. 4 a § lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden, på grundval av vår granskning.

RevR 18 kräver att vi planerar och genomför våra granskningsåtgärder för att uppnå rimlig säkerhet att Esef-rapporten är upprättad i ett format som uppfyller dessa krav.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en granskning som utförs enligt RevR 18 och god revisorssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i Esef-rapporten.

Revisionsföretaget tillämpar International Standard on Quality Management 1, som kräver att företaget utformar, implementerar och hanterar ett system för kvalitetsstyrning inklusive riktlinjer eller rutiner avseende efterlevnad av yrkes-etiska krav, standarder för yrkesutövningen och tillämpliga krav i lagar och andra författningar.

Granskningen innefattar att genom olika åtgärder inhämta bevis om att Esef-rapporten har upprättats i ett format som möjliggör enhetlig elektronisk rapportering av årsredovisningen och koncernredovisning. Revisorn väljer vilka åtgärder som ska utföras, bland annat genom att bedöma riskerna för väsentliga felaktigheter i rapporteringen vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag. Vid denna riskbedömning beaktar revisorn de delar av den interna kontrollen som är relevanta för hur styrelsen och verkställande direktören tar fram underlaget i syfte att utforma granskningsåtgärder som är ändamålsenliga med hänsyn till

omständigheterna, men inte i syfte att göra ett uttalande om effektiviteten i den interna kontrollen. Granskningen omfattar också en utvärdering av ändamålsenligheten och rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens antaganden.

Granskningsåtgärderna omfattar huvudsakligen validering av att Esef-rapporten upprättats i ett giltigt XHTML-format och en avstämning av att Esef-rapporten överensstämmer med den granskade årsredovisningen och koncernredovisningen.

Vidare omfattar granskningen även en bedömning av huruvida koncernens resultat-, balans- och egetkapitalräkningar, kassaflödesanalys samt noter i Esef-rapporten har märkts med iXBRL i enlighet med vad som följer av Esef-förordningen.

Revisorns yttrande om bolagsstyrningsrapporten

Det är styrelsen som har ansvaret för bolagsstyrningsrapporten på sidorna 44-48 och för att den är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen.

Granskningens inriktning och omfattning

Vår granskning har skett enligt FAR:s uttalande RevR 16 Revisorns granskning av bolagsstyrningsrapporten. Detta innebär att vår granskning av bolagsstyrningsrapporten har en annan inriktning och en väsentligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt International Standards on Auditing och god revisorssed i Sverige har. Vi anser att denna granskning ger oss tillräcklig grund för våra uttalanden.

Uttalande

En bolagsstyrningsrapport har upprättats. Upplýsingar i enlighet med 6 kap. 6 § andra stycket punkterna 2–6 årsredovisningslagen samt 7 kap. 31 § andra stycket samma lag är förenliga med årsredovisningens och koncernredovisningens övriga delar samt är i överensstämmelse med årsredovisningslagen.

Revisorns yttrande avseende den lagstadgade hållbarhetsrapporten

Uppdrag och ansvarsfördelning

Det är styrelsen som har ansvaret för hållbarhetsrapporten för år 2023 på sidorna 97-110 och för att den är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen.

Granskningens inriktning och omfattning

Vår granskning har skett enligt FARs rekommendation RevR 12 Revisorns yttrande om den lagstadgade hållbarhetsrapporten. Detta innebär att vår granskning av hållbarhetsrapporten har en annan inriktning och en väsentligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt International Standards on Auditing och god revisorssed i Sverige har. Vi anser att denna granskning ger oss tillräcklig grund för vårt uttalande.

Uttalande

En hållbarhetsrapport har upprättats.

PricewaterhouseCoopers AB, Torsgatan 21, 113 97 Stockholm,
utsågs till Holmen ABs revisor av bolagsstämman
den 28 mars 2023 och har varit bolagets revisor sedan dess.

Stockholm den 23 februari 2024

PricewaterhouseCoopers AB

Magnus Svensson Henryson
Auktoriserad revisor
Huvudansvarig revisor

Linda Corneliusson
Auktoriserad revisor

GENERELL INFORMATION

Holmens Hållbarhetsredovisning avser perioden 1 januari till och med 31 december 2023 och publiceras på årlig basis.

Hållbarhetsarbetet redovisas i enlighet med Global Reporting Initiatives riktlinjer GRI Standards 2021. Hållbarhetsredovisningen utgörs av sidorna 97-110 och omfattar även GRI-indexet på holmen.com. Hållbarhetsredovisningen har varit föremål för en översiktlig granskning av Holmens revisorer, se separat bestyrkanderapport på sidan 110. Revisorerna genomför granskning i enlighet med krav enligt nationell lagstiftning. Hållbarhetsredovisningen för 2023 publicerades den 6 mars 2024. Information enligt svensk lagstiftnings krav på hållbarhetsrapportering, lagstadgad hållbarhetsrapport, återfinns på sidorna 97-110. Styrelsen har ansvaret för den lagstadgade hållbarhetsrapporten och för att den är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen.

Holmens års- och hållbarhetsredovisning omfattar moderbolaget Holmen AB, samtliga dotterföretag som ingår i koncernen samt vattenkraftverk där Holmen är minoritetsägare. Övriga bolag där Holmen är minoritetsägare inkluderas inte i hållbarhetsredovisningen. Uppgifter från samtliga delar samlas in, kvalitetssäkras och utvärderas. För 2023 har inga väsentliga förändringar gjorts i principerna för redovisningen.

Rapporteringen i Holmens årsredovisning 2023 har hämtat intryck från pågående dubbel väsentlighetsanalys och strukturen för lämnad hållbarhetsinformation har påverkats av hur ESRs (European Sustainability Reporting Standards) delar in rapporteringsområdena. Det har inte skett några betydande förändringar av rapporterad information i Holmens hållbarhetsredovisning 2023 jämfört mot föregående år.

Strategi

Styrelse och koncernledning har de senaste åren omformulerat Holmens affärsidé och strategi som konsekvens av att världens klimatomställning driver efterfrågan på hållbara byggmaterial och förnybar energi samtidigt som den starkt bidrar till en ökande konkurrens om skogsråvaran. Hållbarhetsfrågorna har i denna process blivit integrerad i styrningen av Holmen. Bolagsstyrningen beskrivs på sidorna 44-48.

Holmens affärsidé är att äga och förädla skog. Skogsinnehavet utgör basen i verksamheten. De växande träden förädlas i egen industri till allt från trä för klimatsmart byggande till förnybara förpackningar, magasin och böcker samtidigt som vatten- och vindkraft produceras på egen mark.

Holmens strategi som presenteras på sid 6-7, tar sin utgångspunkt i att världen måste ställas om till en hållbar användning av energi och material för att begränsa den globala uppvärmningen.

De senaste 50 åren har världens energikonsumtion tredubblats och det ökande behovet har nästan uteslutande tillgodosetts av fossila bränslen. För att ta oss ur det fossila beroendet behöver Europa ställa om energiförsörjningen. Det innebär inte bara att vi måste producera mer fossilfri el, utan vi måste även elektrifiera betydande delar av industriproduktionen, uppvärmning och transporter. Den senaste tidens initiativ i Sverige kring alltifrån grönt stål till batterier är konkreta exempel på att företaget börjar gå från ord till handling. Med vår reglerbara vattenkraft kan vi bidra till att förse den framväxande industrin med grön el när den behövs som bäst samtidigt som vi hjälper till att stabilisera ett alltmer väderberoende elsystem. Det bedöms dock inte vara möjligt att bygga ut vattenkraften samtidigt som kommande miljöstillsättningsprövningar innebär en risk att produktionen kan komma behöva begränsas. Däremot finns det en betydande potential att bygga vindkraft på Holmens mark. Under 2023 erhöles tillstånd för två nya vindkraftsparker på egen mark och arbete pågår för att få tillstånd för ytterligare vindkraftsparker. Utmaningen är att tillståndsprocesserna är långa och att det ofta finns ett lokalt motstånd mot att vindkraft byggs.

Fastighetssektorn svarar för mer än en tredjedel av Europas koldioxidutsläpp, något de stora byggbolagen börjar uppmärksamma och de sätter nu mål för att värdekedjan ska bli fossilfri. Den stora utmaningen ligger i att det både är dyrt och svårt att göra tillverkning av de dominerande byggmaterialen cement och stål hållbara. Trä erbjuder ett förnybart alternativ som inte bara är fossilfritt. Till skillnad från cement och stål är det energieffektivt att tillverka samtidigt som det binder in koldioxid i byggnaderna. Det gör att marknadsutsikterna för trä är goda,

inte minst när fossila byggmaterial får bära sin klimatkostnad då den fria tilldelningen av utsläppsrätter kommer börja fasas ut. De senaste åren har vi genom förvärv och investeringar expanderat trävaruaffären samtidigt som vi flyttat oss framåt i värdekedjan. Med en stark position på virkesmarknaden och välinvesterade sågverk har Holmen goda möjligheter att fortsätta utveckla trävaruaffären. Den största utmaningen är att växa i takt med tillgången på virkesråvara.

Vi odlar skog med målet att bygga hus. När vi sågar virket uppstår restprodukter som vi tar hand om i våra pappers- och kartongbruk där flis och sågspån kompletteras med de träd som är för klena för att bli byggmaterial. Med en trygg och stort sett fossilfri energiförsörjning förser vi marknaden med produkter med lågt koldioxidavtryck. Stråvan efter att minska klimatpåverkan och undvika förpackningar av plast bidrar till ökad efterfrågan på träbaserade fiberprodukter samtidigt som våra produkters låga koldioxidavtryck har blivit en allt större konkurrensfördel när det råder brist på fossilfri energi på kontinenten. För kartong är den största utmaningen att betydande investeringar i utbyggd kapacitet under senare år ökar konkurrensen och ställer ökade krav på kostnadseffektivitet. För papper är den största utmaningen den strukturellt sjunkande efterfrågan från de betydande kundsegmenten magasinförslag och detaljister. Även om skog är en förnybar resurs och vårt stora skogsinnehav ger oss en stark ställning på virkesmarknaden är råvarutillgången trots allt begränsad och konkurrensen om vedråvara ökar.

Världens skogar binder alltmer koldioxid för varje år, men ökningen sker främst i de skogar som brukas aktivt. Vi har sedan länge kombinerat ett aktivt skogsbruk med bevarande av biologisk mångfald vilket resulterat i ett stadigt ökande virkesförråd och större skördar från livskraftiga ekosystem. Vårt växande virkesförråd bidrar till ett bättre klimat genom att binda koldioxid men den stora nyttan skapas när vi kan öka produktionen av trävaror, kartong och papper för att ersätta fossila alternativ samtidigt som kol lagras in i byggnaderna. 2023 skapade vår samlade verksamhet en klimatnytta om drygt 7,5 (7,2) miljoner ton CO_{2e} vilket kan ställas i relation till Sveriges totala utsläpp om drygt 50 miljoner ton. Trots vårt stora bidrag till ett bättre klimat är det en utmaning att hantera de många åsikter som framförs kring skogsbrukets påverkan på den biologiska mångfalden och rollen som kolsänka.

Mål

För Holmen går ett framgångsrikt företagande och en hållbar utveckling hand i hand. Vi arbetar för att vara en positiv kraft i samhället och fokuserar på tre områden där vår produktion, affär och organisation har störst möjligheter att göra skillnad: klimatet, kundernas hållbara val samt våra medarbetare och de lokalsamhällen där vi verkar.

Koncernens övergripande mål presenteras på sid 8-9 i årsredovisningen och inkluderar att klimatnyttan ska ökas genom ökad tillväxt i våra skogar samt ökad försäljning av förnybara produkter och förnybar energi som ersätter fossilbaserade alternativ.

Intressenter och intressentdialog

Vi har identifierat våra intressenter utifrån den verksamhet som bedrivs, hur den påverkar omvärlden samt vilka aktörer som påverkar Holmen. Vissa av intressenterna, såsom medarbetare, kunder, leverantörer, närboende, finansörer och myndigheter är väsentliga för den dagliga driften. Andra, såsom framtida medarbetare, ägare, analytiker, beslutsfattare, branschorganisationer och media, är viktiga för den långsiktiga utvecklingen.

Holmen arbetar för en kontinuerlig och öppen dialog för att öka intern förståelse för våra intressenters perspektiv på vår verksamhet. I samarbete med branschorganisationer för vi diskussioner med politiker, myndigheter och intresseorganisationer hur framtidens spelregler kan komma att utformas med fokus på skogsbruk och energiförsörjning, där klimat och biologisk mångfald är de mest väsentliga parametrarna. Tack vare goda faktliga relationer kan vi fånga upp de anställdas synpunkter på ett bra sätt vilket vi kompletterar med medarbetarundersökningar och individuella dialoger på alla nivåer i företaget. Via god dialog med lokala beslutsfattare och närboende fångar vi upp signaler hur vi påverkar det lokala samhället där vi verkar och hur det kan komma att påverka oss.

De intressentgrupper som påverkas mest av Holmens verksamhet, eller som påverkar vår verksamhet mest är:

- befintliga och nya kunder
- befintliga och nya medarbetare
- befintliga och nya leverantörer
- aktieägare, investerare och analytiker
- myndigheter och andra offentliga organisationer
- politiker och beslutsfattare
- media
- lokala samhällen, närboende och renägare

Väsentlighetsbedömning

Holmen har sedan 2006 rapporterat hållbarhetsinformation utifrån en väsentlighetsbedömning där urvalet av information baserats på de hållbarhetsområden som haft störst betydelse för koncernen.

2018 genomfördes en omfattande väsentlighetsbedömning för att identifiera de områden där Holmen har störst möjlighet att bidra till en hållbar utveckling. Väsentlighetsbedömningen tog avstamp i våra viktigaste intressenters förväntningar och krav på Holmen, samt hur väl organisationen är rustad för kommande utmaningar inom hållbarhetsområdet. Bedömningen inkluderade intervjuer och workshops med ett 50-tal intressenter och baserades på UN Global Compact tio principer, FN:s globala mål för hållbar utveckling samt de megatrender och omvärldsfaktorer som påverkar våra kunder och vår bransch. Väsentlighetsbedömningen har sedan dess utvärderats för att säkerställa att områdena fortfarande är relevanta och att Holmen har faktisk eller potentiell (negativ och positiv) påverkan.

Under 2023 påbörjades en ny dubbel väsentlighetsanalys utifrån kraven i ESRs vilken kommer att slutföras under 2024.

Miljö tillstånd och ledningssystem

Holmen bedriver verksamhet som kräver miljö tillstånd. Tillstånden anger bland annat villkor för tillåten produktionsvolym, bullernivå samt tillåtna utsläpp till luft och vatten. Vid årsskiftet 2023/2024 bedrev Holmen industriproduktion vid nio anläggningar vilka kräver miljö tillstånd. Utöver dessa är förädlingsanläggningen i Strömsbruk en anmälningspliktig verksamhet. Åtta av anläggningarna är belägna i Sverige och en i Workington, England. Anläggningarnas försäljning motsvarade 82 (84) procent av koncernens nettoomsättning för 2023.

Holmen har även fyra miljö tillstånd för vindkraft och 18 miljö tillstånd för kommersiella bergtäkter. Därtill har de sex helägda och 15 delägda vattenkraftanläggningarna miljö tillstånd för produktionsanläggningen, dammar och vattenregleringar.

Holmens arbete kännetecknas av ständiga förbättringsåtgärder inom ramen för våra certifierade miljö- och energiledningssystem vilket säkerställer att lagstiftning och myndigheters krav efterlevs. Ansvaret för ledningssystemen ligger på respektive affärsområde, där även själva miljöansvaret ligger.

Miljö tillstånd och Certifieringar för ledningssystem

Produktionsanläggningar ¹⁾	Miljö tillstånd	Certifieringar			
		Miljö ISO 14001	Energi ISO 50001	Kvalitet ISO 9001	Arbetsmiljö ISO 45001
Iggesunds Bruk ^{2,3)}	2018	2001	2005	1990	2016
Workingtons Bruk ³⁾	2022	2003	2015	1990	2005
Hallsta Pappersbruk	2000	2001	2005	1993	2012
Bravikens Pappersbruk	2023	1999	2006	1996	2015
Iggesunds Sågverk	2014	1999	2006	1997	2017
Bravikens Sågverk	2010	2011	2011	2011	2017
Linghems Sågverk ⁴⁾	2003	2023	2023		2020
Bygdsiljums Sågverk ⁴⁾	2018	1999	2022		2023
Kroksjöns Sågverk ⁴⁾	2020	2005	2022		2023

Årtalen i tabellen anger det år då senast miljö tillstånd erhöles samt när certifikat för ledningssystem första gången utfärdades. Certifieringarna innebär att det finns rutiner för planering, genomförande, uppföljning samt åtgärder för ständiga förbättringar i arbetet med de olika ledningssystemen. Certifikat finns på holmen.com/hallbarhet.

1) Holmen Skog är certifierat enligt miljöledningssystemet ISO 14001 och den skogliga verksamheten har skogsbruks- och spårbarhetscertifikat. Samtliga Holmens anläggningar som använder virkesråvara har spårbarhetscertifikat.

2) Hamnverksamheten vid Skärnäs Terminal, som ligger i anslutning till Iggesunds Bruk, inkluderas i miljö tillståndet. Utöver detta bedrivs anmälningspliktig verksamhet vid produktionsenheten i Strömsbruk. Certifieringarna inkluderar produktionsenheten i Strömsbruk och verksamheten vid Skärnäs Terminal.

3) Iggesunds Bruk samt Workingtons Bruk är certifierade enligt ledningssystemet för livsmedelssäkerhet FSSC 22000 sedan 2021.

4) Arbete pågår för att inkludera Linghem, Bygdsiljum och Kroksjön i övriga sågverks ISO 9001-certifikat. Arbetet förväntas vara klart 2025.

MILJÖ

Klimat

Påverkan, risker och möjligheter

Med naturen som utgångspunkt i allt vi gör är klimatfrågor mycket nära integrerade med vår verksamhet. Det gäller både vår förmåga att bidra till en positiv utveckling samt hur vår verksamhet kan komma att påverkas av ett förändrat klimat. Vårt mål är att öka klimatnyttan i vår värdekedja. Framförallt genom att öka den positiva effekten på klimatet som vår verksamhet har, men också genom att minska vårt negativa avtryck.

Genom ett aktivt och hållbart skogsbruk, där träden skördas när tillväxten avtar och marken sedan återbeskogas, ökar vi skogens tillväxt och upptagningsförmåga av koldioxid över tid. Efter skörd fortsätter råvaran från skogen att binda koldioxid även i förädlad form. I långlivade produkter som trävaror lagras koldioxiden under lång tid när de blir till hus och hem medan inlagringen i kortlivade produkter av kartong och papper sker under en kortare tid. Den största klimatnyttan skapas när våra kunder väljer träbaserade produkter och förnybar energi istället för fossilbaserade alternativ med högre klimatbelastning. Det är också här Holmens bidrag till klimatet blir som allra mest påtagligt – när våra produkter minskar behovet av fossila material och råvaror vilket gör att ändliga råvaror som kol, olja och gas kan stanna under jord. På samma sätt bidrar vår försäljning av egenproducerad förnybar el från vattenkraft, vindkraft och biomassa till att ersätta kol- och gaskraft.

Holmens verksamhet bidrog under 2023 till att skapa klimatnytta motsvarande 7,5 (7,2) miljoner ton CO₂e, med positivt bidrag från alla affärsområden. För mer information om vårt bidrag till ett bättre klimat, se sida 38.

Klimatnytta, Mton CO ₂ e	2023	2022
Inlagring i egen skog	1,6	1,3
Inlagring i trävaror	0,5	0,5
Inlagring i papper och kartong	0,1	0,1
Summa ökad nettoinlagring av koldioxid	2,2	1,9
Substitution trävaror	2,6	2,6
Substitution papper och kartong	1,4	1,5
Substitution vatten- och vindkraft	1,2	1,3
Substitution bioenergi	0,8	0,6
Summa substitution	6,0	6,0
Utsläpp, Scope 1, 2 och 3	-0,7	-0,7
Total klimatnytta	7,5	7,2

Fysiska omställningsrisker och möjligheter

Ett varmare klimat kan öka tillväxten i våra skogar med längre växtperiod, mer nederbörd och högre koldioxidnivåer i luften vilket underlättar fotosyntesen. Men det kan också öka risken för svampangrepp och insektskadorna samt påverka brukandet av skogen till följd av kortare perioder av tjälad mark eller stillestånd vid hög brandrisk. I skogsbruket genomförs löpande klimatriskanalyser och anpassningsplaner för att säkerställa friska och motståndskraftiga skogar som är anpassade till ett förändrat klimat. Planter och processer för plantering, röjning, gallring och skörd utvecklas och anpassas till ett varmare och fuktigare klimat. Frön till plantodlingarna är utvalda för att växa och trivas i ett föränderligt klimat och vid plantering anpassas val av trädslag till markens unika förutsättningar för att öka trädens motståndskraft vid extremväder såsom stormar, regn och torka.

Klimatförändringarna kan även komma att påverka Holmens industrier, både genom fysiska risker och förändrade kundkrav eller ändrade regler. Detta analyseras och hanteras som del av respektive produktionsanläggnings kontinuitetsplan. Klimatrisker i leverantörskedjan hanteras av den koncerngemensamma inköpsfunktionen medan risker gällande energianvändning och utsläpp av växthusgaser hanteras inom våra ISO-certifierade miljö- och energiledningssystem. För att utvärdera möjligheter och mildra klimatrisker kopplat till investeringar inkluderar Holmens investeringsprocess miljö- och klimatpåverkan.

Marknadens ambitioner att motverka klimatförändringar ökar efterfrågan på Holmens produkter då våra kunder efterfrågar förnybara alternativ. Holmens möjlighet att bruka den egna skogen är därmed väsentlig för vårt bidrag till att begränsa klimatförändringarna. Ökade krav på avsättning av mark för andra ändamål än skogsbruk kan leda till minskad skörd och därmed minskade möjligheter för skogen att bidra med förnybara produkter.

Energi

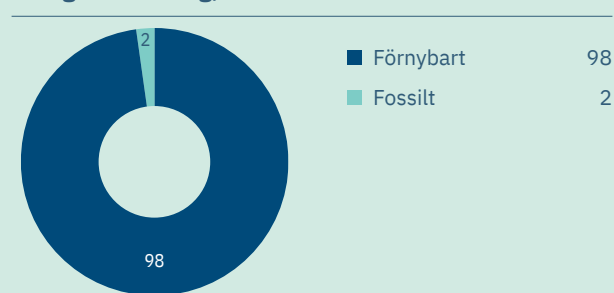
Energianvändning och energimix

Holmen använder stora mängder energi och den absoluta majoriteten av den energi vi använder är fossilfri. Under 2023 använde Holmen totalt 8 (9) TWh varav 7,9 (8,7) GWh var fossilfri, motsvarande 98 (97) procent.

Biobränslen, främst i form av bark samt vedhaltiga lutar, täcker 96 (97) procent av Holmens behov av värmeenergi. Resterande mängder värme produceras främst vid och i anslutning till bruken med hjälp av naturgas, olja och gasol.

Tillverkningen av termomekanisk massa vid våra två pappersbruk är elkävande och merparten av den elenergi som behövs vid Holmens anläggningar köps externt. Kartongverksamheten tillverkar majoriteten av den el som behövs vid de egna bruken. Under 2023 uppgick den totala elanvändningen till 3,5 (3,9) TWh.

Energianvändning, %

Energianvändning, GWh

	2023	2022
Elenergi	3 501	3 930
Värmeenergi	4 594	4 648

Energiproduktion

Holmen levererade 1,5 (1,6) TWh förnybar vatten- och vindkraftsel under 2023. Tillsammans med den förnybara elenergin som producerades vid koncernens bruk motsvarar det 59 (55) procent av Holmens samlade elanvändning.

Holmen producerar ett normalår 1 100 GWh vattenkraft från 21 helt eller delvis ägda vattenkraftverk. Vattenkraft ger trygg elförsörjning och bidrar med stor samhällsnytta i omställningen mot mer förnybara energikällor då produktionen av vattenkraft kan styras genom att reglera nivån i vattenmagasinen. Etablering av storskalig vindkraft är ett naturligt komplement till den reglerbara vattenkraften. Idag har vi två egna vindkraftsparkar med en normalårsproduktion om cirka 600 GWh. Vi köper också 160 GWh per år från en vindkraftspark på Holmens mark till ett fast pris till år 2032.

Holmen levererar även biobränsle från våra sågverk och Hallsta Pappersbruk samt GROT från skogen. Totalt levererades fasta biobränslen om 2,7 (2,1) TWh under 2023.

Då den interna produktionen av el och värmeenergi vid våra bruk är stor säljs överskott externt. Under 2023 levererade bruket i Workington 127 (123) GWh överskott till nätet medan Iggesunds Bruk och Hallsta Pappersbruk levererade 25 (26) GWh fjärrvärme till närliggande samhällen.

Energiproduktion, GWh

	2023	2022
Egen vatten- och vindkraft	1 502	1 561
Egen elproduktion vid bruk	566	520

Omställningsplan

Tidigt 2000-tal började Holmen att planera för omställningen från fossil energi-användning i industriverksamheten. Idag används huvudsakligen fossilfri el och förnybar energi från biobränsle. Tillsammans med energieffektivisering har utsläppen av fossil koldioxid från produktionsanläggningarna minskat med 93 procent sedan 2005. Holmens egna utsläpp är idag på de låga nivåer som IPCC definierat att branschen bör ligga på år 2045 för att vara i linje med Parisavtalet. Holmens eget låga klimatavtryck gör att majoriteten av utsläppen genereras från inköp av insatsprodukter och från transporter till och från Holmens industrier.

Utsläpp av växthusgaser Scope 1-3, 1000 ton CO ₂ e	2023	2022
Scope 1: Direkta utsläpp av växthusgaser	54	58
Scope 2: Indirekta utsläpp av växthusgaser från inköpt elenergi*	12	29
Scope 3: Utsläpp i värdekedjan	609	604
Totala utsläpp	675	691

* Avser utsläpp från produktion och underhåll av de elproducerande anläggningarna samt utsläpp från nedströms distribution av el. Beräknat enligt market based-metodiken, med EPD från Vattenfall.

Mål för utsläpp

2021 satte Holmens concernledning som mål att minska utsläppen av växthusgaser. Jämförelsen görs mot 2019 års nivåer och utsläppsmålen är i linje med FN:s klimatmål enligt Parisavtalet, vilket har bekräftats av den FN-anknutna organisationen Science Based Targets initiative (SBTi). Holmens SBTi-mål är att minska utsläppen av växthusgaser till 2030 i:

- Scope 1 och 2 med 15 % per ton papper och massa.
- Scope 3 från transporter till och från vår industri med 22 % per tonkilometer.
- Scope 3 från skogsmaskiner med 22 % per ton vedråvara.

Dessutom ska leverantörer motsvarande 35 % av utsläppen från inköpta varor och tjänster ha vetenskapligt baserade klimatmål senast år 2025.

Utfall utsläppsmål, %	2023	2022
Scope 1 och 2: Utsläpp per ton papper och massa	-48	-36
Scope 3: Utsläpp från transporter	-6	-8
Scope 3: Utsläpp från skogsmaskiner	9	13
Andel leverantörer med klimatmål	51	35

Föroreningar

Ett aktivt miljöarbete

Holmens miljöarbete handlar om att kontinuerligt minska miljö- och klimatpåverkan, samt säkerställa att koncernen efterlever de regler och villkor som ställs inom miljöområdet. Arbetet styrs av vår miljö- och energipolicy och verksamheten kännetecknas av ett resurseffektivt nyttjande av förnybara råvaror och energi samt av att miljön skyddas enligt försiktighetsprincipen. Vid störningar prioriteras miljö framför produktion. Så långt det är möjligt återvinns energi, kemikalier och fibrer i syfte att minimera miljöpåverkan från produktionen och föroreningar ska förebyggas. Biprodukter som uppstår i verksamheterna ska omhändertas och användas för olika ändamål och eventuella avfall ska minimeras.

Holmens miljöarbete styrs av ett antal olika lagar, förordningar och direktiv. Till exempel villkoren i våra tillstånd som anpassas efter verksamhetens utformning och omgivningens känslighet. Därtill finns det bindande begränsningsvärden från förordningen om stora och medelstora förbränningsanläggningar, förordningen om förbränning av avfall, naturvårdsverkets föreskrifter om deponering av avfall och krav på bästa tillgängliga teknik (BAT) för de sektorer som omfattas av industriutsläppsdirektivet. Holmen arbetar efter ett stort antal kvalitets-, energi- och miljömål som sätts inom ramen för ledningssystemen för respektive affärsområde och produktionsanläggning. Målen ägs av affärsområdeschefen för Skog samt av respektive platschef inom Papper, Kartong och Trävaror.

Uppföljning

Den industriella verksamheten kontrolleras regelbundet av miljömyndigheterna och den skogliga verksamheten kontrolleras av Skogsstyrelsen. Alla certifierade system kontrolleras regelbundet av externa, certifierade revisorer. Holmen rapporterar miljödata till tillsynsmyndigheterna månads- och årsvis och data från samtliga bruk rapporteras årligen till EU. Miljöskyddskostnader redovisas i enlighet med Statistiska Centralbyråns riktlinjer. Miljöskatter och avgifter uppgick 2023 till 25 (18) Mkr.

Miljöansvariga inom respektive verksamhet hanterar de incidenter som inträffar och Holmen har en nära dialog med närboende till verksamheterna för att kunna fånga upp och hantera eventuella synpunkter. De miljörelaterade incidenter som rapporterades till tillsynsmyndigheten under året omhändertogs med hjälp av korrigerande åtgärder inom verksamheternas miljöledningssystem.

Miljörisker

Störningar i produktionen kan orsaka överskridanden av de utsläppsvillkor som miljömyndigheterna beslutat för verksamheterna och överskridanden skulle kunna påverka miljön. Det föreligger också en ekonomisk risk vid överskridanden av de av miljömyndigheterna meddelade villkoren för verksamheterna.

Holmen arbetar löpande för att förebygga och hantera miljörelaterade risker där den huvudsakliga påverkan är utsläpp till luft och vatten samt uppkomst av bul-ler och avfall. Risker förebyggs och hanteras genom rutinmässiga egenkontroller, myndighetskontroller och miljörisikanalyser samt genom att använda certifierade miljö- och energiledningssystem och spårbarhetscertifiering.

Vattenmiljöer

I Holmens miljö- och energipolicy anges att vattenmiljöer ska skyddas samt att användningen av vatten ska vara resurseffektiv och att vatten ska återvinnas i syfte att minimera miljöpåverkan från produktionen. Villkor för utsläpp av olika ämnen är fastställda av miljömyndigheterna och miljötillståndens krav på typ av rening bestäms utifrån vattenförhållandena i produktionsanläggningarnas omgivning. För Holmens anläggningar handlar det om olika kombinationer av mekanisk, biologisk och kemisk rening. Holmen följer i nära samarbete med miljömyndigheterna fortlöpande tillståndet i de mottagande vattenmiljöerna.

Avslutade verksamheter

I samråd med myndigheter genomför Holmen utredningar av förorenade industriplatser där Holmen tidigare bedrivit industriell verksamhet. Saneringar kan innebära framtida kostnader och medel för bedömda kostnader avsätts. Under 2023 pågick utredningar i olika stadier gällande de före detta sågverken Stocka och Lännaholm, sulfittfabrikerna i Strömsbruk, Domsjö, Leddby och Marianne-lund, pappersbruket i Silverdalen samt träsliperiet i Bureå.

Utsläpp till luft, ton*	2023	2022
Svaveldioxid (räknat som svavel, S)	54	49
Kväveoxider	892	899
Stoft	53	49
Fossil koldioxid, 1 000 ton	41	42
Biogen koldioxid, 1 000 ton	1 676	1 657

* Avser utsläpp vid anläggningar. Utsläppen av metan och dikväveoxid (lustgas) vid anläggningarna utgör majoriteten av resterande växthusgasutsläpp och uppgick till 12 000 ton koldioxidekvivalenter.

Utsläpp till vatten, ton	2023	2022
AOX (klorerad organisk substans)	36	36
Kväve	182	162
Fosfor	18	12
COD (organisk substans), 1 000 ton	17	19
Suspenderade ämnen, 1 000 ton	3,8	3,6

Vattenanvändning

Holmen använder ytvatten från sjöar och vattendrag för att transportera och tvätta fibrer vid våra kartong- och pappersbruk. Vatten används också för bland annat kylning och ångproduktion. Samma vatten används ofta flera gånger och renas i flera steg innan det släpps ut. Holmens totala vattenanvändning uppgick 2023 till 68 (71) miljoner m³. Av det vatten som används förbrukas cirka 5 procent av intaget råvatten genom förångning eller upptag i produkter. Mängden vatten som används i produktionen minskar stadigt till följd av allt effektivare metoder och utrustning. Användningen av grundvatten är försumbar och havsvatten, producerat vatten eller vatten från stressade källor används inte alls.

Tillgången på ytvatten vid våra produktionsanläggningar är god och nederbörds-mängderna är som regel stora vilket ger höga flöden i vattendragen året om. Risker kopplade till vår användning av vatten och eventuella påverkan på vattenmiljöer beskrivs i avsnitten om föroreningar och biologisk mångfald.

Biologisk mångfald

Vårt arbete för biologisk mångfald

Sedan många år arbetar vi aktivt med naturvård som syftar till att bidra positivt till den biologiska mångfalden i våra skogar. Holmen eftersträvar hög och lönsam tillväxt samtidigt som alla naturligt förekommande arter ska kunna fortleva i skogslandskapet. Av Holmens nästan 1,2 miljoner hektar skogsmark brukar vi cirka 80 procent för virkesproduktion och vi tar omfattande miljöhänsyn vid alla åtgärder när vi sköter och skördar vår skog.

Skoglig planering är grunden för ett aktivt och hållbart skogsbruk. Skogarnas naturvärden beskrivs utförligt i lokala hänsynsplaner som även beskriver hur skogarna ska skötas på lång sikt för att viktiga livsmiljöer ska bevaras och nya skapas.

Främjande insatser i våra skogar

Då skogslevande arter är beroende av olika miljöer för sin överlevnad sparas bland annat grova lövträd, döda träd och ovanligt gamla träd. Vissa områden är också helt undantagna från skogsbruk. De är utvalda för att de innehåller höga naturvärden. En del av dessa områden lämnas helt utan insatser och i andra områden genomför vi aktiva naturvårdsåtgärder som till exempel att röja bort barrträd i lövskog eller bränna skog under kontrollerade former, vilket gynnar många sällsynta växter och djur.

Vi värnar även värdefulla skyddszoner runt sjöar, vattendrag, myrar och jordbrukslandskap. Dessa miljöer är mycket artrika till följd av skiftande ljusinsläpp, jordtyper och fuktighet, samtidigt som växter och djur från skogen blandas med dem från myren, vattnet eller det öppna landskapet.

Vi investerar årligen 190 Mkr i skötseln av våra skogar och arbetar ständigt med att förbättra allt från planter till naturvård genom forskning, utveckling och utbildning. För att öka kunskapen om vårt skogsbruk och bidra till vår forskning om skogen har vi etablerat fyra Kunskapskogar. Skogarna är utvalda för sina specifika biologiska förutsättningar och används för att utforska, samla in och sprida kunskap. Totalt bedrivs ett hundratal forskningsprojekt på Holmens marker, både i egen regi och i samarbete med forskningsorganisationer, universitet och andra aktörer.

Bevarande av vattenmiljöer

På Holmens marker finns sjöar, bäckar och andra vattenrika miljöer som alla är känsliga ekosystem med rikt växt- och djurliv. Skogens vatten är ett prioriterat område för Holmen och aktiva insatser görs i det praktiska arbetet. Som ett viktigt led i detta arbete genomförs kontinuerligt utbildningsinsatser för fältpersonal och entreprenörer med fokus på vattenfrågor i praktiken. Miljöarbetet vid våra produktionsanläggningar organiseras och bedrivs enligt Holmens miljö- och energipolicy vilket innefattar att vattenmiljöer ska skyddas.

Certifiering och ledningssystem

Holmens miljö- och energipolicy anger hur miljöarbetet ska organiseras och bedrivs. Vid störningar ska miljö prioriteras framför produktion. Vid såväl pågående som avslutade verksamheter ska miljöpåverkan vara acceptabel för människor och miljö. Skogarna ska brukas ansvarsfullt så att naturligt förekommande växter och djur långsiktigt kan fortleva i skogslandskapet. Vidare anges i policyn att Holmens skogsbruk ska bedrivs med sikte på hög och uthållig produktion av vedråvara så att den växande skogen och dess produkter bidrar till positivt klimatpåverkan.

Hela Holmens skogsbruk är certifierat. Holmen Skog tillämpar också miljöledningssystemet ISO 14001. Skogscertifieringarna är ett sätt att säkerställa att Holmens skogar sköts ansvarsfullt enligt standardiserade normer som tar hänsyn till miljö-, produktions- och sociala värden. Iggesunds Bruk, Iggesunds Sågverk, Bravikens Sågverk, Linghems Sågverk, Hallsta Pappersbruk och Bravikens Pappersbruk har egna Chain of Custody-certifieringar.

Livskraftiga skogar

En rik biologisk mångfald är en förutsättning för att skapa välmående och motståndskraftiga skogar som klarar klimatförändringar och mer extrema vädersituationer. Men den biologiska mångfalden påverkas i sig av klimatförändringarna. Därför är ett hållbart skogsbruk som lagrar koldioxid och ersätter fossila material och energikällor en viktig komponent för att bromsa klimatförändringarna och därmed främja den biologiska mångfalden.

En variation av olika livsmiljöer ger viktiga förutsättningar för så väl enskilda arter som fungerande ekosystem. I vårt arbete för livskraftiga skogar har vi identifierat brist på vissa livsmiljöer. För att kunna följa och utveckla dessa miljöer har vi tagit fram fyra indikatorer som alla har en tydlig koppling till den biologiska mångfalden i skogen:

- Areal äldre skog
- Areal äldre skog med höga naturvärden
- Volym död ved per hektar
- Virkesförråd av grova lövträd per hektar

Sedan mätningarna började är utvecklingen för dessa indikatorer i Sveriges skogar starkt positiv, vilket visar att arbetet med miljöhänsyn är verkningsfullt.

Områden med höga bevarandevärden undantas skogsbruk

Vissa skogsområden har stora eller unika värden som bör bevaras. Holmen identifierar sådana områden både inom det egna skogsinnehavet och vid köp av virke från andra skogsägare. Skogar kan ha höga bevarandevärden av olika anledningar och vi tar bland annat hänsyn till:

- områden som har höga koncentrationer av rödlistade arter och/eller nyckelbiotoper och som Naturvårdsverket har klassat som riksintressen för naturvård.
- fjällnära skog.
- skyddsområden för vattentäcker.

Holmen tillämpar sedan 1998 tydliga riktlinjer för inköp av virke. Dessa innehåller miljökrav och definierar vilka typer av skog som koncernen inte köper virke från. Holmen köper inte virke från skogar som:

- är nyckelbiotoper i Sverige enligt Skogsstyrelsens definition och metodik.
- är skyddade av naturvårdsskäl.
- är urskogar, det vill säga utpräglade olikåldriga och skiktade naturskogar med riklig förekomst av gamla, grova träd och rikligt med död ved i olika nedbrytningsstadier.
- skördats olagligt.
- härstammar från genetiskt modifierade träd.
- växer i områden där traditionell sedvanerätt och mänskliga rättigheter aktivt hindras
- har höga bevarandevärden (High Conservation Value Forests).
- är naturskogar som omvandlats till plantager eller annan markanvändning.

Risker och möjligheter

Holmens möjlighet att bruka skog och förädla skogsråvara är väsentlig för vårt bidrag till att begränsa klimatförändringarna vilket i sin tur kan komma att påverka den biologiska mångfalden. Ökade krav på avsättning av mark för andra ändamål än skogsbruk kan leda till minskad skörd och därmed minskade möjligheter för skogen att kunna bidra med förnybara och fossilfria produkter. På samma sätt kan lagstiftning om mark och vatten hämma utbyggnaden av förnybar energiproduktion från vatten- och vindkraft, vilket kan begränsa vårt bidrag till ett fossilfritt energisystem.

Störningar i produktionen kan orsaka överskridanden av de miljötillstånd som myndigheterna beslutat för verksamheterna och överskridanden skulle kunna påverka omgivande miljö och lokala ekosystem negativt.

Resursanvändning och cirkulär ekonomi

Cirkulär affär

Skogen har förmågan att bidra med många nyttor på en och samma gång och är en värdefull resurs för såväl Holmen som för samhället i stort. Effektiv råvaruhantering och cirkulära kretslopp är grunden till vår affär. Högsta möjliga förädlingsvärde styr vad som tillverkas av trädets olika delar och de restprodukter som uppstår tas tillvara i andra processer. Efter skörd återbeskogas all mark och för varje träd som skördas planteras minst två nya. Vi använder också vatten och vind på våra marker till att producera förnybar energi.

Virket förädlas och blir till produkter som våra kunder i sin tur kan vidareförädla. När livscykeln närmar sig slutet kan produkterna återvinnas och återuppstå i ny form, eller göra nytta som bioenergi. Vi arbetar tillsammans med både kunder och branschorganisationer för att utveckla produkter och processer som kan öka användningen av förnybara produkter och underlätta återvinning.

Resurseffektivt nyttjande av råvaror och energi

I Holmens miljö- och energipolicy anges att råvaror ska användas effektivt och att användningen av vatten, kemikalier och andra insatsvaror ska vara resurseffektiv. Användningen av fossila bränslen ska minimeras. Kemikalier, fibrer och vatten ska återvinnas i syfte att minimera miljöpåverkan från produktionen. Biprodukter som uppstår i verksamheterna ska omhändertas och användas för olika ändamål och avfall ska minimeras. Holmen ska också bidra till energisystemets omställning genom ökad produktion av förnybar energi samt att energi ska återvinnas och användas för interna eller externa ändamål i syfte att minimera miljöpåverkan samt för att minska behovet av inköpt energi. Inköpt el ska komma från fossilfri produktion.

Genom åren har vi effektivt minskat vår användning av energi, vatten och kemikalier och vi återvinner och återanvänder det avfall som uppstår. Restprodukter från sågverken används till exempel för att producera el- och värmeenergi i bruken, organiskt material från vattenrening säljs vidare som jordförbättringsmaterial och ånga från bruken används vid torkningsprocesserna i de integrerade sågverken.

Holmen arbetar aktivt med att identifiera och genomföra energibesparande åtgärder, samt för att öka självförsörjningsgraden av energi. Huvudsakligen handlar det om att göra energianvändningen effektivare och öka andelen egenproducerad el från vatten- och vindkraft samt att ta vara på mer spillvärme och öka andelen bioenergi. Certifierade energiledningssystem och program för att effektivisera användningen av energi finns vid samtliga anläggningar i koncernen.

Produktion	2023	2022
Kartong, 1 000 ton	462	513
Marknadsmassa, 1 000 ton	76	77
Papper, 1 000 ton	888	1 016
Trävaror, 1 000 m ³	1 447	1 468
Egen vatten- och vindkraft, GWh	1 502	1 561
Egen elproduktion vid bruk, GWh	566	520

Materialanvändning	2023	2022
Virke, milj m ³ fub*	5,94	6,36
Inköpt massa, 1 000 ton	71	77
Plastgranulat/folieringsmaterial, 1 000 ton	2,6	3,0
Kemikalier, 1 000 ton**	139	147
Fyllmedel, pigment, 1 000 ton**	184	162

* För koncernen är virkesförbrukningen beräknad netto med hänsyn till interna leveranser av flis från sågverken till de närliggande bruken.

** Icke förnybara råvaror angivna som 100 procent torr substans vilket motsvarar 173 000 ton mängd handelsvara av kemikalier och 255 000 ton handelsvara av fyllmedel och pigment.

Biprodukter och avfall

Holmen strävar efter att minimera mängden avfall och nyttiggöra så stor andel som möjligt. Källsortering tillämpas vid alla enheter och anställda och entreprenörer utbildas fortlopande i avfallsrutinerna. Genom vårt arbete med att finna alternativa användningsområden har mängden deponerat avfall minskat från 6 300 ton 2022 till 800 ton 2023.

Biprodukter	2023	2022
Till energiproduktion, GWh	2 292	1 801
Till materialproduktion, 1 000 ton	412	469

Avfall, 1 000 ton	2023	2022
Avfall som deponeras	0,8	6,3
Farligt avfall	1,4	1,8

Risker och möjligheter

Marknadens ambitioner att motverka klimatförändringen ökar efterfrågan på Holmens förnybara produkter. Trävaror är energieffektivt att tillverka samtidigt som det binder in koldioxid i byggnaderna. Marknadsutsikterna för trä är goda, inte minst när fossilintensiva byggmaterial får bära sin verkliga klimatkostnad. Med en trygg och i stort sett fossilfri energiförsörjning förser vi också marknaden med kartong och papper med lågt koldioxidavtryck som kan ersätta fossilbaserade alternativ. Med vår reglerbara vattenkraft kan vi bidra till att förse den framväxande industrin med förnybar el när den behövs som bäst samtidigt som vi hjälper till att stabilisera ett alltmer väderberoende elsystem. Vi har också en betydande potential att bygga vindkraft på egen mark.

Holmens möjlighet att bruka skog och förädla skogsråvara är väsentlig för vårt bidrag till en cirkulär ekonomi. Ökade krav på avsättning av mark för andra ändamål än skogsbruk kan leda till minskad skörd och därmed minskade möjligheter för skogen att kunna bidra med förnybara och fossilfria produkter. På samma sätt kan reglering av mark och vatten hämma utbyggnaden av förnybar energiproduktion från vatten- och vindkraft, vilket kan begränsa vårt bidrag till ett fossilfritt energisystem.

SOCIAL

Medarbetare

Hälsa och säkerhet

En hälsosam kultur och skadefri arbetsplats för både Holmens medarbetare och de entreprenörer som arbetar med Holmen är en självklarhet. Hälsa och säkerhet är en prioriterad fråga och det är vårt ansvar som arbetsgivare att arbeta för en bra arbetsmiljö som är säker ur fysiska, hälsomässiga och psykosociala aspekter. Med hjälp av ett systematiskt arbetsmiljöarbete arbetar vi tillsammans med medarbetarna och deras företrädare inom alla områden med fokus på risker och säkerhetsbeteenden. Holmens Work Environment Network sammanträder kvartalsvis och initierar aktiviteter, sätter upp mål samt nyckeltal som följs upp och avrapporteras till koncernledningen. Holmen har en nollvision för olyckor och samtliga produktionsanläggningar har certifierade ledningssystem. Holmen arbetar med att identifiera betydande faror vilket görs via vårt IA-rapporteringssystem samt genom riskbedömningar. KPI:er baserade på identifierade faror och riskområden följs upp regelbundet mot mål om förbättring och faror hanteras inom ramen för varje affärsområdes ledningssystem. Rapporterade händelser följs upp på gruppmöten och lokala arbetsmiljömöten. Olyckor ska utredas samma dag som de inträffade. Holmen definierar en olycka som kräver mer än sju dagars sjukfrånvaro som allvarlig. Under 2023 var 16 av de 31 olyckor som inträffade inom Holmens verksamhet allvarliga. Utöver de olycksfall som drabbade Holmenanställda under 2023 skedde även 8 olyckor med frånvaro kopplat till Holmens verksamhet där entreprenörer drabbades. Ingen av de olyckor som skedde under 2023 ledde till dödlig utgång eller att den drabbade inte återhämtat sig efter 6 månader.

Nyanställda vid Holmens produktionsanläggningar utbildas i säker arbetsmiljö och därefter genomför medarbetare regelbundna fysiska och webbaserade arbetsmiljöutbildningar utifrån affärsområdets risker samt kompetenskrav. Chefer och skyddsombud genomför en längre utbildning. Entreprenörer genomgår webbutbildningarna SSG Entré och SSG Lokal innan tillträde beviljas till Holmens anläggningar.

Alla anställda har tillgång till friskvårdsaktiviteter och företagshälsovård som bland annat arbetar med rehabilitering och stödjer arbetsträning. Anställda erbjuds också friskvårdsbidrag och regelbundna hälsokontroller.

Inkludering och mångfald

Holmens medarbetare ska behandlas värdigt och med respekt, trakasserier eller diskriminering ska ej förekomma på arbetsplatsen.

Holmens hållning till jämställdhet, mångfald och lika villkor är tydligt kommunicerad i såväl koncernens Uppförandekod som i verksamhetens HR-policy.

För att bibehålla en stark konkurrenskraft vill Holmen vara en attraktiv arbetsgivare som lockar den kompetens vi behöver – medarbetare som representerar en mångfald av insikter, erfarenheter och kulturer. Holmens medarbetare ska kunna verka och leverera utifrån sin fulla potential och inte begränsas av kulturella hinder. Då vår bransch präglas av övervägande manlig representation arbetar Holmen bland annat för jämnare könsfördelning bland alla anställda. Som en del i arbetet för att skapa en inkluderande arbetsplats där alla ges samma möjligheter att utvecklas utarbetas handlingsplaner och årliga lönekartläggningar i enlighet med diskrimineringslagen. Där osakliga löneskillnader uppdragats har åtgärdsplaner lagts fast i samråd med de fackliga organisationerna.

Kompetensutveckling

Utifrån Holmens nuvarande och framtida kompetensbehov vidareutvecklas medarbetare dagligen på alla nivåer. Många medarbetare genomför regelbundna obligatoriska utbildningar för att upprätthålla kompetens inom särskilda områden. Holmens ledarskap innebär att ge medarbetare mycket ansvar, men också motivation och stöd från ett lag av engagerade och kunniga kollegor och chefer. Holmen erbjuder koncerngemensamma ledar- och medarbetarprogram för såväl nya som mer erfarna chefer samt för specialister som driver förändringsarbete. Genom kontinuerlig kompetensutveckling skapar vi förutsättningar för var och en att kunna utvecklas med stimulerande arbetsuppgifter och nya utmaningar.

Kollektivavtal och facklig representation

Holmen har en konstruktiv och förtroendefull samverkan med de fackliga organisationerna och ser det som självklart att alla anställda har möjlighet till facklig anslutning. Anställda representeras i koncernens styrelse av tre ordinarie ledamöter och tre suppleanter. De fackliga organisationerna träffas regelbundet i samrådsgrupper på koncern-, affärsområdes- och arbetsplatsnivå samt deltar i eller agerar som remissinstans i olika frågor.

Samtliga svenska enheter samt Holmens kartongbruk i Workington, England har kollektivavtal. Vid övriga utländska enheter arbetar Holmen i enlighet med lagar och andra former av kollektiva anställningsengagemang utifrån lokala standarder.

Ersättning

Holmen ska betala marknadsmässig lön och tillämpa differentierad och individuell lönesättning inom ramen för löneavtalen, baserat på befattningens svårighetsgrad, ansvar och individens prestation. Krav om minimilön enligt lag eller avtal ska uppfyllas.

Anställda	2023	2022
Medelantal årsanställda*	3 546	3 466
varav kvinnor, %	22,3	20,9
varav män, %	77,7	79,1
varav tillfälligt anställda, %	10,4	11,4
Medelålder**	41,2	42,9

* Se sida 74 not 4 för mer information.

** Avser tillsvidareanställda.

Kollektivanställda, %	2023	2022
Kvinnor	14	13
Män	86	87
<30 år	18	17
30-44 år	33	33
45-60 år	34	35
>60 år	16	13

Tjänstemän, %	2023	2022
Kvinnor	32	32
Män	68	68
<30 år	8	8
30-44 år	37	38
45-60 år	45	44
>60 år	10	9

Personalomsättning, %*	2023	2022
Personalomsättning	7,4	8,3
varav uppsagda	0,2	0,1
varav pensionering	1,6	2,3
varav eget val	4,5	5,1
Rekrytering	7,0	5,3

* Avser tillsvidareanställda.

Sjukfrånvaro, %	2023	2022
Totalt	4,6	4,7
varav frånvaro längre än 60 dagar	1,9	1,4

Arbetsolyckor*, antal	2023	2022
Arbetsolyckor med mer än 8 timmars frånvaro, per miljon arbetade timmar	5,2	7,6

* Ingen arbetsolycka med dödlig utgång inträffade under året.

Jämställdhet*, %	2023	2022
Andel chefer som är kvinnor av totalt antal chefer	24,8	23,8
Andel chefer som är män av totalt antal chefer	75,2	76,2
Rekryterade kvinnor av totalt antal rekryterade	33,8	44,4
Rekryterade män av totalt antal rekryterade	66,2	55,6

* Avser tillsvidareanställda.

Facklig samverkan*, %	2023	2022
Andel anställda som arbetar på en enhet med kollektivavtal**	95	95

* Avser tillsvidare- samt visstidsanställda.

** Avser svenska och engelska enheter vilka samtliga har kollektivavtal. Vid andra utländska enheter stödjer Holmen olika former av kollektiva anställningsengagemang enligt lokala standarder, tex Works Councils.

STYRNING

Samhällspåverkan

Ekonomiska och sociala värden

I stora delar av Sverige är ett aktivt skogsbruk en förutsättning för en levande landsbygd. Det skapar jobb där det finns få större arbetsgivare och ger människor möjlighet att bo, verka och trivas utanför storstadsregionerna. Holmen är också en stor exportör, vilket resulterar i att intäkter strömmar in till Sverige. Holmen bidrar även med betydande skatteintäkter, både i Sverige och i de andra länder där vi är verksamma. Vi betalar in skatt enligt gällande lagar och regler i alla länder där vi verkar. Utöver detta bidrar Holmens verksamhet till ekonomisk utveckling genom investeringar, forskning och utveckling samt genom samarbeten med andra företag och organisationer på flera av de platser där vi bedriver verksamhet.

Skogsbruket gör också skogen lättillgänglig för friluftsliv. Våra skogsbilvägar hjälper människor ut i naturen och gallring gör att skogen inte växer igen. Det går bra att vandra, plocka svamp och bär på våra marker samtidigt som de erbjuder fina möjligheter till jakt och fiske. De hållbart brukade skogarna är alltså inte bara viktiga ur ett klimatmässigt och ekonomiskt perspektiv, de är också betydelsefulla för människans välbefinnande.

Kontakt med lokala intressenter

På orter där verksamhet bedrivs knyts kontakter med lokala företrädare och allmänhet. Det sker till exempel vid samråds- och informationsmöten och via möten med beslutsfattare. Vid tillståndsärenden får myndigheter, allmänhet och närboende möjlighet att framföra synpunkter.

Som stor arbetsgivare på många orter deltar Holmen i flera lokala verksamheter. Det gäller olika typer av engagemang som till exempel representation i olika forskningssammanhang och kommunala marknadsbolag samt stipendieverksamhet. Holmen samarbetar också med ett stort antal lokalt förankrade föreningar, verksamheter och arrangemang av olika karaktär.

Ursprungsbefolkning

Holmens markinnehav sammanfaller på stora arealer i norr med samernas vinterbetesmarker. Genom samråd med rennäringsen ges tillfälle att finna lösningar som så bra som möjligt tar hänsyn till båda parter behov. Samråden genomförs lokalt genom att företrädare för Holmens fältverksamhet och företrädare för berörd sameby möts i en dialog över Holmens planerade verksamhet och om denna kan komma att ha någon inverkan på rennäringsen. Alla samråd protokollförs.

Ansvarsfullt företagande

Global Compact och FN:s mål för hållbar utveckling

Holmen har en helhetssyn på ansvarsfullt företagande och är anslutet till UN Global Compact och dess motsvarande nordiska nätverk sedan 2007. Vi ser det som naturligt att stödja dess tio principer om mänskliga rättigheter, socialt ansvar, miljöansvar och antikorrupktion. Som medlemmar i Global Compact har Holmen också åtagit sig att stödja och respektera mänskliga rättigheter i sin påverkanssfär. Då leverantörer tillhör denna krets är det viktigt att riskbedömningar sker och att relevanta krav ställs på dessa. Vi rapporterar årligen om vårt arbete och om vilka framsteg som gjorts i enlighet med Global Compacts tio principer.

Uppförandekod

Ett gott anseende som ett ansvarsfullt och förtroendeingivande bolag är en grundläggande förutsättning för vår verksamhet. För att tydliggöra de krav och förväntningar som finns på hur medarbetare i Holmen uppför sig finns Holmens uppförandekod. Uppförandekoden går i linje med de tio principerna i UN Global Compact, International Labour Organizations (ILO:s) åtta kärnkonventioner samt OECD:s riktlinjer för multinationella företag och ger vägledning i det dagliga arbetet. Alla medarbetare utbildas i koden och för tjänstemän är utbildningen obligatorisk att genomföra vart tredje år.

Holmen förväntar sig att medarbetare och andra intressenter som har misstankar om överträdelse av uppförandekoden anmäler dessa. Medarbetare kan vända sig till närmaste överordnade chef eller annan chef inom Holmen.

Under 2023 har inga avsteg från uppförandekoden konstaterats.

Ansvarsfulla inköp

Holmens inköpsfunktion ska bidra till företagets långsiktiga lönsamhet genom att säkerställa en hållbar försörjning av varor och tjänster. Inköpsfunktionen har även till uppgift att identifiera, utvärdera och förebygga risker i vår försörjningskedja. Genom vår godkännandeprocess och nära samarbete med våra leverantörer säkerställer vi att de lever upp till Holmens miljömässiga och sociala krav. Inköpare på Holmen utbildas kontinuerligt i vår inköppolicy, uppförandekod för leverantörer, etiska riktlinjer för inköp och leverantörsriskhanteringen.

Våra största leverantörskategorier är ved och el, vilket vi till stor del tillverkar själva. Det ger oss kontroll över vår försörjningskedja och minimerar eventuella risker i leverantörsledet. För den ved och el som vi köper in använder vi oss av väl utvecklade spårbarhetsmekanismer för att säkerställa att den är hållbart producerad. Andra betydande inköpsområden är transporter, insatsvaror och produktionsmaterial.

Holmen ställer krav på att leverantörer av produkter och tjänster beaktar miljö- och energiaspekter i sina verksamheter. Vi eftersträvar att ha minst två godkända leverantörer per användningsområde och kräver högsta energiklass vid inköp av energikrävande utrustning. Vid inköp av transporter kräver vi att våra leverantörer enbart nyttjar kända, kontrakterade underleverantörer som genomgått våra leverantörskrav.

Holmen är en stor inköpare av entreprenörstjänster kopplade till vårt skogsbruk. I vårt ledningssystem ingår en särskild upphandlingsprocess anpassad för den skogliga leverantörskedjan som syftar till att säkerställa att alla som utför skogs- värdsarbete för oss har avtalsenliga löner, en god arbetsmiljö och skäliga villkor.

Uppförandekod för leverantörer

Holmen arbetar sedan många år med en uppförandekod för leverantörer. Uppförandekoden följer FN:s riktlinjer och innehåller krav på att våra leverantörer ska respektera internationellt erkända principer för antikorrupktion, mänskliga rättigheter, arbetsmiljö samt miljöpåverkan. Uppförandekoden baseras på dessa principer och klargör vad Holmen förväntar sig av sina leverantörer. Av uppförandekoden framgår att leverantören ska verka för att tillbörlig aktsamhet visas i deras verksamhet avseende konsekvenserna för mänskliga rättigheter, miljö och klimat i vilket det innebär att identifiera potentiell och faktisk negativ påverkan samt att åtgärder vidtas för att hantera sådan påverkan.

Revisioner och platsbesök

Holmens uppförandekod för leverantörer ingår i alla nya kontrakt och vid utgången av 2023 hade leverantörer som representerar 90 (88) procent av koncernens inköpsvolym bedömts uppfylla principerna i leverantörskoden.

Sedan 2017 anlitar Holmen en extern part, EcoVadis, för en fördjupad bedömning av hur väl leverantörer uppfyller principerna i vår leverantörskod. Vid utgången av 2023 hade 130 (130) leverantörer genomfört en EcoVadis-bedömning. 97 (97) procent av våra bedömda leverantörer ligger över vår godkännandenivå.

Av de leverantörer vi har utvärderat och följt upp under 2023 har ingen leverantör funnits ha förhöjd risk relaterad till principerna i Holmens uppförandekod för leverantörer. Under 2023 har inget leverantörssamarbete avslutats till följd av brister i leverantörskedjan.

Holmen samarbetar med 98 olika skogsvårdsentreprenörer inom röjning och plantering. De skogliga entreprenörer som arbetar inom skogsvård sysselsätter totalt cirka 1 000 säsongsarbetare för Holmens räkning varje år. Holmen samarbetar med GS-facket om vilka entreprenörer som ska anlitas för varje säsong. Våra grundkrav är att dessa följer svensk lag och tillämpar kollektivavtal samt är certifierade enligt PEFCs entreprenörcertifiering.

Efterlevnad av skogsvårdsentreprenörsavtal säkerställs genom platsbesök i skogen och samtliga skogsvårdsarbetare utbildas i skogsvård och arbetsrätt och informeras om var de ska vända sig om oegentligheter förekommer. Under 2023 genomfördes platsbesök hos 27 (33) procent av Holmens arbetslag inom röjning och plantering. Inga avvikelser noterades under platsbesöken, däremot har några mindre brister lyfts upp. Åtgärdsplaner har tagits fram för att korrigera de identifierade bristerna och ingen entreprenör behövde sägas upp till följd av dessa. Ingen entreprenör anställd rapporterade in några upplevda missförhållanden via de kanaler Holmen tillhandahåller.

Mänskliga rättigheter och rättvisa arbetsvillkor

Holmen värnar om mänskliga rättigheter och människors lika värde i allt vi gör, både i verksamhetens dagliga drift och under tjänsteresor. Alla medarbetare ska ha samma rättigheter, skyldigheter och möjligheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, politisk åsikt, fackföreningstillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, hälsostatus, ålder eller familjeansvar. Detta framgår i Holmens uppförandekod och gäller för både anställda samt entreprenörer och leverantörer. För oss innebär detta att alla som arbetar i Holmen och i vår leverantörskedja ska må bra och prestera bra på arbetet i och med att de har en inkluderande, säker och hälsosam arbetsmiljö med justa arbetsvillkor. Mobbning och trakasserier ska inte förekomma och alla ska agera affärsmässigt och inte utsätta sig för risken att sammankopplas med åsikter och aktiviteter som inte är förenliga med Holmens uppförandekod. Holmen har tydliga riktlinjer om vad som gäller och var man kan vända sig om man skulle uppleva att Holmens uppförandekod inte efterlevs.

Holmen omfattas av UK Modern Slavery Act och en redogörelse för detta finns på holmen.com.

Affärsetik och antikorrupktion

Holmens uppförandekod och Holmens affärsetikpolicy med tillhörande riktlinjer ger tydlig vägledning om hur god affärsetik upprätthålls i relationen med externa kontakter. Holmens uppförandekod ger även vägledning inom mänskliga rättigheter, arbetstagares villkor och miljö. Dessa områden förtydligas i Holmens policy med tillhörande riktlinjer. Utbildning om alla ingående delar i Holmens uppförandekod genomförs av chefer och medarbetare inom sälj, marknad, inköp, ekonomi, HR, marknadskommunikation, projekt och koncernfunktioner.

Efterlevnad följs upp genom bland annat medarbetarundersökningar och medarbetarsamtal, lönekartläggningar, säkerhetsstatistik och revision av organisations- och social arbetsmiljö. Styrelsen informeras om eventuella överträdelse mot uppförandekoden. Där överträdelse eller bristfällig företagskultur upp-dagas hanteras frågan situationsanpassat enligt interna rutiner.

Politiskt inflytande och lobbyverksamhet

För att främja tillväxten av hållbar energiproduktion, biobaserade och fossilfria verksamheter är Holmen aktiva via dialog, remissvar, beredskap och påverkansarbete i egen regi och tillsammans med branschorganisationer. Holmen deltar i både nationella och internationella branschorganisationer som har i uppdrag att sköta samhällsbevakning och opinionsbildning i syfte att föra fram Holmens position och syn i relevanta politiska och regulatoriska frågor. På de orter där Holmen bedriver verksamhet knyts kontakter med lokala företrädare och allmänhet, exempel vid samråds- och informationsmöten. Strategisk värdering och

prioritering av vilka frågor som på längre sikt kan påverka Holmen görs under ledning av VD. Dessa prioriteringar ligger till grund för fördjupande insatser såsom utredningar och i förekommande fall tydliggörande av Holmens ställningstagande i viktiga sak- och påverkansfrågor.

Whistleblowing

En whistleblower-funktion finns tillgänglig för att anställda och övriga intressenter ska kunna framföra påpekanden om eventuella brister i Holmens finansiella rapportering eller andra missförhållanden och oegentligheter hos företaget. Möjligheten att lämna information är frivillig och funktionen utgör ett alternativ till övriga rapporteringsvägar. Framföranden kan ske anonymt och Holmen tolererar inte någon form av represalier mot den som i god tro gjort en anmälan.

Det har inkommit två ärenden via denna funktion under 2023. Ärendena rörde arbetsrelaterade frågor vilka har hanterats inom ramen för sedvanliga rutiner. Inget ärende gällande diskriminering har rapporterats under året.

Mer information om Holmens whistleblower-funktion finns på holmen.com.

En helhetssyn på hållbarhet

Holmen är anslutet till UN Global Compact och dess motsvarande nordiska nätverk sedan 2007. Vi rapporterar årligen om vårt arbete och om vilka framsteg som gjorts i enlighet med dess tio principer. På holmen.com finns information om hur Holmen arbetar enligt och uppfyller UN Global Compacts principer.

» *Vi har en helhetssyn på ansvarsfullt företagande och vårt arbete utgår från UN Global Compact. Vi ser det som naturligt att stödja dessa tio principer om mänskliga rättigheter, socialt ansvar, miljöansvar och antikorrupktion.*«

Henrik Sjölund

VD och koncernchef Holmen

TAXONOMI

Taxonomiförordningen är ett klassificeringsverktyg som ska vara en vägledning för finansiella aktörer att identifiera ekonomiska aktiviteter som väsentligt bidrar till att EU ska nå sina klimatmål och gröna tillväxtstrategi. Sedan tidigare omfattas ekonomiska verksamheter med betydande påverkan på klimatet samt åtgärder som vidtas för anpassning till klimatförändringar (miljömål 1-2). EU-kommissionen antog under 2023 en ny uppsättning taxonomikriterier som inte är klimatrelaterade (miljömål 3-6).

Enligt förordningen ska företagen rapportera hur stor del av omsättning, kapitalutgifter samt driftsutgifter som omfattas av taxonomiförordningen samt hur stor del som klarar kraven för att kallas hållbara. För varje verksamhet prövas om de klarar kriterierna som satts upp i förordningen för att klara miljömålen utan att orsaka betydande skada på något annat miljömål samt har sociala minimiskyddsåtgärder på plats.

Detaljerad information om Holmens verksamheter som omfattas av taxonomin återfinns i kommande tabeller. Där framgår att 10 procent av Holmens omsättning, 17 procent av kapitalutgifter och 20 procent av driftsutgifter omfattas av taxonomin samt att samtliga verksamheter klarar kriterierna för att kallas hållbara.

Beräkning av nyckeltalen har gjorts i enlighet med definitionerna 1.1.1, 1.1.2 och 1.1.3 i bilaga 1 till den delegerade akten om upplysningskyldighet enligt artikel 8 i taxonomiförordningen. I korthet innebär detta att omsättning, kapitalutgifter och driftsutgifter som omfattas av taxonomin (täljarna) ska divideras med koncernens totala omsättning, kapitalutgifter och driftsutgifter (nämnarna) enligt de definitioner som finns i den delegerade rättsakten. I kommande avsnitt beskrivs Holmens principer för beräkningar av dessa.

Allokering av omsättning, kapitalutgifter och driftsutgifter till nämnarna

Koncernens totala omsättning enligt taxonomins definition, motsvarar koncernens omsättning som framgår av resultaträkningen på sida 60 samt delar av koncernens övriga rörelseintäkter. Av not 3 på sida 72 framgår koncernens övriga rörelseintäkter och de som inkluderas i nämnaren är försäljning av biprodukter, certifikat för förnybar energi, utsläppsrätter och skogsvårdsuppdrag samt delar av hyres- och arrendeintäkter och övrigt vilka tillsammans uppgår till 1 895 Mkr. Intern omsättning som elimineras i konsolideringen, vilka kommer från aktiviteter som bedrivs internt inom koncernen och som finns inkluderade i taxonomin, är inte inräknade.

Kapitalutgifter motsvarar årets investeringar och förvärv enligt not 9 Skogstillgångar, not 10 Immateriella anläggningstillgångar, not 11 Materiella anläggningstillgångar och not 12 Nyttjanderättstillgångar (leasing) på sidorna 78-81.

Totala driftsutgifter i enlighet med taxonomins definition som är tillämpliga för Holmen är reparationer och underhåll samt forskning och utveckling. Enligt denna definition uppgår dessa till 1 718 Mkr för 2023.

Allokering av omsättning, kapitalutgifter och driftsutgifter till täljarna

De verksamheter inom Holmen som omfattas av taxonomin är skörd av egen skog (NACE-kod 02.20) samt elproduktion från vindkraft, vattenkraft och bioenergi (NACE-kod 35.11). Ingen förändring av omfattning har skett 2023 jämfört

Omsättning 2023

Ekonomiska verksamheter (1)	Kod (2)	Omsättning (3)	Andel av omsättningen, år 2023 (4)
Enhet		Mkr	%
A. Verksamheter som omfattas av taxonomin			10
A.1 Miljömässigt hållbara (taxonomiförenliga) verksamheter			
Skörd av egen skog	CCM 1.3	726	3
Vindkraft	CCM 4.3	263	1
Vattenkraft	CCM 4.5	790	3
Bioenergi	CCM 4.8	766	3
De miljömässigt hållbara (taxonomiförenliga) verksamheternas omsättning (A.1)		2 545	10
Varav möjliggörande verksamheter			-
Varav omställningsverksamheter			-
A.2 Verksamheter som omfattas av taxonomin men som inte är miljömässigt hållbara (ej taxonomiförenliga)			
Ej tillämplig		-	-
Omsättningen hos de verksamheter som omfattas av taxonomin men som inte är miljömässigt hållbara (ej taxonomiförenliga) (A.2)		-	-
Totalt (A.1 + A.2)		2 545	10
B. Verksamheter som inte omfattas av taxonomin			
Omsättningen hos verksamheter som inte omfattas av taxonomin (B)		22 145	90
Totalt (A + B)		24 691	100

Av de 2 545 Mkr i omsättningen som är förenliga enligt taxonomin är merparten hänförliga till koncernens omsättning och som framgår av resultaträkningen på sida 60. Omsättningen som är förenliga enligt taxonomin som avser övriga rörelseintäkter uppgår till 766 Mkr och avser bioenergi.

CCM = Begränsning av klimatförändringar

Kapitalutgifter 2023

Ekonomiska verksamheter (1)	Kod (2)	Kapitalutgifter (3)	Andel av kapitalutgifterna, år 2023 (4)
Enhet		Mkr	%
A. Verksamheter som omfattas av taxonomin			16
A.1 Miljömässigt hållbara (taxonomiförenliga) verksamheter			
Skörd av egen skog	CCM 1.3	240	13
Vindkraft	CCM 4.3	4	0
Vattenkraft	CCM 4.5	48	3
Bioenergi	CCM 4.8	9	0
De miljömässigt hållbara (taxonomiförenliga) verksamheternas kapitalutgifter (A.1)		301	16
Varav möjliggörande verksamheter			-
Varav omställningsverksamheter			-
A.2 Verksamheter som omfattas av taxonomin men som inte är miljömässigt hållbara (ej taxonomiförenliga)			
Ej tillämplig		-	-
Kapitalutgifter hos de verksamheter som omfattas av taxonomin men som inte är miljömässigt hållbara (ej taxonomiförenliga) (A.2)		-	-
Totalt (A.1 + A.2)		301	16
B. Verksamheter som inte omfattas av taxonomin			
Kapitalutgifter hos verksamheter som inte omfattas av taxonomin (B)		1 535	84
Totalt (A + B)		1 835	100

Av de 240 Mkr i kapitalutgifter som är förenliga enligt taxonomin avseende skörd av egen skog avser 178 Mkr investeringar i skogstillgångar, 50 Mkr i materiella anläggningstillgångar och 12 Mkr i leasingavtal. Av de 4 Mkr i kapitalutgifter som är förenliga enligt taxonomin avseende vindkraft avser 4 Mkr investeringar i materiella anläggningstillgångar. Av de 48 Mkr i kapitalutgifter som är förenliga enligt taxonomin avseende vattenkraft avser 44 Mkr investeringar i materiella anläggningstillgångar och 3 Mkr i immateriella anläggningstillgångar. Av de 9 Mkr i kapitalutgifter som är förenliga enligt taxonomin avseende bioenergi avser 9 Mkr investeringar i materiella anläggningstillgångar. Andelen som härrör från förvärv under 2023 uppgick till 10 procent och avser köp av skogsfastigheter (33 Mkr).

Driftsutgifter 2023

Ekonomiska verksamheter (1)	Kod (2)	Driftsutgifter (3)	Andel av driftsutgifterna, år 2023 (4)
Enhet		Mkr	%
A. Verksamheter som omfattas av taxonomin			20
A.1 Miljömässigt hållbara (taxonomiförenliga) verksamheter			
Skörd av egen skog	CCM 1.3	281	16
Vindkraft	CCM 4.3	12	1
Vattenkraft	CCM 4.5	40	2
Bioenergi	CCM 4.8	9	1
De miljömässigt hållbara (taxonomiförenliga) verksamheternas driftsutgifter (A.1)		343	20
Varav möjliggörande verksamheter			-
Varav omställningsverksamheter			-
A.2 Verksamheter som omfattas av taxonomin men som inte är miljömässigt hållbara (ej taxonomiförenliga)			
Ej tillämplig		-	-
Driftsutgifter hos de verksamheter som omfattas av taxonomin men som inte är miljömässigt hållbara (ej taxonomiförenliga) (A.2)		-	-
Totalt (A.1 + A.2)		343	20
B. Verksamheter som inte omfattas av taxonomin			
Driftsutgifter hos verksamheter som inte omfattas av taxonomin (B)		1 375	80
Totalt (A + B)		1 718	100

Av de 343 Mkr i driftsutgifter som är förenliga enligt taxonomin är merparten hänförliga underhåll och reparationer.

Kärnenergirelaterade verksamheter

Ja/Nej

1	Företaget utför, finansierar eller är exponerat mot forskning, utveckling, demonstration och utbyggnad av innovativa elproduktionsanläggningar som producerar energi från kärnenergiprocesser med minimalt avfall från bränslecykeln.	Nej
2	Företaget utför, finansierar eller är exponerat mot uppförande och säker drift av nya kärntekniska anläggningar för produktion av el eller processvärme, inbegripet för fjärrvärme eller industriella processer, såsom vätgasproduktion, samt för säkerhetsuppdateringar av dessa, med hjälp av bästa tillgängliga teknik.	Nej
3	Företaget utför, finansierar eller är exponerat mot säker drift av befintliga kärntekniska anläggningar som producerar el eller processvärme, inbegripet för fjärrvärme eller industriella processer, såsom vätgasproduktion från kärnenergi, samt säkerhetsuppdateringar av dessa.	Nej

Fossilgasrelaterade verksamheter

Ja/Nej

4	Företaget utför, finansierar eller är exponerat mot uppförande eller drift av elproduktionsanläggningar som producerar el med hjälp av fossila gasformiga bränslen.	Nej
5	Företaget utför, finansierar eller är exponerat mot uppförande, renovering och drift av anläggningar för kombinerad produktion av värme/kyla och el med hjälp av fossila gasformiga bränslen.	Nej
6	Företaget utför, finansierar eller är exponerat mot uppförande, renovering och drift av värmeproduktionsanläggningar som producerar värme/kyla med hjälp av fossila gasformiga bränslen.	Nej

REVISORS RAPPORT ÖVER ÖVERSIKTLIG GRANSKNING

Holmens hållbarhetsredovisning, som den definieras på sida 2 i Holmen Årsredovisning 2023, har varit föremål för separat översiktlig granskning enligt ISAE 3000 Andra bestyrkandeuppdrag än revisioner och översiktliga granskningar av historisk finansiell information.

Fullständig bestyrkanderapport för hållbarhetsredovisningen återfinns på [holmen.com](https://www.holmen.com).

Där framgår följande slutsats:

Grundat på vår översiktliga granskning har det inte kommit fram några omständigheter som ger oss anledning att anse att hållbarhetsredovisningen inte, i allt väsentligt, är upprättad i enlighet med de av koncernledningens angivna kriterierna.

Stockholm den 23 februari 2024
PricewaterhouseCoopers AB

Magnus Svensson Henryson
Auktoriserad revisor
Huvudansvarig revisor

Linda Corneliusson
Auktoriserad revisor

NYCKELTAL

Holmen använder i sin rapportering nyckeltal som komplement till mått som definieras inom IFRS-regelverk, eller direkt i resultat- och balansräkningen, i syfte att åskådliggöra företagets finansiella ställning och utveckling samt att öka jämförbarhet mellan olika perioder och andra företag. Nedan följer beräkningar för att härleda nyckeltal som används inom koncernen. Se även definitioner för mer information.

ESMA:s (European Securities And Markets Authority) "Riktlinjer – Alternativa nyckeltal" tillämpas. Alternativa nyckeltal publicerade i denna rapport skall inte ses som substitut för finansiella mått definierade i enlighet med IFRS regelverk utan som ett komplement och dessa behöver inte vara jämförbara med på samma sätt titulerade nyckeltal som presenteras av andra bolag.

Avstämning nyckeltal, Mkr	2023	2022	2021	2020	2019
Rörelseresultat, resultat före avskrivningar och jämförelsestörande poster					
Resultat före avskrivningar (EBITDA)	6 114	8 607	5 321	3 651	3 486
Avskrivningar enligt plan	-1 360	-1 345	-1 261	-1 172	-1 141
Rörelseresultat exklusive jämförelsestörande poster	4 755	7 262	4 061	2 479	2 345
Jämförelsestörande poster*	-	266	-330	-	8 770
Rörelseresultat	4 755	7 527	3 731	2 479	11 115
Rörelsemarginal					
Rörelseresultat exklusive jämförelsestörande poster	4 755	7 262	4 061	2 479	2 345
Nettoomsättning	22 795	23 952	19 479	16 327	16 959
Rörelsemarginal, %	20,9	30,3	20,8	15,2	13,8
Sysselsatt kapital					
Eget kapital	56 923	56 950	46 992	42 516	40 111
Finansiell nettoskuld	1 869	2 145	4 101	4 181	3 784
Sysselsatt kapital	58 793	59 095	51 093	46 697	43 895
Avkastning på sysselsatt kapital					
Rörelseresultat exklusive jämförelsestörande poster	4 755	7 262	4 061	2 479	2 345
Genomsnittligt sysselsatt kapital	56 046	54 570	47 557	44 128	26 391
Avkastning, %	8,5	13,3	8,5	5,6	8,9
Avkastning på eget kapital					
Resultat efter skatt	3 697	5 874	3 004	1 979	8 731
Genomsnittligt eget kapital	54 140	51 299	43 326	40 718	25 233
Avkastning, %	6,8	11,5	6,9	4,8	34,6
Finansiell nettoskuld					
Långfristiga finansiella skulder	1 902	2 902	3 911	3 919	2 018
Långfristiga skulder avseende nyttjanderättstillgångar	160	158	173	175	171
Kortfristiga finansiella skulder	1 021	1 039	736	605	2 485
Kortfristiga skulder avseende nyttjanderättstillgångar	91	89	71	112	13
Pensionsåtaganden	9	7	24	48	46
Långfristiga finansiella fordringar	-61	-97	-268	-290	-451
Kortfristiga finansiella fordringar	-50	-18	-39	-43	-14
Likvida medel	-1 202	-1 935	-507	-346	-483
Finansiell nettoskuld	1 869	2 145	4 101	4 181	3 784
Skuldsättningsgrad					
Finansiell nettoskuld	1 869	2 145	4 101	4 181	3 784
Eget kapital	56 923	56 950	46 992	42 516	40 111
Nettoskuld i % av eget kapital	3	4	9	10	9
Soliditet					
Eget kapital	56 923	56 950	46 992	42 516	40 111
Tillgångar	79 719	81 436	68 101	62 543	59 340
Soliditet, %	71	70	69	68	68

*På sida 112 framgår vad jämförelsestörande poster avser.

EKONOMISK TIOÅRSÖVERSIKT

Mkr	2023	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014
Resultaträkning										
Nettoomsättning	22 795	23 952	19 479	16 327	16 959	16 055	16 133	15 513	16 014	15 994
Rörelsens kostnader	-17 249	-15 865	-14 622	-13 250	-13 961	-12 984	-13 379	-12 626	-13 348	-13 270
Värdeförändring biologiska tillgångar	562	509	464	579	487	425	415	315	267	282
Resultat från andelar i intresseföretag och joint ventures	6	10	0	-6	0	-9	-12	-22	7	-7
Resultat före avskrivningar (EBITDA)	6 114	8 607	5 321	3 651	3 486	3 488	3 157	3 179	2 940	2 999
Avskrivningar enligt plan	-1 360	-1 345	-1 261	-1 172	-1 141	-1 012	-991	-1 018	-1 240	-1 265
Rörelseresultat exkl. jämförelsestörande poster	4 755	7 262	4 061	2 479	2 345	2 476	2 166	2 162	1 700	1 734
Jämförelsestörande poster*	-	266	-330	-	8 770	-94	-	-232	-931	-450
Rörelseresultat	4 755	7 527	3 731	2 479	11 115	2 382	2 166	1 930	769	1 284
Finansnetto	-49	-87	-39	-42	-34	-25	-53	-71	-90	-147
Resultat före skatt	4 705	7 441	3 691	2 437	11 081	2 356	2 113	1 859	679	1 137
Skatt	-1 008	-1 567	-688	-458	-2 351	-89	-445	-436	-120	-230
Årets resultat	3 697	5 874	3 004	1 979	8 731	2 268	1 668	1 424	559	907
Resultat per aktie, efter utspädning, kr**	23,0	36,3	18,5	12,2	52,6	13,5	9,9	8,5	3,4	5,4
Nettoomsättning										
Skog	7 996	7 342	6 509	5 883	6 286	5 944	5 535	5 302	5 481	5 641
Kartong	6 765	6 735	6 261	6 187	6 229	5 785	5 526	5 252	5 472	5 113
Papper	8 200	8 370	5 441	4 879	5 757	5 571	5 408	5 431	6 148	6 247
Trävaror	4 075	5 015	4 872	2 222	1 695	1 747	1 562	1 342	1 314	1 352
Energi	1 070	1 226	488	378	378	319	315	314	359	389
Koncerngemensamt och eliminerings	-5 311	-4 737	-4 092	-3 222	-3 385	-3 311	-2 214	-2 128	-2 760	-2 748
Koncernen	22 795	23 952	19 479	16 327	16 959	16 055	16 133	15 513	16 014	15 994
Rörelseresultat										
Skog	1 523	1 401	1 495	1 367	1 172	1 185	1 069	1 001	905	817
Kartong	192	1 081	673	812	435	689	764	903	847	674
Papper	2 538	2 714	70	73	509	329	288	289	-74	141
Trävaror	6	1 237	1 668	185	62	246	80	-3	9	37
Energi	697	1 006	347	215	336	181	135	120	176	212
Koncerngemensamt och eliminerings	-202	-178	-193	-174	-168	-154	-170	-148	-163	-146
Koncernen	4 755	7 262	4 061	2 479	2 345	2 476	2 166	2 162	1 700	1 734
Jämförelsestörande poster*	-	266	-330	-	8 770	-94	-	-232	-931	-450
Koncernen	4 755	7 527	3 731	2 479	11 115	2 382	2 166	1 930	769	1 284
Kassaflöde										
Resultat före skatt	4 705	7 441	3 691	2 437	11 081	2 356	2 113	1 859	679	1 137
Justeringsposter	766	966	346	544	-8 208	540	418	965	1 802	1 448
Betalda inkomstskatter	-160	-1 639	-662	-569	-147	-396	-221	-504	-398	-191
Förändringar i rörelsekapital	494	-1 284	-145	46	158	-214	199	-360	443	-217
Kassaflöde från den löpande verksamheten	5 805	5 484	3 229	2 457	2 884	2 286	2 509	1 961	2 526	2 176
Kassaflöde från investeringsverksamheten***	-1 653	-1 352	-1 332	-1 924	-1 050	-1 005	-644	-123	-824	-815
Kassaflöde efter investeringar	4 153	4 132	1 897	533	1 834	1 281	1 865	1 838	1 702	1 361
Utbetald utdelning	-2 592	-1 862	-1 741	-567	-1 134	-1 092	-1 008	-882	-840	-756
Återköp av aktier	-1 119	-	-	-	-1 430	-	-	-	-	-

*Jämförelsestörande poster:

År 2022: Försäkringsersättning samt kostnader och intäktsbortfall kopplat till turbinhavariet i Workington om 266 Mkr.

År 2021: Ökade energikostnader på grund av turbinhavari i Workington om -330 Mkr.

År 2019: Omvärdering av biologisk tillgång om 9 079 Mkr, nedskrivning av intresseföretag om -109 Mkr och avsättningar om -200 Mkr.

År 2018: Omställningskostnader om -94 Mkr.

År 2016: Avyttring av bruket i Spanien och försäkringsersättning för återuppbyggnad efter brand i Hallsta Pappersbruk om -232 Mkr.

År 2015: Nedskrivning av anläggningstillgångar, avsättning för kostnader samt effekter av brand om -931 Mkr.

År 2014: Nedskrivning av anläggningstillgångar om -450 Mkr.

**Historiska siffror har justerats med anledning av aktiesplit (2:1) 2018.

***Netto efter avyttringar och före förändring i långfristiga finansiella fordringar.

För en tioårsöversikt med data per aktie, se sida 55.

Mkr	2023	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014
Balansräkning										
Skogstillgångar	56 348	52 151	47 080	43 202	41 345	18 701	17 971	17 595	17 340	17 032
Övriga anläggningstillgångar*	12 781	12 477	12 251	11 784	10 781	10 586	10 780	11 106	12 184	13 189
Omsättningstillgångar	9 277	14 758	7 956	6 878	6 264	6 845	5 710	5 852	5 607	5 964
Finansiella fordringar	1 313	2 050	814	679	950	781	430	338	325	249
Summa tillgångar	79 719	81 436	68 101	62 543	59 340	36 912	34 891	34 891	35 456	36 434
Eget kapital	56 923	56 950	46 992	42 516	40 111	23 453	22 035	21 243	20 853	20 969
Uppskjuten skatteskuld	13 858	13 490	11 610	10 570	10 299	5 839	5 650	5 613	5 508	5 480
Finansiella skulder och räntebärande avsättningar	3 182	4 195	4 915	4 860	4 733	3 587	3 366	4 283	5 124	6 156
Rörelseskulder	5 755	6 801	4 584	4 597	4 196	4 033	3 840	3 752	3 971	3 829
Summa eget kapital och skulder	79 719	81 436	68 101	62 543	59 340	36 912	34 891	34 891	35 456	36 434
Sysselsatt kapital										
Skog	44 768	41 354	37 300	34 230	32 718	14 830	13 824	13 536	13 401	13 212
Kartong	5 889	5 632	5 169	5 276	5 589	5 316	5 433	5 546	5 698	5 841
Papper	1 737	1 939	1 637	1 969	1 903	2 072	2 193	2 507	3 266	4 366
Trävaror	2 139	2 067	2 278	1 846	1 000	927	862	859	897	874
Energi	4 283	4 618	4 069	3 351	3 058	3 082	3 115	3 153	3 075	3 118
Koncerngemensamt och övrigt	-22	3 485	640	24	-372	34	-455	-410	-684	-535
Sysselsatt kapital	58 793	59 095	51 093	46 697	43 895	26 261	24 972	25 190	25 653	26 876
Nyckeltal										
Rörelsemarginal, %**										
Kartong	3	16	11	13	7	12	14	17	15	13
Papper	31	32	1	2	9	6	5	5	-1	2
Trävaror	0	25	34	8	4	14	5	0	1	3
Koncernen	21	30	21	15	14	15	13	14	11	11
Avkastning sysselsatt kapital, %**										
Industrin (Kartong, Papper & Trävaror)	27	52	26	12	12	15	13	13	6	7
Koncernen	8	13	9	6	9	10	9	9	6	6
Avkastning på eget kapital, %	7	11	7	5	35	10	8	7	3	4
Nettoskuld i % av eget kapital	3	4	9	10	9	12	13	19	23	28
Leveranser										
Egen skog, 1 000 m ³ fub	2 702	2 813	2 833	2 841	2 699	2 816	2 883	2 945	3 132	3 207
Kartong, 1 000 ton	448	503	544	544	538	525	526	497	499	493
Papper, 1 000 ton	896	995	1 029	883	996	1 036	1 117	1 134	1 325	1 305
Trävaror, 1 000 m ³	1 498	1 435	1 373	1 052	879	828	852	776	730	725
Vatten- och vindkraft, GWh	1 658	1 639	1 230	1 352	1 109	1 145	1 169	1 080	1 441	1 113

*Exklusive långfristiga finansiella fordringar.

**Exklusive jämförelsestörande poster.

FEMÅRSÖVERSIKT HÅLLBARHET

	2023	2022	2021	2020	2019
Produktion					
Kartong, 1 000 ton	462	513	529	551	532
Marknadsmassa, 1 000 ton	76	77	80	84	79
Papper, 1 000 ton	888	1 016	998	891	975
Trävaror, 1 000 m ³	1 447	1 468	1 465	1 021	877
Egen vatten- och vindkraft, GWh	1 502	1 561	1 230	1 352	1 109
Egen elproduktion vid bruk, GWh	566	520	445	621	669
Råvaror					
Virke, milj m ³ fub	5,94	6,36	6,34	5,62	5,49
Inköpt massa, 1 000 ton	71	77	77	78	78
Värmeenergi, GWh ¹⁾	4 594	4 648	5 291	5 885	5 992
Elenergi, GWh	3 501	3 930	3 872	3 508	3 720
Vattenanvändning, milj m ³	68	71	70	69	70
Plastgranulat/folieringsmaterial, 1 000 ton	2,6	3,0	3,3	2,8	3,2
Kemikalier, 1 000 ton	139	147	147	147	181
Fyllmedel, pigment, 1 000 ton	184	162	162	156	160
Utsläpp till luft, ton					
Svaveldioxid (räknat som svavel, S)	54	49	50	64	59
Kväveoxider	892	899	811	902	888
Stoft	53	49	52	33	28
Fossil koldioxid, 1 000 ton	41	42	81	63	68
Biogen koldioxid, 1 000 ton	1 676	1 657	1 423	1 545	1 585
Utsläpp till vatten, ton					
AOX (klorerad organisk substans)	36	36	39	38	44
Kväve	182	162	187	210	174
Fosfor	18	12	16	19	14
COD (organisk substans), 1 000 ton	17	19	19	20	21
Suspenderade ämnen, 1 000 ton	3,8	3,6	3,2	3,5	2,9
Biprodukter, 1 000 ton					
Till materialproduktion ²⁾	412	469	412	252	208
Avfall, 1 000 ton					
Farligt	1,4	1,8	2,0	2,3	2,5
Deponerat (vått)	0,8	6,3	3,7	4,9	0,9
Energileveranser, GWh					
GROT och torv	367	325	291	115	101
El- och värmeenergi, internt och externt	367	377	317	351	372
Till energiproduktion, externt	2 292	1 801	1 719	1 418	1 186

1) Beräkningsmetoden justerades 2022 vilket gör att uppgiften inte är helt jämförbar med uppgifterna för 2019–2021. 2) Från 2021 har affärsområde Trävaror inkluderats.

Utsläpp av växthusgaser Scope 1–3, 1 000 ton CO ₂ e	2023	2022	2021	2020	2019
Scope 1: Direkta utsläpp av växthusgaser	54	58	97	79	86
Scope 2: Indirekta utsläpp av växthusgaser från inköpt elenergi	12	29	60	38	46
Scope 3: Utsläpp i värdekedjan	609	604	550	460	453
varav kategori 1: Inköpta varor och tjänster	196	191	136	100	101
varav kategori 2: Kapitalvaror	116	95	120	80	80
varav kategori 3: Bränsle- och energirelaterade aktiviteter ¹⁾	40	40	38	36	31
varav kategori 4: Uppströms transporter ²⁾	54	54	56	56	57
varav kategori 6 & 7: Resor ³⁾	4	4	4	4	4
varav kategori 9: Nedströms transporter ⁴⁾	199	220	196	184	180
Totala utsläpp	675	691	707	577	585

1) Transport av bränsle samt utsläpp från skogsbruk, till exempel utsläpp från drivning, skogsskötsel och flisning. 2) Transport av vedråvara, Well to Wheel. 3) Baseras på den resvaneundersökning Holmen genomförde 2019. 4) Avser transport av färdiga produkter, Well to Wheel.

	2023	2022	2021	2020	2019
Medarbetare					
<i>Anställda</i>					
Medelantal årsanställda	3 546	3 466	3 474	2 974	2 915
varav kvinnor, %	22,3	20,9	20,6	20,0	20,0
varav män, %	77,7	79,1	79,4	80,0	80,0
varav tillfälligt anställda, %	10,4	11,4	9,3	8,4	11,1
Medelålder ¹⁾	41,2	42,9	43,5	44,3	44,4
<i>Kollektivanställda, %</i>					
Kvinnor	14	13	12	12	12
Män	86	87	88	88	88
<30 år	18	17	16	13	12
30-44 år	33	33	32	29	28
45-60 år	34	35	31	38	40
>60 år	16	13	21	19	19
<i>Tjänstemän, %</i>					
Kvinnor	32	32	31	26	29
Män	68	68	69	73	71
<30 år	8	8	8	6	7
30-44 år	37	38	37	26	37
45-60 år	45	44	45	34	45
>60 år	10	9	10	8	11
<i>Personalomsättning, %¹⁾</i>					
Personalomsättning	7,4	8,3	8,9	7,3	7,9
varav uppsagda	0,2	0,1	0,3	0,6	0,9
varav pensionering	1,6	2,3	3,0	3,1	2,2
varav eget val	4,5	5,1	4,3	3,0	4,4
Rekrytering	7,0	5,3	5,1	2,6	2,5
<i>Sjukfrånvaro, %</i>					
Totalt	4,6	4,7	4,1	4,3	3,8
varav frånvaro längre än 60 dagar	1,9	1,4	1,4	1,7	1,6
<i>Arbetsolyckor, antal²⁾</i>					
Arbetsolyckor med mer än 8 timmars frånvaro, per miljon arbetade timmar	5,2	7,6	5,6	4,3	5,7
<i>Jämställdhet, %¹⁾</i>					
Andel chefer som är kvinnor av totalt antal chefer	24,8	23,8	23,1	22,7	22,9
Andel chefer som är män av totalt antal chefer	75,2	76,2	76,9	77,3	77,1
Rekryterade kvinnor av totalt antal rekryterade	33,8	44,4	30,3	35,5	39,5
Rekryterade män av totalt antal rekryterade	66,2	55,6	69,7	64,5	60,5
<i>Facklig samverkan, %³⁾</i>					
Andel anställda som arbetar på en enhet med kollektivavtal ⁴⁾	95	95	95	94	93

1) Avser tillsvidareanställda.

2) Avser anställda.

3) Avser tillsvidare- samt visstidsanställda.

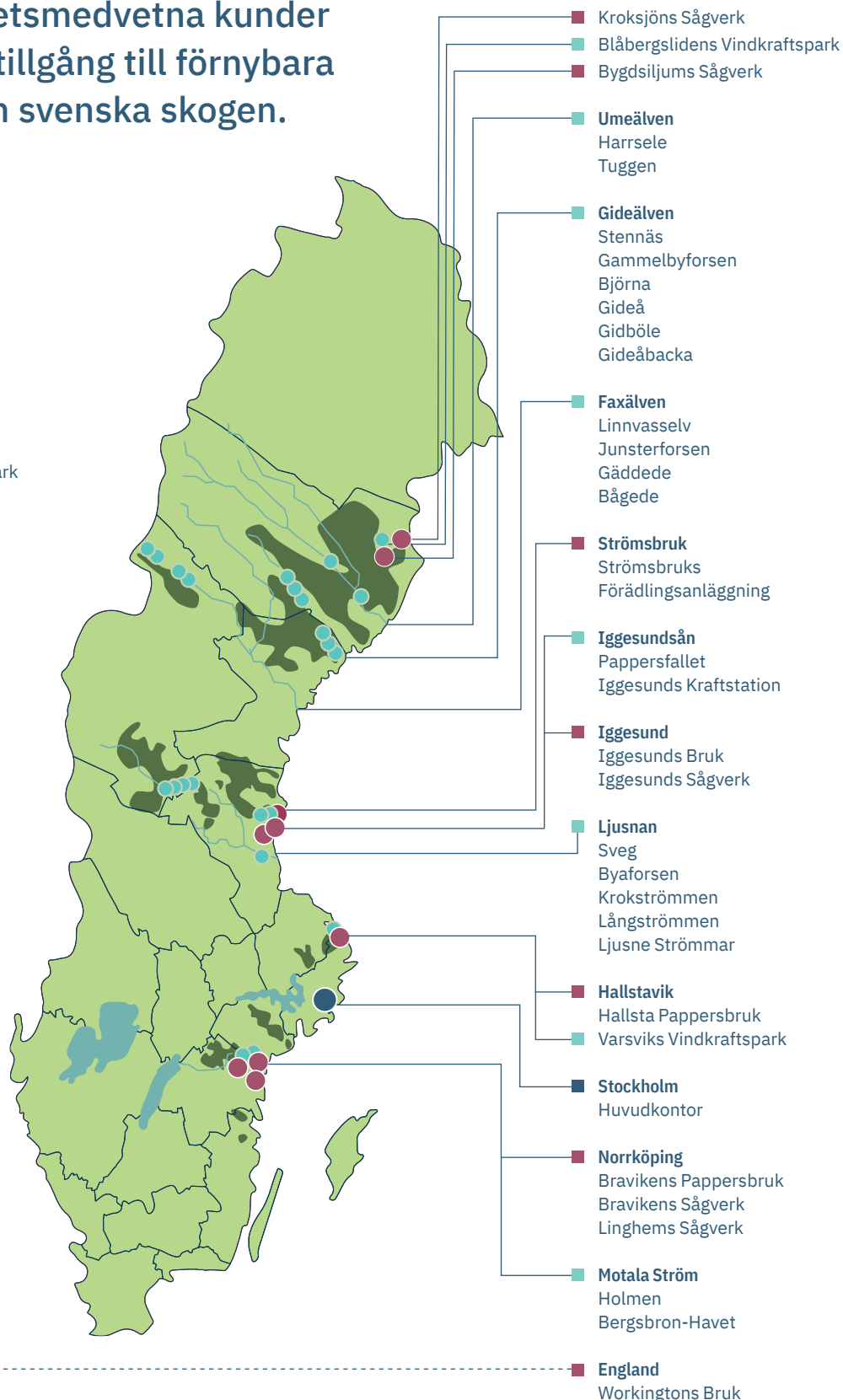
4) Avser svenska och engelska enheter vilka samtliga har kollektivavtal.

HOLMEN 2023

Holmen ger kvalitetsmedvetna kunder över hela världen tillgång till förnybara produkter från den svenska skogen.

Holmens skogar, kraftanläggningar & industrier

- **Skogsinnehav**
1,3 miljoner hektar total landareal
1 miljon hektar produktiv skogsmark

Skogsinnehav

Holmens skogar 2023

Total landareal	1 305 000 ha
Total skogsmarksareal*	1 161 000 ha
– varav naturvårdsareal	207 000 ha
Produktiv skogsmark**	1 046 000 ha

Totalt virkesförråd på

produktiv skogsmark **126 miljoner m³sk**

*Beräknat efter Holmens beståndsregister och data från Riksskogstaxeringen enligt internationella definitionen av skogsmark: Landareal >0,5 hektar med träd där kronäckningen är större än 10 procent för skog som är minst 5 meter hög vid mogen ålder.

**Skogsmark som kan producera minst 1 m³sk per hektar och år (i genomsnitt under beståndets växttid) enligt Holmens beståndsregister.

Kraftanläggningar

Vattendrag	Vattenkraftverk	% ¹⁾	GWh ²⁾	Idrifttagande
Umeälven	Harrsele	49	489	1957
	Tuggen	22	98	1962
Gideälven	Stennäs	10	3	1989
	Gammelbyforsen	10	1	1993
	Björna	10	8	1986
	Gideå	10	9	1986
	Gidböle	10	6	1985
Faxälven	Gideåbacka	10	8	1995
	Linnasselv	7	16	1962
Junsterforsen	Junsterforsen	100	130	1961
	Gäddede	30	22	1974
	Bågede	100	71	1974
Iggesundsån	Pappersfallet	100	6	1915
	Iggesunds Kraftstation	100	22	2009
Ljusnan	Sveg	20	22	1975
	Byaforsen	20	21	1975
	Krokströmmen	9	42	1952
	Långströmmen	11	32	1961
	Ljusne Strömmar	7	17	1976
Motala Ström	Holmen	100	106	1990
	Bergsbron-Havet	100	8	1923
Vindkraft	Varsviks Vindkraftspark	100	149	2014
	Blåbergslidens Vindkraftspark	100	430	2021

1) Holmens produktionsandel. 2) Holmens andel av normalårsproduktion.

Kunder och marknad

Produktområde	Produkter	Kundsegment	Primära marknader	Konkurrenter
Kartong	Premiumkartong för konsumentförpackningar	Varumärkesägare, konverterare och grossister	Europa, Asien, Nordamerika	Metsä Board, Mayr-Melnhof, Stora Enso, Westrock
Papper	Papper för böcker, förpackningar och grafiska publikationer	Förlag, tryckerier, detaljister och konverterare	Europa, Asien	Norske Skog, Stora Enso, UPM
Trävaror	Konstruktions- och snickeri- virke, KL- och limträ samt virke för pallar och emballage	Bygg- och snickeriindustri samt bygghandel och emballageindustri	Europa, Mellanöstern och Nordafrika, Nordamerika	Moelven, SCA, Setra, Södra, Vida samt ett stort antal utländska aktörer

Produktions- anläggningar

Iggesunds Bruk

Produkter: Flerskiktsparkong gjord av blekt kemisk massa (SBB).
Varumärke: Invercote och Inverform.

Workingtons Bruk

Produkter: Flerskiktsparkong, ytskikt av kemisk massa, kärna av mekanisk massa (FBB).
Varumärke: Incada.

Strömsbruks Förädlingsanläggning

Produkter: Efterbehandlade kartong- produkter för förpackning av bland annat kosmetik, konfektyr och livsmedel.

Bravikens Pappersbruk

Produkter: Papper för böcker, magasin, reklam, tidningar och förpackningar.

Hallsta Pappersbruk

Produkter: Papper för böcker, magasin, reklam och förpackningar.

Bravikens Sågverk

Produkter: Gran- och furuvaror för konstruktion.

Iggesunds Sågverk

Produkter: Furuvaror för snickeri.

Linghems Sågverk

Produkter: Gran- och furuvaror för konstruktion.

Bygdsiljums Sågverk

Produkter: Gran- och furuvaror för snickeri och konstruktion samt limträ och KL-trä för byggmarknaden.

Kroksjöns Sågverk

Produkter: Granvaror för snickeri och konstruktion samt hyvlade och målade byggprodukter.

Definitioner

Avkastning på sysselsatt kapital

Rörelseresultat (exklusive jämförelsestörande poster) uttryckt i procent av genomsnittligt sysselsatt kapital beräknat utifrån kvartalsdata.

Avkastning på eget kapital

Årets resultat uttryckt i procent av genomsnittligt eget kapital beräknat utifrån kvartalsdata.

Finansiella tillgångar

Långfristiga och kortfristiga finansiella fordringar samt likvida medel.

Finansiell nettoskuld

Långfristiga och kortfristiga finansiella skulder, långfristiga och kortfristiga skulder avseende nyttjanderättstillgångar samt pensionsåtaganden reducerat med finansiella tillgångar.

Jämförelsestörande poster

Används för att åskådliggöra hur resultatmåtten påverkats av händelser som ligger utanför den normala verksamheten, till exempel nedskrivning, avveckling, nedläggning, större omställningar och haverier samt ändrade antaganden vid värdering av biologiska tillgångar. Effekter av underhålls- och ombyggnadsstopp hanteras inte som jämförelsestörande poster. På sida 112 framgår vilka poster som hanterats som jämförelsestörande poster de senaste 10 åren.

Kassaflöde efter investeringar

Kassaflöde från den löpande verksamheten minskat med kassaflöde från investeringsverksamheten.

Resultat före avskrivningar

Resultat före finansnetto, skatt, ned- och avskrivningar, exklusive jämförelsestörande poster.

Resultat per aktie

Årets resultat dividerat med vägt genomsnitt av antalet utestående aktier justerat för eventuellt återköp av aktier under året. Resultat per aktie efter utspädning innebär att eventuellt utspädningseffekt från utestående köpoptioner har beaktats.

Rörelsemarginal

Rörelseresultat (exklusive jämförelsestörande poster) uttryckt i procent av nettoomsättning.

Rörelseresultat

Resultat före finansnetto och skatt.

Skuldsättningsgrad

Finansiell nettoskuld dividerad med summan av eget kapital.

Soliditet

Eget kapital uttryckt i procent av balansomslutningen.

Sysselsatt kapital

Finansiell nettoskuld ökat med eget kapital, vilket motsvarar anläggningsskapital (exklusive långfristiga finansiella fordringar) plus rörelsekapital minskat med nettot av uppskjuten skatteskuld och uppskjuten skattefordran. Genomsnittsvärden beräknas utifrån kvartalsdata.

Ordlista

Biobränsle

Förnybara bränslen, exempelvis ved, returlutar, bark och tallolja. Bränslen som inte orsakar något nettotillskott av koldioxid till atmosfären, eftersom den mängd koldioxid som bildas vid förbränning är en del av kolcykeln.

Bulk

Mått på papperets volym. Papper med samma ytvikt kan ha olika tjocklek beroende av dess bulk. Hög bulk innebär tjockt, men förhållandevis lätt papper.

COD (Chemical Oxygen Demand)

Kemiskt syreförbrukande ämnen. Ett mått på den mängd syre som behövs för fullständig nedbrytning av organiskt material i vatten.

FBB (Folding Box Board)

Flerskiktsparkong av mekanisk och kemisk massa.

Fosfor (P)

Ett grundämne som ingår i ved. För stor mängd fosfor i vattnet kan orsaka övergödning (eutrofiering) och syretäring.

Fossila bränslen

Bränslen baserade på kol- och väte föreningar från sediment eller sedimenterad berggrund – främst kol, olja och fossilgas.

Fyllmedel

Fyllmedel, till exempel mald marmor och kaolinera, används för att fylla ut papperet och göra det jämnare och ljusare.

Försiktighetsprincipen

Alla som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd skall utföra de skyddsåtgärder, iaktta de begränsningar och vidta de försiktighetsmått i övrigt som behövs för att förebygga, hindra eller motverka att verksamheten eller åtgärden medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön. I samma syfte skall bästa möjliga teknik användas.

GRI

Global Reporting Initiative. Internationellt samarbetsorgan där olika intressegrupper arbetat fram globala riktlinjer för hur företag ska redovisa det som ryms under begreppet hållbar utveckling.

GR0T

Spill som uppstår när skördaren apterat trädstockarna, till exempel grenar och toppar.

ISO 9001

En internationell standard gällande ledningssystem för kvalitet. Riktat sig i första hand till företag och organisationer som vill förbättra sin verksamhet utifrån aspekterna nöjdare kunder och minskade kostnader.

ISO 14001

En internationell standard för miljöstyrning. Viktiga principer i ISO 14001 är regelbundna miljörevisioner och gradvis höjning av kraven.

ISO 45001

En internationell serie av standarder för ett ledningssystem för arbetsmiljö. Ledningssystemet innehåller uppföljning, utvärdering och redovisning av arbetsmiljöarbetet.

ISO 50001

En internationell standard för energiledningssystem som ger ett ramverk för energieffektiviseringsåtgärder.

Koldioxid (CO₂)

Kol är livets byggsten och ingår i allt levande. Biogen koldioxid frigörs när biologiskt material multnar eller eldas. Fossil koldioxid frigörs när kol, olja eller fossilgas eldas.

Koldioxidekvivalenter (CO₂e)

Koldioxidekvivalenter inkluderar växthuseffekten från andra växthusgaser än bara koldioxid, som till exempel metan och lustgas.

Kväve (N)

Ett grundämne som ingår i ved. Utsläpp av kväve till vatten kan orsaka övergödning.

Kväveoxider (NO_x)

Gaser vilka består av kväve och syre som bildas vid förbränning. I fuktig luft omvandlas kväveoxider till salpetersyra som försurar nederbörden. Kväveoxider har också en gödande effekt.

m³fub

Kubikmeter fast mått under bark, det vill säga verklig volym (inget tomrum mellan stockarna) av helstam eller stamved exklusive bark och trädtopp. Används vanligen som mått på skördat virke.

m³sk

Skogskubikmeter. Volymen av trädstammar, inklusive bark, från stubben till toppen. Används vanligen som mått på växande skog.

SBB (Solid Bleached Board)

Flerskiktsparkong av blekt kemisk massa.

Stoft

Askpartiklar som bildas vid förbränning av exempelvis bark eller lut.

Sulfatmassa

Kemisk massa som tillverkas genom att ved kokas under högt tryck och vid hög temperatur med så kallad vitlut (natriumhydroxid och natriumsulfid).

Suspenderade ämnen (SÅ)

Vattenburna ämnen som består av fibrer och partiklar som till stor del kan avlägsnas med ett finmaskigt filter.

Svaveldioxid (SO₂)

En gas bestående av svavel och syre som bildas vid förbränning av svavelhaltiga bränslen, till exempel olja. I kontakt med fuktig luft omvandlas svaveldioxid till svavelsyra som försurar nederbörden.

Tallolja

Biprodukt från sulfatmassaprocessen som används för tillverkning av bland annat såpa, färger och biodiesel.

TMP (Thermo Mechanical Pulp)

Termomekanisk massa. Erhålls genom att granflis värms och därefter mals i raffinörer.

Höga betyg i CDP:s årliga bedömning

CDP är en oberoende organisation som årligen analyserar klimatdata från över 21 000 bolag. Företagen som rapporterar sitt hållbarhetsarbete till CDP utvärderas utifrån transparens, medvetenhet samt hantering av klimatrelaterade risker och möjligheter. Holmen har sedan 2007 rapporterat till CDP Climate Program och sedan 2013 till CDP Forest Program. Resultaten visar att vi har en god strategi och hantering för att minska negativa effekter av klimatförändringen. I 2023 års utvärdering fick Holmen betyget A- i CDP Climate Program och var ett av 30 företag som fick betyget A i CDP Forest Program.

Holmen bidrar till de globala målen

Under 400 år har vi byggt vår erfarenhet och vi arbetar ständigt för långsiktiga lösningar på aktuella utmaningar. Tack vare en hållbar användning av våra skogars ekosystem kan vi idag bedriva en cirkulär, förnybar och biobaserad verksamhet som kommer våra kunder, aktieägare, medarbetare och lokalsamhällen till godo. Genom vår produktion, affär och organisation bidrar vi till FN:s mål för hållbar utveckling och därmed även till Agenda 2030.

Högsta betyg av EcoVadis

Holmens samtliga kartong- och pappersbruk har återigen tilldelats ett platinacertifikat av det internationella analysföretaget EcoVadis. Det bekräftar att Holmens bruk tillhör den bästa procenten av de granskade bolagen världen över. EcoVadis bedömer hur företag arbetar med miljö, hållbara inköp, etik, arbetstagares rättigheter och mänskliga rättigheter.

Beräkning av Holmens klimatnytta

Kommentarer till beräkningar på sida 38

Koldioxidinlagring i Holmens skogar beräknas utifrån den årliga ökningen av virkesförrådet baserat på 2019 års företagstaxering, minus skördad volym.

Nettoinlagringen i mark, trävaror, kartong och papper är beräknad i enlighet med Sveriges officiella klimatrapportering till FN som görs av Naturvårdsverket med IPCC:s metodik. Inlagring i mark beräknas av SLU (Sveriges Lantbruksuniversitet) med hjälp av tillståndsmetoden som bygger på en inventering av 30 000 provytor under en femårscykel. Metodiken tar också hänsyn till att en viss mängd gamla trä- och fiberprodukter förmultnar eller eldas upp under året och därmed slutar binda in koldioxid. Fiberprodukter bedöms enligt IPCC ha en halveringstid på 2 år och trävaror på 30 år.

Substitutionseffekten från trävaror är baserad på europeisk och kanadensisk forskning. I Holmens beräkningar av trävarors substitutionseffekt görs även antagandet att 100 procent av äldre fiberprodukter och trävaror som slutade binda in koldioxid under 2023 användes till bioenergi, vilket substituerade fossilt bränsle. Substitutionseffekten från papper och kartong beräknas genom antagandet att 100 procent av papper och kartong blir biobränsle i slutet av sin livscykel, och ersätter då fossila bränslen. Substitutionseffekten från vår produktion av förnybar el beräknas genom att biobaserad elproduktion samt vattenkraft ersätter fossilbaserad reglerbar el från kolkraft, vindkraft ersätter fossilbaserad el från kol- och gaskraft och bioenergi (som utgörs av GROT och restprodukter från Holmens verksamhet som levererats externt) ersätter fossila bränslen.

Mer information om våra beräkningar och källor finns i på holmen.com.

Om biodiversitetsindex

Beskrivning av biodiversitetsindex på sida 41

Inför FN:s klimatoppmöte om biologisk mångfald, COP15, lanserade en forskningsgrupp vid Storbritanniens naturhistoriska museum *The Biodiversity Trends Explorer*. Ett kostnadsfritt verktyg som är öppet för alla och kan användas för att följa hur den biologiska mångfalden påverkas av mänsklig aktivitet. Förändringen anges som ett biodiversitetsindex (*Biodiversity Intactness Index*) och visar hur stor andel av en regions naturliga biologiska mångfald som finns kvar. Indexet kan anta värden mellan 0 och 100, där 100 innebär att ett ekosystems funktion är intakt och fungerar som det alltid har gjort medan 0 indikerar ett ekosystem som är helt utarmat. Den önskvärda nivån i ett område bör ligga på minst 90 procent som är att betrakta som ett gränsvärde som den biologiska mångfalden inte ska understiga.

Biodiversitetsindex utgår från världens största databas om hur ekologiska samhällen har påverkats av människan. Databasen innehåller fler än 4,7 miljoner datapunkter från mer än 41 000 platser och representerar 58 000 arter av växter, svampar och djur över hela världen. För perioden 1970–2014 baseras indextalen på de faktiska värden som finns i databasen. Från 2015 och framåt är indextalen modelleringar utifrån tillgängliga data i databasen.

Källor: Natural History Museum. Global Forest Watch.

Holmen AB (publ)
Box 5407, 114 84 Stockholm
08-666 21 00
info@holmen.com
Org.nr. 556001-3301
Säte Stockholm, Sverige